

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו

תמצית דוח כספי

ליום 31.3.2011

(בלתי מבוקר)

31 במאי 2011

**בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מוחזקות שלו
תמצית דוח כספי ליום 31 במרס 2011 (בלתי מבוקר)**

תוכן העניינים

עמוד

	1. דוח הדירקטוריון
	א. ההתפתחות הכללית של עסקי הקבוצה
2	- תיאור עסקי קבוצת לאומי והתפתחותם הכללית
2	- השליטה בבנק
6	- אמצעים הוניים ועסקאות במניות הבנק
9	- חלוקת דיבידנדים
10	- נתונים עיקריים בקבוצת לאומי
	ב. מידע אחר
11	- התפתחויות עיקריות במשק
17	- סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על הפעילות
19	- מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים
21	- גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים
	ג. תיאור עסקי הקבוצה לפי מגזרים ותחומי פעילות
23	- התפתחות ההכנסות, ההוצאות וההפרשה למס
34	- המבנה והתפתחות של הנכסים וההתחייבויות
53	- מגזרי הפעילות בקבוצה
83	- פעילות חברות מוחזקות עיקריות
85	- פעילות חוץ-בנקאית של חברות כלולות
86	- חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם
112	- מצב ההצמדה ומצב הנזילות
114	- באזל 2
119	- הליכים משפטיים
	ד. נושאים נוספים
121	- לאומי למען הקהילה
121	- המבקר הפנימי
122	- בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי
	2. סקירת הנהלה
126	- שיעורי הכנסה והוצאה
130	- חשיפה לשינויים בשיעורי הריבית
134	- סיכון אשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק
137	- חשיפה למדינות זרות
141	3. הצהרת המנכ"ל הראשי
142	הצהרת משנה בכיר למנהל הכללי חבר הנהלה בכיר לכספים חשבונאות ושוקי הון
	4. תמצית דוחות כספיים
143	- דוח סקירת רואי החשבון המבקרים המשותפים
144	- תמצית מאזן - מאוחד
145	- תמצית דוח רווח והפסד - מאוחד
146	- תמצית דוח על השינויים בהון העצמי - מאוחד
150	- תמצית דוח על תזרימי המזומנים - מאוחד
153	- באורים לתמצית הדוחות הכספיים - מאוחדים

א. ההתפתחות הכללית של עסקי הקבוצה

דוח הדירקטוריון נערך בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים. הכללים שיושמו בעריכת דוחות הביניים הינם עקביים לכללים ששימשו בעריכת הדוח השנתי ליום 31 בדצמבר 2010. בנוסף לאמור בביאור 1. בדוח הכספי ליום 31 במרס 2011 יש לעיין בדוחות אלה ביחד עם הדוח השנתי של 2010.

סך כל הנכסים בניהול הקבוצה (מאזניים וחוץ מאזניים*) הסתכמו בסוף מרס 2011 בכ-907 מיליארד ש"ח לעומת 889 מיליארד ש"ח בסוף 2010, עלייה בשיעור של כ-2.08% הנובעת בעיקר מעלייה בשוק ההון ומגידול בפעילות.

תיאור עסקי קבוצת לאומי והתפתחות הכללית

* סך כל המאזן וכן תיקי ניירות ערך של הלקוחות, שווי ניירות ערך שבמשמרת (custody) של קרנות נאמנות, קופות גמל ופנסיה וקרנות השתלמות לגביהם ניתנים שירותי ניהול תפעולי ומשמורת.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי (להלן הרווח הנקי) הסתכם ברביע הראשון של 2011 ב-577 מיליון ש"ח לעומת 596 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של 3.2%.

הרווח הנקי מפעולות רגילות המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי הסתכם ברביע הראשון של 2011 ב-576 מיליון ש"ח לעומת 592 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של 2.7%.

הירידה ברווח הנקי מפעולות רגילות מוסבר בעיקר מגידול בהוצאות התפעוליות והאחרות וקישון בתרומת חברות כלולות מאידך הירידה בהפרשות לחובות מסופקים, וגידול ברווח המימוני ובהכנסות התפעוליות ואחרות קיזוז חלקית את ההשפעות הנ"ל.

הרווח הנקי למניה המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי ברביע הראשון של 2011 היה 0.39 ש"ח לעומת 0.40 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ו-1.61 ש"ח בכל שנת 2010.

בהתבסס על נתוני המערכת הבנקאית ליום 31 בדצמבר 2010 כפי שפורסמו על ידי בנק ישראל חלקה של קבוצת לאומי בסך המערכת הבנקאית היה כדלהלן:

31.12.2006	31.12.2007	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2010	
באחוזים					
30.1	30.0	29.3	29.6	29.3	סך כל המאזן
29.8	29.7	29.1	28.3	28.9	אשראי לציבור
30.5	30.2	29.8	29.9	29.5	פיקדונות הציבור
(2) 27.5	37.9	(1) 1.5	35.0	30.4	רווח מפעולות רגילות לפני מס
(2) 25.6	38.4	(3) -	35.8	29.8	רווח מפעולות רגילות לאחר מס

(1) לאחר נטרול הפסדי בנק הפועלים.

(2) הירידה בחלק הקבוצה נובעת בעיקר מהיקף הוצאות השכר החריגות שכמחציתן נבעו מההפרטה.

(3) היה הפסד מפעולות רגילות לאחר מס.

השליטה בבנק

השליטה בבנק

מדינת ישראל הפכה לבעלת מניות בבנק ביום 31 באוקטובר 1993, מכוח הסדר המניות הבנקאיות וחוק המניות הבנקאיות שבהסדר (הוראת שעה), התשנ"ד-1993 ("חוק המניות הבנקאיות"). על פי הקבוע בחוק המניות הבנקאיות, העברת מניות הבנק למדינה ושימוש בזכויות מכוחן לפי חוק זה לא טעונים היתר לפי חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981.

דוח הדירקטוריון

ביום 31 במרס 2011 החזיקה המדינה ב-6.46% מההון המונפק ומזכויות ההצבעה בבנק, וזאת בעקבות מכירת 5% מההון המונפק ומזכויות ההצבעה בבנק על ידי המדינה ביום 19 בינואר 2011. לפירוט נוסף, ראה "מכירת מניות הבנק על ידי המדינה" להלן.

ביום 30 במאי 2011 החזיקה המדינה ב-6.028% מההון המונפק וב-6.46% מזכויות ההצבעה בבנק, וזאת בעקבות מכירת כ-0.43% מההון המונפק ומזכויות ההצבעה בבנק על ידי המדינה לעובדי הקבוצה. לפירוט נוסף, ראה "מכירת מניות לעובדים" להלן.

חוק המניות הבנקאיות שבהסדר (הוראת שעה), התשנ"ד-1993 (להלן: "חוק המניות הבנקאיות").

חוק המניות הבנקאיות הסמיך את ועדת המניות של הבנק לעשות שימוש מטעם המדינה ובשבילה בזכויות ההצבעה מכוח החזקות המדינה בבנק.

ועדת המניות הנוכחית של הבנק מונתה מכוח הוראות המניות הבנקאיות שבהסדר (הוראת שעה) (מינוי ועדות ותקופת כהונתן), התשס"ט-2009 אשר פורסמו ביום 12 במרס 2009. תוקף מינוי הועדה הינו עד ליום 31 באוקטובר 2011, ויסתיים קודם לכן אם וכאשר יקרה אחד מהאירועים הבאים: (1) אין אחר בבנק המחזיק בהיתר שליטה לפי סעיף 34(ב) לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 ושיעור המניות המוחזקות על ידי המדינה בבנק פחת לשיעור שאינו עולה על 5%, או (2) יש אחר בבנק המחזיק בהיתר שליטה לפי סעיף 34(ב) לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 ושיעור המניות המוחזקות על ידי המדינה בבנק פחת לשיעור שאינו עולה על 10%.

נכון ליום 24 במאי 2011, כל הדירקטורים המכהנים בדירקטוריון הבנק מונו בהתאם לחוק המניות הבנקאיות, כאשר כל הדירקטורים המכהנים של הבנק הומלצו לאסיפות הכלליות של הבנק על ידי ועדת המניות של הבנק והועדה הצביעה בעדם מכוח מניות המדינה בבנק. ביום 24 במאי 2011 התקיימה אסיפה כללית שנתית של הבנק אשר על סדר יומה היה, בין היתר, בחירת ארבעה דירקטורים לדירקטוריון הבנק. באסיפה נבחרו, בכפוף לאישור או אי התנגדות המפקח על הבנקים אשר טרם התקבל, שני דירקטורים אשר הוצעו לבחירה באסיפה הכללית על ידי שלמה אליהו אחזקות בע"מ ושני דירקטורים אשר הוצעו לבחירה באסיפה הכללית על ידי ועדת המניות של הבנק - ראו "אסיפה כללית שנתית ובחירת דירקטורים" להלן.

מכאן אתה למד, כי כל עוד למעלה מ-50% מהדירקטורים בבנק התמנו על פי חוק המניות הבנקאיות הרי שמדינת ישראל מחזיקה בלמעלה מ-50% באחד מאמצעי השליטה בבנק ועל פי החזקה לעניין הגדרת שליטה שנקבעה בחוק ניירות ערך הינה בעלת שליטה בבנק בכפוף למגבלות הקבועות בחוק המניות הבנקאיות. יצויין כי קיימת פרשנות אחרת. למיטב ידיעת הבנק אף אחד ממחזיקי אמצעי שליטה לא קיבל היתר שליטה. עוד יצויין כי שלמה אליהו אחזקות מחזיקה ב-9.59% מהון המניות המונפק והנפרע של הבנק ומדינת ישראל באמצעות נכסים מ.י. מחזיקה ב-6.03% מהון המניות המונפק והנפרע של הבנק (ראה פירוט להלן).

מכירת מניות הבנק על ידי המדינה

ביום 9 ביוני 2010 פנה שר האוצר לועדת הכספים של הכנסת בבקשה לאשר מכירה של עד 10.46% מהחזקות המדינה בבנק לגופים פיננסיים לצורך שיווקם למשקיעים בארץ ובחו"ל, במסגרת הליך תחרותי, אחד או יותר ("בלוק טרייד"). ביום 3 בנובמבר 2010 התקבלה החלטת ועדת הכספים לפיה הבקשה האמורה אושרה באופן עקרוני, אך מכירה כלשהי תהא טעונה את אישורה של ועדת המשנה החסויה של ועדת הכספים.

ביום 19 בינואר 2011, נודע לבנק על ידי משרד האוצר כי הושלמה מכירתן בהליך תחרותי (מחוץ לבורסה) של 73,677,561 מניות רגילות בנות 1.00 ש"ח ע.ג. כל אחת (המהוות 5% מהון המניות המונפק של הבנק) שבבעלות המדינה ל-UBS Limited, בתמורה לסך של 17.611 ש"ח למניה (סך כולל של 1,297,535,526.77 ש"ח). לאחר המכירה, נותרו בידי המדינה 95,179,941 מניות רגילות בנות 1.00 ש"ח ע.ג. כל אחת של הבנק, המהוות שיעור של 6.46% מההון המונפק של הבנק.

דוח הדירקטוריון

ביום 17 במאי 2011, נמסר לבנק על ידי משרד האוצר כי הושלמה מכירתן מחוץ לבורסה של 6,339,730 מניות רגילות בנות 1.00 ש"ח ע"נ כל אחת של הבנק (המהוות 0.43% מהון המניות המונפק של הבנק), שבבעלות המדינה לעובדי קבוצת הבנק, בתמורה לסך של 13.3002797 ש"ח למניה (סך כולל של 84,320,182 ש"ח). כמו כן, ביום 30 במאי 2011, נמסר לבנק על ידי משרד האוצר כי ביום 29 במאי 2011 הושלמה מכירתן מחוץ לבורסה של 9,442 מניות רגילות בנות 1.00 ש"ח ע"נ כל אחת של הבנק (המהוות 0.0006% מהון המניות המונפק של הבנק), שבבעלות המדינה ליו"ר דירקטוריון הבנק, בתמורה לסך של 13.37813 ש"ח למניה (סך כולל של 126,316.30 ש"ח), וזאת לאחר אישור האסיפה הכללית שהתקיימה ביום 24 במאי 2011. מכירת המניות לעובדים כאמור כפופה להוראות המתאר שפורסם על ידי הבנק ביום 6 באפריל 2011.

לאחר המכירות כאמור לעיל, נותרו בידי המדינה 88,830,769 מניות רגילות בנות 1.00 ש"ח ע"נ כל אחת של הבנק, המהוות שיעור של 6.028% מההון המונפק של הבנק.

יצוין, כי בהתאם להוראות המתאר, בתקופת החסימה של המניות וכל עוד שיעור החזקות המדינה בבנק עולה על 5% - ניתן ייפוי כוח בלתי חוזר להצביע מכוח המניות שנמכרו כאמור, ולעשות שימוש בזכות למינוי דירקטורים מכוח המניות. לפירוט נוסף, ראה "מכירת מניות לעובדים" להלן.

אם וכאשר המדינה תרד באחזקותיה בבנק לשעור של 5% או פחות והצעת חוק הבנקאות (תיקוני חקיקה) התשע"א-2011 תתקבל, אזי ימונו הדירקטורים בבנק על פי המתכונת המתוארת בהצעת החוק הנ"ל כמתואר בעמוד 49 לדוח השנתי של הבנק לשנת 2010.

יצוין כי ב-5 בינואר 2011 פורסמה הצעת חוק הבנקאות (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011, אשר מציעה, בין היתר, להוסיף ולתקן את חוק הבנקאות (רישוי) ופקודת הבנקאות, באופן אשר יסדיר, בין היתר, הצעת דירקטורים, מינויים וכהונתם, בתאגיד בנקאי ללא גרעין שליטה. הצעת החוק אושרה בקריאה ראשונה בכנסת והחלו דיונים בה בוועדת הכספים של הכנסת.

בעל עניין נוסף

ביום 5 באפריל 2011 הודיע דש איפקס הולדינגס בע"מ ("דש איפקס") לבנק כי דש איפקס הינו בעל עניין בבנק, וזאת באמצעות החזקות בחשבון נוסטרו, על ידי קרנות נאמנות המנוהלות על ידו, ועל ידי קופות גמל וקרנות פנסיה המנוהלות על ידו. ביום 26 במאי 2011 הודיע דש איפקס לבנק כי ביום 25 במאי 2011 דש איפקס חדל להיות בעל עניין בבנק.

מכירת מניות לעובדים

בהתאם להסכמים בעניין הפרטת הבנק ובהתאם להסכמות בין החשב הכללי במשרד האוצר לבין עובדי הבנק, אשרו ביום 13 במרס 2011 ועדת הביקורת וביום 17 במרס 2011 דירקטוריון הבנק, מתאר בדבר הצעת מניות של הבנק על ידי מדינת ישראל לעובדי הבנק, בנק ערבי ישראלי בע"מ, בנק לאומי למשכנתאות בע"מ ועמותת מסעדות עובדי בנק לאומי לישראל (ע.ר.) ("המשתתפים", "המתאר").

המתאר הוגש לרשות ניירות ערך כמתאר מקדמי ביום 17 במרס 2011, וכמתאר סופי ביום 6 באפריל 2011 לאחר אישור ועדת תשקיפים של הדירקטוריון.

בהתאם למתאר, ביום 17 במאי 2011 הושלמה הרכישה על ידי המשתתפים, בהתאם ובכפוף להסדרים ולתנאים המפורטים במתאר, של 6,339,730 מניות המוחזקות על ידי מדינת ישראל והמהוות 0.43% מהונו המונפק והנפרע של הבנק כפי שהוא במועד פרסום המתאר. ביום 24 במאי 2011 האסיפה הכללית של הבנק אישרה הצעת 9,442 מניות ליו"ר דירקטוריון הבנק, וכן מתן הלוואה על ידי הבנק לרכישת המניות. ביום 30 במאי 2011, נמסר לבנק על ידי משרד האוצר כי ביום 29 במאי 2011 הושלמה מכירת המניות ליו"ר הדירקטוריון.

דוח הדירקטוריון

מחיר המניה לצורך ההצעה למשתתפים על פי המתאר היה 13.20825 ש"ח למניה נכון ליום 19 בינואר 2011, כשמחיר למניה זה היה צמוד למדד המחירים לצרכן לפי שיטת מדד אחרון ידוע כאשר המדד הבסיסי היה מדד חודש דצמבר 2010 שפורסם ביום 14 בינואר 2011. מחיר המניה בפועל היה 13.3002797 ש"ח (מחיר המניה של המניות שנרכשו על ידי יו"ר הדירקטוריון היה 13.37813 ש"ח).

חלוקת המניות בין המשתתפים וקביעת מספר המניות שהוצעו לכל משתתף נערכה באופן יחסי למשכורת המהווה בסיס להפרשות סוציאליות עבור אותם משתתפים עבור חודש ינואר 2011 והכל בהתאם לקבוע במתאר. יו"ר הדירקטוריון (כאמור לעיל) והמנכ"ל הראשי של הבנק נכללו בין המשתתפים.

המניות תהיינה חסומות לתקופה של 4 שנים מהמועד הקובע (כהגדרתו במתאר), ותופקדנה בנאמנות בידי נאמן.

בנוסף, ועדת הביקורת והדירקטוריון אשרו מתן הלוואות למשתתפים לרכישת המניות המוצעות במתאר.

שווי ההטבה לעובדים וליו"ר הדירקטוריון בגין הרכישה הנ"ל, אשר נערך על ידי מעריך חיצוני, כולל מספר מרכיבים ובסך הכול מסתכם בכ-11 מיליון ש"ח (כולל מס שכר וביטוח לאומי) נטו לאחר מס. סכום זה ייזקף ברביע השני של השנה כהוצאת שכר ובקרון ההון, הטבה בסך 15 מיליון ש"ח.

למימון רכישת המניות, הבנק העמיד הלוואות לעובדים בסך כ-44 מיליון ש"ח, שפרעונו בתשלום אחד בתום תקופת החסימה של המניות. מזה הלוואות בסך 12 מיליון ש"ח צמודות למדד המחירים לצרכן, ונושאות ריבית בשיעור של 1.55% והלוואות בסך 32 מיליון ש"ח לא צמודות על בסיס הפריים מינוס 0.75% ואינן בתנאי non-recourse. סכום ההלוואות יופחת מהון הבנק. הצעת המניות ליו"ר הדירקטוריון (9,442 מניות) ומתן הלוואה לרכישתן בהתאם למתאר אושרו באסיפה הכללית של הבנק (ראה להלן).

אסיפה כללית שנתית ובחירת דירקטורים

בהתאם לתקנון הבנק, פרשו לפי התור באסיפה הכללית השנתית של הבנק ארבעה דירקטורים: עו"ד מרים (מירי) כץ, מר רמי אברהם גוזמן, עו"ד יעקב משעל ומר צבי קורן.

ביום 24 במאי 2011 התקיימה האסיפה הכללית השנתית של הבנק ובה נבחרה מחדש הדירקטור המכהן עו"ד מרים (מירי) כץ ונבחרו מר דוד אבנר ומר עמוס ספיר לכהונה כדירקטורים חדשים בבנק.

גב' ציפורה סמט נבחרה לכהונה כדירקטור חיצוני בבנק לפי חוק החברות, התשנ"ט-1999, לתקופה של שלוש שנים.

ה"ה סמט וספיר הוצעו לבחירה באסיפה הכללית על ידי שלמה אליהו אחזקות בע"מ. ה"ה אבנר וכץ הוצעו לבחירה באסיפה הכללית על ידי ועדת המניות של הבנק.

כהונתם של כל המועמדים שנבחרו באסיפה מותנית באישור או באי התנגדות המפקח על הבנקים לפי סעיף 11א לפקודת הבנקאות, 1941, שטרם התקבל.

ההון העצמי של הקבוצה הסתכם ב-31 במרס 2011 ב-22,884 מיליון ש"ח, לעומת 23,667 מיליון ש"ח בסוף 2010 - ירידה של -3.3%. הירידה נובעת מהשפעת השינוי בגין המעבר לראשונה לאופן חישוב ההפרשות להפסדי אשראי לפי ההוראות המפקח על הבנקים שמתבססים על תקן בינלאומי FAS114, מירידת שווי של תיק ניירות הערך הזמין למכירה, מהפחתת ההון בגין הדיבידנד שהומלץ על ידי הדירקטוריון ביום 30 במרס 2011 ואושר על ידי האסיפה הכללית ביום 24 במאי 2011. שינויים אלו קוּזְזו חלקית על ידי הרווח הרביע הראשון של השנה.

בתיק ניירות הערך (נוסטרו) מוחזקות בעיקר אגרות חוב ממשלתיות, בנקאיות ומוסדות פיננסיים זרים המהוות בדרך כלל שימוש למקורות שגויסו ולהון הפנוי. מרבית תיק ניירות הערך מסווג כניירות ערך זמינים למכירה ונכלל במאזן על בסיס שווי הוגן. ההכנסות נזקפות בדוח רווח והפסד על בסיס צבירה, וההפרש בין השווי לפי צבירה לגבי אגרות חוב ולפי עלות לגבי מניות לבין השווי ההוגן נרשם ישירות לסעיף נפרד בהון העצמי בניכוי השפעת המס המתייחס.

ברביע הראשון של השנה נרשמה בסעיף זה ירידת ערך בסך 216 מיליון ש"ח נטו בהון העצמי לעומת עליית ערך בסך 328 מיליון ש"ח נטו בתקופה המקבילה אשתקד (כל הסכומים הינם נטו לאחר השפעת המס המתייחס).

סך כל היתרה המצטברת נטו של התאמות ניירות ערך המוחזקים בתיק הזמין למכירה לשווי הוגן ליום 31 במרס 2011 מסתכמת בסכום חיובי של 252 מיליון ש"ח (לאחר השפעת המס).

על פי כללי חישוב הלימות ההון - באזל 2, היתרה בגין התאמת ניירות ערך לשווי הוגן מובאת בחשבון בחישוב ההון לצורך יחס הון מזערי.

יחס הון עצמי למאזן ב-31 במרס 2011 הגיע ל-7.0% בהשוואה ל-7.2% ב-31 בדצמבר 2010.

יחס הון לרכיבי סיכון לפי באזל 2 הגיע ב-31 במרס 2011 ל-14.1%, בהשוואה ל-15.1% ב-31 בדצמבר 2010. שיעור זה גבוה מהשיעור המזערי של 9% שנקבע על ידי המפקח על הבנקים. יחס ההון של רובד 1 הגיע ב-31 במרס 2011 ל-8.25%, יחס זה משקף את הון הליבה בפועל על פי הגדרת בנק ישראל, בהשוואה ל-8.57% בסוף 2010, גם יחס זה גבוה מהנדרש כפי שמוסבר להלן. הסבר מפורט ראה בדוח השנתי ל-2010 בעמודים 26-31.

יעד הלימות ההון

לבנק מדיניות שאושרה על ידי הדירקטוריון להחזיק רמת הלימות הון הגבוהה מהסף שיוגדר מעת לעת על ידי בנק ישראל וגבוהה בדרך כלל ביחס למערכת הבנקאות בישראל וביחס דומה למוצע במדינות ה-OECD לאורך זמן.

מדיניות הקבוצה, המבטאת את תיאבון הסיכון שלה, בהתאם לאמור לעיל, כוללת יעד של יחס הון כולל בשיעור של 14.0%-14.5% ויחס הון ליבה בשיעור שבין 8.0%-8.5%.

בנוסף, הוגדרו יעדים שהקבוצה תרצה לעמוד בהם בעת ארוע תרחיש קיצוני:

1. יחס הלימות הון רובד 1 לא יפחת מ-6.0% בכל שלבי התממשות התרחיש.

2. יחס הלימות הון כולל לא יפחת מ-9.0% בכל שלבי התממשות התרחיש. כמו כן נשאף, שבסיס ההון יהיה גבוה מהון הסיכון הנדרש (נדבך 1 + נדבך 2) בכל שלבי התממשות התרחיש.

בחוזר מיום 30 ביוני 2010 הודיע המפקח על הבנקים, שעל הבנקים לאמץ מדיניות הון לתקופת ביניים הכוללת יעד ליום 31 בדצמבר 2010 ליחס הון הליבה (הון רובד 1 ללא מכשירי הון מורכבים). שיעור היעד שניקבע לא יפחת מ-7.5%. ליום הדוח עומד יחס זה בקבוצה על 8.25%, הגבוה מהיעד שקבע המפקח.

דוח הדירקטוריון

מדיניות הלימות ההון הנ"ל מתייחסת לפעולות עתידיות של הבנק, והיא בגדר "מידע צופה פני עתיד". למשמעות מושג זה ראה סעיף "תיאור עיסקי התאגיד הבנקאי ומידע צופה פני עתיד" בדוח הדירקטוריון להלן בעמוד 17.

מבנה רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון - (טבלה 2 באזל 2):

31 בדצמבר 2010	31 במרס 2010	31 במרס 2011	
			במיליוני ש"ח
			הון רובד 1:
7,059	7,059	7,059	הון מניות
1,129	972	1,129	פרמיה
15,437	14,706	14,526	עודפים
			קרנות הון בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות וקרנות הון אחרות
35	197	51	
(460)	(504)	(132)	התאמות מתרגום דוחות כספיים של חברות כלולות
(1)	(371)	(1)	הלוואות לעובדים לרכישת מניות הבנק
318	285	314	זכויות מיעוט בהון עצמי של חברות מאוחדות
(246)	(344)	(318)	סכומים שהופחתו מההון של רובד 1, לרבות מוניטין, השקעות ונכסים לא מוחשיים אחרים
23,271	22,000	22,628	סך הכל הון רובד 1
			הון רובד 2:
			45% מסכום הרווחים נטו, לפני השפעת המס המתייחס בגין התאמות לשווי הוגן של ניירות ערך זמינים למכירה
314	420	168	
428	428	428	הפרשה כללית לחובות מסופקים
5,911	5,799	5,946	מכשירי הון מורכבים לא חדשניים וחדשניים
11,217	10,218	9,665	כתבי התחייבות נדחים
(154)	(64)	(139)	סכומים שהופחתו מההון של רובד 2
17,716	16,801	16,068	סך הכל הון רובד 2
40,987	38,801	38,696	סך הכל בסיס ההון לצורך הלימות ההון

דוח הדירקטוריון

הלימות ההון - (טבלה 3 באזל 2):

31 בדצמבר 2010		31 במרס 2010		31 במרס 2011		
נכסי דרישות	נכסי סיכון	נכסי דרישות	נכסי סיכון	נכסי דרישות	נכסי סיכון	נכסי סיכון ודרישות הון בגין סיכון אשראי הנובע מחשיפות של:
(3) הון		(3) הון		(3) הון		
במיליוני ש"ח						
72	798	115	1,280	65	727	חובות של ריבוניות
169	1,874	196	2,178	166	1,843	חובות של ישויות סקטור ציבורי
575	6,384	979	10,874	597	6,631	חובות של תאגידים בנקאיים
12,955	143,939	12,357	137,297	13,307	147,856	חובות של תאגידים
1,692	18,800	1,527	16,968	1,634	18,153	חובות בבטחון נדל"ן מסחרי
1,954	21,707	1,820	20,219	1,839	20,432	חשיפות קמעוניות ליחידים
855	9,499	983	10,920	941	10,450	הלוואות לעסקים קטנים
2,325	25,830	1,997	22,188	2,398	26,645	משכנתאות לדיוור
24	267	50	561	29	321	איגוח
972	10,802	975	10,838	1,015	11,276	נכסים אחרים
21,593	239,900	20,999	233,323	21,991	244,334	סך הכל בגין סיכון אשראי (1)
959	10,653	593	6,587	827	9,184	נכסי סיכון ודרישות הון בגין סיכון שוק (1)
1,881	20,904	1,885	20,940	1,874	20,826	נכסי סיכון ודרישות הון בגין סיכון תפעולי (2) (1)
24,433	271,457	23,477	260,850	24,692	274,344	סך הכל נכסי הסיכון ודרישות ההון (4)
40,987		38,801		38,696		סך בסיס ההון לצורך הלימות ההון
15.10%		14.87%		14.10%		יחס הון כולל
8.57%		8.43%		8.25%		יחס הון של רובד 1

- (1) לפי הגישה הסטנדרטית, נדבך 1 בלבד.
 (2) לפי גישת האינדיקטור הבסיסי.
 (3) לפי 9% השיעור המזערי הנדרש.
 (4) בגין הנדבך השני מחושבות כריות הון נוספות.

להלן יחס הלימות ההון על בסיס מאוחד וחברות הבנות העיקריות לפי באזל 2:

2010 בדצמבר	31 במרס 2011	באחוזים
15.10	14.10	לאומי מאוחד
14.08	12.37	בנק לאומי למשכנתאות
14.86	14.58	בנק ערבי ישראלי
14.40	14.10	לאומי קארד
13.52	13.94	בנק לאומי ארה"ב (1)
32.10	31.93	בנק לאומי שוויץ

(1) לא מחויבת בדיווח בהתאם לכללי באזל 2, והנתונים הינם לפי ההוראות בארה"ב.

הנפקת שטרי הון נדחים וכתבי התחייבות נדחים

ביום 27 באוגוסט 2009, בהתאם להיתר שהתקבל מרשות ניירות ערך, פרסם הבנק תשקיף מדף להנפקת עד 6 סדרות של אגרות חוב (סדרות 400 עד 405), עד 11 סדרות של כתבי התחייבות נדחים (סדרות 250 עד 256 וסדרות 300 עד 303) ועד 6 סדרות של שטרי הון נדחים (סדרות 200 עד 205). ההיקף המקסימלי של אגרות חוב, כתבי התחייבות נדחים ושטרי הון נדחים שהבנק יהיה רשאי

דוח הדירקטוריון

להנפיק על פי תשקיף המדף הני"ל הינו 4 מיליארד ש"ח ע.ג. בכל אחת מהסדרות הנ"ל. תוקף התשקיף הינו לשנתיים מיום פרסומו.

באוגוסט 2010 פרסם הבנק תיקון לתשקיף המדף אשר כולל הפניה לתקנון הבנק, ובכלל זה להוראות בנושא דירקטוריון והתייחסות לאמור בתקנון הבנק לגבי מי שזכאים להיבחר כדירקטור באסיפה כללית.

הדיבידנד לשנת 2010

חלוקת דיבידנדים

לאחר שהבנק אימץ מדיניות הון לתקופת ביניים ולנוכח יחסי הלימות ההון הגבוהים של הבנק שהם מעבר לנדרש על ידי המפקח על הבנקים ולנוכח הרווחיות הנאותה במחצית הראשונה של השנה המליץ הדירקטוריון בישיבתו מיום 30 באוגוסט 2010, לאחר קבלת חוות דעת חשבונאיות ומשפטיות כי נתקיימו כל התנאים לחלוקה מותרת על פי חוק החברות והוראות המפקח על הבנקים, לאשר חלוקת דיבידנד במזומן בסך של 500 מיליון ש"ח המהווה 39.8% מהרווח הנקי למחצית הראשונה של 2010. הדיבידנד בסך של כ-34 אג' למניה שולם לבעלי המניות ביום 30 בנובמבר 2010, וזאת לאחר אישור האסיפה הכללית המיוחדת של הבנק, שהתקיימה ביום 4 בנובמבר 2010.

הדירקטוריון בישיבתו מיום 29 בנובמבר 2010 המליץ, לאחר קבלת חוות דעת חשבונאיות ומשפטיות כי נתקיימו כל התנאים לחלוקה מותרת על פי חוק החברות והוראות המפקח על הבנקים, לאשר חלוקת דיבידנד נוסף במזומן בסך של 500 מיליון ש"ח (ובסך הכל 1.0 מיליארד ש"ח כולל ה-500 מיליון ש"ח דלעיל). סך כל הדיבידנד בסך 1.0 מיליארד ש"ח המהווה 53.8% מהרווח לתשעת החודשים הראשונים של השנה. הדיבידנד הנוסף בסך של כ-34 אג' למניה שולם לבעלי המניות ביום 27 בינואר 2011, וזאת לאחר אישור האסיפה הכללית המיוחדת של הבנק, שהתקיימה ביום 28 בדצמבר 2010.

הדירקטוריון בישיבתו מיום 29 במרס 2011 המליץ, לאחר קבלת חוות דעת חשבונאיות ומשפטיות כי נתקיימו כל התנאים לחלוקה מותרת על פי חוק החברות והוראות המפקח על הבנקים, לאשר חלוקת דיבידנד נוסף במזומן בסך של 400 מיליון ש"ח, וזאת בנוסף לדיבידנד במזומן בסך 1.0 מיליארד ש"ח אשר חולק על ידי הבנק בשתי מנות שוות בסך 500 מיליון ש"ח כל אחד כאמור לעיל. חלוקת הדיבידנד הנוסף בסך 400 מיליון ש"ח אושרה באסיפה הכללית השנתית של הבנק שהתקיימה ביום 24 במאי 2011. הדיבידנד הנוסף מהווה שיעור של כ-17% מהרווח הנקי של הבנק לשנת 2010, כאשר סך כל הדיבידנד המחולק בגין שנת 2010, 1.4 מיליארד ש"ח, מהווה כ-59% מהרווח הנקי של הבנק לשנת 2010. הדיבידנד בסך של כ-27 אג' למניה ישולם ביום 28 ביוני 2011 לבעלי המניות שיחזיקו במניות הבנק ביום 12 ביוני 2011 (המועד הקובע). המניות תסחרנה "אקס" דיבידנד ביום 13 ביוני 2011.

שנת 2010	ינואר - מרס 2010	ינואר - מרס 2011	
הכנסות, הוצאות ורווח (במיליוני ש"ח):			
7,433	1,807	1,939	רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי
584	130	(102)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
4,111	999	1,023	סך כל ההכנסות התפעוליות והאחרות
7,890	1,833	2,054	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
(22)	-	-	מזה: עלויות הפרטה, (הנפקת מניות ואופציות לעובדים)
3,070	843	1,010	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
2,195	592	576	רווח נקי מפעולות רגילות המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי
			רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מיסים לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
183	4	1	
2,378	596	577	רווח נקי לתקופה המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי
1.49	0.40	0.39	רווח נקי מפעולות רגילות למניה המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי (בש"ח)
1.61	0.40	0.39	רווח נקי למניה המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי (בש"ח)
1,000	-	400	דיבידנדים ששולמו (בגין שנת 2010)
נכסים והתחייבויות לסוף התקופה (במיליוני ש"ח):			
328,170	317,631	328,506	סך כל הנכסים (סך כל המאזן)
223,981	207,613	225,071	אשראי לציבור, נטו
55,791	52,526	47,090	ניירות ערך
249,584	244,579	248,258	פקדונות הציבור
26,939	26,812	26,985	אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים
23,667	22,696	22,884	הון עצמי
יחסים פיננסיים עיקריים (ב-%):			
68.3	65.4	68.5	אשראי לציבור, נטו לסך המאזן
17.0	16.5	14.3	ניירות ערך לסך המאזן
76.1	77.0	75.6	פקדונות הציבור לסך המאזן
111.4	117.8	110.3	פקדונות הציבור לסך האשראי נטו
15.10	14.87	14.10	ההון הכולל לנכסי סיכון לפי באזל 2 (א)
8.57	8.43	8.25	הון רובד 1 לנכסי סיכון לפי באזל 2
7.2	7.1	7.0	הון עצמי (לא כולל זכויות בעלי מניות חיצוניים) למאזן
10.3	11.2	10.4	רווח נקי להון עצמי ממוצע (לא כולל זכויות בעלי מניות חיצוניים) (ג)
9.5	11.2	10.4	רווח נקי מפעולות רגילות להון עצמי ממוצע (לא כולל זכויות בעלי מניות חיצוניים) (ג)
40.9	39.5	37.8	שיעור הפרשה למס מהרווח
0.26	0.25	(0.18)	הפרשה להפסדי אשראי מתוך האשראי לציבור נטו (ג)
0.17	0.16	(0.12)	הפרשה להפסדי אשראי מתוך כלל סיכון האשראי לציבור (ג)
2.26	2.30	2.38	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה להפסדי אשראי לסך המאזן (ג)
3.52	3.58	3.66	סך כל ההכנסות לסך המאזן (ב) (ג)
1.30	1.40	1.31	סך כל ההכנסות לסך כל הנכסים בנייהול הקבוצה (ב) (ג) (ד)
2.40	2.33	2.52	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות לסך המאזן (ג)
0.89	0.91	0.91	סך כל ההוצאות לסך כל הנכסים בנייהול הקבוצה (ג) (ד)
0.73	0.74	0.71	רווח נקי לסך כל הנכסים הממוצעים (ג) (ה)
0.67	0.74	0.71	רווח נקי מפעולות רגילות לסך הנכסים הממוצעים (ג) (ה)
1.22	1.27	1.26	פער הריבית כולל הכנסות והוצאות ממכשירים פיננסיים נגזרים
68.3	65.3	69.3	ההוצאות התפעוליות והאחרות מסך כל ההכנסות (ב)
52.1	54.5	49.8	ההכנסות התפעוליות והאחרות ההוצאות התפעוליות והאחרות
35.6	35.6	34.5	ההכנסות התפעוליות והאחרות מסך כל ההכנסות (ב)

(א) הון עצמי - בתוספת זכויות בעלי מניות חיצוניים ובניכוי השקעות בהון של חברות כלולות והתאמות שונות.

(ב) סך כל ההכנסות - רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים בתוספת הכנסות תפעוליות ואחרות.

(ג) על בסיס שנתי.

(ד) כולל פעילות חוץ מאזנית.

(ה) הנכסים הממוצעים הינם סך הנכסים המאזניים המניבים והאחרים.

כללי

ברביע הראשון של שנת 2011 צמח המשק הישראלי בקצב ריאלי של כ-4.7%, בהמשך לצמיחה מהירה במהלך שנת 2010. הצמיחה המהירה, ביחס לאומדן על בסיסו נבנה תקציב המדינה, הביאה לרמה גבוהה יותר של הכנסות ממיסים ולעודף בתקציב המדינה. שער החליפין של השקל יוסף בתקופת הדוח מול הדולר, אך פוחת מול האירו וסל המטבעות האפקטיבי אותו מחשב בנק ישראל. זאת, בין השאר, על רקע היחלשות הדולר בעולם.

מדד המחירים לצרכן עלה בחודשים ינואר-מרס בכ-0.7% כאשר הקצב השנתי של עלייתו הסתכם במרס 2011, בכ-4.3% והוא חורג מיעד יציבות המחירים של 1% עד 3%. על רקע זה, בנק ישראל המשיך בתקופה זו בתהליך הדרגתי של העלאת הריבית כחלק מתהליך של "נורמליזציה" על פי הגדרתו, כלומר כזו ההולמת את מצב המשק הצומח במהירות ומתחשבת בעליית מחירי הדיור. כך, הריבית אשר הגיעה בחודש דצמבר 2010 ל-2.0% הועלתה ובחודש מרס הסתכמה ב-2.5%. הריבית לחודש אפריל 2011 הועלתה ל-3.0% ואילו הריבית לחודש יוני הועלתה ל-3.25%. בנוסף, הפעיל בנק ישראל אמצעים רגולטורים (מקרו-יציבותיים) אשר נועדו להשפיע על שוק המשכנתאות, חלף העלאה ישירה של הריבית ובכך לנסות להביא למיתון עליית מחירי הדיור.

מדד המניות וניירות הערך הניתנים להמרה ירד בשלושת החודשים הראשונים של השנה בכ-2.5%, בעיקר על רקע העלייה באי הוודאות במישור הגיאופוליטי. שוק אגרות החוב הממשלתיות התאפיין אף הוא בירידות שערים, בעיקר על רקע עליית הריבית בארץ ובחלק ממדינות העולם והצפייה כי מגמה זו תימשך במהלך השנה. לעומת זאת, מדד האג"ח של חברות (קונצרניות), עלה בכ-1.9%. נראה כי יש בכך ביטוי לירידה בפרמיית הסיכון אותה דורשים המשקיעים על רקע השיפור במצב המשק.

בסוף חודש ינואר 2011, פרסמה קרן המטבע הבינלאומית את הדוח השנתי על כלכלת ישראל. בדוח נאמר כי ישראל עברה את המיתון העולמי במהירות, כאשר האתגר כעת הוא להתמיד בצמיחה ואינפלציה נמוכה. זאת, בהתחשב בהמשך אי הוודאות הגלובאלית, ייסוף השקל, ו"התחממות" שוק הדיור.

המשק העולמי

קרן המטבע הבינלאומית (IMF), עדכנה בחודש אפריל 2011, את תחזיתה לצמיחה העולמית לשנת 2011 בהשוואה לתחזית קודמת שפרסמה בחודש ינואר 2011. על פי התחזיות המעודכנות של הקרן, הצמיחה בארה"ב ובאזור גוש האירו תהיה בשנת 2011 בשיעורים של 2.8% ו-1.6%, בהתאמה, ירידה של 0.2 נקודות אחוז ועליה של 0.1 נקודות אחוז, בהתאמה, בהשוואה לתחזית הקודמת. זאת לאחר שיעורי צמיחה של 2.8% ו-1.7%, בהתאמה, בשנת 2010.

בראשית שנת 2011, החל גל של אי שקט פוליטי-חברתי בחלק ממדינות העולם הערבי, שהתאפיין במידה רבה של אלימות, אשר החל בתוניסיה והמשיך למצרים, ללוב, לסוריה ולמדינות נוספות. כתוצאה, עלתה מאד מידת אי-הוודאות הגיאו-פוליטית לגבי המצב במזרח התיכון. בעולם כולו היו תגובות שליליות בשווקים הפיננסיים, בשוקי המניות של המשקים המובילים, בשערי החליפין של המשקים המתעוררים, במחירי הסחורות (בפרט, הנפט) ועוד.

בחודש מרס 2011, התרחשה ביפן רעידת אדמה חזקה ובעקבותיה שטפו גלי צונאמי חלק מחופי יפן. הנזק שספגו חלק מהאזורים ביפן היה קשה וכלל פגיעה הן בנפש והן בתשתיות, בכללן בכורים גרעיניים אשר הפגיעה בהם מביאה לנזק סביבתי משמעותי, גם במרחק רב מאזור הכורים. אומדנים ראשונים לפגיעה בכלכלה היפנית מצביעים על פגיעה בצמיחה בשנת 2011 ועל התאוששות בשנת 2012, בעיקר בהובלת השקעות בבניה ובתשתיות.

^(*) מקורות הנתונים: פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, בנק ישראל, משרד האוצר והבורסה לניירות ערך.

התוצר העסקי וענפי המשק

תוצר הסקטור העסקי, התרחב ברביע הראשון של 2011 בשיעור ריאלי של כ-5.8%, בהשוואה לרביע שקדם לו. זאת בהמשך לקצב צמיחה מהיר של כ-6.4% במחצית השנייה של שנת 2010. בכך ביטוי להמשך הצמיחה המהירה של הסקטור העסקי המביאה גם להרחבת התעסוקה וירידה בשיעור האבטלה.

סקר החברות של בנק ישראל לרביע הראשון של השנה הצביע על המשך ההתרחבות הפעילות העסקית במרבית ענפי המשק (למעט ענף המסחר בו נרשמה האטה בפעילות), כאשר הציפייה היא להמשך התרחבות הפעילות בכל הענפים גם ברביע השני של 2011.

תקציב המדינה ומימונו

ברביע הראשון של השנה נרשם עודף בתקציב המדינה, ללא מתן אשראי נטו, של כ-2.0 מיליארד ש"ח. זאת, לעומת גרעון המתוכנן לשנת 2011 כולה שהוא כ-25.2 מיליארד ש"ח (כ-3.0% תוצר). בתקופה זו נצבר עודף בגביית מיסים, מול היעד שנקבע לתקופה, בהיקף של כ-1.7 מיליארד ש"ח. זאת, על רקע הצמיחה המהירה במשק. הגידול בהכנסות ממיסים, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, הקיף הן את ההכנסות ממיסים ישירים והן ממיסים עקיפים. הוצאות הממשלה גדלו ברביע הראשון בכ-5.2% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד ושיעור ההוצאות מהתקציב המקורי היה כ-21.2%, בדומה לרמה של השנים האחרונות.

סחר חוץ ותנועות הון

הגירעון המסחרי הכולל של ישראל הסתכם בחודשים ינואר-מרס בכ-3.4 מיליארד דולר, בהשוואה לכ-1.2 מיליארד דולר בתקופה המקבילה אשתקד. גידול זה מקורו בעלייה של היבוא בהיקף גבוה מהתרחבות היצוא. כאשר משווים את נתוני הרביע הראשון לרביע האחרון של שנת 2010, מתקבלת מגמה דומה, כאשר הגידול ביבוא, הקיף את כל רכיבי המרכזיים ומרבית רכיבי היצוא התעשייתי התרחבו אף הם.

תנועות ההון במט"ח לישראל התאפיינו ברביע הראשון של השנה בהמשך המגמה שהחלה אשתקד לפיה נרשם גידול ניכר ברכיב ההשקעות הפיננסיות קצרות הטווח (אג"ח ומניות) הן של המשקיעים הזרים בישראל והן של הישראלים בחו"ל. כך, הסתכמו ההשקעות הפיננסיות של זרים בישראל בכ-1.7 מיליארד דולר ושל ישראלים בחו"ל בכ-1.9 מיליארד דולר. זאת, לעומת כ-9.1 ו-9.0 מיליארד דולר, בהתאמה, בשנת 2010 כולה. לעומת זאת, ההשקעות הישירות של תושבי חוץ בישראל (שהינן בעלות אופי ארוך טווח) באמצעות הבנקים בישראל, הסתכמו בכ-1.1 מיליארד דולר ברביע הראשון לעומת כמיליארד דולר ברביע הראשון אשתקד. נתונים אלה מצביעים על היות תמהיל תנועות הון נכנסות יציב פחות בהשוואה לעבר.

חלק ניכר מההשקעות הפיננסיות של המשקיעים הזרים היה באגרות חוב ממשלתיות ובעיקר במק"מ. נתוני בנק ישראל על החזקות המשקיעים הזרים במק"מ מלמדים כי משקלם המשיך ועלה ברביע הראשון של השנה, מכ-28.4% בסוף דצמבר 2010 לכ-33.4% בסוף מרס 2011. משמעות הדבר, שווי החזקותיהם במק"מ הסתכם בכ-43.5 מיליארד ש"ח.

ב-19 בינואר 2011, הודיע בנק ישראל כי בכוונתו להחיל על תושבי ישראל ותושבי חוץ הוראות דיווח חדשות בתחום עסקאות החלף שקל/מט"ח ועסקאות עתידיות במט"ח. ב-20 בינואר הודיע הבנק המרכזי כי החל מתאריך 27 בינואר 2011 תוטל על התאגידים הבנקאים בישראל חובת נזילות בשיעור של 10% על עסקאות בנגזרי מט"ח של תושבי חוץ דבר שייקר ללקוחות את העסקאות הנ"ל. זאת על רקע העובדה שבחודשים האחרונים חל גידול ניכר בהיקף העסקאות בנגזרות מט"ח שביצעו תושבי חוץ. חלק מהותי מהגידול מקורו בפעילות לטווח קצר של תושבי החוץ. צעד זה נועד לחזק את יכולת בנק ישראל להשיג את יעדי המדיניות המוניטרית, המדינית בתחום מטבע חוץ והיציבות הפיננסית. לפירוט ההוראות ראה עמוד 18.

דוח הדירקטוריון

ב-27 בינואר 2011, הודיע שר האוצר כי בכוונתו לפעול לביטול הפטור ממס הניתן למשקיעי חוץ על רווחים הנובעים מהשקעה ממק"מ ואגרות חוב ממשלתיות קצרות. אלמלא היה ניתן פטור זה, היו אותם רווחים חייבים במס בשיעור של 15%. הליכי החקיקה בנושא זה טרם הושלמו.

שער החליפין ויתרות המט"ח

בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2011 נרשם ייסוף של כ-1.9% בשערו של השקל מול הדולר, כאשר מול האירו פחת השקל בכ-4.5%. על רקע זה, נרשם גם פיחות קל של כ-0.9% בשערו של השקל מול סל המטבעות האפקטיבי הנומינלי אותו מחשב בנק ישראל ומייצג את מדינות הסחר השונות של ישראל. התחזקות השקל מול הדולר נבעה הן ממצבו הטוב של המשק הישראלי, כפי שהדבר בא לידי ביטוי בתנועות ההון הנכנסות, בפרט לטווח הקצר והן מחולשת המטבע האמריקאי בעולם. בחודש אפריל 2011, הוסיף השקל והתחזק מול הדולר בשיעור של כ-2.5%.

יתרות מטבע החוץ בבנק ישראל עמדו בסוף חודש מרס 2011 על כ-74.5 מיליארד דולר. זאת בהשוואה לכ-70.9 מיליארד דולר, בסוף דצמבר 2010. בתקופה זו, רכש בנק ישראל כ-2.3 מיליארד דולר בשוק המט"ח, בניסיון למנוע את התחזקותו של השקל.

אינפלציה ומדיניות מוניטרית

מדד המחירים לצרכן עלה ברביע הראשון של השנה בכ-0.7%. ב-12 החודשים האחרונים המסתיימים במרס 2011, עלה המדד בכ-4.3%, שיעור הגבוה מהגבול העליון של יעד יציבות המחירים של הממשלה, 1% עד 3%. התרומה הבולטת לעליית המדד בחודשים ינואר-מרס הייתה לסעיף התחבורה והתקשורת, אשר עלה בכ-2.3%, בעיקר בהשפעת מחירי הדלק המאמירים. הסעיף השני שתרם באופן משמעותי לעליית המדד היה סעיף הדיור שעלה בכ-1.3%.

בנק ישראל המשיך ברביע הראשון של השנה בתהליך של העלאה הדרגתית בריבית. כך, הריבית אשר עמדה בחודש דצמבר 2010 על 2.0% הועלתה בחודש פברואר 2011 ל-2.25% ואילו הריבית לחודש מרס הועלתה ל-2.5%. בהמשך, הועלתה הריבית ל-3.0% באפריל ונשמרה ברמה זו גם במאי כאשר הריבית לחודש יוני הועלתה ל-3.25%. המהלך ההדרגתי הוגדר כחלק מתהליך של "נורמליזציה" של רמת הריבית, כדברי בנק ישראל. המשך הצמיחה המהירה, המשפיעה על "סביבת" האינפלציה המצויה מעל ליעד יציבות המחירים, כאשר קצב עליית מחירי הדירות נותר גבוה, כל אלה תמכו בתהליך זה.

העלייה במחירי הדירות הנמדדים על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (אך אינם מהווים חלק ממדד המחירים לצרכן), הביאה את בנק ישראל לפעול באמצעים רגולטוריים (מקרו-יציבותיים) המהווים חלופה להעלאה ישירה של הריבית. צעדים אלה מטרתם לפעול להתמתנות הביקוש להלוואות לדיור ולמיתון עליות המחירים. פירוט באשר להוראות החדשות והצעדים שנקט בנק ישראל ראה בעמוד 58.

שוק ההון

מדד המניות וניירות הערך הניתנים להמרה ירד ברביע הראשון של השנה בכ-2.5% לאחר עליה של כ-12.6% בשנת 2010. מדד ת"א 100 ירד בתקופה זו בכ-1.3%. ההסבר העיקרי לירידות השערים הוא, ככל הנראה, השפעת המצב הגיאופוליטי באזור. בפרט, מדובר על התערעורת המשטרים בחלק ממדינות העולם הערבי, מצב המגביר את אי הוודאות ומקטין את רצונם של משקיעים להשקיע בנכסים בעלי רמת סיכון גבוהה כמניות. מחזורי המסחר היומיים הממוצעים של המניות וניירות הערך הניתנים להמרה גדלו ברביע הראשון בשיעור של כ-6.9% בהשוואה לממוצע 2010 והסתכמו בכ-2,180 מיליון ש"ח.

שוק אגרות החוב הממשלתיות התאפיין בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2011 בירידות שערים, הן באג"ח צמודות המדד והן באג"ח הלא צמודות. שעריהן של אגרות החוב הממשלתיות

דוח הדירקטוריון

צמודות המדד ירדו בשיעור של כ-1.3% (בפרט, בלטו אגרות החוב ל-5 עד 7 שנים שירדו בכ-2.4%) ואילו אגרות החוב הלא-צמודות ירדו בשיעור של כ-1.0% (מדדי האגרות בריבית קבועה "שחר" ירדו בכ-1.5% ואילו מדד האגרות בריבית משתנה, "גילון" עלה בכ-1.0%). נראה כי הירידה במחירי אגרות החוב היא תוצאה של מגמת העלייה בריבית הן של בנק ישראל והן של חלק ממדינות העולם וציפיות כי מגמות אלה תמשכנה בשנה הקרובה.

בשונה משוק אגרות החוב הממשלתיות, הרי שבשוק אגרות החוב הלא-ממשלתיות (אג"ח חברות) צמודות המדד נרשמו ברביע הראשון עליות שערים של כ-1.9%. הסבר עיקרי לכך עשויה להיות הירידה בפרמיית הסיכון אותה דורשים המשקיעים על רקע השיפור במצב המשק.

הנכסים הכספיים שבידי הציבור

שווי תיק הנכסים הכספיים שבידי הציבור עלה ברביע הראשון של שנת 2011 בשיעור נומינלי מזערי של כ-0.3% לכ-2,546 מיליארד ש"ח. יציבות זו בשווי התיק נבעה, מחד, מירידה בשווי רכיב המניות (בהשפעת ירידת המחירים בשוק) והרכיב הלא-צמוד ומאידך, מעליה ביתרת הנכסים צמודי המדד והמט"ח. משקל המניות (בארץ ובח"ל) בתיק הנכסים הכספיים של הציבור הישראלי הגיע בחודש מרס 2011 לכ-26.1%, שיעור הנמוך מזה שהיה בחודש דצמבר 2010, 26.6%.

הנכסים הכספיים של הציבור המנוהלים ב**בנק** (פיקדונות הציבור, אג"ח ושטרי הון, תיקי ניירות ערך, כולל ניירות ערך שבמשמרת (custody) של קרנות נאמנות, קופות גמל ופנסיה וקרנות השתלמות לגביהם ניתנים שירותי ניהול תפעולי ומשמרת), הסתכמו בסוף מרס 2011 בכ-854 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-837 מיליארד ש"ח בסוף דצמבר 2010 גידול של 2.0%.

האשראי הבנקאי

האשראי הבנקאי במשק הניתן לסקטור הפרטי (לפני הפרשות לחומ"ס וכולל אשראי לדיור) גדל בשלושת החודשים הראשונים של השנה בשיעור של כ-1.3%. זוהי תוצאה של עליה באשראי למשקי הבית בשיעור של כ-2.6% (בסעיף זה בלט האשראי הניתן לצורכי דיור (משכנתאות) שגדל בשיעור של כ-3.9%) ושל התרחבות של כ-0.3% באשראי שניתן לסקטור העסקי.

ההתרחבות הניכרת באשראי לדיור (שיעור השינוי בחודשים מרס 2010-מרס 2011 הגיע לכ-18.1%) שלוותה בעליה משמעותית במחירי הדירות בישראל, הביאה את בנק ישראל, כאמור, לנקוט בשורה של צעדים מקרו-יציבותיים, שנועדו לפעול למיתון הביקוש לאשראי לדיור ומכאן למיתון העלייה במחירים. לפירוט הצעדים ראה עמוד 58.

האשראי לציבור **בנק** הסתכם בסוף מרס 2011 בכ-142.0 מיליארד ש"ח לעומת 143.4 מיליארד ש"ח בסוף דצמבר 2010, ירידה של 1.0%. האשראי לדיור בלאומי למשכנתאות עלה ברביע הראשון של שנת 2011 בשיעור של 3.5%.

דירוגי האשראי של חברות הדירוג הזרות והמקומיות

חברת מודיס הודיעה ב-18 באפריל, 2011, כי היא מורידה את דירוג האשראי של לאומי על הפיקדונות לטווח ארוך במט"ח ובמטבע מקומי, מ-A1 ל-A2 כאשר תחזית הדירוג שונתה מ"שליילית" ל"יציבה". ברקע הדברים, הערכה מחדש של חוסנו הפיננסי של הבנק. הורדת הדירוג של הבנק הייתה חלק מהורדת דירוג לחמשת הבנקים הגדולים בישראל.

דוח הדירקטוריון

מועד העדכון	תחזית דירוג	דירוג	דירוג	חברת דירוג	
	לטווח ארוך	לטווח ארוך	לטווח קצר		
אפריל 2011	stable	A1	P-1	Moody's	דירוג המדינה במט"ח
אפריל 2011	stable	A	A-1	S&P	
מאי 2011	stable	A	F1	Fitch	
אפריל 2011	stable	A2	P-1	Moody's	דירוג לאומי במט"ח
מאי 2011	stable	BBB+	A-2	S&P	
מאי 2010	stable	A-	F2	Fitch	
אפריל 2011	stable	A2	P-1	Moody's	דירוג לאומי במטבע מקומי
מאי 2010	stable	AA+	* -	מעלות	דירוג לאומי במטבע מקומי
מרס 2011	stable	Aaa	P-1	מידרוג	לאגרות חוב ופיקדונות רגילים
ספטמבר 2010	stable	AA	* -	מעלות	דירוג לאומי במטבע מקומי
מרס 2011	stable	Aa1	* -	מידרוג	לכתבי התחייבות נדחים
מאי 2010	stable	(A+, A)**	* -	מעלות	דירוג לאומי במטבע מקומי
מרס 2011	stable	Aa2	* -	מידרוג	לשטרי הון נדחים (משני עליון)

* לא רלוונטי.

** A : הון משני עליון עם המרה כפויה למניות של הקרן (דירוג עודכן מאי 2010).

A+ : הון משני עליון "חדש" ללא המרה למניות (דירוג עודכן מאי 2010).

דוח הדירקטוריון

התפתחות מניית לאומי

מתחילת השנה ועד 31 במרס 2011 ירד שער מניית לאומי מ-1,817 נקודות ל-1,782 נקודות, שיעור שינוי של 1.9%. בתקופה זו, ירד שווי השוק של הבנק מ-26.8 מיליארד ש"ח ל-26.3 מיליארד ש"ח.

תשואת המניה ברביע הראשון של השנה ירדה ב-0.02% לעומת מדד הבנקים שירד ב-2.06%.

מאז סוף מרס 2011 ועד 25 במאי 2011 המנייה ירדה ב-11.3% עד למחיר של 1,581 נקודות ושווי השוק הגיע ל-23.3 מיליארד ש"ח.

להלן הנתונים על שינויים במדד המחירים לצרכן ובשערי החליפין:

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס			לשנת
2011	2010	2010	2010
באחוזים			
0.9	(1.0)	2.3	שיעור עליית מדד המחירים ה"ידוע"
(1.9)	(1.6)	(6.0)	שיעור ירידת שער הדולר של ארה"ב
4.5	(8.3)	(12.9)	שיעור עליית (ירידת) שער הארו
1.9	(8.2)	(10.1)	שיעור עליית (ירידת) שער הלירה שטרלינג
0.4	(4.9)	3.3	שיעור עליית שער הפר"ש

להלן שערי החליפין היציגים העיקריים:

31 בדצמבר		31 במרס		
2010	2009	2010	2011	
בש"ח				
3.775	3.549	3.713	3.481	דולר ארה"ב
5.442	4.738	4.991	4.950	ארו
6.111	5.493	5.609	5.599	לירה שטרלינג
3.667	3.788	3.487	3.804	פרנק שויצרי

להלן שינויים רבעוניים במדד המחירים לצרכן ובשערי החליפין:

2010		2011			
רביע ראשון	רביע שני	רביע שלישי	רביע רביעי	רביע ראשון	
באחוזים					
(1.0)	1.34	1.23	0.65	0.9	שיעור עליית (ירידת) מדד המחירים ה"ידוע"
(1.6)	4.36	(5.42)	(3.17)	(1.9)	שיעור עליית (ירידת) שער הדולר של ארה"ב
(8.3)	(4.67)	4.83	(5.00)	4.5	שיעור עליית (ירידת) שער הארו
(8.2)	3.81	(0.38)	(5.31)	1.9	שיעור עליית (ירידת) שער הלירה שטרלינג
(4.9)	2.82	4.64	0.97	0.4	שיעור עליית (ירידת) שער הפר"ש

תיאור עסקי התאגיד הבנקאי ומידע צופה פני עתיד בדוח הדירקטוריון

דוח הדירקטוריון כולל, בנוסף לנתונים המתייחסים לעבר, גם מידע המתייחס לעתיד המוגדר בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, כ"מידע צופה פני עתיד". מידע צופה פני עתיד מתייחס לאירוע או לעניין עתידיים שהתממשותם אינה ודאית ואינה בשליטתו של הבנק בלבד.

מידע צופה פני עתיד מנוסח בדרך כלל באמצעות מילים או ביטויים כגון "הבנק מאמין", "הבנק צופה", "הבנק מצפה", "הבנק מתכוון", "הבנק מתכנן", "הבנק מעריך", "מדיוניות הבנק", "תכניות הבנק", "תחזית הבנק", "אסטרטגיה", "יעדים", "עלול להשפיע" וביטויים נוספים המעידים על כך שמדובר בתחזית לעתיד ולא בעובדות עבר.

המידע צופה פני עתיד הנכלל בדוח הדירקטוריון נסמך, בין השאר, על תחזיות לעתיד בנושאים שונים הקשורים להתפתחות הכלכלית בארץ ובעולם ובמיוחד לשוקי המטבע ושוקי ההון, לחקיקה, להוראות גורמי פיקוח, להתנהגות המתחרים, להתפתחויות טכנולוגיות ולנושאי כח אדם.

כתוצאה מאי היכולת לחזות בוודאות שאמנם תחזיות אלה תתממשנה ומכך שבפועל האירועים יכולים להיות שונים מאלו שנחזו, קוראי הדוח צריכים להתייחס בזירות למידע המוגדר כ"צופה פני עתיד", שכן הסתמכות על מידע כאמור כרוכה בסיכונים ובאי ודאות והתוצאות הכספיות והעסקיות העתידיות של קבוצת לאומי עשויות להיות שונות באופן מהותי. הבנק אינו מתחייב לפרסם עדכון למידע צופה פני עתיד הכלול בדוחות אלה. האמור אינו גורע מחובת הדיווח של הבנק על פי כל דין.

חקיקה בנקאית

חקיקה ורגולציה בתחום הייעוץ הפנסיוני

ביום 27 במרס 2011, פרסם הממונה על אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, טיוטת תזכיר חוק וטיוטות של תקנות וחוזרים, וזאת כחלק מהתוכנית להגברת התחרות במוצרי החיסכון הפנסיוני שפורסמה בחודש נובמבר 2010 ואשר פורטה בהרחבה בעמודים 43-57 בדוח הכספי לשנת 2010:

תזכיר חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים) (תיקון) התשע"א-2011

מוצע לשנות את ההסדר הקבוע בחוק לפיו יועץ פנסיוני שהוא תאגיד בנקאי אינו רשאי להתקשר עם מעביד או עם ארגון מעבידים לעניין מתן ייעוץ פנסיוני לעובד של אותו מעביד או לעובד של מי שהוא חבר בארגון המעבידים, וזאת על ידי מתן סמכות לממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון לקבוע הוראות לעניין התקשרות יועץ פנסיוני עם מעביד וארגון מעבידים. עוד מוצע לחזק את ההגנה על עובדים בנוגע לייעוץ פנסיוני, ולמנוע מצב שבו המעביד כופה על עובדו את זהות היועץ הפנסיוני, ולאפשר ללקוח לבחור את בעל הרשיון שימליץ לו על חיסכון פנסיוני ולאסור התניית שירות בשירות בידי בעל רישיון. בנוסף, מוצע להחיל על בעל רישיון את החובות החלות על מבטח לעניין הגשת דוחות והודעות לממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון.

טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(דמי ניהול) התשע"א-2011

עניין החלת מודל אחיד לתקרת דמי ניהול במוצרי חיסכון פנסיוני מסוג קופות גמל וביטוחי מנהלים, אשר יעודכן באופן הדרגתי וקביעת שיעורי דמי הניהול המרביים במוצרי חיסכון פנסיוני מסוג קרנות פנסיה.

דוח הדירקטוריון

טיטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(עמלת הפצה) התשע"א-2011

עניין החלת מודל עמלת הפצה אחיד בכל מוצרי החסכון הפנסיוני (למעט קרנות השתלמות) שיחול על הן ההפקדות השוטפות והן על הצבירה. מוצע לקבוע כי גם מבטח ישלם עמלת הפצה בגין מוצרים פנסיוניים שבניהולו ואשר לגביהם ניתן ללקוח ייעוץ פנסיוני.

טיטת חוזר בנושא דמי ניהול במכשירי החיסכון הפנסיוני;

מטרתו להגביר את השקיפות בנוגע לשיעורי דמי הניהול הנגבה במסגרת החסכון הפנסיוני וקביעת איסור העלאת דמי ניהול שסוכמו עם הלקוח למשך שנתיים לפחות.

חקיקה הנוגעת למערכת הבנקאית

צו בנק ישראל (מידע בעניין עסקות בנגזרות במטבע חוץ ובמכשירי חוב לטווח קצר), התשע"א – 2011.

ביום 14 באפריל 2011, פרסם בנק ישראל צו לפיו החל מיום 1 ביולי 2011, תוטל חובת דיווח בין היתר לגבי העסקאות המפורטות להלן:

- בגין עסקות החלף שקל-מט"ח ועסקאות עתידיות במט"ח בסכומים של 10 מיליון דולרים ומעלה שתושבי ישראל ותושבי חוץ ביצעו ביום אחד, תוטל חובת דיווח על פרטי העסקאות האמורות ועל החזקותיהם של תושבי ישראל ותושבי חוץ בנכסים אלה ובאופציות שקל דולר.
- בגין עסקאות במק"ם ובאג"ח ממשלתיות קצרות בסכומים של 10 מיליון ש"ח ומעלה שביצעו תושבי חוץ ביום אחד, תוטל חובת דיווח על פרטי העסקאות האמורות ועל החזקות תושבי החוץ בנכסים אלה.

חובות הדיווח כאמור לעיל, חלות הן על מבצעי העסקאות הנ"ל והן על מתווכים פיננסיים שביצעו עסקה כאמור, בין עבור עצמם או עבור לקוח שלהם.

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים

הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר עריכת דוח כספי שנתי ורבעוני של תאגיד בנקאי כמפורט בבאור 1 בדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2010 ובנוסף לאמור בבאור 1. בדוח הרבעוני.

הכנת הדוחות הכספיים המאוחדים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים דורשת מההנהלה שימוש באומדנים והערכות המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות וכן על סכומי הכנסות והוצאות.

התוצאות בפועל של אומדנים אלו עלולות להיות שונות מהאומדנים ו/או ההערכות.

האומדנים וההערכות מתבססים בדרך כלל על תחזיות כלכליות, הערכות לגבי השווקים השונים ונסיון העבר, תוך הפעלת שיקול דעת ואשר ההנהלה מאמינה כי הינם סבירים בעת החתימה על הדוחות הכספיים.

הנושאים החשבונאיים הקריטיים העיקריים שצויינו בדוח השנתי ליום 31 בדצמבר 2010 הם כדלהלן: הפרשות לחובות מסופקים, מכשירים פיננסיים נגזרים, ניירות ערך, התחייבויות לזכויות עובדים, התחייבויות בגין תביעות משפטיות, בניינים וציוד ומסים על הכנסה.

הוראות מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי

החל מיום 1 בינואר 2011 נכנסה לתוקפה ההוראה בנושא "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי". ההוראה מתאימה את כללי הדיווח החלים על התאגידים הבנקאיים בישראל בנושא זה לאלו החלים על בנקים בארה"ב והיא מבוססת, בין היתר, על תקני החשבונאות המקובלים בארה"ב והוראות הרשות לניירות ערך בארה"ב המתייחסות לבנקים.

להלן חמשת הנושאים המרכזיים שהוסדרו בהוראה:

א. שינוי ההגדרה של חוב בעייתי. בהוראה הוגדרו שלושה סוגים עיקריים של חובות בעייתיים, היוצרים מדרג של חומרת הבעייתיות בחוב.

1. חוב פגום - חוב שהבנק צופה כי לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו לפי הסכם החוב.

2. חוב נחות - חוב שאינו מוגן באופן מספק על יד ביטחונות או יכולת התשלום של החייב וקיימת אפשרות ברורה כי הבנק יספוג בגינו הפסד אם הליקויים לא יתוקנו.

3. חוב בהשגחה מיוחדת - חוב שיש לו חולשות פוטנציאליות בגינן נדרשת תשומת לב מיוחדת של ההנהלה.

ב. שינוי בהפרשות להפסדי אשראי - נקבעה הבחנה בין הפרשה על בסיס פרטני לבין הפרשה על בסיס קבוצתי וכן נקבעו כללים לצורך חישוב הפרשות אלה.

1. הפרשה פרטנית - הפרשה הנדרשת לכיסוי הפסדי אשראי צפויים בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני וזוהו כפגומים.

2. הפרשה קבוצתית - בגין כל האשראים שאינם מסווגים כפגומים.

ג. מחיקה חשבונאית של חובות.

דוח הדירקטוריון

1. נקבע שיש למחוק חשבונאית כל חוב שאינו בר גביה.
  2. כל חוב בתום פיגור של 150 יום שההפרשה בוצעה בגינו על בסיס ההפרשה הקבוצתית.
  3. הפרשה פרטנית לאחר שנתיים.
  4. הכנסות ריבית - נקבע שכלל לא ירשמו הכנסות ריבית שטרם נגבו לחובות שסווגו כפגומים.
- ה. גילוי - ההוראה מרחיבה את הגילוי שניתן בדוחות לציבור לגבי איכות האשראי וההפרשות להפסדי אשראי וכן מרחיבות את הגילוי לגבי השיטות וההנחות ששימשו למדידת ההפרשות להפסדי אשראי.

כמו כן קובעת ההוראה הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי בגין כל יתר סיכוני האשראי שאינם פגומים. ההפרשה הנ"ל מבטלת את ההפרשה הנוספת והכללית בגין חובות בעייתיים ובגין מאפיינים אחרים, כגון: אי קבלת דוחות כספיים, חריגה ענפית ובגין חריגות אחרות מהוראות נוהל בנקאי תקין במידה והיו. בכל מקרה בשנת 2011 יש להמשיך ולחשב גם את ההפרשה הנוספת וזאת לצורך השוואה להפרשה הקבוצתית, כאשר בספרים יש לרשום את הגבוה מבין השתיים.

השפעת השינוי במעבר לראשונה לאופן חישוב ההפרשות הנ"ל ליום 31 בדצמבר 2010 נזקפה לסעיף העודפים בהון. ההשפעה מסתכמת בסך 1,319 מיליון ש"ח ברוטו ו- 721 מיליון ש"ח נטו לאחר מס.

הנחיות והבהרות בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים

ביום 27 במרס 2011 פורסמו הנחיות של הפיקוח על הבנקים בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים. ההנחיות קובעות מספר הבהרות בנוגע להערכת התחייבות בגין זכויות עובדים והנחיות בדבר בקרה פנימית על תהליך הדיווח הכספי בנושא זכויות עובדים תוך דרישה לשיתוף אקטואר מוסמך, זיהוי ומיון התחייבויות בגין זכויות עובדים, קיום בקרות פנימיות לצורך הסתמכות על הערכת האקטואר ותיקופה וכן דרישות גילוי מסוימות.

ביום 23 במאי 2011 פירסם הפיקוח על הבנקים הבהרה לפיו נדחה היישום לראשונה של ההנחיה הנ"ל ליום 1 באפריל 2011.

הבנק בוחן את השלכות החוזר הן על מדידת ההתחייבות והן על תהליך הבקרה הפנימית בנושא זכויות עובדים. הנושא נמצא בדיונים בין הבנק לבין הפיקוח על בנקים ישראל. בשלב זה לא ניתן להעריך את ההשפעה על מדידת התחייבויות בגין זכויות עובדים.

הליך אישור הדוחות הכספיים

דירקטוריון הבנק הוא הגורם המופקד על בקרת העל בבנק ועל אישור הדוחות הכספיים של הבנק. כל חברי הדירקטוריון הינם בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית, וכל חברי הדירקטוריון הם בעלי כשירות של דירקטורים חיצוניים (על פי הקבוע בחוק מניות הבנקאיות שבהסדר (הוראת שעה), התשנ"ד-1993).

הדירקטוריון הקים מבין חבריו ועדה לבחינת הדוחות הכספיים, שתפקידה לדון בדוחות הכספיים ולהמליץ בפני הדירקטוריון על אישורם.

לפני הבאת הדוחות הכספיים לדיון בוועדה לבחינת הדוחות הכספיים, מתקיים דיון בוועדת הגילוי בנושא הדוחות הכספיים של הבנק. ועדת הגילוי הינה ועדת הנהלה המורכבת מכל חברי הנהלת הבנק, וכן חברה בוועדה, מזכיר הקבוצה. בדיוני הוועדה משתתפים המבקר הפנימי הראשי ומנהלים בכירים נוספים בבנק. ועדת הגילוי בוחנת, בין השאר, כי המידע בדוחות הכספיים הינו מדויק, מלא ומוצג באופן נאות. (ועדת הגילוי הוקמה כחלק מיישום הוראת הפיקוח על הבנקים המתבססת על סעיף 302 של חוק SOX. ראה "בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספיים" בעמוד 288 לדוח).

לפני הדיון בדוחות הכספיים במליאת הדירקטוריון מתקיימים דיונים בוועדה לבחינת הדוחות הכספיים, בהשתתפות המנכ"ל הראשי, המשנה הבכיר למנכ"ל, החשבונאי הראשי, המבקר הפנימי הראשי ואחרים.

חומר הרקע הנשלח לחברי הוועדה לבחינת הדוחות הכספיים לקראת הדיונים כולל את פרוטוקול הדיון בוועדת הגילוי והחלטותיה, את טיוטת דוח הדירקטוריון, את טיוטת הדוחות הכספיים, מידע בדבר חשיפת הבנק לתביעות משפטיות ותיאור התביעות המשפטיות החדשות וחומר הרקע לדיון בנאותות סיווג הלקוחות הבעייתיים וההפרשות. עוד מקבלים חברי הוועדה פרטים בדבר דרישות גילוי חדשות (ככל שקיימות) החלות על הבנק.

במסגרת הדיונים דנה הוועדה בנאותות ההפרשות והסיווג של החובות הבעייתיים של הבנק, לאחר שהמנכ"ל הראשי מציג בפני הוועדה את היקפי ההפרשות והסיווגים לחובות בעייתיים ואת השינויים והמגמות בתחום זה ולאחר שמנהלים בכירים אחרים מציגים את היקפי ההפרשות והסיווגים שבאחריותם ומפרטים את הגורמים העיקריים לשינויים בתחומים אלה. נושא התביעות המשפטיות וחשיפת הבנק בגינן, מוצג על ידי היועצת המשפטית הראשית של הבנק. המשנה הבכיר למנכ"ל מציג בפני הוועדה את הנושאים העיקריים והמהותיים בדוח הדירקטוריון ובדוחות הכספיים, את השינויים במדיניות החשבונאית הקריטית, אם היו כאלה, ואת הנושאים העיקריים שנדונו בוועדת הגילוי, והוועדה מקיימת דיון גם בנושאים אלו.

הוועדה לבחינת הדוחות הכספיים מגישה לדירקטוריון את המלצותיה בקשר עם הדוחות הכספיים. המלצות הוועדה מתייחסות בין היתר (בהתאם לקבוע בתקנות החברות (הוראות ותנאים לענין הליך אישור הדוחות הכספיים)), התש"ע-2010 ("תקנות החברות") להערכות ואומדנים שנעשו בקשר עם הדוחות; הבקורות הפנימיות הקשורות בדיווח הכספי; שלמות ונאותות הגילוי בדוחות; המדיניות החשבונאית שאומצה והטיפול החשבונאי שיושם בעניינים המהותיים של הבנק; הערכות שווי, לרבות הנחות והאומדנים שבבסיסן, שעליהם נסמכים נתונים בדוחות הכספיים.

לאחר הדיונים בוועדה, מתקיים דיון במליאת הדירקטוריון בטיוטה הסופית של הדוחות הכספיים, בהשתתפות המנכ"ל הראשי, המשנה הבכיר למנכ"ל, החשבונאי הראשי, המבקר הפנימי הראשי, וככל שמדובר באישור הדוחות הכספיים השנתיים - גם חברי הנהלה בבנק. כחומר רקע לקראת הדיון מקבלים הדירקטורים את טיוטת הדוחות הכספיים, יחד עם חומר רקע נלווה רחב ובו ניתוחים מעמיקים ומקיפים בדבר פעילויות הבנק בתחומי עיסוקיו השונים.

דוח הדירקטוריון

במסגרת דיון זה סוקרת המנכ"ל הראשי של הבנק את תוצאות הפעילות בקבוצת לאומי והמשנה הבכיר למנכ"ל מציג ומנתח את תוצאות פעילות הקבוצה בארץ ובחוץ לארץ, לרבות תיאור החשיפות לסיכונים והעמידה במגבלות שנקבעו ביחס אליהם. לאחר מכן מקיימת מליאת הדירקטוריון דיון ומאשרת את הדוחות הכספיים.

כל דיוני הדירקטוריון, הועדה לבחינת הדוחות הכספיים וועדת הגילוי בנושא הדוחות הכספיים נערכים בהשתתפות נציגי רואי החשבון המבקרים המשותפים של הבנק, אשר עומדים לרשות המשתתפים לשאלות ולהבהרות. הדוחות הכספיים מאושרים על ידי הדירקטוריון לאחר שרואי החשבון המבקרים המשותפים הציגו בפני הועדה לבחינת הדוחות הכספיים, וועדת הביקורת של הדירקטוריון, חולשות מהותיות במידה והיו אשר עלו מתהליכי הביקורת שבוצעו, ולאחר שהוצגו בפני הדירקטוריון הצהרת המנכ"ל הראשי והצהרת המשנה הבכיר למנכ"ל בדבר הערכת בקרות ונהלים לגבי הגילוי של הבנק בדוח הכספי.

הרכב הועדה לבחינת הדוחות הכספיים עומד בקבוע בתקנות החברות. בוועדה חברים 5 דירקטורים, ובכלל זה דירקטור חיצוני אחד (בהתאם לקבוע בחוק החברות) המכהן בבנק, כאשר הוא משמש כיו"ר הועדה. שני דירקטורים נוספים הינם דירקטורים חיצוניים על פי הקבוע בהוראות הפיקוח על הבנקים, וכל הדירקטורים הינם בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית.

מדיניות הגילוי

בהתאם להוראות בנק ישראל, דרישות הגילוי המפורטות בנדבך 3 של הוראות באזל 2, מחייבות את הבנק לקבוע מדיניות גילוי. על המדיניות להתייחס לגישת התאגיד הבנקאי לקביעה איזה גילוי יינתן לרבות לבקרות הפנימיות על התהליך.

לאומי קבע מדיניות גילוי, אשר אושרה על ידי הדירקטוריון.

מדיניות הגילוי מבוססת על הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והוראות רשות ניירות ערך שאומצו על ידי המפקח על הבנקים.

על פי מדיניות הגילוי האמורה, לאומי ישאף לתת בדוחותיו כל מידע מהותי הנדרש להבנת תוצאות פעולותיו, אשר יובא באופן ברור ומפורט.

המידע הניתן בדוח הדירקטוריון ערוך על פי הוראות הדיווח לציבור, ובפרט על פי "הוראת שעה בדבר תיאור עסקי תאגיד בנקאי ומידע צופה פני עתיד בדוח הדירקטוריון". על פי ההוראה יש לכלול בדוח הדירקטוריון מידע בדבר עסקי הבנק, מגזרי הפעילות בהם הוא פועל, הסביבה הכללית בה הוא פועל והשפעתה על הבנק, מבנה השליטה בבנק ומבנהו הארגוני, הליכים משפטיים, הסכמים מהותיים, ומידע מפורט בנושאים נוספים.

לגבי מידע שניתן לתת לגבי כימות כספי, ניתנים נתונים כמותיים, ולגבי מידע אחר, ניתן מידע איכותי.

העקרון הכללי אשר לפיו ניתן מידע בדוח הוא עקרון המהותיות. עסקי הבנק ופעילויותיו נבחנים על פי היקפם ומהותם, ובתום הבחינה ניתן גילוי לגבי נושאים בעלי היקף כספי מהותי ביחס לרווח השנתי של הבנק, לסך נכסיו או להונו העצמי. כמו כן ניתן גילוי לנושאים בעלי היבטים ציבוריים או בעלי רגישות מיוחדת, כגון נושאים הקשורים למבנה הבנק, לניהולו, לחקיקה שיש לה השפעה על הבנק ועוד.

לצורך קיום מדיניות זו מובא כל נושא מהותי לדיון בפני ועדת הגילוי, (ראה לעיל בפרק הליך אישור הדוחות הכספיים), אשר היא זו שמחליטה בכל מקרה של ספק האם לתת את הגילוי הנדרש. פרוטוקול של ועדת הגילוי מועבר לעיון חברי הועדה לבחינת הדוחות הכספיים של הדירקטוריון.

כמו כן ראה להלן בעמוד 122 "בקרות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי".

ג. תאור עסקי הקבוצה לפי מגזרים ותחומי פעילות

התפתחות ההכנסות, ההוצאות וההפרשה למס

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי של קבוצת לאומי הסתכם ברביע הראשון של 2011 בסך 577 מיליון ש"ח לעומת 596 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של 3.2%.

הירידה ברווח הנקי המיוחס לבעלי המניות של הקבוצה ברביע הראשון של 2011 לעומת התקופה המקבילה אשתקד מוסבר בעיקר על ידי הגורמים כלהלן*:

1. גידול בהוצאות התפעוליות והאחרות (כולל שכר) בסך 221 מיליון ש"ח, לפני השפעת המס.

2. ירידה בחלק הקבוצה ברווחי חברות כלולות בסך 127 מיליון ש"ח, נטו.

מאידך הגורמים דלהלן קיזזו חלקית את הירידה הנ"ל:

1. קיטון בהוצאות בגין הפסדי אשראי בסך 232 מיליון ש"ח, לפני השפעת המס.

2. גידול ברווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי בסך 132 מיליון ש"ח, לפני השפעת המס.

3. גידול בהכנסות התפעוליות והאחרות בסך 24 מיליון ש"ח, לפני השפעת המס.

* לפני זכויות מיעוט בחברות מאוחדות.

הרווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי של קבוצת לאומי הסתכם ברביע הראשון של 2011 ב- 1,939 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,807 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה ב-2010, עלייה של 7.3% של 132 מיליון ש"ח, עלייה בשיעור של 7.3%.

השינויים ברווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי בקבוצה ברביע הראשון של 2011 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד נובע בעיקר מ-:

	לשלושת החודשים שהסתיימו ביום		
	31 במרס 2010	31 במרס 2011	
% השינוי	במיליוני ש"ח		
פעילות שוטפת	1,638	1,836	12.1
גביית ריבית בגין חובות פגומים (1)	144	42	(71.0)
השפעה חובות שאינם נושאים הכנסה	(56)	(66)	-
הפרשי שער בגין מימון מניות שנוקפו בהכנסות תפעוליות	5	17	+
רווחים ממכירת אג"ח זמינות למכירה, נטו	65	77	18.5
רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר, נטו	70	(52)	-
הכנסות מימון בק"ע חיסוי השקעות בחו"ל (2)	40	3	-
התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים	(84)	33	+
השפעת המדד הידוע	(15)	49	+
סך הכל	1,807	1,939	7.3

(1) החל מהרביע הראשון של 2011 נרשמות הגביות תחילה כהקטנה בסעיף הפרשה להפסדי אשראי, לעומת העבר שתחילה נרשמו בהכנסות מימוניות.

(2) הכנסות/עלות חיסוי האסימטריה בחבות המס בגין הפרשי השער על ההשקעות בחו"ל לעומת הפרשי שער על מקורות המימון, הפיצוי לעלות זו מגיע בסעיף המס. ראה גם ההשפעה בסעיף המס.

דוח הדירקטוריון

כפי שעולה מהלוח לעיל הרווח המימוני בפעילות השוטפת עלה ב-12.1%. הגידול נובע מהמגזר הצמוד מדד ומהמגזר במט"ח בעקבות שיפור פערי הריבית.

להלן התפתחות הרווח המימוני לפי מגזרי פעילות עיקריים:

המגזר	שלושת החודשים הראשונים של		% השינוי
	2011	2010	
	במיליוני ש"ח		
משקי בית	610	490	24.5
עסקים קטנים	232	220	5.5
בנקאות עסקית	487	490	(0.6)
בנקאות מסחרית	371	364	1.9
בנקאות פרטית	108	98	10.2
ניהול פיננסי - שוקי הון	129	145	(11.0)
אחר	2	-	-
סך הכל	1,939	1,807	7.3

פער הריבית הכולל (ללא עיסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים) ברביע הראשון של 2011 הוא 2.32% לעומת 2.46% בתקופה המקבילה ב-2010. פער הריבית הכולל עיסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים הוא 1.26% לעומת 1.27% בתקופה המקבילה ב-2010, ו-1.22% בכל שנת 2010.

פער הריבית במגזר השקלי הלא צמוד, כולל נגזרים בתקופת הדוח היה 1.60% לעומת 1.93% אשתקד. הקיטון נובע מגידול בשיעור של 56% בפעילות נגזרים בהם פער הריבית נמוך במיוחד. פער הריבית במגזר המט"ח עלה מ-0.50% ל-0.94% וסך כל ההכנסה גדלה בכ-107 מיליון ש"ח. במגזר המדדי פער הריבית לתקופה הינו 0.62% לעומת -0.08% שלילי בתקופה המקבילה אשתקד, וההכנסות גדלו ב-196 מיליון ש"ח.

פער הריבית ברביע הראשון של 2011 הושפע בעיקר מהסיבות כלהלן:

- א. בהתאם להוראות המפקח על הבנקים החל משנת 2011 פער הריבית על אשראי לציבור מחושב על יתרות ממוצעות לפני הוצאה להפסדי אשראי לעומת שנים קודמות שהיתרה הממוצעת הייתה אשראי נטו.
- ב. רמת הריבית הנמוכה של בנק ישראל וכן הריביות הנמוכות בעולם גרמו לשחיקה בפער הריבית כתוצאה מיתרות עובר ושב שאינן נושאות ריבית ואשר הריביות שנתקבלו בגינן ירדו משמעותית לעומת העבר.
- ג. רמת הריבית הנמוכה יחסית לאורך זמן גרמה לקיטון בפער הריבית בעיקר במגזר השקלי הלא צמוד בגין פיקדונות לזמן קצוב בסכומים קטנים.
- ד. פער הריבית הכולל הנמוך הושפע גם מהפרשי עיתוי במדידת הרווחיות מפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים ומהפרשי שער בגין חיסוי ההשקעות בחו"ל וההשקעות במניות.
- ה. גורמי התחרות במערכת תרמו אף הם לירידה בפער הריבית.

היחס של הרווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי לבין היתרה הממוצעת של הנכסים המאזניים הכספיים המניבים היה 2.53% (במונחים שנתיים) בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

עמלות מעסקי מימון הסתכמו ברביע הראשון של 2011 ב-100 מיליון ש"ח לעומת 90 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 11.1%. עמלות אלו כוללות בעיקר את

דוח הדירקטוריון

ההכנסות מהפעילות החוץ-מאזנית, כמו ערבויות למתן אשראי, ערבויות לרוכשי דירות, ערבויות אחרות וכן עמלות מפעילות סחר חוץ.

הכנסות והוצאות מימון אחרות כוללות בעיקר רווחים/הפסדים ממכירת אגרות חוב והתאמת אגרות חוב למסחר לשווי הוגן או לשווי שוק והכנסות מעמלות פירעון מוקדם על אשראים. ההכנסות נטו מפעילויות אלו הסתכמו ב-79 מיליון ש"ח רביע הראשון של 2011, לעומת סך של 313 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 74.8%.

להלן עיקרי השינויים בהכנסות והוצאות מימון אחרות:

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום		
31 מרס 2011	31 מרס 2010	השינוי
במיליוני ש"ח	ב-	%
80	68	17.6
(3)	(3)	0.0
(52)	70	-
-	144	-
39	35	11.4
15	(1)	+
79	313	(74.8)

(1) החל מרביע הראשון של 2011 נרשמות הגביות תחילה כהקטנת בסעיף הפרשה להפסדי אשראי, לעומת העבר שתחילה נרשמו בהכנסות מימוניות.

הוצאות בגין הפסדי אשראי של קבוצת לאומי הסתכמו ברביע הראשון של 2011 בהקטנת ההוצאה בסך 102 מיליון ש"ח, בהשוואה להגדלת ההוצאה בסך 130 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה ב-2010, שינוי חיובי של 232 מיליון ש"ח.

בקשר עם השינויים בהוראות החדשות בדבר ההוצאה בגין הפסדי אשראי וחובות פגומים ראה עמוד 19 לעיל.

השפעת השינוי במעבר לראשונה לאופן חישוב ההפרשות הנ"ל ליום 31 בדצמבר 2010 נזקפה לסעיף העודפים בהון העצמי. ההשפעה מסתכמת בסך 1,319 מיליון ש"ח ברוטו ו-721 מיליון ש"ח נטו לאחר מס.

שיעור ההוצאה הכולל להפסדי אשראי ברביע הראשון של 2011 היה (0.18%) מסך כל האשראי לציבור (במונחים שנתיים), לעומת שיעור של 0.25% בתקופה המקבילה אשתקד ולעומת 0.26% בכל שנת 2010. שיעור ההוצאה הכולל להפסדי אשראי ביחס לסיכון האשראי הכולל (מאזני חוץ מאזני) היה (0.12%), 0.16% ו-0.23% בהתאמה.

כאמור לעיל, החל מ-1 בינואר 2011 חלות הוראות המפקח על הבנקים בדבר מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי. ההוראות הנ"ל מאמצות את ההוראות המקובלות של הרגולטורים בארה"ב. כחלק מההוראה הנ"ל תתבטל ההפרשה הכללית והנוספת ובמקומה תהיה הפרשה קבוצתית בגין סיכונים אשראי. ההפרשה הקבוצתית ליום 31 במרס 2011 מסתכמת בסך 2,335 מיליון ש"ח לעומת 2,396 מיליון ש"ח ליום 1 בינואר 2011. סך הכל תוספת בהפרשה הקבוצתית מסתכמת ב-1,565 מיליון ש"ח לעומת ההפרשה הנוספת והכללית בסך 770 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2010. התוספת בהפרשה הקבוצתית ליום 1 בינואר 2011 נזקפה לחובת ההון והשינוי ברביע הראשון של 2011 נזקף לרווח והפסד.

דוח הדירקטוריון

להלן התפתחות ההוצאות בגין הפסדי אשראי לפי מגזרי פעילות עיקריים:

שלושה חודשים ראשונים של 2011		שלושה חודשים ראשונים של 2010		
במיליוני ש"ח	באחוזים*	במיליוני ש"ח	באחוזים*	
20	(0.1)	0.1	(29)	משקי בית
-	(0.1)		(2)	בנקאות פרטית
13	(0.1)	0.3	(3)	עסקים קטנים
73	(0.4)	0.4	(75)	בנקאות עיסקית
31	(0.1)	0.3	(16)	בנקאות מסחרית
(7)			23	אחר
130			(102)	סך הכל

* אחוז מסך האשראי לסוף תקופה על בסיס שנתי.
לפרטים נוספים ראה להלן עמודים 39-40.

להלן התפלגות ההוצאה בגין הפסדי אשראי לפי ענפי משק עיקריים:

שלושה חודשים ראשונים של 2011		שלושה חודשים ראשונים של 2010		
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
(151)	10			תעשייה
59	107			בינוי ונדל"ן
(21)	18			מסחר
44	(1)			תחבורה ואחסנה
6	(2)			תקשורת ושירותי מחשב
16	6			שירותים פיננסיים
17	-			שירותים עסקיים אחרים
(11)	(5)			אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
(49)	29			אנשים פרטיים - אחר
(12)	(3)			אחרים
(102)	159			סך הכל

* 31 במרס 2010 הפרשה ספציפית לחובות מסופקים.

להלן ריכוז ההוצאות בגין הפסדי אשראי:

לשלושה חודשים שנסתיימו		
ביום 31 במרס 2011		
במיליוני ש"ח		
120		הפרשה פרטנית במהלך התקופה
(181)		הקטנת הפרשה פרטנית
(61)		הקטנה נטו, שנזקפה לדוח הרווח וההפסד
		הקטנה שנזקפה לדוח הרווח
(41)		וההפסד בגין הפרשה קבוצתית
(102)		סך כל הקטנת ההוצאה בגין הפסדי אשראי

דוח הדירקטוריון

לשלושה חודשים שנסתיימו	
ביום 31 במרס 2010	
במיליוני ש"ח	
366	הפרשה פרטנית במהלך התקופה
(200)	הקטנת הפרשה פרטנית
(7)	גביית חובות שנמחקו בעבר
159	תוספת נטו, שנזקפה לדוח הרווח וההפסד
(29)	הקטנה שנזקפה לדוח הרווח וההפסד בגין הפרשה נוספת
130	סך כל ההפרשה לחובות מסופקים

להלן התפלגות ההוצאות בגין הפסדי אשראי בקבוצה (הבנק וחברות מאוחדות) שנזקפו לדוח הרווח וההפסד:

שלושת החודשים הראשונים של			
השינוי	2010	2011	
ב-%	במיליוני ש"ח		
+	109	(116)	הבנק
+	5	1	בנק ערבי ישראלי
+	(6)	(12)	בנק לאומי למשכנתאות
+	7	4	לאומי קארד
+	2	(1)	בל"ל - ארה"ב
	1	8	בל"ל בריטניה
	6	13	לאומי רומניה
+	6	1	לאומי ליסינג והשקעות
+	130	(102)	סך הכל (הכנסה) הוצאה

דוח הדירקטוריון

נכסים שאינם מבצעים^(*), חובות פגומים שצוברים הכנסות ריבית, סיכון אשראי מסחרי בעייתי וחובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר

(*) חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.

כל היתרות המוצגות בנספח זה מוצגות לפי ההוראות החדשות למדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי. כל היתרות הינן לפני הפרשה להפסדי אשראי.

31 במרס 2011		31 בדצמבר 2010	
סכומים מדווחים			על בסיס מאוחד
במיליוני ש"ח			
1. נכסים שאינם מבצעים:			
אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית *			
8,876	7,921		שנבדק על בסיס פרטני
6	7		שנבדק על בסיס קבוצתי
-	-		איגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית
19	16		חובות פגומים אחרים שאינם צוברים הכנסות ריבית
8,901	7,944		סך הכל חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית
81	111		נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו
8,982	8,055		סך הכל נכסים שאינם מבצעים
2. חובות פגומים בארגון מחדש של חוב בעייתי שצוברים הכנסות ריבית			
461	464		
3. סיכון אשראי מסחרי בעייתי (1):			
12,734	11,015		סיכון אשראי מאזני בגין הציבור
1,800	1,173		סיכון אשראי חוץ מאזני בגין הציבור (2)
14,534	12,188		סך הכל סיכון אשראי מסחרי בעייתי בגין הציבור
443	395		סיכון אשראי מאזני בגין אחרים
-	-		סיכון אשראי חוץ מאזני בגין אחרים
443	395		סך הכל סיכון אשראי מסחרי בעייתי בגין אחרים
14,977	12,583		סך הכל סיכון אשראי מסחרי בעייתי
4. חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר			
317	564		מזה: הלוואות לדיוור בגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור
-	-		הלוואות לדיוור בגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור (3)
258	244		איגרות חוב שאינן פגומות בפיגור של 90 ימים או יותר
-	-		אחרים
59	320		

הערה: סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני מוצג לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

* יש לציין שלפי השיטה החדשה צבירת ריבית אינה כוללת הפרשי הצמדה מדד/מט"ח על הקרן.

- (1) סיכון אשראי מאזני (אשראי, איגרות חוב, חובות אחרים שהוכרו במאזן ונכסים בגין מכשירים נגזרים) וסיכון אשראי חוץ מאזני שהיינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, למעט סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני בגין אנשים פרטיים.
- (2) כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים, למעט בגין ערבויות שנתן לווה להבטחת חבות של צד שלישי, לפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי.
- (3) הלוואות לדיוור אשר ההפרשה המזערית בגינן מחושבת לפי עומק הפיגור שנמצאות בפיגור מעל 3 חודשים ועד 6 חודשים, והלוואות לדיוור אחרות, שאינן פגומות, אשר הינן בפיגור של 90 ימים או יותר וההפרשה המזערית בגינן לא מחושבת לפי עומק הפיגור.

דוח הדירקטוריון

להלן פירוט מדדי סיכון האשראי בהתאם להוראות החדשות :

31 בדצמבר 2010	31 במרס 2011	באחוזים
3.9	3.4	שיעור יתרת אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסה מיתרת האשראי לציבור
0.1	0.2	שיעור יתרת האשראי לציבור פגום שנמצא בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת האשראי לציבור
2.5	2.2	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור
63.8	62.4	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית
4.5	4.8	שיעור סיכון האשראי מסחרי בעייתי בגין הציבור מסיכון האשראי כולל בגין ציבור

הרווח מפעולות מימון לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי של קבוצת לאומי הסתכסם ברביע הראשון של 2011 ב-2,041 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,677 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה ב-2010, עלייה של 21.7%.

סך כל ההכנסות התפעוליות והאחרות של קבוצת לאומי הסתכמו ברביע הראשון של 2011 ב-1,023 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-999 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה ב-2010, גידול של 2.4%.

להלן עיקרי השינויים בהכנסות התפעוליות והאחרות:

לשלושת החודשים הראשונים שהסתיימו ביום				
		31 במרס 2010	31 במרס 2011	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	השינוי		
7.9	71	904	975	עמלות תפעוליות (1)
(59.5)	(44)	74	30	רווחים מהשקעות במניות (2)
(14.3)	(3)	21	18	הכנסות אחרות (3)
2.4	24	999	1,023	סך כל ההכנסות התפעוליות והאחרות

להלן פרטים נוספים עיקריים לכל אחד מהסעיפים הנ"ל:

1. עמלות תפעוליות (גידול של 71 מיליון ש"ח).

א. גידול בהכנסות מטיפול באשראי ובעריכת חוזים בסך 41 מיליון ש"ח (50.6%).

ב. גידול בעמלות הפצת מוצרים פיננסיים בסך 4 מיליון ש"ח (7.3%).

ג. גידול בהכנסות מפעילות בניירות ערך 16 מיליון ש"ח (7.4%).

ד. גידול בהכנסות מכרטיסי אשראי בסך 9 מיליון ש"ח (4.6%).
2. רווחים מהשקעות במניות (ירידה של 44 מיליון ש"ח).

א. רווחים נטו ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה בסך 7 מיליון ש"ח לעומת הפסדים נטו בסך 2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ב. רווחים ממימוש ומהתאמה לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר בסך 2 מיליון ש"ח בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

ג. דיבידנדים ממניות זמינות ולמסחר בסך 21 מיליון ש"ח לעומת 74 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.
3. הכנסות אחרות (ירידה של 3 מיליון ש"ח).

דוח הדירקטוריון

משקל ההכנסות התפעוליות והאחרות מסך כל ההכנסות (קרי, רווח מפעולות מימון לפני הפרשה להפסדי אשראי והכנסות תפעוליות ואחרות) היה בשיעור של 34.5% לעומת 35.6% בתקופה המקבילה אשתקד ובכל שנת 2010.

ההכנסות התפעוליות והאחרות מכסות 49.8% מההוצאות התפעוליות והאחרות לעומת כיסוי של 54.5% בתקופה המקבילה אשתקד ולעומת 52.1% בכל שנת 2010.

סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות של קבוצת לאומי הסתכמו ברביע הראשון של 2011 ב-2,054 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,833 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה ב-2010, עלייה של 12.1%.

הוצאות השכר עלו ברביע הראשון של 2011 בסך 183 מיליון ש"ח, ובשיעור של 16.1% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

העלייה בהוצאות השכר נובעת בעיקר מכך שברביע הראשון של 2011 לא היו רווחים בקופה לפיצויים ובקופת התגמולים המשמשות גם כיעודה לכיסוי ההתחייבויות הפנסיונית של העובדים לעומת רווחים בתקופה המקבילה אשתקד. בנטרול הוצאות שכר מיוחדות (כמפורט בעמוד 33) הסתכמה עלית השכר בשיעור של 3.0%.

ההוצאות התפעוליות והאחרות (אחזקת בנינים וציוד, פחת ואחרות) עלו ברביע הראשון של 2011 בסך 38 מיליון ש"ח, עלייה בשיעור של 5.5% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. בעיקר עקב גידול בהוצאות פחת ואחזקת בניינים, הוצאות שיווק וייעוץ מקצועי.

ההוצאות התפעוליות מהוות 69.3% מסך כל ההכנסות לעומת 65.3% בתקופה המקבילה אשתקד ולעומת 68.3% בכל שנת 2010.

סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות (במונחים שנתיים) מהוות 2.52% מסך כל המאזן, לעומת 2.33% בתקופה המקבילה אשתקד, ולעומת 2.40% בכל שנת 2010.

הרווח מפעולות רגילות לפני מס של קבוצת לאומי הסתכם ברביע הראשון של 2011 ב-1,010 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-843 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה ב-2010, עלייה של 19.8%.

ההפרשה למס על הרווח מפעולות רגילות של קבוצת לאומי הסתכמה ברביע הראשון של 2011 ב-382 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-333 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור ההפרשה בתקופה הנ"ל היה כ-37.8% מהרווח לפני מס לעומת 39.5% בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ-1.7 נקודות האחוז.

הרווח מפעולות רגילות לאחר מס הסתכם ברביע הראשון של 2011 בסך 628 מיליון ש"ח לעומת 510 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של 23.1%.

חלק הקבוצה ברווח מפעולות רגילות לאחר מס של חברות כלולות הסתכם ברביע הראשון של 2011 בתרומה שלילית של 42 מיליון ש"ח בהשוואה לתרומה חיובית של 85 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה ב-2010. לפרטים ראה להלן בעמוד 77.

הרווח נקי מפעולות רגילות לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה הסתכם ברביע הראשון של 2011 ברווח של 586 מיליון ש"ח לעומת רווח של 595 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של 1.5%.

הרווח נקי מפעולות רגילות המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה הסתכם ברביע הראשון של 2011 ברווח של 10 מיליון ש"ח לעומת רווח של 3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

דוח הדירקטוריון

הרווח הנקי מפעולות רגילות המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי של הקבוצה הסתכם ברביע הראשון של 2011 בסך 576 מיליון ש"ח לעומת רווח בסך 592 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של 2.7%.

הרווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מס לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה הסתכם ברביע הראשון של 2011 בסך של 1 מיליון ש"ח לעומת רווח בסך 4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה לרביע הראשון של השנה הסתכם בסך של 587 מיליון ש"ח לעומת רווח של 599 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד ירידה של 2.0%.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה לרביע הראשון של השנה הסתכם בסך של 10 מיליון ש"ח לעומת רווח של 3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי לרביע הראשון של השנה הסתכם בסך של 577 מיליון ש"ח לעומת רווח של 596 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד ירידה של 3.2%.

התשואה להון עצמי - ממוצע לתקופה לבעלי מניות התאגיד הבנקאי במונחים שנתיים:

		2010		2011		
		רביע	רביע	רביע	רביע	
		ראשון	שני	שלישי	רביעי	
באחוזים						
הרווח הנקי *		11.2	12.1	10.7	9.0	10.4
הרווח הנקי מפעולות רגילות *		11.2	8.7	10.7	9.1	10.4

* המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי.

הרווח הנקי הבסיסי מפעולות רגילות למניה המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי הגיע ברביע הראשון של 2011 ל-0.39 ש"ח בהשוואה ל-0.40 ש"ח בתקופה המקבילה ב-2010.

הרווח הנקי הבסיסי למניה המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי הגיע ברביע הראשון של 2011 ל-0.39 ש"ח בהשוואה ל-0.40 ש"ח בתקופה המקבילה ב-2010.

דוח הדירקטוריון

התפתחויות הרווח בחמשת הרבעונים האחרונים

א. להלן תמצית דוח רווח והפסד מפעולות רגילות לאחר מסים בחמשת הרבעונים האחרונים:

		2010		2011		
רביע ראשון	רביע שני	רביע שלישי	רביע רביעי	רביע ראשון	רביע ראשון	
במיליוני ש"ח						
1,807	1,639	1,846	2,141	1,939	רווח מפעולות מימון	
(130)	(196)	(46)	(212)	102	הכנסה (הוצאה) בגין הפסדי אשראי	
999	1,039	983	1,090	1,023	הכנסות תפעוליות ואחרות	
(1,833)	(1,984)	(1,810)	(2,263)	(2,054)	הוצאות תפעוליות ואחרות	
843	498	973	756	1,010	רווח מפעולות רגילות לפני מסים	
(333)	(125)	(413)	(385)	(382)	הפרשה למס	
510	373	560	371	628	רווח מפעולות רגילות לאחר מסים	
					חלק הקבוצה ברווחים (הפסדים) מפעולות רגילות לאחר מסים של חברות כלולות לאחר השפעת המס	
85	117	57	161	(42)	רווח נקי מפעולות רגילות המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	
(3)	(12)	(14)	(10)	(10)	רווח נקי מפעולות רגילות המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי	
592	478	603	522	576		

ב. להלן התפתחות הסעיפים העיקריים ברווח מפעולות מימון לפני הוצאה בגין הפסדי אשראי:

		2010		2011		
רביע ראשון	רביע שני	רביע שלישי	רביע רביעי	רביע ראשון	רביע ראשון	
במיליוני ש"ח						
1,638	1,493	1,633	1,799	1,836	פעילות שוטפת	
144	160	109	205	42	גביית ריבית בגין הפסדי אשראי	
(56)	(33)	(75)	(77)	(66)	השפעת חובות שאינם נושאי הכנסה הפרשי שער בגין מניות שנזקפו בהכנסות תפעוליות או בקרן הון	
5	(14)	19	10	17	רווחים ממכירת אג"ח זמינות למכירה, נטו	
65	31	78	88	77	רווחים (הפסדים) שמומשו וטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר	
40	(33)	51	72	3	הכנסות (עלות) מימון בק"ע חיסוי השקעות בחו"ל	
(84)	(96)	(22)	83	33	התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים	
(15)	20	24	24	49	השפעת המדד הידוע	
1,807	1,639	1,846	2,141	1,939	סך הכל	

החל מ-2011 רוב הגביות נזקפות בסעיף הוצאות הפרשה להפסדי אשראי בדוח רווח והפסד.

דוח הדירקטוריון

ג. להלן התפתחות רבעונית של הוצאות בגין הפסדי אשראי:

		2010			2011	
רביע ראשון	רביע שני	רביע שלישי	רביע רביעי	רביע ראשון		
במיליוני ש"ח						
159	244	63	248	(61)	הפרשה פרטניות	
(29)	(48)	(17)	(36)	(41)	הפרשה קבוצתית (ב-2010 נוספת)	
130	196	46	212	(102)	סך הכל	
שיעור ההפרשה מסך הכל האשראי לציבור (על בסיס שנתי)						
0.25%	0.37%	0.09%	0.38%	(0.18%)		

ד. להלן התפתחות רבעונית בהכנסות התפעוליות והאחרות:

		2010			2011	
רביע ראשון	רביע שני	רביע שלישי	רביע רביעי	רביע ראשון		
במיליוני ש"ח						
904	917	912	977	975	עמלות תפעוליות	
74	100	14	28	30	רווחים מהשקעות במניות	
21	22	57	85	18	הכנסות אחרות	
999	1,039	983	1,090	1,023	סך כל ההכנסות התפעוליות והאחרות	

ה. להלן התפתחות רבעונית בהוצאות שכר:

		2010			2011	
רביע ראשון	רביע שני	רביע שלישי	רביע רביעי	רביע ראשון		
במיליוני ש"ח						
1,103	1,087	1,075	1,084	1,136	הוצאות שכר ללא מיוחדות	
33	152	(16)	97	183	הוצאות שכר מיוחדות	
מזה:						
(26)	126	(16)	33	183	השלמת הפרשות לפיצויים ופנסיה	
-	(22)	-	-	-	ביטול ההטבה בגין מכירת מניות לעובדים	
59	48	-	64	-	שינויים אקטואריים בגין יובל ופנסיה	
1,136	1,239	1,059	1,181	1,319	סך הכל הוצאות שכר	

ו. להלן התפתחות רבעונית של הוצאות תפעוליות ואחרות ואחזקת בניינים וציוד:

		2010			2011	
רביע ראשון	רביע שני	רביע שלישי	רביע רביעי	רביע ראשון		
במיליוני ש"ח						
156	157	160	165	167	פחת	
224	234	241	254	241	הוצאות אחזקה בניינים וציוד	
317	354	350	** 663	327	הוצאות אחרות	
697	745	751	1,082	735	סך כל הוצאות תפעוליות ואחרות *	

* ללא שכר.

** כולל הוצאות/הפרשות מיוחדות וחד פעמיות בהיקף של כ-200 מיליון ש"ח.

דוח הדירקטוריון

המבנה והתפתחות של הנכסים וההתחייבויות⁽¹⁾

המאזן של קבוצת לאומי הסתכם ב-31 במרס 2011 ב-328.5 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-328.2 מיליארד ש"ח בסוף 2010, עלייה של 0.1%, ובהשוואה ל-31 במרס 2010, עלייה של 3.4%.

ערך הנכסים במטבע חוץ והצמודים למטבע חוץ במאזן הינו כ-88.2 מיליארד ש"ח, כ-26.8% מסך הנכסים. ברביע הראשון של השנה יוסף השקל ביחס לדולר ב-1.9%, וביחס לאירו פוחת בשיעור של 4.5%. השינוי בשער החליפין ברביע הראשון של השנה גרם לירידה בשיעור של 0.1% בסך כל המאזן.

סך כל הנכסים בניהול הקבוצה - סך כל המאזן וכן תיקי ניירות ערך של הלקוחות וקופות גמל וקרנות השתלמות לגביהם ניתנים שירותי ניהול תפעולי ומשמרת, מסתכמים בכ-907 מיליארד ש"ח, לעומת 889 מיליארד ש"ח בסוף 2010, (כ-261 מיליארדי דולר ו-251 מיליארד דולר בהתאמה) כמפורט בהמשך.

להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים:

שיעור השינוי		31 במרס 2011		
ממרס 2010	מדצמבר 2010	31 בדצמבר 2010	31 במרס 2011	
		במיליוני ש"ח		
3.4	0.1	328,170	328,506	סך כל המאזן
(11.7)	22.5	30,052	36,802	מזומנים ופיקדונות בבנקים
(10.3)	(15.6)	55,791	47,090	ניירות ערך
8.4	0.5	223,981	225,071	אשראי לציבור נטו
3.4	0.7	3,638	3,665	בניינים וציוד
1.5	(0.5)	249,584	248,258	פיקדונות הציבור
20.7	41.7	2,691	3,814	פיקדונות מבנקים
0.6	0.2	26,939	26,985	אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים

פיקדונות הציבור הסתכמו ב-31 במרס 2011 ב-248.3 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-249.6 מיליארד ש"ח ב-31 בדצמבר 2010 ירידה של 0.5%, ובהשוואה ל-31 במרס 2010, עלייה של 1.5%.

ייסוף השקל ביחס לדולר ופיחות ביחס למרבית מטבעות החוץ ברביע הראשון של השנה תרם בסך הכל לירידה בשיעור של 0.1%, בסך כל פיקדונות הציבור.

להלן התפתחות פיקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות עיקריים:

מגזר		31 במרס 2011		
% השינוי	31 בדצמבר 2010	31 במרס 2011	31 במרס 2011	
		במיליוני ש"ח		
0.0	118,266	118,228		משקי בית
0.1	16,579	16,588		עסקים קטנים
2.2	26,281	26,865		בנקאות עסקית
3.7	36,421	37,764		בנקאות מסחרית
(0.3)	36,241	36,116		בנקאות פרטית
(19.6)	15,796	12,697		ניהול פיננסי שוקי הון ואחר
(0.5)	249,584	248,258		סך הכל

אגרות חוב, שטרי הון וכתבי התחייבות נדחים הסתכמו ב-31 במרס 2011 ב-27.0 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-26.9 מיליארד ש"ח ל-31 בדצמבר 2010 עלייה של 0.2% ובהשוואה ל-31 במרס 2010 עלייה של 0.6%.

⁽¹⁾ השינויים באחוזים חושבו על פי היתרות במיליוני ש"ח.

דוח הדירקטוריון

פעילות חוץ מאזנית

להלן ההתפתחות ביתרות הנכסים הכספיים ⁽¹⁾ (החוץ מאזנים) של הלקוחות המנוהלים בקבוצת לאומי:

	31 במרס 2011	31 בדצמבר 2010	השינוי	
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	באחוזים
תיקי ניירות ערך	511,366	495,324	16,042	3.2
מזה: בניהול קרנות נאמנות ⁽²⁾ ⁽³⁾	58,502	57,129	1,373	2.4
קופות גמל ופנסיה ⁽²⁾ ⁽³⁾	45,434	44,014	1,420	3.2
קרנות השתלמות ⁽²⁾ ⁽³⁾	21,716	21,064	652	3.1
סך הכל	578,516	560,402	18,114	3.2

(1) לרבות עליית שווי השוק של ניירות ערך ושווי ניירות שבמשמרת (custody) של קרנות נאמנות וקופות גמל, לגביהם ניתנים שירותי ניהול תפעולי ומשמרת.

(2) הקבוצה בארץ אינה מנהלת קרנות נאמנות, קופות גמל וקרנות השתלמות.

(3) נכסי לקוחות לגביהם מעניקה הקבוצה שירותי ניהול תפעולי, כולל יתרות הקופות של לקוחות מיועצים בלאומי.

האשראי לציבור נטו הסתכם ב-31 במרס 2011 ב-225.1 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-224.0 מיליארד ש"ח ב-31 בדצמבר 2010, עלייה של 0.5% ובהשוואה ל-31 במרס 2010, עלייה של 8.4%. בנטרול ההשפעה של גידול בהפרשה להפסדי אשראי (קבוצתית ופרטנית) לפי ההוראות החדשות, היה הגידול באשראי לציבור בשיעור של 1.1% ו-9.0% בהתאמה.

ייסוף השקל ביחס לדולר ופיחות ביחס למרבית מטבעות החוץ ברביע הראשון של השנה גרם לירידה בשיעור של 0.2% בסך האשראי לציבור.

בנוסף לאשראי לציבור משקיעה הקבוצה באגרות חוב של חברות המסתכמות ב-31 במרס 2011 ב-12.1 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-11.7 מיליארד ש"ח ב-31 בדצמבר 2010, עליה של 3.5%.

להלן ההתפתחות סיכון האשראי הכולל (1) לציבור לפי ענפי משק עיקריים:

	31 במרס 2011		31 בדצמבר 2010		
	סיכון אשראי כולל לציבור		סיכון אשראי כולל לציבור		ענפי משק
	במיליוני ש"ח	%	במיליוני ש"ח	%	
חקלאות	2,306	0.7	2,162	0.6	6.7
תעשייה	48,680	13.8	46,919	13.7	3.8
בינוי ונדל"ן ⁽²⁾	77,491	21.8	73,560	21.7	5.3
חשמל ומים	2,450	0.7	2,109	0.6	16.2
מסחר	28,093	7.9	25,923	7.6	8.4
בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל	5,061	1.4	4,957	1.4	2.1
תחבורה ואחסנה	5,626	1.6	5,536	1.6	1.6
תקשורת ושרותי מחשב	9,401	2.7	7,177	2.1	31.0
שרותים פיננסיים	44,933	12.7	48,650	14.2	(7.6)
שרותים עיסקיים אחרים	11,066	3.1	9,219	2.7	20.0
שרותים ציבוריים וקהילתיים	8,680	2.5	8,624	2.5	0.6
אנשים פרטיים – הלוואות לדיור	55,625	15.7	53,742	15.7	3.5
אנשים פרטיים – אחר	54,511	15.4	53,481	15.6	1.9
סך הכל	353,923	100.0	342,059	100.0	3.5

(1) לרבות סיכון אשראי חוץ מאזני, השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים. נתוני 31 במרס 2011 הינם לפני הפרשה להפסדי אשראי ונתוני 31 בדצמבר 2011 לאחר הפרשה להפסדי אשראי.

(2) כולל הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בניה בסך 927 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך 1,772 מיליון ש"ח לעומת 853 מיליון ש"ח ו-1,625 מיליון ש"ח בהתאמה ל-31 בדצמבר 2010.

דוח הדירקטוריון

להלן התפתחות רבעונית של האשראי לציבור לפי מגזרי פעילות עיקריים:

		2010		2011		
רביע ראשון	רביע שני	רביע שלישי	רביע רביעי	רביע ראשון	רביע שני	
במיליוני ש"ח						
68,248	71,156	73,136	76,341	77,826		משקי בית *
17,590	17,544	17,614	19,018	19,153		עסקים קטנים
44,210	45,259	46,302	47,226	46,116		בנקאות מסחרית
70,415	70,845	72,390	73,163	73,404		בנקאות עסקית
6,150	6,666	6,859	7,738	7,666		בנקאות פרטית
1,000	983	917	495	906		ניהול פיננסי, שוקי הון ואחר
207,613	212,453	217,218	223,981	225,071		סך הכל

* האשראי למשקי בית כולל גם הלוואות לדירור (משכנתאות).

שעבוד לטובת בנק ישראל

ביום 21 במאי 2008 חתם הבנק על איגרת חוב על פיה שעבד הבנק בשעבוד צף ראשון בדרגה, לטובת בנק ישראל, את זכויותיו לקבלת סכומים וחייבים כספיים בשקלים, המגיעים ושיגיעו לבנק מפעם לפעם מאת לקוחותיו, שהינם תאגידיים (שהתאגדו לפי דיני מדינת ישראל), שאינם מפגרים בהחזר לבנק של אשראים שקיבלו מהבנק, ושמשיך החיים הממוצע (מח"מ) של כל אשראי אינו עולה על שלוש שנים, שניתנו וינתנו על ידי הבנק ללקוחות הנ"ל. השעבוד הינו בסכום השווה לגובה הסכומים המובטחים באיגרת החוב, כפי שיהיו מעת לעת, עד לסך של 1.1 מיליארד ש"ח.

שעבוד זה בא להבטיח כספים שידרשו לפעילות הבנק לצורך פעילותו במסלקת CLS.

להלן נתונים נוספים על האשראי הכולל

להלן התפלגות סך כל האשראי לציבור* וסיכון אשראי חוץ-מאזני לפי גודל האשראי ללווה בודד:

31 במרס 2011					
שיעור מסך הכל		שיעור מסך הכל		שיעור ממספר	
אשראי חוץ מאזני	האשראי המאזני	אשראי חוץ מאזני	האשראי המאזני	סך הכל הלווים	תקרת האשראי באלפי ש"ח
				אחוזים	מ - עד
16.9	5.9	83.1	80	0	80
10.7	18.4	14.4	600	80	600
2.7	9.0	1.5	1,200	600	1,200
1.6	4.3	0.4	2,000	1,200	2,000
5.3	9.0	0.4	8,000	2,000	8,000
5.5	7.6	0.1	20,000	8,000	20,000
6.0	7.1	0.05	40,000	20,000	40,000
18.5	16.7	0.04	200,000	40,000	200,000
17.6	15.7	0.01	800,000	200,000	800,000
15.2	6.3	0.00		800,000 מעל	
100.0	100.0	100.0			סך הכל

דוח הדירקטוריון

31 בדצמבר 2010					
שיעור מסך הכל אשראי חוץ מאזני		שיעור מסך הכל האשראי המאזני		שיעור ממספר סך הכל הלווים אחוזים	
				מ -	תקרת האשראי באלפי ש"ח
16.8		6.2		80	0
10.7		18.8		600	80
3.0		8.8		1,200	600
1.6		4.1		2,000	1,200
5.2		8.9		8,000	2,000
5.8		7.7		20,000	8,000
6.3		7.1		40,000	20,000
19.7		16.3		200,000	40,000
18.5		14.1		800,000	200,000
12.4		8.0			מעל 800,000
100.0		100.0			סך הכל

* לאחר ניכוי הפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.
 ** ב-31 במרס 2011 - 153 לווים וב-31 בדצמבר 2010 - 139 לווים.
 *** ב-31 במרס 2011 - 23 לווים וב-31 בדצמבר 2010 - 23 לווים.

להלן פירוט יתרות אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ מאזני (א) שהיקפם ללווה בודד עולה על 800 מיליון ש"ח בחתך מפורט יותר של תחומי האשראי ובחתך של ענפי משק:

1. סיכון אשראי לפי גודל אשראי של לווה:

31 במרס 2011							
סיכון אשראי חוץ מאזני		אשראי מאזני		מספר לווים		תקרת האשראי במיליוני ש"ח	
מזה	סך	מזה	סך	מזה	סך	מ -	עד
צדדים קשורים	הכל	צדדים קשורים	הכל	צדדים קשורים	הכל	במיליוני ש"ח	
462	5,980	709	6,480	1	13	1,200	800
-	2,780	-	1,575	-	3	1,600	1,200
-	2,618	-	2,542	-	3	2,000	1,600
-	3,015	-	3,679	-	3	2,400	2,000
-	1,980	-	433	-	1	2,413	2400
462	16,373	709	14,709	1	23	סך הכל	

כל הצדדים הקשורים הם תאגידיים שהבנק מחזיק בהם עד 20% ואינם בעלי שליטה בבנק. אין בין האשראים המפורטים בטבלה הנ"ל חובות שבגינם בוצעו הפרשות לחובות מסופקים.

דוח הדירקטוריון

חובות בעייתיים

להלן סיכון אשראי בעייתי בהתאם להוראות החדשות לאחר הפרשות פרטניות וקבוצתיות החלות מיום 1 בינואר 2011:

31 בדצמבר 2010 – פרופורמה			31 במרס 2011			
מאזני	חוץ מאזני	סך הכל	מאזני	חוץ מאזני	סך הכל	
במיליוני ש"ח						
5,553	216	5,769	6,327	661	6,988	חובות פגומים
784	7	791	869	50	919	חובות נחותים
4,121	834	4,955	4,302	899	5,201	חבות בהשגחה מיוחדת
10,458	1,056	11,515	11,498	1,610	13,108	סך הכל

סיכון אשראי בעייתי:

31 בדצמבר 2010		31 במרס 2011		
סיכון אשראי בעייתי		סיכון אשראי בעייתי		
במיליוני ש"ח				
14,977	12,583			סיכון אשראי בעייתי מסחרי
2,380	2,577			סיכון אשראי בעייתי קמעונאי
17,287	15,160			סך הכל
4,179	3,645			הפרשה להפסדי אשראי
				אשראי בעייתי לאחר הפרשה
13,108	11,515			להפסדי אשראי

להלן האשראים הבעייתיים (1) (6) (7) לפי הסיווגים שנקבעו בהוראות המפקח על הבנקים עד 31 בדצמבר 2010:

31 בדצמבר 2010	31 במרס 2010	
במיליוני ש"ח		
חובות בעייתיים (1)		
1,707	1,364	שאינם נושאים הכנסה
626	906	שאורגנו מחדש (2)
785	482	מיועדים לארגון מחדש (3)
681	297	בפיגור זמני
11,356	9,921	בהשגחה מיוחדת*
15,155	12,970	סך הכל אשראי מאזני ללווים בעייתיים (1)
3,123	2,634	סיכון אשראי חוץ מאזני ללווים בעייתיים (1) (5)
589	465	אגרות חוב של לווים בעייתיים (ציבור)
-	6	סיכון אשראי כולל של בנקים (אג"ח + פיקדונות בבנקים)
101	48	נכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים של לווים בעייתיים
18,968	16,123	סיכון אשראי כולל בגין לווים בעייתיים (1)
84	81	נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו
6,325	5,946	*מזה: חובות בגינם קיימת הפרשה ספציפית (4)
309	383	*מזה: אשראי לדיור שבגיננו קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור

דוח הדירקטוריון

- (1) לא כולל חובות בעייתיים המכוסים על יד בטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים (הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 313).
  - (2) אשראי שאורגן מחדש במהלך השנה השוטפת וכן אשראי שאורגן מחדש בשנים קודמות עם ויתור על הכנסות.
  - (3) אשראי ללוים אשר לגביו קיימת החלטה של הנהלת התאגיד הבנקאי על ארגון מחדש, אך הארגון מחדש טרם בוצע בפועל.
  - (4) למעט אשראי לדיור שבגיניו קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור.
  - (5) כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים, למעט בגין ערבויות שנתן לווה להבטחת חבות של צד שלישי.
  - (6) אשראי ללוים בעייתיים כמפורט במתכונת הגילוי.
  - (7) החובות הבעייתיים כוללים סווגי אשראי מיישום הוראת נוהל בנקאי תקין 325 "ניהול מסגרות אשראי בחשבון עובר ושב". בהתאם להוראה הנ"ל ובהתאם להבהרות של המפקח על הבנקים, על הבנק לסווג את החריגה ממסגרת האשראי המאושרת (כאשר החריגה מעל 1,000 ש"ח) במידה והבנק מחייב את הלקוח בריבית חריגה. במצב זה יש לסווג את החריגה כחוב שאינו נושא הכנסה, את האשראי במסגרת ואת יתרת החבות של הלקוח כחוב בהשגחה מיוחדת. כתוצאה סווגו חובות שאינם נושאים הכנסה בסך 49 מיליון ש"ח ובהשגחה מיוחדת בסך 1,163 מיליון ש"ח בסוף שנת 2010.
- סך כל החובות הבעייתיים בשיטה הישנה ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכמו בסך 16.1 מיליארד ש"ח ואילו על פי ההוראה החדשה הסתכמו החובות הבעייתיים בסך 13.1 מיליארד ש"ח. הקיטון בסך של 3.0 נובע בעיקר משינוי ההתייחסות להוראת ניהול בנקאי תקין 325 כאמור לעיל, מביטול הסיווג של חובות בהשגחה מיוחדת תוצאתי, וכן משיפור בהיקף החובות הבעייתיים.
- האשראי לממשלות** הסתכם ב-31 במרס 2011 ב-357 מיליון ש"ח לעומת 379 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2010, ירידה של 5.8% ובהשוואה ל-31 במרס 2010, ירידה של 12.3%.

דוח הדירקטוריון

ניירות ערך

השקעות הקבוצה בניירות ערך ב-31 במרס 2011 הסתכמו ב-47.1 מיליארד ש"ח לעומת 55.8 מיליארד ש"ח, ירידה של 15.6% בהשוואה ל-31 בדצמבר 2010.

ניירות הערך מסווגים לשלוש קטגוריות: ניירות ערך למסחר, ניירות ערך זמינים למכירה ואגרות חוב מוחזקות לפדיון.

ניירות ערך למסחר מוצגים במאזן לפי שווי הוגן, וההפרש בין השווי ההוגן לעלות המופחתת נזקף לדוח רווח והפסד. ניירות ערך זמינים למכירה מוצגים לפי שווי הוגן, וההפרש בין השווי ההוגן לעלות המופחתת מוצג בסעיף נפרד בהון העצמי ברווח כולל אחר שנקרא "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" ("הון עצמי") בניכוי המס המתייחס. בכל מקרה שבו ירידת הערך הינה בעלת אופי אחר מזמני ההפרש נזקף לחשבון רווח והפסד. אגרות חוב המוחזקות לפדיון מוצגות לפי עלות מופחתת (הערך הנקוב בתוספת ריבית והפרשי הצמדה שנצברו עליו בנכוי/בתוספת דיסאגיו או אגיו).

לפרטים של המדיניות החשבונאית והטיפול בק"ע שערך תיק ניירות הערך והבחנות בין ירידות ערך זמנית או אחר מזמנית, ראה בפרק מדיניות החשבונאית הקריטית בעמוד 62 ובבאור 1 לדוח הכספי השנתי לשנת 2010.

להלן סיווג סעיף ניירות הערך במאזן המאוחד בהתאם להוראות הנ"ל:

31 במרס 2011					
		רווחים שטרם	הפסדים שטרם		
עלות מופחתת	לשווי הוגן	מומשו מהתאמות לשווי הוגן	מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן	הערך במאזן
במיליוני ש"ח					
אגרות חוב					
מוחזקות לפדיון	-	-	-	-	-
זמינות למכירה	35,718	341	(536)	35,523	35,523
למסחר	8,521	62	(94)	8,489	8,489
	44,239	403	(630)	44,012	44,012
מניות וקרנות					
זמינות למכירה	2,218	527	(20)	2,725	2,725
למסחר	713	1	(361)	353	353
	2,931	528	(381)	3,078	3,078
סך כל ניירות הערך	47,170	931	(1,011)	47,090	47,090

* נזקף לרווח והפסד.

דוח הדירקטוריון

31 בדצמבר 2010					
עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן	הערך במאזן	
במיליוני ש"ח					
אגרות חוב					
מוחזקות לפדיון	-	-	-	-	-
זמינות למכירה	418	(432)	44,257	44,257	44,271
למסחר	90	(59)	8,398	8,398	8,367
	508	(491)	52,655	52,655	52,638
מניות וקרנות					
זמינות למכירה	653	(5)	2,859	2,859	2,211
למסחר	-	(359)	277	277	636
	653	(364)	3,136	3,136	2,847
סך כל ניירות הערך	1,161	(855)	55,791	55,791	55,485

ליום 31 במרס 2011 כ-81.2% מתיק הנוסטרו של הקבוצה סווג כזמין למכירה וכ-18.8% כתיק למסחר. סיווג זה מקנה גמישות בניהול תיק ניירות הערך. כ-6.5% משווי ניירות הערך הינן השקעות במניות של חברות שאינן מוצגות על בסיס השווי המאזני, אלא לפי עלות או שווי שוק של המניות הנסחרות בבורסה.

להלן נתונים על פעילות הקבוצה באגרות חוב:

31 בדצמבר 2010	31 במרס 2011	
במיליוני ש"ח		
30,709	13,793	אגרות חוב שיצאו לפדיון ו/או נמכרו (מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה)
30,082	4,424	רכישות אגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה
		רווח נטו מהשקעות באגרות חוב:
(951)	483	הכנסות מימון על בסיס צבירה
262	77	רווח ממכירת ומירידת ערך של אגרות חוב זמינות למכירה
		רווח (הפסד) שמומש ו/או טרם מומש מהתאמה לשווי הוגן של
147	(52)	אגרות חוב למסחר

להלן פירוט הרכב השקעות באגרות חוב לפי סוגי הצמדות:

31 בדצמבר 2010			31 במרס 2011		
חברות אחרות	ממשלות זרות	ממשלת ישראל	חברות אחרות	ממשלות זרות	ממשלת ישראל
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
מטבע ישראלי:					
523	-	22,691	480	-	12,430
לא-צמוד					
937	-	6,399	1,045	-	7,620
צמוד למדד					
17,174	2,851	1,810	17,255	3,349	1,833
מט"ח כולל צמוד מט"ח					
18,634	2,851	31,170	18,780	3,349	21,883
סך הכול אגרות חוב *					

* מזה אגרות חוב נדחיות (Subordinated) 2,312 מיליון ש"ח.

דוח הדירקטוריון

ברביע הראשון של שנת 2011 חלה ירידה של כ-0.1 מיליארד ש"ח כ-0.8%, בהשקעות של הקבוצה באגרות חוב של חברות הכולל בנקים, וזאת בעיקר באגרות חוב במט"ח בחו"ל. למעשה כמעט כל תיק אגרות החוב מושקע באגרות חוב של ממשלות בארגון ה-OECD וגם של ממשלת ישראל.

להלן שווי ניירות הערך לפי אופן המדידה במיליוני ש"ח:

31 בדצמבר 2010	31 במרס 2011	
47,874	39,219	ניירות ערך הנסחרים בשוק פעיל*
6,339	6,338	ניירות ערך לפי מחירים שנקבעו לפי מודלים חיצוניים**
1,578	1,533	ניירות ערך לפי ציטוט מהצד הנגדי או לפי עלות
55,791	47,090	סך הכל

* כולל שווי הוגן שמחושב על פי מודלים המבוססים על נתוני שוק שוטפים.
 ** כולל ני"ע בסך 599 מיליוני ש"ח ששוערכו על ידי הבנק בהתבסס על שיעורי הנכיון הנקבעים באופן עצמאי ובלתי תלוי בבנק על ידי חברת "שערי ריבית".

לפרטים נוספים ראה בבאור 2 לדוחות הכספיים.

להלן טבלת פירוט ההשקעות באגרות חוב של חברות בלבד (ללא בנקים) שהונפקו בישראל ובחו"ל לפי ענפי משק (תיק זמין למכירה ולמסחר):

31 במרס 2011		
הונפק בישראל	הונפק בחו"ל	ענף משק
		מיליוני ש"ח
44	-	חקלאות
542	91	תעשייה
113	41	בינוי ונדל"ן
194	275	חשמל ומים
60	234	מסחר
30	25	תחבורה ואחסנה
280	155	תקשורת ושרותי מחשב
9,293	580	שירותים פיננסיים*
63	9	שירותים עסקיים ואחרים
76	25	שירותים ציבוריים וקהילתיים
10,695	1,435	סך הכל

התיק הזמין למכירה

להלן הרכב התיק הזמין למכירה:

31 במרס 2011		31 בדצמבר 2010		שינוי	
במיליוני ש"ח					
בח"ל	בארץ	בח"ל	בארץ	בח"ל	בארץ
19,873	15,650	19,616	24,641	257	(8,991)
734	1,991	563	2,296	171	(305)
20,607	17,641	20,179	26,937	428	(9,296)

דוח הדירקטוריון

א. בגין התיק הזמין למכירה נזקפו ברביע הראשון של שנת 2011 להון עצמי סך של 324 מיליון ש"ח (לפני מס) בעיקר בשל ירידת ערך של אגרות חוב ממשלת ישראל עקב עליית התשואות וכן ירידת ערך בגין מניות. לעומת עליית ערך בסך של 473 מיליון ש"ח (לפני מס) בתקופה המקבילה אשתקד.

ב. כמו כן נזקפו לרווח והפסד רווחים ממכירת אגרות חוב בקיזוז הפרשות שהוגדרו כירידות ערך בעלות אופי אחר מזמני של ניירות ערך בסך של 77 מיליון ש"ח לעומת רווחים בסך 65 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ג. להלן ריכוז התוצאות הנ"ל בגין התיק הזמין למכירה (כולל הכנסות מימון)

לתקופה שהסתיימה ביום		
31 בדצמבר	31 במרס	31 במרס
2010	2010	2011
במיליוני ש"ח		
		רווחים (הפסדים) בגין ניירות ערך זמינים למכירה
(546)	(731)	521
		שנזקפו לרווח והפסד
(1,866)	(998)	201
		מזה: הפרשי שער
		התאמות לקרן הון של ניירות ערך זמינים
235	473	(324)
		למכירה בהון עצמי

ד. להלן פירוט היתרות נטו בהון עצמי (התאמות נטו בגין ניירות ערך זמינים למכירה לפני מס):

תנועה	31 בדצמבר	31 במרס	
ברביע הראשון	2010	2011	
במיליוני ש"ח			
(141)	648	507	מניות
(226)	115	(111)	אגרות חוב ממשלת ישראל
(18)	3	(15)	אגרות חוב ממשלות זרות
63	(132)	(69)	אגרות חוב אחרות *
(2)	63	61	מכשירי חוב אחרים
(324)	697	373	סך הכל
108	(229)	(121)	המס המתייחס
(216)	468	252	סך הכל נטו

* מזה יתרת ירידת הערך המצטברת בגין כתבי התחייבות נדחים שהונפקו על ידי בנקים זרים כ- (131) מיליון ש"ח.

היתרה המצטברת נטו של התאמות ניירות ערך המוחזקים בתיק הזמין למכירה לשווי הוגן ליום 31 במרס 2011 מסתכמת בסכום חיובי של 252 מיליון ש"ח (לאחר השפעת המס), סכום זה מייצג רווח/הפסד שטרם מומש לתאריך הדוח.

דוח הדירקטוריון

ה. להלן ירידת ערך של ניירות ערך זמינים למכירה שנזקפה להון עצמי ליום 31 במרס 2011:

משך זמן ירידת הערך מאז תחילת הירידה*					שיעור הירידה	
עד 6 חודשים	9-12 חודשים	12 מעל חודשים	סך הכל	מניות	אגרות חוב מגובות נכסים	
6-9 חודשים	9-12 חודשים	12 מעל חודשים	סך הכל	מניות	אגרות חוב מגובות נכסים	
במיליוני ש"ח						
9	-	-	9	10%	מניות	
21	-	18	39		אגרות חוב מגובות נכסים	
234	37	123	400		אגרות חוב אחרות	
264	37	141	448		סך הכל	
-	-	-	-	10%-20%	מניות	
3	-	8	11		אגרות חוב מגובות נכסים	
-	-	64	64		אגרות חוב אחרות	
3	-	72	75		סך הכל	
-	-	-	-	20%-30%	מניות	
-	-	5	5		אגרות חוב מגובות נכסים	
-	-	4	4		אגרות חוב אחרות	
-	-	9	9		סך הכל	
-	-	-	-	30%-35%	מניות	
-	-	4	4		אגרות חוב מגובות נכסים	
-	-	-	-		אגרות חוב אחרות	
-	-	4	4		סך הכל	
-	-	-	-	35%-40%	מניות	
-	-	-	-		אגרות חוב מגובות נכסים	
-	-	8	8		אגרות חוב אחרות	
-	-	8	8		סך הכל	
11	-	-	11	40%	מניות	
-	-	1	1		אגרות חוב מגובות נכסים	
-	-	-	-		אגרות חוב אחרות	
11	-	1	12		סך הכל	
20	-	-	20		מניות	
24	-	36	60		אגרות חוב מגובות נכסים	
234	45	191	476		אגרות חוב אחרות	
278	45	227	556		סך כללי	

בק"ע הטיפול בשיערוך ניירות הערך והבחנות בין ירידת ערך בעלת אופי זמני או אחר מזמני ראה בעמוד 62 בדוח הכספי לשנת 2010.

* משך זמן ירידת הערך מאז תחילת הירידה משמעו מאז תחילת ירידת ערך כלשהיא של נייר הערך.

דוח הדירקטוריון

התיק למסחר

להלן הרכב התיק למסחר:

שינוי		31 בדצמבר 2010		31 במרס 2011		
				במיליוני ש"ח		
בארץ	בחו"ל	בארץ	בחו"ל	בארץ	בחו"ל	
(257)	348	6,279	2,119	6,022	2,467	אגרות חוב
78	(2)	178	99	256	97	מניות וקרנות
(179)	346	6,457	2,218	6,278	2,564	סך הכל

בגין אגרות חוב למסחר נרשמו בדוח רווח והפסד הפסדים שמומשו וטרם מומשו בסך של (52) מיליון ש"ח לעומת רווחים בסך 70 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ובגין מניות וקרנות נרשמו רווחים שמומשו ושטרם מומשו בסך 2 מיליון ש"ח בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

השקעות בניירות ערך שהונפקו בחו"ל

בתיק ניירות הערך של הקבוצה יש כ-23.2 מיליארד ש"ח (כ-6.7 מיליארד דולר) ניירות ערך שהונפקו בחו"ל שכולם (פרט לכ-3.0%) מדורגים Investment Grade, מהם כ-94% בדרוג (A-) ומעלה מזה כ-31% בדרוג AAA. התיק כולל אגרות חוב נדחות של בנקים בחו"ל בשווי הוגן של 2,312 מיליון ש"ח, כ-9.0% מסך כל ההשקעה בניירות ערך שהונפקו בחו"ל. מתוך התיק הני"ל כ-20.6 מיליארד ש"ח (כ-5.9 מיליארד דולר) מסווג בתיק הזמין למכירה וכ-2.6 מיליארד ש"ח (כ-0.8 מיליארד דולר) מסווג בתיק למסחר.

להלן הרכב ההשקעות בניירות ערך שהונפקו בחו"ל:

31 בדצמבר 2010		31 במרס 2011		
תיק זמין	תיק סחיר	תיק זמין	תיק סחיר	הערך במאזן
				במיליוני ש"ח
750	3,831	918	4,189	אגרות חוב ממשלתיות
348	10,589	554	10,143	אגרות חוב בנקים ומוסדות פיננסיים
213	4,341	207	4,365	אגרות חוב מגובות נכסים
808	855	788	1,176	אגרות חוב אחרות
99	563	97	734	מניות וקרנות
2,218	20,179	2,564	20,607	סך הכל

להערכת הנהלת הבנק, ירידת הערך בתיק הזמין למכירה הינה ברובה בעלת אופי זמני. כוונת הבנק היתה, מיום ביצוע ההשקעות, להחזיקן עד לפדיון. בכוונתו וביכולתו של הבנק להמשיך ולהחזיק את ההשקעות עד להשבה החזויה של מלוא העלות של הנכסים או עד לפדיון, לכן נזקפת ירידת ערך זו להון עצמי. ירידת הערך נטו (הקיזוז בין עליות וירידות ערך) שנוקפה להון העצמי בגין ניירות הערך שהונפקו בחו"ל מיום רכישתם ועד ל-31 במרס 2011, מסתכמת בסך של 67 מיליון ש"ח (כ-44 מיליון ש"ח לאחר מס). במהלך שנת 2010 קטנה הקרן השלילית בסך 129 מיליון ש"ח, ועד סוף הרבעון הראשון של 2011 קטנה הקרן השלילית בעוד 24 מיליוני ש"ח.

דוח הדירקטוריון

להלן השווי ההוגן ל-31 במרס 2011 של אגרות החוב של בנקים ומוסדות פיננסיים מחוץ לישראל (לא כולל אגרות חוב מגובי נכסים):

סך הכל	ללא דרוג	BB+ עד B-	BBB+ עד BBB-	A-	A	A+	AAA עד AA-	
במיליוני ש"ח								
1,602	-	87	336	351	-	100	728	הממלכה המאוחדת (בריטניה)
76	-	-	-	-	76	-	-	אוסטריה (1)
435	-	-	-	-	-	-	435	איטליה (1)
13	-	-	13	-	-	-	-	אירלנד (1) (5)
376	-	-	-	-	376	-	-	בלגיה (1)
309	-	-	-	107	-	154	48	גרמניה (1)
926	98	-	17	155	36	347	273	הולנד (1)
94	13	-	-	-	49	32	-	לוקסמבורג (1)
392	-	-	-	38	-	30	324	ספרד (1) (5)
56	-	-	-	-	29	-	27	פינלנד (1)
762	-	-	-	-	-	15	747	צרפת (1)
108	-	-	-	-	-	-	108	שוויץ
638	-	-	-	-	-	-	638	אוסטרליה
124	-	-	-	-	68	-	56	שוודיה
216	-	-	-	-	-	-	216	ניו זילנד
73	-	-	-	-	-	32	41	נורווגיה
17	-	-	-	-	-	-	17	קנדה
270	120	-	-	-	68	48	34	אחר (2)
ארצות הברית - לפי רמת בנק								
913	-	-	-	809	-	104	-	CITIGROUP INC NY
321	-	-	-	311	-	-	10	HSBC BANK
261	-	-	-	-	-	128	133	CHASE MANHATTAN BANK, N.A.
570	-	-	-	-	517	-	53	BANK OF AMERICA
346	69	-	-	-	-	277	-	GOLDMAN, SACHS AND CO.
305	-	-	-	-	305	-	-	MORGAN STANLEY
775	-	-	-	-	-	627	148	WELLS FARGO BANK N.A.
432	78	-	-	-	354	-	-	MERRILL LYNCH INTERNATIONAL BA
287	130	-	-	52	20	22	63	ארצות הברית - אחר (3)
10,697	508	87	366	1,823	1,899	1,916	4,099	סכום כולל (4)

- (1) מדינות גוש האירו Eurozone
- (2) סכום זה כולל השקעות ב-4 מדינות.
- (3) סכום זה כולל השקעות ב-10 בנקים בארצות הברית.
- (4) כולל אגרות חוב נדחות Subordinated שהשווי ההוגן שלהן ליום 31 במרס 2011 הוא 2,312 מיליון ש"ח (כולל תיק זמין ותיק מסחר) 2,000 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2010.
- (5) לפרטים נוספים בק"ע חשיפת אשראי ראה בעמוד 111.

1. השקעות בניירות ערך מגובי נכסים בחו"ל

בתיק ניירות הערך ל-31 במרס 2011 של הקבוצה יש כ-4.6 מיליארד ש"ח (כ-1.3 מיליארד דולר) ניירות ערך מגובי נכסים (משכנתאות ושאינם משכנתאות כאחת) שכולם (פרט ל-5.0% מדורגות בדרוג (A-) ומעלה, מזה כ-80% בדרוג AAA. מתוך התיק הנ"ל כ-4.4 מיליארד ש"ח (כ-1.2 מיליארד דולר) מסווג בתיק הזמין למכירה והיתרה בתיק למסחר.

דוח הדירקטוריון

להלן ריכוז ההשקעות באגרות חוב מגובות נכסים בתיק הזמין למכירה ליום 31 במרס 2011:

עלות מופחתת במיליוני ש"ח	רווחים שטרם מומשו	הפסדים שטרם מומשו	הערך במאזן (שווי הוגן)
3,470	59	(29)	3,500
MBS אגרות חוב מגובות משכנתאות			
823	73	(31)	865
ABS אגרות חוב מגובות נכסים שאינם משכנתאות:			
700	56	(29)	727
מזה: CLO			
44	17	-	61
SCDO			
79	-	(2)	77
אחר			
4,293	132	(60)	4,365
סך הכל			

בק"ע הגדרת ניירות ערך מגובי נכסים ראה באור 3 לדוח הכספי לשנת 2010.

חשיפות איגוח

השקעה בניירות ערך מגובי נכסים לפי סוגי חשיפה (טבלה 9 (וי' באזל 2)

31 בדצמבר 2010	31 במרס 2011	הסכום המצטבר של החשיפה במיליוני ש"ח
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS):		
ניירות ערך מסוג העבר באמצעות:		
1,734	1,526	ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של ממשלת ארה"ב GNMA
257	236	ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC
7	7	ניירות ערך אחרים
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים:		
1,451	1,413	ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC, GNMA או שקיימת לגביהם ערבות של גופים אלה
48	368	שאר ניירות הערך מגובי המשכנתאות
3,497	3,550	סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)
ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)		
38	37	חייבים בגין כרטיסי אשראי
5	5	קווי אשראי לכל מטרה בבטחון דירת מגורים
152	145	אשראי לרכישת רכב
6	5	אשראי אחר לאנשים פרטיים
5	6	אשראי שאינו לאנשים פרטיים
760	727	אגרות חוב מסוג CLO
57	61	אגרות חוב מסוג SCDO
34	36	אחרים
1,057	1,022	סך הכל מגובי נכסים (ABS)
4,554	4,572	סך הכל ניירות ערך מגובי נכסים

דוח הדירקטוריון

השקעות בניירות ערך מגובי נכסים לפי משקל סיכון* (טבלה 9) (באזל 2)

31 בדצמבר 2010	31 במרס 2011	31 בדצמבר 2010	31 במרס 2011	
דרישות ההון בגין חשיפות איגוח		הסכום המצטבר של החשיפה		
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
9	15	502	829	20%
5	5	110	112	50%
10	9	111	99	100%
-	-	-	-	350%
-	-	214	184	הופחתו מההון
24	29	937	1,224	סך הכל

* לא כולל ניירות ערך FHLMC, FNMA, GNMA, המוצגים כהתחייבות של ממשלת ארה"ב.

התיק הזמין למכירה של השקעות בניירות ערך מגובי נכסים בחו"ל ליום 31 במרס 2011 כולל השקעה באגרות חוב מגובות משכנתאות בסכום כולל של כ-3.5 מיליארד ש"ח. 90% מסך אגרות החוב המגובות משכנתאות שבתיק הזמין הינן בערבות סוכנויות פדראליות בארה"ב או שהונפקו ישירות על ידן (FNMA, FHLMC, GNMA). FNMA ו-FHLMC הועברו לחסות ממשלתית במסגרת תוכנית ההצלה של הממשל האמריקאי ולאגרות חוב של GNMA ערבות מדינה. יתר אגרות החוב מדורגות AAA.

נכון ליום 31 במרס 2011 הסתכמה עליית הערך המצטברת נטו שנזקפה להון עצמי הנובעת מתיק אגרות החוב המגובות משכנתאות בכ-30 מיליוני ש"ח.

סך אגרות החוב המגובות משכנתאות שאינן בערבות מדינה (ארה"ב) ואינן בחסות מוסדות פדראליים אמריקאים הן בתיק הזמין והן בתיק למסחר, מסתכם בכ-375 מיליון ש"ח.

התקופה החזויה לפדיון של כל תיק אגרות החוב המגובות משכנתאות היא כ-3.5 שנים בממוצע.

בנוסף לאגרות החוב המגובות משכנתאות, כולל התיק הזמין למכירה של הקבוצה גם אגרות חוב אחרות מגובות נכסים שאינם משכנתאות (אשראי לרכישת רכב, ואשראים אחרים) בסך של כ-865 מיליון ש"ח מתוכן אג"ח מסוג CLO בסך של כ-727 מיליון ש"ח. התקופה החזויה לפדיון של תיק אגרות החוב המגובות נכסים שאינם משכנתאות היא כ-4.0 שנים בממוצע.

2. השקעות בניירות ערך אחרים שהונפקו בחו"ל (שאינם מגובי נכסים)

בתיק ניירות הערך של הקבוצה ב-31 במרס 2011 כ-18.6 מיליארד ש"ח (5.3 מיליארד דולר) ניירות ערך שאינם מגובי נכסים, והכוללים בעיקר ניירות ערך של בנקים ומוסדות פיננסיים, לרבות אגרות חוב נדחות והיתר בעיקר ניירות ערך של ממשלת ישראל. 16.2 מיליארד ש"ח (4.7 מיליארד דולר) מניירות הערך הללו מסווגים בתיק הזמין למכירה וכ-2.4 מיליארד ש"ח בתיק למסחר. מסך ניירות הערך מדורגים 94% בדרוג A- ומעלה, מתוכם כ-19% בדרוג AAA.

לפרטים נוספים בק"ע חשיפה לבנקים ומוסדות פיננסיים זרים ראה בעמוד 108.

להערכת הבנק ירידת המחירים של ניירות הערך הללו הינה בעיקרה בעלת אופי זמני, ולכן נזקפה מרבית ירידת הערך להון העצמי. זאת, על בסיס הקריטריונים שפורט בעיקרי המדיניות החשבונאית בביאור 1 בדוח השנתי 2010, ותוך התחשבות בפרמטרים נוספים כגון, המעורבות, והגיבוי, ובכלל זה השקעה ישירה בהון של ממשלות ובהבטחת האיתנות של בנקים אלה ואחרים במדינותיהן, והערכות השוק לסיכון הכשל של בנקים, כפי שזה בא לידי ביטוי במחירים של נגזרי

דוח הדירקטוריון

האשראי (CDS). וכן עליית שווי לאחר מועד הדוח הכספי, דירוג אשראי גבוה (קבוצה A ומעלה) וניתוחי עמידות בתרחישי לחץ.

ליום 31 במרס 2011 הסתכמה ירידת הערך המצטברת שנזקפה להון עצמי בגין ניירות ערך שאינם מגובי נכסים שהונפקו בחו"ל, ושהם בתיק הזמין למכירה ב-139 מיליון ש"ח (שהם 91 מיליון ש"ח לאחר מס) לאחר קיטון בסך 64 מיליון ש"ח ברביע הראשון של 2011.

אגרות החוב שאינן מגובות נכסים והונפקו בחו"ל הן ברובן אגרות חוב של בנקים.

בכוונת הבנק וביכולתו להחזיק באגרות חוב אלו עד למועד פדיון הצפוי או לפחות עד להשבת ערכן.

יתרת קרן ההון בסוף	שווי הוגן	
	31 בדצמבר 2010	31 במרס 2011
הרביע הראשון		
	במיליוני ש"ח	
		סך הכל אג"ח נדחים זמינות למכירה של בנקים שהונפקו בחו"ל
	1,796	2,095
(131)	-	-
		מזה: אג"ח נדחה שירד ביותר מ-35%

בנוסף לתיק הזמין למכירה כולל התיק ניירות ערך שאינם מגובים בנכסים גם בתיק למסחר. התיק למסחר כולל בעיקר ניירות ערך של בנקים ומוסדות פיננסיים, וכן תיקי ניירות ערך בנייהול מנהלי השקעות חיצוניים, וקרנות של ניירות ערך. כל ניירות הערך שבתיק למסחר בדירוג השקעה (Investment Grade), וכ-91% מדורגים A ומעלה. שווי התיק למסחר שאינו מגובה בנכסים ב-31 במרס 2011 הסתכם ב-2.4 מיליארד ש"ח (0.7 מיליארד דולר). ההפרש בין השווי ההוגן לעלות המופחתת, במידה שיש הפרש כזה, נזקף לחשבון הרווח והפסד.

השקעות באגרות חוב - שהונפקו בישראל

ההשקעות באגרות חוב שהונפקו בישראל הסתכמו ב-31 במרס 2011 ב-21.7 מיליארד ש"ח, מזה סך של 20.1 מיליארד ש"ח אגרות חוב שהונפקו על ידי ממשלת ישראל, והיתר סך 1.6 מיליארד ש"ח אגרות חוב שהונפקו על ידי חברות. כ-71% מההשקעות באגרות חוב חברות שהסתכמו ב-31 במרס 2011 ב-1.1 מיליארד ש"ח מסווגים בתיק הזמין למכירה, והיתר בתיק למסחר.

מתוך כל תיק אגרות החוב של החברות שבתיק הזמין למכירה בהיקף של 1.1 מיליארד ש"ח, קרן ההון החיובית מסתכמת בסך 40 מיליון ש"ח והקרן השלילית בסך 14 מיליון ש"ח, כאשר שיעור ירידת ערך הגבוה ביותר הינו 5.5%.

3. השקעות במניות ובקרנות

סך כל ההשקעות במניות ובקרנות מסתכמות ליום 31 במרס 2011 בכ-3,078 מיליון ש"ח, מזה מניות סחירות 1,801 מיליון ש"ח ושאינן סחירות 1,277 מיליון ש"ח. מסך כל ההשקעה 2,725 מיליון ש"ח מסווגים כזמינות למכירה ו-353 מיליון ש"ח מסווגות בתיק למסחר.

דוח הדירקטוריון

להלן ההשקעות העיקריות במניות ובקרנות הרשומות בסעיף ניירות ערך (1) (טבלה 13 (ב) באזל 2):

סחיר/	חלק הבנק על בסיס מאוחד					
	בהון הנפרע המקנה זכות לקבלת רווחים		ערך ההשקעה במאזן המאוחד*		דרישות הלימות הון לא סחיר	
	31 במרס 2010	31 במרס 2011	31 בדצמבר 2010	31 במרס 2011	31 בדצמבר 2010	31 במרס 2011
	באחוזים		במיליוני ש"ח			
מגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ	9.80	9.79	744	669	67	60
אפריקה ישראל נכסים בע"מ	2.2	2.2	35	32	3	3
סופר-פארם (ישראל) בע"מ**	18.0	-	182	-	16	-
אוצר התישבות היהודים בע"מ	8.62	8.62	85	85	8	8
פרטנר תקשורת בע"מ	4.96	4.96	553	508	50	46
אלקטרה מוצרי צריכה (1970) בע"מ	9.0	9.0	105	99	9	9
ת.ש.י דרכים שותפות מוגבלת	19.52	19.52	127	127	11	11
שטרי הון טאוור סמיקונדקטר	-	-	49	49	4	4
ויזה בינלאומי	-	-	35	35	3	3
בנק CLS	-	-	21	21	2	2
קרנות	-	-	861	1,104	77	99
אייפקס	-	-	60	61	5	5
לא					188	
אחר	-	-	279	288	27	26
סך הכל	-	-	3,136	3,078	282	277

* ערך ההשקעה במאזן המאוחד שווה ליתרת שווי הוגן של ההשקעה.

** הועבר לחברות כלולות.

(1) לפרטים בדבר השקעות ריאליות המוצגות לפי השווי המאזני ראה בעמוד 77.

תנובה

ביום 2 במרס 2011 חתם הבנק על הסכם עם חברת מ.ב.ש.ת בע"מ ("מבטח"), לרכישת 13,500 מניות רגילות ו-94,674 מניות ניתנות לפדיון מסוג A, המהוות ביחד כ-13.5% (בדילול מלא) מהון המניות המונפק והנפרע של אפ.מש.תנ בע"מ ("החברה") בתמורה לסך של כ-388.5 מיליון ש"ח. החברה מחזיקה (בעקיפין) בכ-76.7331% ממכלול הזכויות בקבוצת תנובה.

הסכם הרכישה כפוף לתנאים מתלים הכוללים, בין היתר, חתימה על הסכמים בין מבטח לרוכשים נוספים לרכישת יתרת החזקות מבטח בחברה (כ-13.5% מהון החברה), חתימת הסכם בעלי מניות בין הבנק לבין קרנות אייפקס, אישורים רגולטוריים וקבלת הסכמות הבנקים המממנים.

הבנק ימכור מתוך החזקותיו, בהתאם להתחייבותו כלפי בנק ישראל, 3.5% מההון של החברה וזאת תוך תקופה של שנה ממועד ההשלמה של עסקת הרכישה.

ביום 12 במאי 2011 נחתמה תוספת להסכם הרכישה לפיה: (א) יוארך המועד להשלמתה של העסקה נשוא הסכם הרכישה ("העסקה") ליום 15 ביוני 2011; (ב) לתמורה הקבועה בהסכם הרכישה תתווסף ריבית שקלית בשיעור שנתי של 3.04% החל מיום 3 באפריל 2011 ועד למועד

דוח הדירקטוריון

השלמת העסקה ; ו-ג) להסכם הרכישה יתווסף תנאי מתלה נוסף לפיו הסכם הרכישה כפוף לאישור נוסף על ידי האורגנים המוסמכים של הבנק ומבטח שמיר.

להלן ההשקעות (פוזיציה) במניות ובקרנות בסעיף ניירות ערך (תיק זמין למכירה ותיק הסחיר) (במיליוני ש"ח):

יתרה מאזנית		
31 בדצמבר 2010	31 במרס 2011	
1,847	1,801	מניות עם שער
714	886	קרנות לפי ציטוט מצד נגדי
575	391	מניות ללא שער
3,136	3,078	סך הכל

נכסים אחרים ויתרות חובה בגין מכשירים נגזרים

נכסים אחרים ויתרות חובה בגין מכשירים נגזרים הסתכמו ב-31 במרס 2011 בסך 11.4 מיליארד ש"ח לעומת 11.2 מיליארד ש"ח בסוף 2010, עלייה בשיעור של 1.9%. העלייה נובעת בעיקר מעלייה ביתרת מיסים נדחים לקבל נטו בסך 0.6 מיליארד ש"ח. יתרת השווי ההוגן של מכשירים נגזרים שבוצעו עם ועבור לקוחות ירדה בכ-0.2 מיליארד ש"ח.

דוח הדירקטוריון

מגזרי הפעילות בקבוצה

הקבוצה פועלת במגזרי פעילות שונים באמצעות הבנק וחברות הבנות בכל תחומי הבנקאות והשירותים הפיננסיים. כמו כן משקיעה הקבוצה בתאגידים ריאליים הפועלים בתחומים שונים כגון ביטוח, נדל"ן, ספנות, אנרגיה, תעשייה ועוד.

מגזרי הפעילות הינם בהתאם למאפיינים שנקבעו על ידי בנק ישראל. תאור מפורט של מגזרי הפעילות ואופן המדידה שלהם ניתן בדוח השנתי ל-2010.

להלן נתונים עיקריים לפי מגזרי פעילות של סעיפי המאזן העיקריים ליום 31 במרס 2011:

אשראי לציבור		פיקדונות הציבור		סך כל נכסים		
31		31		31		
31 במרס בדצמבר		31 במרס בדצמבר		31 במרס בדצמבר		
2011	2010	2011	2010	2011	2010	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
%		%		%		
משקי בית (1)	77,826	76,341	1.9	118,228	118,266	0.0
עסקים קטנים	19,153	19,018	0.7	16,588	16,579	0.1
בנקאות עיסקית (2)	73,404	73,163	0.3	26,865	26,281	2.2
בנקאות מסחרית	46,116	47,226	(2.4)	37,764	36,421	3.7
בנקאות פרטית	7,666	7,738	(0.9)	36,116	36,241	(0.3)
ניהול פיננסי שוקי הון ואחרים	906	495	83.0	12,697	15,796	(19.6)
סך הכל	225,071	223,981	0.5	248,258	249,584	(0.5)

(1) האשראי למשקי בית כולל גם הלוואות לדיור (משכנתאות), בניטרול אשראי זה ירד האשראי למשקי בית (בנקאות ופיננסים) ב-0.5%. ההלוואות לדיור הסתכמו בסוף מרס 2011 ב-52,600 מיליון ש"ח וגדלו בשיעור של 3.1% שיעורי הגידול באשראי (בנקאות ופיננסים) ב-2010 היה 5.4%.

(2) באשראי במגזר הבנקאות העסקית היתה עלייה של כ-387 מיליוני ש"ח בפעילות בארץ ובסך הכל גידול בשיעור של 0.3%.

להלן נתונים עיקריים לפי מגזרי פעילות של סעיפים חוץ מאזניים ונתונים על יתרת לקוחות בשוק ההון:

ערביות ואשראים דוקומנטריים		תיקי ניירות ערך כולל קרנות נאמנות		מגזרים		
31 במרס בדצמבר		31 במרס בדצמבר		31 במרס בדצמבר		
2011	2010	2011	2010	2011	2010	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
%		%		%		
משקי בית	462	519	(11.0)	98,354	96,212	2.2
עסקים קטנים	1,398	1,307	7.0	7,528	9,404	(19.9)
בנקאות עיסקית	25,618	24,114	6.2	95,058	94,234	0.9
בנקאות מסחרית	6,459	6,789	(4.9)	44,605	45,615	(2.2)
בנקאות פרטית	459	482	(4.8)	75,445	75,201	0.3
ניהול פיננסי-שוקי הון ואחרים	799	757	5.5	190,376	174,658	9.0
סך הכל	35,195	33,968	3.6	511,366	495,324	3.2

דוח הדירקטוריון

להלן פירוט הרווח הנקי לפי מגזרי פעילות:

מגזרים	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		השינוי %
	31 במרס 2010	31 במרס 2011	
	במיליוני ש"ח		
משקי בית	32	111	246.9
עסקים קטנים	72	97	34.7
בנקאות עיסקית	230	339	47.4
בנקאות מסחרית	112	154	37.5
בנקאות פרטית	30	50	66.7
ניהול פיננסי - שוקי הון ואחר	120	(174)	-
סך הכל	596	577	(3.2)

ההסברים לשינויים ברווחיות מובאים בהמשך.

תשואה להון לפי מגזרי פעילות

בהתאם להוראות בנק ישראל נקבע שיש לחשב את התשואה להון שיוקצה בכל מגזר פעילות.

ההון לצורך חישוב יחס ההון לרכיבי סיכון (הון רוברד 1 והון רוברד 2) הוקצה בין המגזרים על פי חלקו היחסי של כל מגזר בסך כל נכסי הסיכון המשוקללים של הקבוצה ובהתאם להקצאת ההון של הנדבך השני לכל מגזר על פי מאפייניו ומרכיביו.

הרווח של מגזרי הפעילות הותאם להון הסיכון בכל מגזר. התשואה המותאמת לסיכון חושבה כיחס בין הרווח המותאם, להון העצמי המוקצה למגזר, המהווה חלק מהון הסיכון המוקצה (ראשוני ומשני).

להלן תשואת הרווח הנקי, מותאמת סיכון, להון על פי מגזרי פעילות המחושבים כאמור לעיל:

מגזר	תשואה להון ב-% מהרווח הנקי מפעולות רגילות		
	31 במרס 2010	31 במרס 2011	31 במרס 2011
משקי בית	3.0	10.5	4.3
עסקים קטנים	22.0	29.5	18.5
בנקאות עיסקית	12.7	18.4	14.1
בנקאות מסחרית	11.3	16.1	8.0
בנקאות פרטית	15.7	25.9	12.5
ניהול פיננסי שוקי הון	12.1	(13.6)	1.1
אחר	23.9	(25.3)	19.3

להלן תשואת הרווח מותאמת סיכון (Return on Risk Adjusted Capital - RORAC) והתרומה לרווח הבנק (Economic Value Added - EVA) בהתחשב בעלות ההון על פי התשואה הרב שנתית שנקבעה בתכנית העבודה, לפי מגזרי פעילות:

דוח הדירקטוריון

נתוני ה-EVA וה-RORAC חושבו על פי הקצאת כל הון הבנק בין המגזרים (על פי יחס הלימות ההון בפועל לפי באזל 2).

מגזר	ל-31 במרס 2011		ל-31 בדצמבר 2010	
	הקצאת כל ההון		הקצאת כל ההון	
	EVA	RORAC	EVA	RORAC
	%	במיליוני ש"ח	%	במיליוני ש"ח
משקי בית	10.5	5	4.3	(233)
עסקים קטנים	29.5	62	18.5	117
בנקאות עסקית	18.4	150	14.1	348
בנקאות מסחרית	16.1	56	8.0	(76)
בנקאות פרטית	25.9	30	12.5	17
ניהול פיננסי - שוקי הון	(13.6)	(251)	5.6	(171)
אחר	(25.3)	(32)	20.2	73
סך הכל לרווח הנקי	10.4	20	10.3	75

להלן התפתחות רבעונית של הרווח הנקי מפעולות רגילות לפי מגזרי פעילות:

מגזר	2011					2010				
	רבע ראשון	רבע רביעי	רבע שלישי	רבע שני	רבע ראשון	רבע ראשון	רבע רביעי	רבע שלישי	רבע שני	רבע ראשון
	במיליוני ש"ח									
משקי בית	111	18	68	53	37	111	18	68	53	37
עסקים קטנים	97	59	66	59	72	97	59	66	59	72
בנקאות עסקית	339	336	342	291	229	339	336	342	291	229
בנקאות מסחרית	154	40	55	98	110	154	40	55	98	110
בנקאות פרטית	50	16	19	23	29	50	16	19	23	29
ניהול פיננסי - שוקי הון ואחר	(175)	53	53	(46)	115	(175)	53	53	(46)	115
סך הכל	576	522	603	478	592	576	522	603	478	592

דוח הדירקטוריון

1. משקי בית להלן תמצית רווח והפסד של מגזר משקי בית:

פעילות חו"ל		משכנתאות ופיננסים משכנתאות סך הכל		שוק ההון	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
בנקאות		משכנתאות ופיננסים משכנתאות סך הכל		שוק ההון	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
לשלושה חודשים שהסתיימו ב-31 במרס 2011							
במיליוני ש"ח							
רווח מפעילות מימון :							
416	2	-	522	1	52	(161)	מחיצוניים
194	(1)	5	(404)	(1)	(9)	604	בינמגזרי
הכנסות תפעוליות ואחרות :							
435	-	1	26	142	115	151	מחיצוניים
55	-	-	5	-	49	1	בינמגזרי
1,100	1	6	149	142	207	595	סך כל ההכנסות
(29)	1	-	(13)	-	5	(22)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות :							
949	1	4	61	91	152	640	לחיצוניים
6	-	-	6	-	(1)	1	בינמגזרי
174	(1)	2	95	51	51	(24)	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים
57	-	-	34	18	15	(10)	הפרשה למיסים (הטבה) על הרווח מפעולות רגילות
117	(1)	2	61	33	36	(14)	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים
(6)	-	-	-	-	(6)	-	רווח נקי מפעולות רגילות המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
111	(1)	2	61	33	30	(14)	רווח נקי (הפסד)
תשואה להון							
10.5%							
78,009	150	118	52,266	122	7,309	18,044	יתרה ממוצעת של נכסים כלולות
6	-	-	-	-	6	-	התחייבויות
123,702	7	851	9,489	-	1,011	112,344	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
55,423	53	289	26,930	123	7,326	20,702	יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות וקרנות השתלמות
54,959	-	-	-	54,959	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
53,179	-	166	-	53,013	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
6,187	-	-	5,913	-	-	274	יתרת אשראי לציבור
77,826	5,258	(4,987)	52,600	122	7,029	17,804	יתרת פיקדונות הציבור
118,228	862	(19)	5,033	-	32	112,320	

דוח הדירקטוריון

משקי בית (המשך)

סך הכל	פעילות חו"ל	משכנתאות	שוק ההון	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	לשלושה חודשים שהסתיימו ב-31 במרס 2010 במיליוני ש"ח
רווח מפעילות מימון :						
320	-	113	1	43	163	מחיצוניים
170	3	(45)	-	(3)	215	בינמגורי
הכנסות תפעוליות ואחרות :						
428	1	32	135	114	146	מחיצוניים
58	-	4	-	54	-	בינמגורי
976	4	104	136	208	524	סך כל ההכנסות
20	2	(6)	-	5	19	הפרשה לחובות מסופקים
הוצאות תפעוליות ואחרות :						
893	6	58	69	139	621	לחיצוניים
6	-	5	-	(1)	2	בינמגורי
57	(4)	47	67	65	(118)	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים
18	-	17	23	17	(39)	הפרשה למיסים (הטבה) על הרווח מפעולות רגילות
39	(4)	30	44	48	(79)	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים
(7)	-	-	-	(7)	-	חלקם של בעלי מניות חיצוניים ברווחים של חברות מאוחדות
32	(4)	30	44	41	(79)	רווח נקי (הפסד)
תשואה להון						
3.0%						
68,220	308	45,242	100	6,817	15,753	יתרה ממוצעת של נכסים
8	-	-	-	8	-	מזה : השקעות בחברות כלולות
123,253	954	10,395	-	946	110,958	יתרה ממוצעת של התחייבויות
51,087	381	24,119	99	7,650	18,838	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
45,821	-	-	45,821	-	-	יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות וקרנות השתלמות
49,283	152	-	49,131	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
6,885	-	6,743	-	-	142	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בנייהול
76,341	252	51,002	123	7,247	17,717	יתרת אשראי לציבור ל- 31 בדצמבר 2010
118,266	872	5,378	-	27	111,989	יתרת פיקדונות הציבור ל-31 בדצמבר 2010

דוח הדירקטוריון

שינויים עיקריים בהיקף הפעילות

סך כל האשראי לציבור במגזר משקי הבית גדל ב-1.5 מיליארד ש"ח, 1.9% בהשוואה לסוף שנת 2010. הלוואות לדיור גדלו בשיעור של 3.1%. האשראי בניטרול הלוואות לדיור ירד בשיעור של 0.4% פיקדונות הציבור הסתכמו בסך 118 מיליארד ש"ח בדומה לסוף שנת 2010.

שינויים עיקריים ברווח הנקי

הרווח הנקי במגזר משקי בית הסתכם בשלושת החודשים הראשונים של 2011 ב-111 מיליון ש"ח בהשוואה ל-32 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 79 מיליון ש"ח, 246.9%. הגידול ברווח נובע מגידול בהכנסות בסך של כ-124 מיליון ש"ח, 12.7%, מקיטון בהוצאות בגין הפסדי אשראי בסך 49 מיליון ש"ח, שקוזזו חלקית מעליה בהוצאות התפעוליות בסך 56 מיליון ש"ח, 6.2%.

התשואה להון של הרווח הנקי היתה 10.5%.

נתונים בנוגע למאפייני סיכון של הלוואות לדיור - בלאומי למשכנתאות

גילוי על הלוואות לדיור

בהתאם למכתב בנק ישראל מיום ה 15 במאי 2011, נדרש הבנק לכלול בדוח הדירקטוריון גילוי בקשר להתפתחויות בסיכוני האשראי בתיק ההלוואות לדיור כהגדרתן בהוראה 451 לניהול בנקאי תקין של בנק ישראל (להלן: "הלוואות לדיור"), והפעולות המתבצעות לצורך ניהול סיכונים אלו.

להלן הנתונים בנוגע למאפייני הסיכון של ההלוואות לדיור בהתאם למכתב בנק ישראל הנ"ל, ההתפתחויות בסיכוני האשראי ואופן ניהולם, לרבות התייחסות לצעדים שנקטו על ידי הבנק לצורך התמודדות עם מאפייני סיכון אלה.

להלן נתונים על ביצועי הלוואות חדשות שניתנו והלוואות שמוחזרו לרכישת דירת מגורים ובמשכון דירת מגורים:

שעור השינוי	לשלושה חודשים 2011	לשלושה חודשים 2010	שיעור השינוי
ב- %	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	ב- %
15.9	3,607	3,113	15.9
	5	8	(37.5)
	1	1	-
15.7	3,613	3,122	15.7
19.5	405	339	19.5
16.1	4,018	3,461	16.1

התפתחות יתרת תיק האשראי לדיור בניכוי הפרשה להפסדי אשראי:

יתרת תיק האשראי	שעור גידול שנתי
במיליוני ש"ח	ב- %
39,344	
42,734	8.6
* 49,319	15.4
51,042	3.5

יתרת תיק האשראי לדיור ליום 31 במרס 2011 עומדת על 51,042 מיליון ש"ח, גידול של 3.5% ביחס ליתרת התיק ליום 31 בדצמבר 2010. הגידול בהיקף האשראי לדיור בשנים האחרונות נובע מהגידול בביקושים ליחידות דיור ועלייה במחירי יחידות דיור, ועיקרו מהווה אשראי למטרת רכישת דירות מגורים.

* נתוני 1 בדצמבר 2010 הוצגו לאחר ישום הוראת המפקח על הבנקים בדבר מדידה וגילוי של החובות הפגומים.

דוח הדירקטוריון

התפתחות יתרת תיק האשראי על פי בסיסי הצמדה:

סך התיק במיליוני ש"ח	שיעור מתיק האשראי		שיעור מתיק האשראי		שיעור מתיק האשראי		לא צמוד במיליוני ש"ח	
	ב-%	מט"ח במיליוני ש"ח	ב-%	צמוד מדד במיליוני ש"ח	ב-%	לא צמוד במיליוני ש"ח		
44,273	2.4	1,035	61.1	26,114	36.5	15,585	דצמבר 2009	
49,319	2.3	1,148	54.0	26,619	43.7	21,552	דצמבר 2010 *	
51,042	2.5	1,289	52.3	26,703	45.2	23,050	מרס 2011	

כפי שניתן לראות בלוח זה עלה משקל האשראי הלא צמוד מ-36.5% ב-2009 לכ-45.2% בסוף רביע ראשון 2011, וזאת כתוצאה מגידול בשיעור של כ-48% בשנים 2009 ועד סוף רבעון ראשון 2011, על חשבון הקיטון בחלק האשראי הצמוד למדד.

התפתחות יתרת תיק האשראי בריבית משתנה וקבועה:

סך תיק האשראי	משתנה		קבועה		
	מט"ח	צמוד	לא צמוד	צמוד	
49,319	1,148	15,310	20,786	11,309	דצמבר 2010 *
51,042	1,289	15,632	22,207	11,071	מרס 2011

סביבת ריבית שיקלית נמוכה במשק, בשנים המפורטות 2010-2011, הביאה לעלייה במשקל ההלוואות במסלול הלא צמוד במיוחד ובמסלולי הריבית המשתנה, ובעיקר במסלול הלא הצמוד על בסיס ריבית הפריים.

* נתוני 31 בדצמבר 2010 הוצגו לאחר ישום הוראת המפקח על הבנקים בדבר מדידה וגילוי של החובות הפגומים.

התפתחות האשראי החדש לדיור על פי מסלולי ריבית:

להלן התפתחות ביצועי האשראי החדש על פי מסלולי ריבית משתנה וקבועה (הלוואה בריבית משתנה הינה הלוואה שהריבית שהיא נושאת עשויה להשתנות לאורך תקופת חיי הלוואה):

2009	2010		2011		רביע ראשון	רביע ראשון
	רביע רביעי	רביע שלישי	רביע שני	רביע ראשון		
שיעור מביצוע						
ב-%						
6.5	7.1	5.6	6.9	7.1	6.1	קבועה-צמודה
4.5	10.3	10.7	13.1	12.0	8.9	משתנה- צמודת מדד 5 שנים ומעלה
1.2	6.0	2.7	5.0	3.0	2.8	קבועה- לא צמודה
15.0	11.6	15.9	15.4	15.3	15.3	משתנה- צמודת מדד עד 5 שנים
70.5	61.2	61.9	56.7	60.1	61.6	משתנה-לא צמודה
2.3	3.8	3.2	2.9	2.5	5.3	משתנה-מט"ח

שיעור האשראי החדש שהעמיד לאומי למשכנתאות בהלוואות לדיור בריבית משתנה ברבעון הראשון של שנת 2011 עמד על 91% לעומת 88% בשנת 2010, מזה בעיקר במסלול על בסיס

דוח הדירקטוריון

הפריים (משתנה לא צמודה). הנתונים מתייחסים לכל מסלולי הריבית המשתנה ומגזרי ההצמדה השונים לרבות הלוואות בהן הריבית משתנה מדי תקופה של חמש שנים ומעלה.

התפתחות יתרת החובות הבעייתיים:

להלן יתרת החובות הבעייתיים בתיק ההלוואות לדיור מעל 90 יום פיגור:

שיעור החוב הבעייתי	חוב בעייתי	יתרת חוב רשומה	
ב-%		במיליוני ש"ח	
4.0	1,587	40,024	דצמבר 2008
3.0	1,306	43,317	דצמבר 2009
2.1	1,046	49,911	דצמבר 2010
1.9	974	51,603	מרס 2011

נתוני 31 בדצמבר 2010 הוצגו לאחר ישום הוראת המפקח על הבנקים בדבר מדידה וגילוי של החובות הפגומים

סך ההפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרס 2011 הכוללת את ההפרשה הקבוצתית על הלוואות לדיור (להלן: "ההפרשה הכוללת"), כנדרש במכתב בנק ישראל מיום ה-1 במאי 2011 הינה 561 מיליון ש"ח ומהווה 1.1% מיתרת האשראי לדיור לעומת סך אותה ההפרשה הכוללת כמפורט לעיל ליום ה-1 בינואר 2011, העומדת על 592 מיליון ש"ח ומהווה 1.19% מיתרת האשראי לדיור. הקיטון בהפרשה להפסדי אשראי נובע מהקיטון ביתרת הפיגורים בתיק האשראי של הבנק והינו תוצאה של השיפור באינדיקטורים הכלכליים.

נתונים בהתייחס לאשראי חדש לדיור:

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2011 ביצע הבנק אשראים חדשים בסך של 3,354 מיליון ש"ח של הלוואות לדיור, בדומה לממוצע הרבעוני של שנת 2010.

התפתחות שיעור מימון, באשראי חדש, מעל 60%:

להלן התפתחות האשראי החדש שהעמיד הבנק בשיעור מימון הגבוה מ-60% (שיעור מימון הינו היחס בין שיעור האשראי שאושר ללווה (אף אם טרם הועמד כולו או חלקו בפועל) לבין שווי הנכס המשועבד, בעת העמדת מסגרת האשראי):

2009	2010			2011		
ממוצע	רביע ראשון	רביע שני	רביע שלישי	רביע רביעי	רביע ראשון	באחוזים
32.4	30.1	28.6	21.6	21.5	21.7	מ-60 - 69
14.7	19.2	22.3	18.2	18.9	15.4	מ-70 - 79
2.0	2.6	3.5	3.7	2.8	3.0	מעל 80

כפי שניתן לראות מצמצם הבנק בהדרגה במהלך הרבעונים האחרונים את האשראי שניתן בשיעור מימון הגבוה מ-60%.

התפתחות באשראי חדש, בו יחס החזר נמוך מ-2:

שיעור האשראי החדש של הלוואות לדיור ברבעון הראשון של שנת 2011 בהן יחס החזר נמוך מ-2 לבעלי הכנסה הנמוכה מ-10,000 ש"ח, במועד אישור האשראי, עמד על 3%, לעומת 2% בשנת 2010, מסך העמדות האשראי החדשות. יצוין כי במקרים כאמור נכללים גם, אך לא רק, לווים

דוח הדירקטוריון

בעלי דירוג אשראי איכותי. (יחס החוזר מחושב כדלהלן: ההכנסה החודשית הקבועה של הלווה חלקי סך החוזרים החודשיים בגין ההלוואות הקיימות וההלוואה החדשה).

התפתחות באשראי חדש, בו מועדי הפירעון ארוכים מ-25 שנה:

שיעור האשראי החדש של הלוואות לדירור ברבעון הראשון של שנת 2011, בהן מועדי הפירעון על פי חוזי ההלוואה ארוכים מ-25 שנה, עמד על 49% מסך האשראי החדש שהועמד, לעומת ממוצע של 37% בשנת 2010. התארכות משך חיי ההלוואה נובע בחלקו משינוי במדיניות האשראי של הבנק, במסגרתו צומצמה באופן משמעותי העמדת הלוואות גישור (בוליט) לזמן קצר.

ככלל, לאומי למשכנתאות לא מעמיד הלוואות חדשות שתנאיהן מאפשרים ללווה לשלם תשלום הנמוך מהריבית שנצברה על ההלוואה, למעט במקרים חריגים.

לאומי למשכנתאות לא מעמיד הלוואות המובטחות בשיעבוד משני, למעט במקרים חריגים.

ככלל, לאומי למשכנתאות לא מעמיד הלוואות חדשות בהן המידע שיש ללאומי למשכנתאות על הלווה, או על הביטחון, במועד מתן ההלוואה, אינו שלם, מעודכן ומאומת.

התפתחויות בסיכוני אשראי

בשנים האחרונות קיימת עליה ניכרת במחירי הדירור, הגורמת לגידול מהותי בהיקף האשראי לדירור, על רקע ביקושים גואים ליחידות דירור, הן למטרת מגורים והן להשקעה. על רקע עליית מחירים זו, גדל הסיכון הטמון בהעמדת הלוואות בשיעורי מימון גבוהים, הנובע מנטל חוב גבוה על הלווה וחשיפה גבוהה יותר בעת ירידת ערך הבטוחה.

כמו כן, שיעורי הריבית הנמוכים ששררו במשך בשנים האחרונות, ובעיקר ריבית הפריים הלא צמודה, הביאו לעליה חדה במשקל ההלוואות בריבית משתנה לא צמודה, מתוך סך האשראי לציבור בשוק המשכנתאות. לפיכך בסביבה של עליית ריביות הלווים חשופים לעליה בגובה תשלומי המשכנתא.

העלייה החדה במחירי הדירות, הגידול באשראי לדירור, הגידול בגובה ההלוואות שניטלו והעלייה במשקל האשראי בריבית משתנה - הן מגמות אשר מגדילות את הסיכון הבסיסי הגלום בתיק האשראי של לאומי למשכנתאות. המשכנתא הממוצעת שהועמדה על ידי לאומי למשכנתאות בשנת 2009 היתה 596 אלפי ש"ח, בעוד המשכנתא הממוצעת בשנת 2010 עמדה 665 אלפי ש"ח וברבעון הראשון 2011 היתה 652 אלפי ש"ח.

נראה, כי עד כה איכות התיק של לאומי למשכנתאות טובה וזאת על סמך נתוני גובה חוב הפיגורים, שיעור ההפרשות להפסדי אשראי ואחוז החוב הבעייתי מכלל תיק האשראי של לאומי למשכנתאות, כמו גם שיעור נמוך מאוד של הפסדים במימוש נכסים.

התמודדות עם ההתפתחויות בסיכוני אשראי

ניהול סיכוני האשראי של לאומי למשכנתאות מעוגן במסמך מדיניות האשראי ומגובה בנהלי עבודה שונים לרבות נהלי החיתום. מדיניות האשראי מגדירה את יעדי לאומי למשכנתאות תוך שיקולי תחזית מאקרו כלכלית ויחסי הלימות ההון, לרבות תיאבון הסיכון. המדיניות מקיפה את אופן בחינת הבקשה לאשראי והגורמים העיקריים המובאים בחשבון בעת מתן אישור למסגרת האשראי, סמכויות האשראי והדרישות להקצאת בטחונות מתאימים לכל סוג בקשה.

לאומי למשכנתאות בוחן ומבצע שינויים במדיניות האשראי בהתאם לשינויים שחלים בסביבה העסקית והרגולטורית.

דוח הדירקטוריון

סיכוני האשראי מנוהלים באופן שוטף בהתאם לעקרונות מדיניות האשראי, תהליך שדרוג איכות ניהול הסיכונים מתקיים בשגרה ומתבצע הידוק בקרות על אשראי שרמת הסיכון בו עלתה. לנוכח מורכבות הנושאים והסביבה המשתנה בוצעו מספר פעולות שיפורטו בהמשך, לצורך צמצום החשיפה לסיכוני אשראי של לאומי למשכנתאות, לרבות הגדרת מגבלות ניהוליות מחמירות יותר והקצאת כריות הון בגין נדבך 2 להוראות באזל 2, בגין מאפייני סיכון גבוהים.

להלן הפעילויות העיקריות שהבנק מבצע לצורך ניהול סיכוני האשראי:

א. מבנה הניהול וסמכויות:

מנהל סיכוני האשראי של לאומי למשכנתאות אחראי לעיצוב מדיניות האשראי של לאומי למשכנתאות ולתאום ופיקוח על מדיניות זו. תחת אחריות מנהל סיכוני האשראי מתבצע ניהול ובקרת סיכוני האשראי, וכן עדכוני מדיניות ונהלים, עבודות אנליזה, פיתוח ותיקוף מודלים ובקרת מתן וניהול אשראי.

יחידת ניהול סיכוני אשראי מבצעת מעקבים בתדירות שנקבעה במסמך המדיניות, כמו כן מדווחת אחת לרבעון לועדות ניהול הסיכונים של ההנהלה ושל הדירקטוריון. כל סיכון חדש או מוצר חדש עובר לאישור של כל מנהלי הסיכונים, כאשר כלים למזעור הסיכונים מוגדרים גם במסמך מדיניות האשראי.

ללאומי למשכנתאות יחידת בחינת אשראי (יב"א) אשר פעולותיה המרכזיות הינן להעריך את איכותן של אוכלוסיות חריגות ואת איכות תיק האשראי הכולל. כמו כן, היחידה עוקבת אחר נתונים חריגים בבנק הקשורים בכמות החוזי חיובים ובפיגורים בהלוואות חדשות, ומבצעת הפקת לקחים.

בלאומי למשכנתאות פועלת מערכת סמכויות לקביעת מסגרות אשראי ללקוח. מערכת זו מאפשרת מענה אפקטיבי לצרכי הלקוחות על פי 3 רמות של מקבלי החלטות עיקריים: סמכות אישית, ועדות אשראי של הנהלת לאומי למשכנתאות ושל הדירקטוריון ומליאת הדירקטוריון. הסמכות המתאימה לאישור של כל תיק אשראי נקבעת בין היתר על פי הקריטריונים הבאים: דירוג הסיכון של הלווה לפי מודל פנימי סטטיסטי, גובה מסגרת האשראי המבוקשת, אחוז המימון המבוקש.

ב. עקרונות בניהול סיכוני אשראי מול הלקוח:

בקשה לאשראי נבחנת על פי סוג העסקה ומאפייניה כגון: רכישת דירה על ידי משפרי דור, רכישת על ידי זוגות צעירים, הלוואות במשכון נכס קיים, רכישת מגרשים, בניה עצמית וכו'.

בכל בקשה לאשראי, נבדקת בין היתר, יכולת החוזר של הלווה הפוטנציאלי אל מול גובה החוזר החודשי, בו יהא עליו לעמוד. כמו כן, נבדק דירוג האשראי של הלווה על בסיס מודל סטטיסטי המצביע על פרופיל הסיכון של הלווה.

לאומי למשכנתאות מעמיד אשראי כנגד משכון בטוחה מסוג נדל"ן, כאשר המשכון מתקבל טרם מתן האשראי.

בעת אישור האשראי בוחן לאומי למשכנתאות בין היתר, את שיעור המימון בבקשה על פי עקרונות מדיניות האשראי.

ללאומי למשכנתאות נהלים המגדירים את סוג הרישום למשכון המתקבל, כפונקציה של סוג העסקה ואופן רישום הנכס (טאבו, מנהל מקרקע ישראל), ומוודא כי הלקוח רכש ביטוחים מתאימים לצורכי הפחתת סיכון האשראי - ביטוח חיים ו/או ביטוח נכס.

דוח הדירקטוריון

ג. כלי הבקרה בסיכוני אשראי:

ללאומי למשכנתאות מספר צוותי בקרה הבודקים את מסמכי האשראי והביטחונות הנדרשים הן לפני ביצוע ההלוואה והן לאחריה.

ללאומי למשכנתאות מפת סיכוני אשראי ובקרה המתארת את הסיכונים והאמצעים אותם נוקט הבנק במטרה להקטין את סיכון הלווה והביטחונות ולצמצם את החשיפה.

כחלק אינטגרלי מפעילות יחידת ניהול סיכוני אשראי נבנים ומתוחזקים מודלים סטטיסטיים לדירוג של אשראי המועמד ללקוח בעת הבקשה ולבחינת תיק האשראי המנוהל. היחידה מקיימת מעקב ובקרה עצמאית שיטתית של דרוג הסיכון של לקוחות.

מתבצעים מבחני רגישות, תרחישים ותרחישי קיצון על התוצאות הכמותיות של הסיכונים שנמדדו. תרחישי הקיצון מתבססים על גורמי סיכון מאקרו-כלכליים וגורמים פנימיים כגון: אחוז מימון, יחס החזר, שינויים באחוז מובטלים, ירידה בשווי נכס, אזור גיאוגרפי ועוד. התרחישים מסייעים לבנק בין היתר בקביעת יעדי אשראי בתוכנית העבודה השנתית, בכימות הסיכון הגלום בפעילות/מוצר חדש שעומד להיכנס ובגיבוש כריות הון במסגרת הנדבך השני.

ללאומי למשכנתאות דוחות ניהוליים לצרכי חשיפה וניהול סיכוני האשראי, לרבות איכות דירוג האשראי של הלווים וביצוע ניתוחי רגישות ותרחישי קיצון, וכחלק מתפעול תהליכי האשראי נעשות בדיקות לשלמות, אמינות, ואיכות המידע.

בקרה ברמת הקבוצה - במסגרת החטיבה לניהול סיכונים של לאומי פועלות פונקציות של בקרת ניהול סיכוני אשראי ושל בקרת מודלים ומתודולוגיה למדידת סיכוני אשראי. בין היתר, פועלת החטיבה לניהול סיכונים של לאומי לצורך סיוע בהערכת הלימות המודלים המיושמים בלאומי למשכנתאות למדידת הסיכון ופיתוח מתודולוגיה למדידה כמותית של סיכוני האשראי בלאומי למשכנתאות.

הצעדים שננקטו:

בעקבות התפתחויות הכלכליות שחלו במשק בשנים האחרונות, כפי שהוצגו לעיל, ביצע לאומי למשכנתאות מספר פעולות על מנת להתמודד עם הגידול בסיכוני אשראי הנ"ל:

במסגרת ניהול הסיכונים של הבנק הוחלט על החמרת המגבלות הניהוליות למאפיינים הבאים: שיעורי מימון גבוהים, יכולת החזר חודשי שוטף, דירוגי אשראי בהתאם למודל הסטטיסטי הפנימי של הבנק, מוצרי/מסלולי הלוואה סוגי ריבית וגובה הלוואה.

בעת אישור בקשת האשראי, נבחן כושר החזר של הלווים הנוטלים הלוואה בריבית משתנה שאינה צמודה, לפי שיעור ריבית גבוה יותר משיעור הריבית הנוכחי, וזאת על מנת להבטיח שהלווה יעמוד בהחזרי הלוואה גם במידה ותחול עלייה בשיעורי הריבית.

לאומי למשכנתאות בחן במסגרת תרחיש קיצון את השפעת ירידת ערכי הבטוחות ועליית ריביות, על הפסדי לאומי למשכנתאות.

כחלק מתכנון ההון ויעדיו שומר לאומי למשכנתאות "כריות הון" נוספות להתמודדות עם מאפייני סיכון גבוהים יותר, כגון: כרית הון בגין הלוואות בשיעורי מימון גבוהים, כרית הון בגין הפער בין שיעור הפרשות לחומ"ס נוכחי לבין השיעור הממוצע על פני מחזור כלכלי וכרית הון בגין האפשרות של ירידת מחירי הנדל"ן.

יצוין כי החל מיום 5 במאי 2011, לאומי למשכנתאות פועל בהתאם למכתב המפקח על הבנקים מיום 3 במאי 2011, על פיו לאומי למשכנתאות יוכל לאשר הלוואות לדיור בתנאי

דוח הדירקטוריון

שמרכיב הריבית המשתנה בהלוואה אינו עולה על 33.3% (הלוואה בריבית משתנה הינה הלוואה שבה הריבית משתנה בתקופה של עד 5 שנים).

כמו כן, ולאור דרישת המפקח על הבנקים, בוצעה הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי ליום 31 במרס 2011, מעבר להפרשות על פי עומק הפיגור כנדרש בהוראה 314 להוראות ניהול בנקאי תקין של בנק ישראל.

* ההגדרות הנזכרות בגילוי לעיל (כדוגמת: יחס החזר, שיעור מימון וכיו"ב), הינן בהתאם לדיווחים הנעשים על ידי הבנק לבנק ישראל.

ייעוץ פנסיוני

יתרות הנכסים הפנסיונים של הלקוחות המיועצים בקבוצת לאומי הידועות עד לסוף מרס 2011, לרבות קרנות השתלמות שניתן בגינן ייעוץ במסגרת הייעוץ הפנסיוני ו/או ייעוץ בהשקעות, מסתכמות בכ-13.85 מיליארד ש"ח.

2. עסקים קטנים

להלן תמצית רווח והפסד של מגזר עסקים קטנים:

פעילות חו"ל		בנקאות כרטיסי שוק						בנקאות	
ופיננסים נדל"ן		ופיננסים נדל"ן		משכנתאות נדל"ן		ופיננסים אשראי		ההון	
סך הכל		סך הכל		סך הכל		סך הכל		סך הכל	
לשלושה חודשים שהסתיימו ב-31 במרס 2011									
במיליוני ש"ח									
רווח מפעילות מימון :									
מחיצוניים	194	5	-	1	74	9	1	284	
בינמגזרי	(27)	(1)	-	(1)	(21)	(2)	-	(52)	
הכנסות תפעוליות ואחרות:									
מחיצוניים	80	26	7	-	13	3	-	129	
בינמגזרי	-	(13)	-	-	-	-	-	(13)	
סך כל ההכנסות	247	17	7	-	66	10	1	348	
הוצאות בגין הפסדי אשראי	(10)	-	-	-	3	4	-	(3)	
הוצאות תפעוליות ואחרות :									
לחיצוניים	156	11	3	-	24	7	-	201	
בינמגזרי	-	1	-	-	-	-	-	1	
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים	101	5	4	-	39	(1)	1	149	
הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות	35	2	1	-	13	-	-	51	
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים	66	3	3	-	26	(1)	1	98	
רווח נקי מפעולות רגילות המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	(1)	-	-	-	-	-	-	(1)	
רווח נקי (הפסד)	65	3	3	-	26	(1)	1	97	
תשואה להון									
	29.5%								
יתרה ממוצעת של נכסים	11,997	789	37	111	5,235	578	106	18,853	
יתרה ממוצעת של התחייבויות	13,485	1,398	-	-	2,812	411	78	18,184	
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון	10,941	623	42	86	5,240	667	106	17,705	
יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות וקרנות השתלמות	-	-	2,285	-	-	-	-	2,285	
יתרה ממוצעת של ניירות ערך	-	6,628	-	-	-	4	-	6,632	
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול	256	-	-	-	-	-	-	256	
יתרת אשראי לציבור	12,316	779	33	107	5,226	584	108	19,153	
יתרת פיקדונות הציבור	13,309	-	-	-	2,774	436	69	16,588	

דוח הדירקטוריון

עסקים קטנים (המשך)

פעילות חו"ל		בנקאות כרטיסי שוק						
בנקאות		ופיננסים אשראי ההון משכנתאות נדל"ן						
ופיננסים נדל"ן סך הכל		לשלושה חודשים שהסתיימו ב-31 במרס 2010						
		במיליוני ש"ח						
רווח מפעילות מימון :								
230	1	11	56	1	-	5	156	מחיצוניים
(10)	-	(5)	(7)	-	-	(1)	3	בינמגורי
הכנסות תפעוליות ואחרות :								
118	-	3	12	-	6	24	73	מחיצוניים
(14)	-	-	-	-	-	(14)	-	בינמגורי
324	1	9	61	1	6	14	232	סך כל ההכנסות
13	-	5	-	-	-	-	8	הפרשה לחובות מסופקים
הוצאות תפעוליות ואחרות :								
198	-	8	25	-	2	10	153	לחיצוניים
1	-	-	-	-	-	1	-	בינמגורי
112	1	(4)	36	1	4	3	71	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים
40	-	-	13	-	1	1	25	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
72	1	(4)	23	1	3	2	46	רווח נקי (הפסד)
22.0%								תשואה להון
<hr/>								
17,638	102	681	4,816	142	33	768	11,096	יתרה ממוצעת של נכסים
16,399	81	491	2,144	-	-	1,421	12,262	יתרה ממוצעת של התחייבויות
16,540	98	839	4,782	148	36	703	9,934	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
1,888	-	-	-	-	1,888	-	-	יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות וקרנות השתלמות
3,900	-	5	-	-	3,895	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
302	-	-	-	-	-	-	302	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניחול
19,018	103	572	5,238	114	42	778	12,171	יתרת אשראי לציבור ל-31 בדצמבר 2010
16,579	86	386	2,705	-	-	-	13,402	יתרת פיקדונות הציבור ל-31 בדצמבר 2010

דוח הדירקטוריון

שינויים עיקריים בהיקף הפעילות

סך כל האשראי לציבור במגזר עלה ב-135 מיליון ש"ח בהשוואה לסוף שנת 2010, עליה בשיעור של 0.7% ופיקדונות הציבור עלו ב-9 מיליון ש"ח, עליה של 0.1%.

שינויים עיקריים ברווח הנקי

הרווח הנקי במגזר עסקים קטנים הסתכם בשלושת החודשים הראשונים של 2011 ב-97 מיליון ש"ח בהשוואה ל-72 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד עלייה של 34.7%. העלייה ברווח נובעת בעיקר מעלייה בהכנסות בסך 24 מיליון ש"ח, 7.4%, ומירידה בהוצאות בגין הפסדי אשראי בסך 16 מיליון ש"ח.

התשואה להון של הרווח הנקי היתה 29.5%.

דוח הדירקטוריון

3. בנקאות עסקית

להלן תמצית רווח והפסד של הבנקאות העיסקית:

פעילות חו"ל							
בנקאות		כרטיסי שוק		בנקאות			
סך הכל	נדלי"ן	ופיננסים	נדלי"ן	ההון	אשראי	ופיננסים	
לשלושה חודשים שהסתיימו ב-31 במרס 2011							
במיליוני ש"ח							
רווח מפעילות מימון :							
666	(1)	6	336	5	6	314	
(179)	2	(1)	(167)	(5)	(2)	(6)	
הכנסות תפעוליות ואחרות:							
139	-	1	30	5	48	55	
(28)	-	-	-	-	(28)	-	
598	1	6	199	5	24	363	
(75)	-	-	(84)	-	-	9	
הוצאות תפעוליות ואחרות :							
159	-	2	34	3	17	103	
-	-	-	-	-	-	-	
514	1	4	249	2	7	251	
174	-	1	86	1	1	85	
340	1	3	163	1	6	166	
(1)	-	-	-	-	(1)	-	
339	1	3	163	1	5	166	
18.4%	תשואה להון						
75,165	-	886	26,463	156	393	47,267	
34,612	287	351	5,913	116	2,602	25,343	
94,893	-	1,469	26,874	155	405	65,990	
1,401	-	-	-	1,401	-	-	
93,245	-	153	-	93,092	-	-	
180	-	-	-	-	-	180	
73,404	-	812	26,109	157	351	45,975	
26,865	256	482	5,374	143	-	20,610	

דוח הדירקטוריון

בנקאות עסקית (המשך)

פעילות חו"ל						
סך הכל	בנקאות		נדל"ן	שוק	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים
	פיננסים	נדל"ן				
לשלושה חודשים שהסתיימו ב-31 במרס 2010						
במיליוני ש"ח						
רווח מפעילות מימון :						
417	-	4	210	(1)	6	198
73	1	(1)	(29)	1	(1)	102
הכנסות תפעוליות ואחרות :						
113	-	1	15	7	43	47
(31)	-	-	-	-	(31)	-
572	1	4	196	7	17	347
73	-	-	96	-	1	(24)
הוצאות תפעוליות ואחרות :						
142	1	2	33	2	16	88
-	-	-	-	-	-	-
357	-	2	67	5	-	283
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים						
הפרשה למיסים על הרווח						
127	-	1	24	2	-	100
מפעולות רגילות						
230	-	1	43	3	-	183
רווח נקי						
תשואה להון						
12.7%						
72,135	108	553	26,577	156	452	44,289
יתרה ממוצעת של נכסים						
32,915	330	75	5,545	-	2,612	24,353
יתרה ממוצעת של התחייבויות						
88,708	107	811	26,662	156	433	60,539
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון						
596	-	-	-	596	-	-
יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות וקרנות השתלמות						
84,823	-	162	-	84,661	-	-
יתרה ממוצעת של ניירות ערך						
211	-	-	-	-	-	211
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים						
בניהול						
73,163	-	958	26,422	155	398	45,230
יתרת אשראי לציבור ל-31 בדצמבר 2010						
26,281	317	174	4,940	89	-	20,761
יתרת פיקדונות הציבור ל-31 בדצמבר 2010						

דוח הדירקטוריון

שינויים עיקריים בהיקף הפעילות

סך כל האשראי לציבור במגזר העסקי גדל ב-241 מיליון ש"ח בהשוואה לסוף שנת 2010, גידול של 0.3% וסך פיקדונות הציבור עלו ב-584 מיליון ש"ח, כ-2.2%.

שינויים עיקריים ברווח הנקי

הרווח הנקי במגזר בנקאות עסקית הסתכם בשלושת החודשים הראשונים של 2011 בסך של 339 מיליון ש"ח לעומת 230 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 47.4%. העלייה ברווח נובעת בעיקר מירידה בהוצאות בגין הפסדי אשראי בסך 148 מיליון ש"ח ומגידול בסך כל ההכנסות בסך 26 מיליון ש"ח, 4.5%, שקוזזו חלקית מגידול בהוצאות התפעוליות בסך 17 מיליון ש"ח, 12%.

התשואה להון של הרווח הנקי היתה 18.4% .

4. בנקאות מסחרית

להלן תמצית רווח והפסד של הבנקאות המסחרית:

פעילות חו"ל							
סך הכל	בנקאות שוק			קרטיסי שוק			בנקאות ופיננסים
	נדל"ן	ההון	ופיננסים	נדל"ן	ההון	אשראי	
לשלושה חודשים שהסתיימו ב-31 במרס 2011							
במיליוני ש"ח							
רווח מפעילות מימון :							
(1,154)	34	-	122	122	(7)	2	(1,427)
1,525	(9)	-	(18)	(63)	8	(1)	1,608
הכנסות תפעוליות ואחרות:							
109	1	2	10	8	11	16	61
(9)	-	-	-	-	-	(9)	-
471	26	2	114	67	12	8	242
(16)	1	-	5	22	-	-	(44)
הוצאות תפעוליות ואחרות :							
250	7	2	72	18	7	6	138
-	-	-	-	-	-	-	-
237	18	-	37	27	5	2	148
83	6	-	14	9	2	-	52
154	12	-	23	18	3	2	96
תשואה להון							
16.1%							
48,812	3,468	-	12,737	7,883	675	316	23,733
40,063	382	-	7,931	2,460	-	887	28,403
50,683	3,468	-	13,018	8,357	1,045	259	24,536
4,162	-	132	-	-	4,030	-	-
41,033	-	1,882	-	-	39,151	-	-
599	-	-	-	-	-	-	599
46,116	3,110	-	12,951	7,973	304	313	21,465
37,764	342	-	7,612	2,426	-	-	27,384

דוח הדירקטוריון

בנקאות מסחרית

פעילות חו"ל									
שוק		בנקאות			שוק		בנקאות		
סך הכל	נדלי"ן	ההון	ופיננסים	משכנתאות	נדלי"ן	ההון	אשראי	קרטיסי	שוק
לשלושה חודשים שהסתיימו ב-31 במרס 2010									
במיליוני ש"ח									
רווח מפעילות מימון :									
405	34	-	114	65	(3)	1	2	192	מחיצוניים
(41)	(14)	-	(17)	(14)	4	(1)	-	1	בינגזרי
הכנסות תפעוליות ואחרות:									
104	2	2	9	8	-	13	14	56	מחיצוניים
(9)	-	-	-	-	-	-	(9)	-	בינגזרי
459	22	2	106	59	1	13	7	249	סך כל ההכנסות
31	2	-	5	3	(3)	-	-	24	הפרשה לחובות מסופקים
הוצאות תפעוליות ואחרות									
255	14	2	77	18	-	7	5	132	לחיצוניים
1	-	-	-	-	-	-	-	1	בינגזרי
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים									
172	6	-	24	38	4	6	2	92	
הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות									
60	2	-	8	13	1	2	-	34	
112	4	-	16	25	3	4	2	58	רווח נקי
11.3%									תשואה להון
45,297	3,628	-	12,183	6,025	511	413	326	22,211	יתרה ממוצעת של נכסים
37,054	377	-	7,995	2,122	122	-	891	25,547	יתרה ממוצעת של התחייבויות
48,270	3,319	-	12,191	6,072	791	379	315	25,203	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות וקרנות השתלמות									
3,247	-	171	-	-	-	3,076	-	-	
38,562	-	2,483	-	-	-	36,079	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בנייהול									
541	-	-	-	-	-	-	-	541	
יתרת אשראי לציבור ל-31 בדצמבר 2010									
47,226	3,761	-	12,042	7,781	-	1,045	306	22,291	
יתרת פיקדונות הציבור ל-31 בדצמבר 2010									
36,421	412	-	7,989	2,183	-	-	-	25,837	

שינויים עיקריים בהיקף הפעילות

סך כל האשראי לציבור במגזר המסחרי קטן ב-1.1 מיליארד ש"ח, ירידה של 2.4% בהשוואה לסוף שנת 2010, וסך פיקדונות הציבור עלו ב-1.3 מיליארד ש"ח, 3.7%.

שינויים עיקריים ברווח הנקי

הרווח הנקי במגזר בנקאות מסחרית הסתכם בשלושת החודשים הראשונים של 2011 בסך 154 מיליון ש"ח בהשוואה ל-112 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 42 מיליון ש"ח בשיעור של 37.5%. הגידול ברווח נובע מירידה בהוצאות בגין הפסדי אשראי בסך 47 מיליון ש"ח ומגידול בהכנסות ב-12 מיליון ש"ח, 2.6%.

התשואה להון של הרווח הנקי היתה 16.1%.

5. בנקאות פרטית

להלן תמצית רווח והפסד של הבנקאות הפרטית:

פעילות חו"ל										
בנקאות כרטיסי שוק משכנ-					בנקאות שוק משכנ-					
ופיננסיכ אשראי ההון תאות נדל"ן ופיננסיים					תאות נדל"ן סך הכל					
לשלושה חודשים שהסתיימו ב-31 במרס 2011										
במיליוני ש"ח										
רווח מפעילות מימון :										
(8)	-	9	-	26	2	-	-	-	(45)	מחיצוניים
116	1	(4)	-	37	1	-	-	-	81	בימגזרי
הכנסות תפעוליות ואחרות:										
119	-	1	37	29	2	-	43	-	7	מחיצוניים
3	-	-	-	2	-	-	-	-	1	בימגזרי
230	1	6	37	94	5	-	43	-	44	סך כל ההכנסות
(2)	-	-	-	(1)	1	-	-	-	(2)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:										
159	-	1	30	70	2	-	16	-	40	לחיצוניים
1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	בימגזרי
72	1	5	7	25	2	-	27	-	5	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
21	-	1	1	7	1	-	9	-	2	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
51	1	4	6	18	1	-	18	-	3	רווח מפעולות רגילות לאחר מיסים
רווח נקי מפעולות רגילות המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה										
(1)	-	-	-	(1)	-	-	-	-	-	
50	1	4	6	17	1	-	18	-	3	רווח נקי (הפסד)
תשואה להון 25.9%										
יתרה ממוצעת של נכסים										
10,606	26	567	-	8,022	471	44	8	59	1,409	
יתרה ממוצעת של התחייבויות										
37,059	183	11	-	15,349	847	-	-	-	20,669	
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון										
9,295	26	198	-	7,200	476	34	7	45	1,309	
יתרה ממוצעת של קרנות טאמנות וקרנות השתלמות										
6,317	-	-	1,602	-	-	-	4,715	-	-	
יתרה ממוצעת של ניירות ערך										
69,313	-	-	30,340	-	-	-	38,973	-	-	
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניחול										
215	-	-	-	-	-	-	-	-	215	
יתרת אשראי לציבור										
7,666	32	1,135	-	4,659	462	44	10	58	1,266	
יתרת פיקדונות הציבור										
36,116	130	22	-	14,709	902	-	-	-	20,353	

דוח הדירקטוריון

בנקאות פרטית (המשך)

פעילות חו"ל							
בנקאות שוק ופיננסים				כרטיסי שוק ופיננסים			
סך הכל		ההון נדלין		ההון נדלין ופיננסים		ההון נדלין	
לשלושה חודשים שהסתיימו ב-31 במרס 2010							
במיליוני ש"ח							
רווח מפעילות מימון :							
מחיצוניים	(20)	-	-	1	20	-	1
בינמגורי	52	-	-	1	43	-	1
הכנסות תפעוליות ואחרות :							
מחיצוניים	7	-	39	2	32	31	-
בינמגורי	-	-	-	-	2	-	-
סך כל ההכנסות	39	-	39	4	97	31	1
הפרשה לחובות מסופקים	-	-	-	-	-	-	-
הוצאות תפעוליות ואחרות :							
לחיצוניים	41	-	14	2	82	26	1
בינמגורי	-	-	-	-	1	-	-
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים	(2)	-	25	2	14	5	-
הפרשה (הטבה) למיסים על הרווח מפעולות רגילות	(1)	-	8	1	4	1	-
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים	(1)	-	17	1	10	4	-
חלקם של בעלי מניות חיצוניים ברווחים של חברות	-	-	-	-	(1)	-	-
רווח נקי (הפסד)	(1)	-	17	1	9	4	-
תשואה להון	15.7%						
יתרה ממוצעת של נכסים	1,164	53	1	449	9,020	-	28
יתרה ממוצעת של התחייבויות	22,915	-	-	742	17,012	-	230
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון	1,638	52	-	422	7,275	-	29
יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות וקרנות השתלמות	-	-	-	3,396	-	1,447	-
יתרה ממוצעת של ניירות ערך	-	-	-	35,247	-	30,210	-
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים	295	-	-	-	-	-	-
יתרת אשראי לציבור ל-31 בדצמבר 2010	1,385	61	7	472	5,793	-	20
יתרת פיקדונות הציבור ל-31 בדצמבר 2010	20,460	-	-	785	14,760	-	236

דוח הדירקטוריון

שינויים עיקריים בהיקף הפעילות

סך כל האשראי לציבור במגזר ירד ב-72 מיליון ש"ח, כ-0.9% ירידה בהשוואה לסוף שנת 2010, וסך פיקדונות הציבור ירדו ב-125 מיליון ש"ח, כ-0.3%, בחלקו כתוצאה מייסוף השקל ביחס לדולר.

שינויים עיקריים ברווח הנקי

הרווח הנקי במגזר הבנקאות הפרטית הסתכם בשלושת החודשים הראשונים של 2011 בסך 50 מיליון ש"ח לעומת 30 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה של 20 מיליון ש"ח, 66.7%. העלייה ברווח נובעת בעיקר מעלייה של ההכנסות בסך 19 מיליון ש"ח, 9.0% וקיטון בהוצאות התפעוליות בסך 7 מיליון ש"ח, 4.2%. עיקר השיפור בפעילות המגזר בארץ וכן בלאומי בריטניה.

התשואה להון של הרווח הנקי היתה 25.9%.

6. ניהול פיננסי - שוקי הון

ההפסד הנקי במגזר ניהול פיננסי הסתכם ברביעי הראשון של 2011 בסך 150 מיליון ש"ח לעומת רווח בסך 97 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה מוסברת בעיקר מהגורמים שלהלן:

א. גידול בהוצאות תפעוליות ואחרות בסך 182 מיליון ש"ח. הגידול נובע מגידול בהוצאות תפעוליות שלא הועמסו על מגזרי הפעילות האחרים. בעיקר גידול בהתחייבויות לפנסיה ופיצויים עקב הירידה ברווחי הקופות לפיצויים ותגמולים בהשוואה לרווחים בתקופה המקבילה אשתקד. השפעה נטו קיטון של 129 מיליון ש"ח.

ב. קיטון בחלק הקבוצה ברווחי חברות כלולות בסך 127 מיליון ש"ח.

ג. השיפור בתרומה של השלוחות בחו"ל קיזז חלקית את ההשפעות השליליות הני"ל.

חברות כלולות (ריאליות) - (מוצג במגזר ניהול פיננסי)

כולל את תוצאות הפעילות של הקבוצה בהשקעות ריאליות.

סך כל ההשקעות של קבוצת לאומי בחברות כלולות מסתכם ב-31 במרס 2011 ב-2,032 מיליון ש"ח לעומת 1,924 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2010. הירידה נובעת ממכירת מניות חברת פז.

השקעות במניות של חברות כלולות (טבלה 13 (ב) באזל 2):

דרישות הלימות הון		שווי שוק		שווי במאזן		שם החברה	
		(במיליוני ש"ח)		(במיליוני ש"ח)			
31 בדצמבר 2010	31 במרס 2011	31 בדצמבר 2010	31 במרס 2011	שינוי ב-%	31 בדצמבר 2010	31 במרס 2011	
147	141	5,953	5,766	(9.6)	1,635	1,563	החברה לישראל בע"מ
26	42	-	-	62.3	289	469	אחרים *
173	183	5,953	5,766	5.6	1,924	2,032	סך הכל

* כולל את ההשקעה בסופר פארם בסך 182 מיליון ש"ח.

תרומת החברות הכלולות לרווח הקבוצה בשלושת החודשים הראשונים של 2011 הסתכמה בהפסד של 42 מיליון ש"ח לעומת רווח של 85 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן תרומת החברות לרווח הנקי של הקבוצה (במיליוני ש"ח):

לשלושת החודשים שהסתיימו ב-31 במרס		2010	2011	החברה לישראל בע"מ
% השינוי				
-	66	(32)		פז חברת נפט בע"מ *
-	18	-		אחרים
-	1	(10)		סך הכל
-	85	(42)		

* ההשקעה נמכרה ביוני 2010.

דוח הדירקטוריון

החזקות בתאגידי החזקה ריאליים (קונגלומרט)

החזקות הבנק בתאגידיים ריאליים כפופה למגבלות הקבועות בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 ("חוק הבנקאות"). חוק הבנקאות קובע, בין היתר, בסעיף 24 לחוק, כי תאגיד בנקאי רשאי להחזיק יותר מ-1% באמצעי שליטה בקונגלומרט אחד בלבד (תאגיד שהונו עולה על כ-2,000 מיליון ש"ח, והפועל ביותר משלושה ענפי משק). הבנק מחזיק בקונגלומרט - החברה לישראל.

7. אחרים – במגזר זה כלולה הפעילות שלא הוקצתה למגזרים האחרים.

מגזר זה כולל את הפעילויות האחרות של הקבוצה, אשר כל אחת מהן איננה מגיעה עד כדי מגזר בר רווח על פי הוראות בנק ישראל. פעילות זו כוללת בעיקר: חלק של פעילות חברות אשר אינן משויכות למגזרים אחרים. בשלושת החודשים הראשונים של 2011 הסתכם בהפסד במגזר האחר בסך 24 מיליון ש"ח לעומת רווח בסך 23 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן פירוט השינויים העיקריים במיליוני ש"ח:

לשלושה חודשים שהסתיימו ב-31 במרס			
	2010	2011	שינוי בסכום
רווח בלתי רגיל	4	1	(3)
מפעולות רגילות בבנק	3	3	-
חברות אחרות בארץ	1	5	4
חברות בחו"ל	1	8	7
התאמות מסים (1)	14	(41)	(55)
סך הכל	23	(24)	(47)

(1) הפרשי מס בין חישובי המס במגזרים למס האפקטיבי בדוח המאוחד.

דוח הדירקטוריון

פעילויות במוצרים

א. פעילות בשוק ההון - פעילות הקבוצה בשוק ההון כוללת את פעילות ייעוץ ההשקעות, לרבות ייעוץ בקרנות השתלמות, את התיווך בשוק ניירות הערך והמכשירים הפיננסיים, לרבות פעילות הנעשית באמצעות חדרי עסקות מטבע חוץ, וניירות ערך ישראלים וזרים, שירותי ברוקרי ומשמורת (custody) ושירותים בנקאיים ופיננסיים לגופים הפעילים בשוק ההון. חברה בת של לאומי פרטנרס בע"מ עוסקת בחיתום והפצת הנפקות ציבוריות ופרטיות.

להלן נתוני הפעילות בשוק ההון כפי שהוצגו במגזרי הפעילות השונים:

משקי בית	עסקים קטנים	עסקים עסקית	בנקאות מסחרית	בנקאות פרטית	בנקאות פיננסי ואחרים	ניהול	
						פעילות חו"ל	סך הכל
לשלושה חודשים שהסתיימו ב-31 במרס 2011							
במיליוני ש"ח							
רווח מפעולות מימון	-	-	1	-	-	-	1
הכנסות תפעוליות ואחרות	7	5	11	43	35	40	283
סך כל ההכנסות	7	5	12	43	35	40	284
הוצאות תפעוליות ואחרות	3	3	7	16	14	34	168
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים	4	2	5	18	21	6	116
רווח נקי	3	1	3	18	15	5	78

משקי בית	עסקים קטנים	עסקים עסקית	בנקאות מסחרית	בנקאות פרטית	בנקאות פיננסי ואחרים	ניהול	
						פעילות חו"ל	סך הכל
לשלושה חודשים שהסתיימו ב-31 במרס 2010							
במיליוני ש"ח							
רווח מפעולות מימון	1	-	-	-	-	-	1
הכנסות תפעוליות ואחרות	6	7	13	39	25	35	260
סך כל ההכנסות	6	7	13	39	25	35	261
הוצאות תפעוליות ואחרות	2	2	7	14	7	29	130
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים	4	5	6	25	18	6	131
רווח נקי	3	3	4	17	12	5	88

הרווח מפעולות רגילות לאחר מס בפעילות שוק ההון הסתכם ברביע הראשון של 2011 בסך 78 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-88 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ב. כרטיסי אשראי - לאומי קארד

פעילות זו כוללת בעיקר את פעילות הנפקת כרטיסי האשראי ללקוחות פרטיים וסליקת שוברים עבור בתי עסק.

הפעילות העיקרית בכרטיסי אשראי מבוצעת על ידי חברת הבת לאומי קארד העוסקת בהנפקה וסליקת כרטיסי אשראי ופיתוח פתרונות תשלום.

לאומי קארד סיימה את הרביע הראשון של 2011 ברווח נקי של 40 מיליון ש"ח לעומת 34 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ברביע הראשון של 2011 גדל היקף הפעילות של מחזיקי כרטיסי לאומי קארד ב-5.1% לעומת הפעילות בתקופה המקבילה אשתקד. מספר הכרטיסים התקינים ברביע הראשון של 2011 גדל בכ-2.3% לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

דוח הדירקטוריון

להלן נתוני הפעילות בכרטיסי אשראי כפי שהוצגו במגזרי הפעילות השונים:

משקי בית	עסקים קטנים	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	בנקאות פרטית	סך הכל
לשלושה חודשים שהסתיימו ב-31 במרס 2011					
במיליוני ש"ח					
רווח מפעולות מימון	43	4	4	1	52
הכנסות תפעוליות ואחרות	164	13	20	7	204
סך כל ההכנסות	207	17	24	8	256
הפרשה בגין הפסדי אשראי	5	-	-	-	5
הוצאות תפעוליות ואחרות	151	12	17	6	186
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים	51	5	7	2	65
חלקם של בעלי מניות חיצוניים	(6)	-	(1)	-	(7)
רווח נקי	30	3	5	2	40

משקי בית	עסקים קטנים	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	בנקאות פרטית	סך הכל
לשלושה חודשים שהסתיימו ב-31 במרס 2010					
במיליוני ש"ח					
רווח מפעולות מימון	40	4	5	2	51
הכנסות תפעוליות ואחרות	168	10	12	5	195
סך כל ההכנסות	208	14	17	7	246
הפרשה לחובות מסופקים	5	-	1	-	6
הוצאות תפעוליות ואחרות	138	11	16	5	170
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים	65	3	-	2	70
חלקם של בעלי מניות חיצוניים	(7)	-	-	-	(7)
רווח נקי	41	2	-	2	45

הרווח הנקי מפעולות רגילות בפעילות כרטיסי אשראי הסתכם ברביע הראשון של 2011 ב-40 מיליון ש"ח בהשוואה ל-43 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של 7.0%, הנובעת בעיקר מגידול בהוצאות בסך 16 מיליון ש"ח שקוזה חלקית מעליה בהכנסות בסך 12 מיליון ש"ח.

ג. נדל"ן

עסקים קטנים	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	בנקאות פרטית	פעילות חו"ל	סך הכל
לשלושה חודשים שהסתיימו ב-31 במרס 2011					
במיליוני ש"ח					
רווח מפעולות מימון	53	169	59	3	317
הכנסות תפעוליות ואחרות	13	30	8	2	55
סך כל ההכנסות	66	199	67	5	372
הוצאות בגין הפסדי אשראי	3	(84)	22	1	(57)
הוצאות תפעוליות ואחרות	24	34	18	2	85
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים	39	249	27	2	344
רווח נקי	26	163	18	1	226

דוח הדירקטוריון

סך הכל	פעילות חו"ל	בנקאות פרטית	בנקאות מסחרית	בנקאות עסקית	עסקים קטנים	
לשלושה חודשים שהסתיימו ב-31 במרס 2010						
במיליוני ש"ח						
315	32	2	51	181	49	רווח מפעולות מימון
40	3	2	8	15	12	הכנסות תפעוליות ואחרות
355	35	4	59	196	61	סך כל ההכנסות
101	2	-	3	96	-	הפרשה לחובות מסופקים
94	16	2	18	33	25	הוצאות תפעוליות ואחרות
160	17	2	38	67	36	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
103	11	1	25	43	23	רווח נקי

דוח הדירקטוריון

מרכזי הרווח בקבוצה

להלן פרטים על תרומת מרכזי הרווח העיקריים בקבוצה לרווח הנקי מפעולות רגילות:

לשלושת החודשים הראשונים של		לשלושת החודשים הראשונים של			
שינוי	2010 (2)	2011 (2)	שינוי	2010 (1)	2011 (1)
באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים	במיליוני ש"ח
הבנק	485	400	2.1	388	396
חברות מאוחדות בארץ (3)	149	160	7.4	149	160
חברות מאוחדות בחו"ל (4)	(105)	48	+	(8)	52
חברות כלולות (3)	63	(32)	-	63	(32)
הרווח הנקי מפעולות רגילות	592	576	2.5	592	576
רווח השלוחות בחו"ל, במונחים נומינליים (מיליון דולר) (5)	11.4	16.1	41.2	11.4	16.1

- (1) התאמות מתרגום בגין ההשקעות בחו"ל קוֹזֶזו כנגד התאמות מתרגום מקורות המימון בבנק לאחר השפעת המס.
- (2) לפי הדוחות הכספיים, (לא כולל התאמות מתרגום מקורות המימון בבנק).
- (3) חברות כלולות של חברות בארץ נכללו בנתוני חברות מאוחדות בארץ.
- (4) לאחר התאמות מסוימות לכללי החשבונאות בארץ.
- (5) כפי שדווח על ידי השלוחות בחו"ל כולל סניפי חו"ל וזכויות המיעוט.

להלן השינויים העיקריים בתרומת מרכזי הרווח (לאחר התאמות מתרגום):

- הגידול ברווח הנקי מפעולות רגילות בבנק נובע מירידה בהוצאות להפסדי אשראי, מגידול ברווח המימוני וגידול בהכנסות התפעוליות ואחרות שקוֹזֶזו חלקית מגידול בהוצאות התפעוליות. עיקרי ההסברים לשינויים הנ"ל מובאים בעמודים 33-23 במסגרת הדיון בתוצאות הקבוצה והנובעים בעיקר מתוצאות הבנק.
  - הגידול ברווח הנקי מפעולות רגילות של חברות מאוחדות בארץ נובע בעיקר, מעלייה ברווחי בנק לאומי למשכנתאות ולאומי ליסניג והשקעות שקוֹזֶזו חלקית מירידה ברווח של לאומי פרטנרס ולאומי החזקות ריאליות.
  - הגידול ברווח של חברות בנות בחו"ל נובע מהפרשי שער שליליים בגין ההשקעות בחו"ל נמוכים לעומת הפרשי שער שליליים גבוהים שהיו בתקופה המקבילה אשתקד וכן מעלייה ברווחי השלוחות.
  - הקיטון ברווח של חברות כלולות נובע מקיטון ברווח של החברה לישראל.
- הרווחים מפעולות רגילות בשלוחות בחו"ל במונחים נומינליים כפי שפורסמו על ידן (כולל סניפי הבנק בחו"ל וחלק המיעוט) בתרגום נוחות לדולר ארה"ב הסתכמו בכ-16.1 מיליון דולר, עלייה של 4.7 מיליון דולר לעומת התקופה המקבילה אשתקד. תרומת השלוחות בחו"ל בשקלים ובהתאמות מסוימות לכללי חשבונאות בארץ, הסתכמה ברווח של 48 מיליון ש"ח לעומת הפסד בסך 105 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ללא השפעת הפרשי שער בגין מקורות המימון, נטו, הסתכם הרווח של השלוחות בחו"ל ב-52 מיליון ש"ח לעומת הפסד בסך 8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 60 מיליון ש"ח שנובע בעיקר מהשינויים בהפרשי שער שליליים בגין ההשקעות בחו"ל, עקב ייסוף השקל ביחס למטבעות החוץ. בשלושת החודשים הראשונים של 2011 היו הפרשי שער שליליים בגין ההשקעות בחו"ל והסתכמו ב-7 מיליון ש"ח לעומת הפרשי שער שליליים שהסתכמו בסך 142 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

כללי

קבוצת בנק לאומי פועלת בארץ ובחו"ל באמצעות חברות בנות שהינן: בנקים, בנק למשכנתאות, חברות למימון וחברות לשירותים פיננסיים. כמו כן משקיעה הקבוצה בתאגידים ריאליים הפועלים בפעילות לא בנקאית בתחומי הביטוח, התשתית והנדל"ן.

חברות מאוחדות בארץ

השקעות הבנק בחברות המאוחדות בארץ מסתכמות ב-31 במרס 2011 ב-6,984 מיליון ש"ח, לעומת 7,123 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2010. התרומה לרווח הנקי מפעולות רגילות בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2011 היתה בסך כ-160 מיליון ש"ח בהשוואה לכ-149 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 8.1%.

להלן תרומת החברות המאוחדות העיקריות בארץ לרווח הנקי של הקבוצה:

תשואה על השקעת הקבוצה					תרומה לרווח הקבוצה (1)	
לתקופה שהסתיימה ב-31 במרס						
	2010	2011	2010	2011	שיעור השינוי	
	במיליוני ש"ח				%	
לאומי למשכנתאות	27.7	59.4	4.6	9.2	114.4	
בנק ערבי ישראלי	18.0	23.8	24.4	30.7	32.2	
לאומי קארד	27.0	31.8	17.2	17.2	17.8	
לאומי פרטנרס (2)	51.0	21.4	67.0	16.4	(58.0)	
לאומי ניירות ערך (לשעבר פסגות אופק)	2.3	0.5	12.8	2.5	(78.3)	
לאומי החזקות ריאליות	18.6	4.4	12.9	2.0	(76.3)	
לאומי ליסינג והשקעות	(2.2)	9.4	-	4.2	+	
אחרות	6.1	9.8	2.6	4.2	60.7	
סך כל החברות המאוחדות בארץ	148.5	160.5	9.7	9.3	8.1	

- (1) הרווח (ההפסד) המוצג הינו לפי חלק הקבוצה בתוצאות.
 (2) כולל הרווח ו/או ההפסד של החברות הכלולות של לאומי פרטנרס.

חברות מאוחדות בחו"ל

השקעות הבנק בחברות מאוחדות בחו"ל מסתכמות ב-31 במרס 2011 בסך 4,037 מיליון ש"ח לעומת 3,986 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2010.

התרומה של החברות המאוחדות בחו"ל לרווח הנקי המדווח מפעולות רגילות של הקבוצה בשלושת החודשים הראשונים של 2011, לאחר קיזוז התאמות מתרגום, הסתכמה ברווח בסך של 52 מיליון ש"ח לעומת הפסד בסך 8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, כמפורט להלן:

לשלושה חודשים שהסתיימו ב-31 במרס			
2010	2011	במיליוני ש"ח	
37	55	רווח השלוחות בשקלים (חלק הקבוצה) מפעולות רגילות	
(142)	(7)	הפרשי שער בגין ההשקעה	
(105)	48	סך הכל	
97	4	הפרשי שער בגין עלות מקורות המימון נטו, לאחר מס	
		סה"כ תרומת השלוחות (לאחר קיזוז השפעת הפרשי שער בגין מקורות המימון נטו)	
(8)	52		

דוח הדירקטוריון

להלן תרומת החברות המאוחדות העיקריות בחו"ל לרווח הנקי של הקבוצה:

שיעור השינוי	תשואה על השקעת הקבוצה		תרומה לרווח הקבוצה (*)		
	לתקופה שהסתיימה ב-31 במרס				
	2010	2011	2010	2011	
%	במיליוני ש"ח	%			
-	0.7	(5.5)	0.1	-	לאומי ארה"ב (B.L.C)
+	2.3	32.8	1.5	24.3	לאומי בריטניה
+	(3.6)	8.6	-	5.7	לאומי שוויץ
+	0.4	6.5	1.6	26.6	לאומי לוקסמבורג
+	1.1	7.8	4.7	49.5	לאומי רי
+	(7.3)	2.3	-	3.7	לאומי רומניה
+	(1.6)	(0.8)	-	-	אחרות
+	(8.0)	51.7	-	5.3	סך כל החברות המאוחדות בחו"ל

(*) התאמות מתרגום בגין ההשקעות בחו"ל קוזזו כנגד התאמות מתרגום מקורות המימון בבנק לאחר השפעת המס בסך 4 מיליון ש"ח (97 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה ב-2010). להלן חלק מהסכומים שקוזזו:

לאומי ארה"ב (29.4) מיליון ש"ח ב-2011 לעומת (25.6) מיליון ש"ח ב-2010.

לאומי בריטניה 7.5 מיליון ש"ח ב-2011 לעומת (32.8) מיליון ש"ח ב-2010.

לאומי שוויץ 1.6 מיליון ש"ח ב-2011 לעומת (17.6) מיליון ש"ח ב-2010.

לאומי רומניה 14.1 מיליון ש"ח ב-2011 לעומת (11.8) מיליון ש"ח ב-2010.

הגידול בתרומה לרווח נובעת בעיקר מהשפעת הייסוף בשער השקל לעומת הדולר ופיחות לעומת רוב המטבעות. השפעת הפרשי השער היתה בהקטנת הרווח בסך 7 מיליון ש"ח לפני מס בשלושת החודשים הראשונים של השנה לעומת הקטנה גדולה יותר של הרווח לפני מס בסך 142 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הכנסות המימון נטו לאחר מס שנגרמו בבנק וקוזזו חלק מהפרשי שער אלה הסתכמו בכ-4 מיליון ש"ח בשלושת החודשים הראשונים של השנה לעומת הכנסה בסך של 97 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן פירוט הרווח הנקי (הפסד) של השלוחות בחו"ל כפי שדווח על ידן:

השינוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ב-31 במרס		
	2010	2011	
%		במיליונים	
(32.4)	3.7	2.5	בנק לאומי ארה"ב (BLC) - דולר
16.6	4.4	5.2	מזה: בנק לאומי ארה"ב - דולר
63.6	3.3	5.4	בנק לאומי בריטניה - ליש"ט
13.6	2.2	2.5	בנק לאומי שוויץ - פר"ש
42.9	0.7	1.0	בנק לאומי לוקסמבורג - אירו
+	0.4	2.3	לאומי רי - דולר
-	-	(2.3)	רומניה - רון
41.0%	11.7	16.5	סה"כ בתרגום לדולר

* 1 רון = 1.2002 ש"ח.

דוח הדירקטוריון

הרווח הנומינלי של החברות המאוחדות בחו"ל כפי שדווח על ידן הסתכם בשלושת החודשים הראשונים של 2011 בסך 16.5 מיליון דולר לעומת 11.7 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של 41.0%.

בקשר לתביעות משפטיות ונושאים אחרים הקשורים לחברות מאוחדות ראה באור 6 לדוחות הכספיים.

השקעות הקבוצה בחברות כלולות מסתכמות ב-31 במרס 2011 בסך 2,032 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1,924 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2010.

התרומה לרווח הנקי בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2011 היתה הפסד של 42 מיליון ש"ח לעומת רווח של 85 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח נובעת מהירידה ברווחי החברה לישראל וכן ממכירת מניות חברת פז חברת נפט בע"מ ביוני 2010.

**פעילות חוץ
בנקאית של חברות
כלולות**

דוח הדירקטוריון

להלן דרישות ההון בגין סיכונים השוק נדבך 1 בלבד * (טבלה 10 באזל 2):

31 בדצמבר 2010	31 במרס 2010	31 במרס 2011	
במיליוני ש"ח			
דרישות ההון בגין			
		555	סיכוני ריבית
742	395		
		18	סיכון מחירי מניות
20	33		
		163	סיכון שער חליפין
97	97		
		91	אופציות
100	68		
959	593	827	סך דרישת ההון בגין סיכוני שוק

* לפי הגישה הסטנדרטית בנוסף מחושבות כריות הון בגין נדבך 2.

2. הסיכונים העיקריים בסיכוני השוק:

2.1 החשיפה בסיס

על פי כללי החשבונאות, ההון מוגדר כמקור שקלי לא צמוד, כך שהשקעה של ההון במגזר שאינו המגזר השקלי הלא צמוד, מוגדרת כחשיפת בסיס. החשיפה לסיכוני הבסיס נמדדת כאחוז מההון החשוף של הקבוצה.

ההון החשוף ברמת הבנק כולל את ההון העצמי ועתודות מסוימות, בניכוי נכסים קבועים והשקעות בחברות מוחזקות, למעט ההשקעות בחברות בנות בחו"ל אשר ממומנות ממקורות במטבע חוץ ולכן אינן מנוכות מההון. ברמת הקבוצה, ההון החשוף כולל את ההון העצמי ועתודות מסוימות, בניכוי נכסים קבועים והשקעות בחברות כלולות.

החשיפה לסיכון הבסיס מתבטאת בהפסד שעלול להתרחש כתוצאה משינויים במדד המחירים ובשערי החליפין, עקב ההפרש שבין שווי הנכסים להתחייבויות, כולל השפעת העסקאות העתידיות, בכל אחד ממגזרי ההצמדה.

מדיניות הבנק היא לנהל באופן מבוקר את הסיכונים הנובעים מחשיפת הבסיס במסגרת המגבלות שקבע הדירקטוריון ולקבוע באופן שוטף ועדכני את מידת החשיפה בכל מגזר הצמדה בהתאם לתחזיות הכלכליות על התפתחות שוקי ההון והכספים וכן השינויים במחירים - אינפלציה והמחירים היחסיים הצפויים במגזרים השונים.

מגבלות החשיפה שאושרו על ידי הדירקטוריון, נקבעות על פי שיקולי תשואה צפויה וסיכון ומחולקות בין: חדרי המסחר, ALM וחברות הבנות. פוזיציות ה-ALM וחדרי המסחר מנוהלות באופן שוטף ויומיומי, כאשר יש להן מגבלות נוספות ברמת הסיכון, המכשיר וסוג הפעילות.

חברות הבנות בחו"ל ובארץ שומרות בדרך כלל על איזון מטבעי בין הנכסים לבין ההתחייבויות, וההון הפנוי שלהן מושקע במטבע המקומי. חברות אלו מנהלות חשיפות בסיס בהיקפים נמוכים, על בסיס המדיניות המעוגנת בהחלטות הדירקטוריון, ובתאום עם הבנק בארץ.

לצורך הניהול והדיווח השוטף מבוצעים שינויים מסוימים המביאים בחשבון את הגישה הכלכלית של הבנק לסיכוני בסיס, בשונה מהגישה החשבונאית.

הבנק נוקט גישה כלכלית בניהול חשיפות הבסיס. בהתאם לכך, לא נצמדים באופן מוחלט לסיווג החשבונאי כמוצג בביאור של נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה, כי אם מבצעים התאמות תוך התחשבות במהות הכלכלית. הבנק, מביא בחשבון בניהול השוטף את חוסר העקביות שנוצרת לעיתים במטרה לגדר את ההשפעות על הרווח החשבונאי המדווח.

מצב החשיפה בסיס המחושב בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים מוצג בביאור 5 לדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון

להלן החשיפה הכלכלית בפועל ברמת הקבוצה, ובהשוואה למגבלות שקבע הדירקטוריון. הנתונים מוצגים במונחים של אחוז מההון החשוף:

החשיפה בפועל (%)		המגבלות המאושרות	
31 בדצמבר 2010	31 במרס 2010	31 במרס 2011	עודף או (גרעון) מקסימליים
(8.6)	(9.8)	(11.7)	לא צמוד (45%)-(45%)
8.2	7.3	10.6	צמוד מדד (30%)-(30%)
0.4	2.5	1.1	מטבע חוץ * (15%)-(15%)

* בנוסף לבנק ולחברות הבנות מגבלות על החשיפה המרבית בכל מטבע ומטבע.

במהלך שלושת החודשים הראשונים של 2011 העודף המדדי הממוצע עמד על כ-10% מההון החשוף. שיעור זה נע במהלך התקופה בין 6% ל-16%. למגזר המט"ח והצמוד מט"ח נותב הון בשיעור נמוך יחסית, ולכן ההשפעה של שינוי בשערי החליפין על הרווח לפני מס אינה מהותית.

לשינויים בשער החליפין השפעה על שעור המס האפקטיבי הואיל והפרשי שער בגין ההשקעות בחו"ל אינם מובאים בחשבון בבסיס ההכנסה לצורך חישוב ההפרשה למס, שלא כמו הפרשי השער בגין מקורות המימון, ומכאן חוסר הסימטריה בגין הפרשי השער. בכפוף לשיעורי השינויים בשערי החליפין של המטבעות השונים ביחס לשקל ובהתחשב בהיקף ההשקעות בחו"ל עשויה להיות לכך השפעה מהותית על ההפרשה למס. הבנק מבצע חיסוי כנגד חשיפת המס בגין ההשקעות בחו"ל.

כנגד ההכנסות הצפויות במטבע חוץ נטו בוצעה בראשית 2011 פעולת חיסוי להגנה בפני שינויים בשערי החליפין במטבעות השונים.

בשלושת החודשים הראשונים של 2011, עמדה הקבוצה בכל מגבלות החשיפה בבסיס שאושרו על ידי הדירקטוריון.

להלן הרגישות לשינויים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים ליום 31 במרס 2011. המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על הון הבנק וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים וחוץ מאזניים:

דולר	אירו	ליש"ט	פרי"ש	יין	
במיליוני ש"ח					
(32)	7	4	(2)	6	עלייה של 5% בשע"ח
(73)	11	6	(11)	(16)	עלייה של 10% בשע"ח
26	(21)	0	(1)	(13)	ירידה של 5% בשע"ח
48	(27)	3	6	(22)	ירידה של 10% בשע"ח

2.2. החשיפה לריבית

החשיפה לסיכון בגין השינויים בריבית נובעת מהפער בין מועדי הפירעון /או מועדי שינוי הריבית של הנכסים והתחייבויות בכל אחד מהמגזרים. לצורך ניהול סיכון הריבית נבחנים הפערים בין הנכסים להתחייבויות בתקופות עתידיות, ומתבצעת השוואה של מח"מ הנכסים, ההתחייבויות וההון בכל מגזר. בנוסף בכל מגזר, נמדדת החשיפה לשינויים בריבית אשר מתייחסת לשחיקה הפוטנציאלית של השווי הכלכלי¹ ושל הרווח החשבונאי השנתי כתוצאה משינוי עקומי התשואות בכל אחד מהמגזרים.

¹ השווי הכלכלי של ההון מוגדר כהפרש בין הערך הנוכחי של הנכסים והתחייבויות. בחישוב הערך הנוכחי מנכים את התזרימים בעקום התשואה חסר סיכון אשראי.

דוח הדירקטוריון

נכון ל-31 במרס 2011, החשיפה של השווי הכלכלי במגזר הצמוד למדד הייתה לירידת ריבית. במגזר זה מרבית הנכסים וההתחייבויות הינם בריבית קבועה ולטווחים בינוניים וארוכים. החשיפה נובעת ברובה מכתבי התחייבויות נדחים (המשמשים כהון משני ברמת הקבוצה) אשר הונפקו לתקופות ארוכות.

במגזר השקלי הלא צמוד החשיפה של השווי הכלכלי הייתה לעליית ריבית. במגזר זה מרבית הנכסים וההתחייבויות הינם לטווח קצר או בריבית משתנה. החשיפות לטווח בינוני וארוך נובעות מתיק ניירות הערך ומתיק הנגזרים החוץ-מאזני.

במגזר המט"ח, החשיפה נמוכה יותר שכן עיקר הפעילות היא בריבית משתנה.

החשיפה לשינוי בלתי צפוי בשיעור של 1% בריבית לכל התקופות נמדדת בכל אחד מהמגזרים בנפרד וגם לכל המגזרים ביחד.

- השחיקה הפוטנציאלית של השווי הכלכלי - ההפרש בין הערך הנוכחי של הנכסים וההתחייבויות. בחישוב הערך הנוכחי מנכים את התזרימים בעקום התשואה חסר סיכון, בתשואות אג"ח ממשלתיות.

- השחיקה הפוטנציאלית של הרווח החשבונאי השנתי – ההפרש בשווי העסקות המשוערכות במחירי שוק (מכשירים נגזרים ותיקים מסחריים), כתוצאה משינוי הריבית וכן פריטים מאזניים (הלוואות ופיקדונות) הנפרעים במהלך השנה והממוחזרים מחדש בריביות החדשות.

סיכון הריבית נמדד ומנוהל בפועל על בסיס הנחות התנהגותיות שונות באשר לזמני הפירעון של הנכסים וההתחייבויות. להלן הנחות העיקריות:

- במגזר הצמוד למדד נלקח בחשבון אומדן לגבי פרעונות מוקדמים ומשיכות בנקודות היציאה בתוכניות החיסכון. ההנחה לגבי המשיכות הפוטנציאליות מתבססת על התנהגות הלקוחות בעבר.

- על פי הניסיון שנצבר קיימת יתרת זכות בחשבונות עו"ש שאינם נושאים ריבית, בסכום יציב לאורך זמן. לכן לצורך מדידה וניהול החשיפה בריבית, מדיניות הבנק היא להתייחס לחלק מיתרות העו"ש שאינם נושאים ריבית כהתחייבות ארוכה. מדי תקופה נבחן השינוי ביתרת העו"ש שאינם נושאים ריבית, על מנת לקבל החלטה כיצד לפרוס אותו. החל משנת 2011, משלם הבנק ריבית ללקוחות פרטיים בגין יתרת זכות בחשבון העו"ש בשקלים, החל מהשקל הראשון ועד למקסימום יתרת זכות של 5,000 ש"ח.

- בלמ"ש - ניהול החשיפות מביא בחשבון הנחות ביחס לפרעונות מוקדמים של הלוואות. ההנחות לגבי הלוואות הצמודות למדד בריבית קבועה, מסתמכות על מודל סטטיסטי לחיזוי הפרעונות המוקדמים.

מודל סטטיסטי זה נבחן באופן שוטף והנחותיו מתעדכנות על פי צפי ההנהלה לפרעונות מוקדמים לחודשים הקרובים בהתבסס על פרמטרים כלכליים ועל התפתחות בשוקי הכספים (שיעורי הריבית, שערי האג"ח וקצב האינפלציה).

2.2.1. החשיפה לריבית ועמידה במגבלות

להלן מצב החשיפה לשינוי הריבית ברמת הקבוצה המחושב על פי כללים חשבונאיים. בשלושת החודשים הראשונים של 2011 הקבוצה עמדה בכל מגבלות החשיפה לריבית שקבע הדירקטוריון. נתונים מפורטים על החשיפה בריבית ראה להלן בתוספת ב' בסקירת ההנהלה.

דוח הדירקטוריון

31 בדצמבר 2010		31 במרס 2011			
מט"ח וצמוד	מט"ח	לא צמוד מדד	לא צמוד מט"ח	צמוד מט"ח	צמוד מדד
משך חיים ממוצע (מח"מ) בשנים:					
0.75	3.14	0.76	0.81	3.23	0.78
0.68	3.56	0.68	0.79	3.31	0.71
0.07	(0.42)	0.08	0.02	(0.08)	0.07
1.71	0.6	0.6	1.48	0.44	0.91

(1) כולל עסקאות עתידיות ואופציות, ובהסתמכות על נתוני השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים.

בחישוב מח"מ ההתחייבויות במגזר הצמוד למדד נלקח בחשבון אומדן לגבי פרעונות מוקדמים ומשיכות בנקודות היציאה בתוכניות החיסכון, בהתאם למודל האומדן את הפרעונות המוקדמים הצפויים על סמך התנהגות החוסכים. מח"מ סך ההתחייבויות על פי התזרים המקורי של תוכניות החיסכון גבוה יותר ומגיע ל-3.32 שנים, ופער שיעור התשואה הפנימי (להלן - שת"פ), מסתכם ב-0.63%.

בנתונים המוצגים לעיל מובאים בחשבון פרעונות מוקדמים של הלוואות משכנתא מדדיות, בהתאם למודל סטטיסטי האומדן את הפרעונות הצפויים על סמך התנהגות הלווים בעבר. מח"מ הנכסים לסוף התקופה המדווחת על פי התזרים המקורי שאינו מביא בחשבון פרעונות מוקדמים גבוה יותר ומגיע ל-3.56 שנים, ופער השת"פ מסתכם בכ-0.63%.

בתוספת ב' בסקירת ההנהלה מוצגות יתרות העו"ש לפי הוראות בנק ישראל בפיקדונות עם דרישה עד חודש. לעומת זאת, לצורך החשיפה לריבית, נפרס שיעור מסוים מיתרות העו"ש בשקלים ובמט"ח לתקופות פרעון של עד עשר שנים. זאת בהתאם למודל התנהגות שהנחות הבסיס של מתעדכנות באופן שוטף. בהתחשב בהנחות אלה מח"מ ההתחייבויות הינו גבוה יותר ומגיע בשקלים לא צמודים ל-0.77 שנים ובמט"ח ל-0.84 שנים, וההפרש בשת"פ מגיע ל-2.35% ול-2.04% בהתאמה.

סיכון הריבית מנוהל בהתבסס על הנחות התנהגותיות שונות באשר לזמני הפירעון של הנכסים וההתחייבויות. במטרה להגביל את סיכוני הריבית אישרו דירקטוריון הבנק והדירקטוריונים של חברות הבנות בארץ ובחו"ל, מגבלות על השחיקה הפוטנציאלית המרבית של השווי הכלכלי ושל הרווח החשבונאי כתוצאה משינוי מקביל של 1% בעקומי הריבית.

להלן תמצית החשיפות לשינויים בלתי צפויים בריבית ברמת הקבוצה (לפני מס ובמיליון ש"ח):*

השחיקה הפוטנציאלית בשווי הכלכלי		השחיקה הפוטנציאלית ברווח השנתי**		השפעת שינוי מקביל של 1% בעקום התשואות
31 במרס 2011	31 בדצמבר 2010	31 במרס 2011	31 בדצמבר 2010	
802	665	102	114	בפועל
1,100	1,100	500	500	המגבלה

* בכיוון הגורם נזק לבנק.

** השחיקה המרבית ברווח השנתי, על בסיס בחינה של שלוש השנים הקרובות.

במהלך שלושת החודשים הראשונים של 2011 השחיקה הפוטנציאלית בשווי הכלכלי נעה בין 727 מיליון ש"ח ל-802 מיליון ש"ח וברוח השנתי נעה בין 97 מיליון ש"ח ל-102 מיליון ש"ח.

במהלך שלושת החודשים הראשונים של 2011 עמדה הקבוצה בכל מגבלות החשיפה לריבית שקבע הדירקטוריון.

דוח הדירקטוריון

בנוסף, מתקיים מעקב ודיווח על החשיפה הפוטנציאלית לשינויים בלתי צפויים בריבית, הנובעים מהתחייבות הבנק לתשלום פנסיה ופיצויים לעובדים פעילים שטרם פרו.

להלן השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים:

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים לפני השפעת השינויים בריבית, נכון ל-31 במרס 2011, במיליוני ש"ח:

מטבע חוץ לרבות מטבע ישראלי					
מטבע ישראלי			צמוד מט"ח		
לא צמוד	צמוד מדד	דולר	אירו	אחרים	
162,738	62,651	54,073	17,014	13,740	נכסים פיננסיים
194,046	3,466	181,984	36,510	46,491	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים
141,544	50,024	70,120	19,625	9,718	התחייבויות פיננסיות
198,926	11,447	169,026	33,939	51,068	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים
16,314	4,646	(3,089)	(40)	(555)	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים לאחר השפעת השינויים בריבית ל-31 במרס 2011, במיליוני ש"ח (טבלה 14 באזל 2):

מטבע חוץ לרבות מטבע ישראלי					
מטבע ישראלי			צמוד מט"ח		
לא צמוד	צמוד מדד	דולר	אירו	אחרים	
15,878	5,066	(3,091)	(64)	(566)	השינוי בשיעורי הריבית גידול מידי מקביל של 1%
16,270	4,688	(3,089)	(42)	(556)	גידול מידי מקביל של 0.1%
16,777	4,198	(3,076)	(15)	(545)	גיטון מידי מקביל של 1%

3. הערך הנתון לסיכון (VAR) Value at Risk

הבנק מנהל את החשיפה לסיכונים השוק באמצעים שונים, כמפורט לעיל, וכן על ידי מודל הסתברותי - מודל ה-VAR בהתאם להוראות בנק ישראל, הסיכון הנמדד על ידי ה-VAR מתייחס לנזק הפוטנציאלי מהחזקת כל הפוזיציות המאזניות והחוץ מאזניות, ובכלל זה הפוזיציות של התיקים למסחר, החשופות לסיכונים השוק.

ה-VAR מודד את ההפסד הפוטנציאלי הצפוי כתוצאה משינויים אפשריים במחירי השוק. בפועל הוא מודד את הירידה הצפויה בערך הנוכחי של הנכסים פחות ההתחייבויות בתמהיל הנתון של מבנה התיק, ברמת בטחון נתונה, לתקופה עתידית נתונה, על פי התפלגות סטטיסטית נתונה. חישוב ה-VAR נעשה אחת לחודש ברמת הקבוצה ובתדירות גבוהה יותר ברמת הבנק ועל התיק השקלי למסחר.

חישובי ה-VAR והמגבלות במונחי VAR הינם בשיטה הפרמטרית, ברמת ביטחון של 99%, ולתקופה של החזקת הפוזיציות למשך שבועיים. למודל ה-VAR מספר חולשות. המודל מניח כי המבנה הסטטיסטי של השינויים במחירים (או בריביות) הנצפים בשוק ההון נותן אינדיקציה להתנהגות עתידית של מחירים (או ריביות) אלו. במודל ה-VAR הפרמטרי בו אנו משתמשים קיימת גם הנחה של פונקציות התפלגות רב נורמלית של השינוי בגורמי הסיכון. מדד זה, מהגדרתו, מתעלם מהפסדים העלולים להתרחש מעבר לרמת המובהקות (זנב ההתפלגות) הנקובה. המענה ניתן על ידי התבוננות גם בתרחישי קיצון.

דוח הדירקטוריון

על מנת לבחון את תקפות מודל ה-VAR, הבנק מבצע בדיעבד בחינות יומיומיות (backtesting) על השינוי בפועל של השווי הכלכלי של הבנק בהשוואה לאומדן השינוי כפי שנגזר ממודל ה-VAR. הבחינות שבוצעו עד כה מאשרות את תקפות המודל. כאמור, ה-VAR בבנק נמדד לתקופה של שבועיים ובהסתברות של 99%. הליך ה-backtesting בוחן לאחר תקופה של שבועיים את השינוי התיאורטי בערך הבנק בהנחה כי הפוזיציות לא משתנות והשינויים הם רק במחירי השוק.

ה-VAR על תיק האופציות המפורשות נבחן גם בסימולציות מונטה קרלו על מנת לבחון את מרכיבי הסיכון הלא לינאריים.

במהלך 2011 בוצעו התאמות שונות בשיטת החישוב והבחינה בדיעבד בהתאם לסטנדרט באזל 2.

להלן אומדן ה-VAR ברמת הקבוצה במיליוני ש"ח:

VaR התיקים המשוערכים			VaR השווי הכלכלי			
31 בדצמבר	31 במרס*	31 במרס	31 בדצמבר	31 במרס*	31 במרס	
2010	2010	2011	2010	2010	2011	
43	134	50	183	359	159	בפועל
400	400	400	600	600	500	המגבלה

* בהתאם לשיטת החישוב הקודמת.

במהלך שלושת החודשים הראשונים של 2011 ה-VAR על השווי הכלכלי נע בין 179 מיליון ש"ח לבין 159 מיליון ש"ח.

בשלושת החודשים הראשונים של 2011 עמדה הקבוצה בכל מגבלות ה-VAR שקבע הדירקטוריון.

4. תרחיש קיצון

השווקים העולמיים והמקומיים נתונים מעת לעת לזעזועים המתבטאים בתנודתיות גדולה במיוחד של הפרמטרים, החורגת מהתנהגות היסטורית נורמלית. ה-VAR, או מודלים אחרים, אינו מספק מידע על הפסדים שעלולים להתרחש בתנאי שוק קיצוניים, או מעבר לרמת המובהקות שנקבעה. לכן מבוצעת בנוסף גם מדידת הסיכון בתרחישים קיצוניים מגוונים. אלה כוללים את כלל גורמי הסיכון להם חשוף הבנק ומהווים חלק מהליך ה-ICAAP שתוארו בעמוד 244 בדוח השנתי.

מבחני הקיצון בלאומי נבנים בוועדת מבחני קיצון בראשות מנהל הסיכונים הראשי, הוועדה אחראית להגדרה תקופתית ועדכון של תרחישי הקיצון. בדרך כלל, הוועדה מתכנסת לפחות אחת לחודש. סט תרחישי הקיצון כולל התייחסות להיבטי סיכונים שוק, סיכונים אשראי וסיכון תפעולי, וכולל תרחישים המשלבים את סוגי הסיכון. בישיבות הוועדה נבחנים ומתעדכנים התרחישים לפי ההתפתחויות והערכות השונות.

הוועדה מורכבת מנציגי יחידות שונות המתמחים בניהול סיכונים שונים ומייצגים גם את הפן העסקי. במידת הצורך, הוועדה מסתייעת בחוות דעת של מומחים נוספים לצורך הערכת סיכונים ספציפיים שאינם נמצאים בתחום המומחיות הישירה של חברי הוועדה.

במסגרת פעילות הוועדה הוגדר סט מבחני קיצון ברמת הקבוצה, שמטרתו לכסות מספר גדול של תרחישים חמורים עד סבירים, אליהם הבנק חשוף במסגרת פעילותו כעסק חי ולזהות סיכונים שאינם גלויים שלא בעיתות משבר. ועדת מבחני קיצון ערכה תעודף ראשוני של התרחישים, שלדעתה הם המהותיים ביותר לקבוצה, אם בגלל חומרת התרחיש ואם בגלל הסבירות להתממשותו (או שילוב של שניהם).

דוח הדירקטוריון

כדי להבטיח את עמידת הבנק כעסק חי אשר ממשיך לנהל את עסקיו גם בהתממשות תרחישי קיצון חמורים אך סבירים, הבנק מוודא כי יחס הלימות ההון המזערי לא יהיה נמוך מהמינימום הנדרש על ידי המפקח על הבנקים (כיום 9%) באף נקודת זמן במהלך תרחיש קיצון ומוודא עמידתו גם ביחסים אחרים, מחמירים יותר, שהוגדרו כחלק מתאבון הסיכון של הקבוצה.

דרישות אלו מתקיימות עבור כל תרחישי הקיצון שנבחנו בקבוצה, ובפרט בתרחיש החמור ביותר, הכולל הרעה משמעותית במדדים הריאליים ועלייה ניכרת בהפרשות לחובות מסופקים. קריסת בנק זר אליו הקבוצה חשופה באופן מהותי וקריסת קבוצת לוויס (כהגדרתה בהוראה 311 ניהול בנקאי תקין) עם כל ההשלכות הנלוות לכך ו"התייבשות" שוק האג"ח המקומי והגלובלי.

5. סיכון הנזילות

"נזילות" מוגדרת כיכולתו של התאגיד לממן גידול בנכסים ולעמוד בפירעון התחייבויותיו. היכולת לעמוד בסיכון הנזילות כרוכה באי הוודאות ביחס לאפשרות לגייס מקורות ו/או לממש נכסים, באופן בלתי צפוי ותוך פרק זמן קצר, מבלי שיגרם הפסד מהותי.

בהתאם להוראת בנק ישראל הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון הנזילות במטבע ישראלי ובמטבע חוץ. מטרת מדיניות זו לתמוך בהשגת היעדים העסקיים תוך הערכה והגבלה של ההפסדים שיכולים לנבוע מהחשיפה לסיכונים נזילות. עקרונות מדיניות הבנק בתחום ניהול הנזילות אומצו על ידי השלוחות בחו"ל.

האחריות לניהול סיכונים הנזילות בשלוחות חו"ל מוטלת על השלוחות עצמן, תוך התייעצות, תיאום ותמיכה מקצועית של האגף לניהול נכסים והתחייבויות בארץ. בכל אחת משלוחות הבנק בחו"ל מאושרת מדיניות ניהול הנזילות על ידי הדירקטוריון המקומי. מדיניות ניהול הסיכונים של שלוחות חו"ל נקבעת בהתאם למדיניות הקבוצתית ובכפוף להוראות הרגולציה המקומית בכל שלוחה. במסגרת מדיניות זו נקבעות מגבלות, והעמידה במגבלות נבחנת במסגרת הוועדות לניהול סיכונים השוק והנזילות הן בשלוחות והן בארץ.

הבנק מקיים מעקב שוטף אחר מצב הנזילות ואחר מדדי סיכון הנזילות. הסיכון מנוהל באמצעות מודל פנימי שמטרתו בחינה ומעקב אחר האמצעים הנזילים שברשות הבנק תחת תרחישים שונים. התרחישים מתייחסים למצבי שוק שונים: מצב עסקים רגיל ומצבי קיצון הנוגעים לבנק ולכלל המערכת.

בכל אחד מהתרחישים נבחן מצב הנזילות על בסיס שני מדדים כמותיים: פער הנזילות ויחס הנזילות. העקרונות העומדים בבסיס המודל גורסים כי ככל שקיימים יותר נכסים נזילים (דוגמת מזומנים, פיקדונות בבנק ישראל, תיק אג"ח הניתן למימוש ואשראי החזוי להיפרע) ביחס להתחייבויות הצפויות להתממש על פי המודל, כך מבטיח הבנק את יכולתו לעמוד בכל צורכי הנזילות.

שיעור השינוי ביתרת הפיקדונות והאשראי עבור כל תקופת פירעון, בתרחישים שונים, נקבע על פי פרמטרים שונים בהתאם לרמת החומרה של התרחיש. על בסיס שיקול הדעת של הגורמים העסקיים, הנעזרים בנתונים היסטוריים, מוגדרות פונקציות התנהגותיות המביאות בחשבון פרמטרים כגון גודל ומהות הפיקדון לפיהן מחושבים התזרימים הצפויים.

יצוין, כי תרחישי הלחץ חמורים יותר מכל מה שהתנסה בו הבנק בעבר, ולכן הנחות תרחישים אלו בהכרח מבוססות על שיקול הדעת של הגורמים המקצועיים הבכירים בבנק יותר מאשר על נתונים היסטוריים.

במסגרת ההיערכות למצב קיצון גובשה בלאומי תוכנית מגירה הכוללת את האסטרטגיה לניהול משבר נזילות תוך מינוי צוות ניהולי האחראי לטיפול במשבר ולהגדרת התהליכים והצעדים להתמודדות עם המשבר.

דוח הדירקטוריון

בנוסף למודל שתואר לעיל, לאומי מפעיל מערכת מדדים נוספת להתרעה מוקדמת על התפתחויות חריגות ובלתי צפויות בסיכון הנזילות, כלהלן:

- במסגרת הניהול השוטף של הנזילות במט"י ובמט"ח מתבצעת תחזית למצב הנזילות היומית וזאת באמצעות מערכות המידע הקיימות בבנק. בסוף כל יום עסקים נבחן הפער בין הנזילות החזויה לבין הנזילות בפועל. התפלגות הפער משמשת לעדכון המודל ולשיפור איכות חיזוי מצב הנזילות.
- במגזר המט"ח מתבצע גם מעקב אחר שיעור הנכסים הארוכים הממומנים מהתחייבויות קצרות, יחס "ארוך-קצר". יחס זה מותאם מעת לעת בהתאם לנסיבות בשוק.
- במגזרים המט"י והמט"ח, נבחנות המגמות במצב הנזילות (יומי, חודשי וכו') על פני טווח מתמשך, במטרה לעקוב אחר התפתחויות בפיקדונות הציבור, באשראי לציבור ובנזילות ככלל וכן מדידה של סיכון המרווח

5.1. מצב הנזילות ועמידה במגבלות

בהתאם למתחייב מהוראת בנק ישראל מספר 342, אישר הדירקטוריון את מדיניות ניהול סיכון הנזילות וקבע מגבלות כלהלן: יחס הנזילות צריך להיות גבוה מ-1 ופער הנזילות צריך להיות גבוה מאפס, בכל אחד מהתרחישים בטווח תכנון של יום, שבוע וחודש.

להלן פער הנזילות ויחס הנזילות במט"י ובמט"ח בכל אחד מארבעת סוגי התרחישים שהוגדרו, לתקופת פרעון של חודש נכון ליום 31 במרס 2011 (ללא השקה בין המגזרים):

תרחיש/תקופה	במט"י לחודש		במט"ח לחודש	
	הפער	היחס	הפער	היחס
רגיל	34.5	12.0	14.6	3.8
סטטיסטי	29.5	4.6	11.1	2.3
לחץ בלאומי	20.0	1.7	9.2	1.5
לחץ מערכת	24.4	2.2	14.4	2.2

* לאומי מניח כי במצבי קיצון מגזר המט"ח יכול לסייע במידה ויש בו עודפי נזילות למגזר המט"י ולהיפך.

המדידה לעיל מתייחסת לבנק בלבד וכוללת קו גיבוי ללאומי רומניה בסך של 50 מיליון דולר וללאומי בריטניה בסך של עד 120 מיליון פאונד.

בשלושת החודשים הראשונים של 2011 עמד הבנק במגבלות הנזילות שנקבעו.

סיכון אשראי

פירוט החשיפה והתייחסות לניהול סיכונים האשראי ראה בדוח השנתי לשנת 2010 עמודים 208-223.

אחת לשנה מעודכן ומאושר מסמך מדיניות האשראי של הבנק בדירקטוריון. המסמך מתווה מדיניות לפעילות הבנק בארץ, למעט בתחומים מסוימים בהם המדיניות הינה ברמת קבוצת לאומי כולה.

העקרונות המרכזיים של מסמך מדיניות האשראי מועברים לידיעת חברות הבנות בארץ ובחו"ל. המסמך מהווה קו מנחה לגבי מדיניות האשראי הנהוגה אצלן. כל אחת מחברות הבנות מגדירה מדיניות אשראי עצמאית המאושרת על ידי הגורמים המוסמכים אצלה ומועברת לידיעת הנהלתה.

דוח הדירקטוריון

בימים אלו נמצאת בהכנה טיוטת מסמך מדיניות אשראי קבוצתית, המתווה מדיניות אשראי לבנק לאומי בישראל ולשלוחות הבנק בארה"ב, באנגליה וברומניה. המסמך הינו "מסמך על" שיהווה מסגרת לבנק ולשלוחותיו.

מדיניות האשראי של הבנק מתבססת על פיזור הסיכונים וניהולם המבוקר. הדבר בא לביטוי בפיזור תיק האשראי של הבנק בין ענפי המשק השונים ועל פני מספר רב של לווים. כממלא תפקיד מרכזי במימון המשק הישראלי, נוקט הבנק באסטרטגיה של מעורבות במגזרי הפעילות העיקריים במשק, ומעמיד אשראי למגזרים היצרניים והמסחריים לסוגיהם השונים, למגזר הציבורי לגווניו, לפרטיים ולמשקי בית.

מדיניות האשראי של הבנק מהווה נדבך מרכזי בניהול האשראי ונבנית על בסיס תאבון הסיכון של קבוצת לאומי בתחום האשראי. **תיאבון הסיכון** של קבוצת לאומי כולל 3 מרכיבים עיקריים: עקרונות איכותיים בלקיחת הסיכון ובניהולו, מתווה פעילות ומגבלות כמותיות. ניהול תיק האשראי בבנק מחייב, בין היתר, קיום הערכה כמותית של רמת הסיכון של הלוים. ליישום מטרה זו נבנים בבנק מודלים ומערכות מיכוניות לתמיכה בתהליך בחינת רמת הסיכון של הלווה, תוחלת ההפסד והתמורה הנדרשת בגין סיכונים אלו.

הבנק נמצא במהלך להקמת מערכת מתקדמת לניהול תיק האשראי שמטרתה לשדרג את יכולותיו לשלוט בסיכונים, ובמיוחד בסיכונים ריכוזיות שונים, לנהל מגבלות על גורמי הסיכון בתחום האשראי, לכוון את הפעילות במטרה לשפר את יחסי התשואה לסיכון וכן לאפשר תמחור נכון יותר של סיכונים האשראי.

במסגרת מדיניות האשראי של הבנק בישראל, נקבעו עקרונות וכללים אשר לפיהם יועמד, ינוהל ויבוקר תיק האשראי של הבנק, במטרה לשפר את איכותו ולהקטין את הסיכון הגלום בניהולו. עקרונות וכללים אלה מתייחסים הן ללקוח הבודד והן לרמה של ענפי המשק ומגזרי פעילות.

דירקטוריון הבנק מאשר את מדיניות האשראי של הבנק ואת המגבלות הוולונטריות, ובכלל זה את המגבלות לענפי המשק.

כפי שפורט בדוח השנתי לשנת 2010, במסגרת השינויים במבנה ניהול הסיכונים בלאומי והקמת החטיבה לניהול סיכונים, מונתה מנהלת סיכונים אשראי ראשית הכפופה למנהלת הסיכונים הראשית של הקבוצה. החטיבה לניהול סיכונים תוביל את ניהול הסיכונים ברמת התיק ובכלל זאת, הערכת פרופיל סיכון האשראי הכולל ולפי תתי סיכונים בצורה צופה פני עתיד, גיבוש מדיניות הסיכון, פיתוח ושדרוג מודלים לניהול ותמחור סיכונים אשראי והערכת הסיכון בתוכנית העבודה של החטיבות העסקיות. החטיבות העסקיות ימשיכו להוביל את ניהול ובקרת הסיכונים ברמת העסקה הבודדת והפרויקט הספציפי מתוך קרבתן ללקוח ולשטח, ובשיתוף של החטיבה לניהול סיכונים בזמן אמת, בעיקר בעסקות ובפרויקטים הגדולים ברמת הבנק.

הפרשה להפסדי אשראי וסווג חובות בעייתיים-

כחלק מהאמצעים שמפעיל הבנק לניהול סיכונים האשראי, קיימת מתודולוגיה לאיתור וזיהוי חובות בעייתיים, והבנק מיישמה בכל קווי העסקים. המתודולוגיה כוללת תהליך עבודה רבעוני מובנה, שבמסגרתו נערכת סריקה יסודית של תיק האשראי, תוך שימוש במספר קריטריונים המהווים התראה מוקדמת להפיכתו של חוב לבעייתי.

בחטיבה העסקית, המטפלת בלקוחות הגדולים של הבנק, וכן בחטיבה לבנקאות מסחרית המטפלת בחברות העסקיות הבינוניות, מתבצעים, בנוסף, תהליכי בקרת אשראי רבעוניים, בהם נבחנים גם לווים שדירוג הסיכון שלהם טוב יותר מזה המחייב הכללה באוכלוסיית הלקוחות המוגדרים כרגישים.

דוח הדירקטוריון

אחת לרביע מתקיים דיון בוועדת חובות מסופקים של הבנק בראשות המנכ"ל הראשי, בהפרשות הנדרשות לרביע וכן בהמלצות לסיווג חובות בעייתיים. כמו כן, במסגרת הדיון בדוחות הכספיים, מתקיימים בוועדה לבחינת הדוחות הכספיים של הדירקטוריון דיונים בהפרשות להפסדי אשראי ובסיווג חובות בעייתיים.

תהליך הבקרה מסתיים בהחלטות על סיווג או ביצוע הפרשה ודיווח למערך החשבונאות.

כפי שפורט בדו"ח השנתי לשנת 2010, החל מיום 1 בינואר 2011 נכנסה לתוקפה ההוראה בנושא "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי". ההוראה מתאימה את כללי הדיווח החלים על התאגידים הבנקאיים בישראל בנושא זה לאלו החלים על בנקים בארה"ב והיא מבוססת, בין היתר, על תקני החשבונאות המקובלים בארה"ב והוראות הרשות לניירות ערך בארה"ב המתייחסות לבנקים.

דגשים באסטרטגיה עסקית

החל מסוף הרביע השני של שנת 2009 מורגשת בשוק הפיננסי בארץ התאוששות בפעילות העסקית ואף צמיחה בשיעורים נאים, על רקע גידול שחל הן בביקושים המקומיים והן בייצוא. מגמה זו נמשכה גם במהלך שנת 2010 ובמהלך הרבעון הראשון של 2011. במקביל, בחודש מאי 2010 צורפה ישראל לארגון ה-OECD. עם זאת, קיימים גורמים חיצוניים שעלולים להשפיע לרעה על הצמיחה במשק הישראלי כגון: השפעות שע"ח והמצב הגיאופוליטי באזור. על אף הצמיחה במשק הישראלי, אך לנוכח אי הוודאות השוררת על רקע הקשיים הפיננסיים הקיימים במדינות השונות, נוקט הבנק במדיניות סלקטיבית להרחבת הפעילות, תוך הבחנה בין רמות הסיכון השונות והתאמת מרווחי האשראי ותנאיו בהתאם.

הבנק פועל באופן שוטף לזיהוי לווים ומגזרי אוכלוסיות רגישים ומקיים באופן שוטף מעקב הדוק אחר השפעת השחיקה והחשיפות שנוצרו אצל הלווים הרלוונטיים.

הבנק מבצע בתדירות שוטפת בדיקה ועדכון דירוג הסיכון והתאמתו למצב הלווה, תוך שימת דגש על לקוחות החשופים לענפי משק מסוימים בארץ ובעולם וכן בזיקה לאזורים גיאוגרפיים שהושפעו במיוחד. כמו כן הבנק ממשיך ופועל לאיתור ולתיקון ליקויים במסמכי אשראי וביטחונות.

לצורך ניהול תיק האשראי של הבנק כמכלול, פועל **ענף ניהול תיק האשראי** במטרה ליצור שקיפות במבנה תיק האשראי בהתאם לרמות ולגורמי הסיכון של התיק, לקבוע מגבלות פנימיות על תיק האשראי בחתכים שונים (דוגמת מגבלות על ענפי משק) ולבחון ההשפעה של עסקאות גדולות חדשות על מבנה וסיכון תיק האשראי.

הענף עוסק בבניית כלים להערכת ביצועי תיק האשראי של הבנק במונחי תשואה מול סיכון, גיבוש המלצות למבנה תיק האשראי הרצוי וכן המלצה על ביצוע עסקאות/ פעולות לשיפור מבנה וסיכון התיק. זאת, במטרה לאפשר ניהול אקטיבי של תיק האשראי, שיביא לשיפור בסדרי העדיפויות בהקצאת ההון.

דוח הדירקטוריון

להלן נתונים מסוימים בקשר עם חשיפות וסיכוני אשראי:

1. החשיפה והניהול של סיכוני האשראי לציבור

חשיפות סיכון אשראי לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי (טבלה 4 (ב) - באזל 2):

31 במרס 2011	31 במרס 2010	31 במרס 2011	31 בדצמבר 2010	31 במרס 2010	31 במרס 2011	
265,082	248,032	263,890	252,759	247,954	252,255	סוג חשיפת אשראי
37,592	40,987	41,520	45,448	41,330	42,935	אשראי
13,245	13,017	12,981	12,716	12,910	12,820	אג"ח
109,596	100,054	107,987	106,229	96,278	103,173	אחרים
14,101	9,556	13,978	13,852	10,143	12,194	ערבויות והתחייבויות על חשבון לקוחות
439,616	411,646	440,356	431,004	408,615	423,377	עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים
						סך הכל

סיכון אשראי בהתאם לגישה הסטנדרטית (טבלה 5 - באזל 2):*

הטבלאות שלהלן מציגות את פירוט חשיפת האשראי ברוטו על פי משקל הסיכון, תוך פילוח החשיפה בהתאם לצד הנגדי, לפני ואחרי הפחתת סיכון אשראי בגין בטחונות מוכרים.

סכום החשיפה לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי ולפני הפחתת סיכון אשראי **

31 במרס 2011										
חשיפת	ניכוי	350%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	
אשראי	אשראי	מהחון	ברוטו (1)							
במיליוני ש"ח										
47,029	-	-	-	47	-	283	-	2,733	43,966	חובות של ריבונותיות
6,507	-	-	13	-	-	3,282	-	3,212	-	חובות של ישויות סקטור ציבורי
26,342	-	-	6	548	-	3,731	-	22,057	-	חובות של תאגידים בנקאיים
197,374	-	-	10,033	180,063	-	6,483	-	795	-	חובות של תאגידים
19,896	-	-	965	18,931	-	-	-	-	-	חובות בבטחון נדל"ן מסחרי
51,333	-	-	171	178	50,984	-	-	-	-	חשיפות קמעונאיות ליחידים
18,859	-	-	134	298	18,427	-	-	-	-	הלוואות לעסקים קטנים
57,807	-	-	174	3,112	16,578	-	37,943	-	-	משכנתאות לדירור
1,224	184	-	-	99	-	112	-	829	-	איגוח
13,245	-	-	375	10,713	-	-	-	-	2,157	נכסים אחרים
439,616	184	-	11,871	213,989	85,989	13,891	37,943	29,626	46,123	סך הכל

דוח הדירקטוריון

סכום החשיפה לאחר קיזוז הוצאות בגין הפסדי אשראי ולפני הפחתת סיכון אשראי **

31 במרס 2011										
חשיפת	ניכוי									
אשראי	מההון	350%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	
(1) ברוטו										
במיליוני ש"ח										
47,029	-	-	-	47	-	283	-	2,733	43,966	חובות של ריבונותיות
										חובות של ישויות
6,500	-	-	13	-	-	3,275	-	3,212	-	סקטור ציבורי
										חובות של תאגידים
26,342	-	-	6	548	-	3,731	-	22,057	-	בנקאיים
194,327	-	-	9,938	177,111	-	6,483	-	795	-	חובות של תאגידים
										חובות בבטחון נדל"ן
19,379	-	-	895	18,484	-	-	-	-	-	מסחרי
										חשיפות קמעונאיות
50,915	-	-	169	116	50,630	-	-	-	-	ליחידים
										הלוואות לעסקים
18,533	-	-	131	130	18,272	-	-	-	-	קטנים
57,236	-	-	165	2,694	16,528	-	37,849	-	-	משכנתאות לדיור
1,224	184	-	-	99	-	112	-	829	-	איגוח
13,245	-	-	375	10,713	-	-	-	-	2,157	נכסים אחרים
434,730	184	-	11,692	209,942	85,430	13,884	37,849	29,626	46,123	סך הכל

סכום החשיפה לאחר קיזוז הוצאות בגין הפסדי אשראי ולאחר הפחתת סיכון אשראי **

31 במרס 2011										
חשיפת	ניכוי									
אשראי	מההון	350%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	
(1) ברוטו										
במיליוני ש"ח										
49,088	-	-	-	46	-	283	-	2,770	45,989	חובות של ריבונותיות
										חובות של ישויות
4,473	-	-	12	-	-	3,274	-	1,187	-	סקטור ציבורי
										חובות של תאגידים
26,587	-	-	7	530	-	3,835	-	22,215	-	בנקאיים
183,480	-	-	9,791	166,421	-	6,473	-	795	-	חובות של תאגידים
										חובות בבטחון נדל"ן
18,438	-	-	895	17,543	-	-	-	-	-	מסחרי
										חשיפות קמעונאיות
48,530	-	-	164	116	48,250	-	-	-	-	ליחידים
										הלוואות לעסקים
16,654	-	-	126	128	16,400	-	-	-	-	קטנים
57,121	-	-	164	2,683	16,432	-	37,842	-	-	משכנתאות לדיור
1,224	184	-	-	99	-	112	-	829	-	איגוח
13,245	-	-	375	10,713	-	-	-	-	2,157	נכסים אחרים
418,840	184	-	11,534	198,279	81,082	13,977	37,842	27,796	48,146	סך הכל

דוח הדירקטוריון

(1) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ מאזניים כנדרש בהוראת באזל 2 (לדוגמא שקלול מסגרות לא מנוצלות).

* ראה פירוט בטבלאות 4(ב) ו-4(ד) שלהלן.

** הפחתה בסיכון האשראי מבטאת סיווג של משקל הסיכון הסופי בין השעורים השונים.

סכום החשיפה לאחר הפרשה לחומ"ס ולפני הפחתת סיכון אשראי **

31 במרס 2010										
חשיפת										
ניכוי										
אשראי										
מרהוץ	350%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%		
ברוטו (1)										
במיליוני ש"ח										
51,646	-	-	-	620	-	136	-	3,662	47,228	חובות של ריבונות
										חובות של ישויות
8,539	-	-	20	7	-	3,598	-	4,914	-	סקטור ציבורי
										חובות של תאגידים
29,724	-	-	1	202	-	16,334	-	13,187	-	בנקאיים
										חובות של חברת
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ניירות ערך
173,755	-	-	11,354	161,782	-	502	-	117	-	חובות של תאגידים
										חובות בבטחון נדל"ן
17,861	-	-	1,388	16,473	-	-	-	-	-	מסחרי
										חשיפות קמעונאיות
49,037	-	-	1,014	24	47,999	-	-	-	-	ליחידים
										הלוואות לעסקים
18,719	-	-	1,436	578	16,705	-	-	-	-	קטנים
48,346	-	-	229	841	13,906	-	33,370	-	-	משכנתאות לדיור
1,002	43	51	-	166	-	229	-	513	-	איגוח
13,017	-	-	337	10,332	-	-	-	1	2,347	נכסים אחרים
411,646	43	51	15,779	191,025	78,610	20,799	33,370	22,394	49,575	סך הכל

דוח הדירקטוריון

סכום החשיפה לאחר הפרשה לחומ"ס ולאחר הפחתת סיכון אשראי **

31 במרס 2010										
חשיפת	ניכוי	350%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	
אשראי	מההון									
(ברוטו (1)										
במיליוני ש"ח										
54,550	-	-	-	619	-	136	-	3,662	50,133	חובות של ריבונות
										חובות של ישויות
5,634	-	-	20	7	-	3,596	-	2,011	-	סקטור ציבורי
										חובות של תאגידים
30,365	-	-	1	202	-	16,777	-	13,385	-	בנקאים
										חובות של חברת
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ניירות ערך
167,107	-	-	11,135	155,353	-	502	-	117	-	חובות של תאגידים
										חובות בבטחון נדל"ן
16,787	-	-	1,332	15,455	-	-	-	-	-	מסחרי
										חשיפות קמעונאיות
46,660	-	-	920	24	45,716	-	-	-	-	ליחידים
										הלוואות לעסקים
16,917	-	-	1,324	577	15,016	-	-	-	-	קטנים
48,231	-	-	229	841	13,794	-	33,367	-	-	משכנתאות לדיור
1,002	43	51	-	166	-	229	-	513	-	איגוח
13,017	-	-	337	10,332	-	-	-	1	2,347	נכסים אחרים
400,270	43	51	15,298	183,576	74,526	21,240	33,367	19,689	52,480	סך הכל

(1) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ מאזניים כנדרש בהוראת באזל 2 (לדוגמא שקלול מסגרות לא מנוצלות).

* ראה פירוט בטבלאות 4(ב) ו-4(ד) שלהלן.

** הפחתה בסיכון האשראי מבטאת סיווג של משקל הסיכון הסופי בין השעורים השונים.

דוח הדירקטוריון

סכום החשיפה לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי ולפני הפחתת סיכון אשראי **

31 בדצמבר 2010										
חשיפת										
אשראי	ניכוי									
(1) ברוטו	מההון	350%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	
במיליוני ש"ח										
51,196	-	-	-	184	-	231	-	2,805	47,976	חובות של ריבונות
										חובות של ישויות
6,808	-	-	20	-	-	3,307	-	3,481	-	סקטור ציבורי
										חובות של תאגידים
24,633	-	-	11	554	-	3,973	-	20,095	-	בנקאיים
189,133			9,514	172,485	-	6,286		848	-	חובות של תאגידים
										חובות בבטחון נדל"ן
19,916	-	-	1,036	18,880	-	-	-	-	-	מסחרי
										חשיפות קמעונאיות
52,313	-	-	905	124	51,284	-	-	-	-	ליחידים
										הלוואות לעסקים
16,245	-	-	664	115	15,466	-	-	-	-	קטנים
57,107	-	-	210	1,920	17,501	-	37,476	-	-	משכנתאות לדיור
	937	214	-	111	-	110	-	502	-	איגוח
12,716	-	-	368	10,250	-	-	-	-	2,098	נכסים אחרים
431,004	214	-	12,728	204,623	84,251	13,907	37,476	27,731	50,074	סך הכל

סכום החשיפה לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי ולאחר הפחתת סיכון אשראי **

31 בדצמבר 2010										
חשיפת										
אשראי	ניכוי									
ברוטו	מההון	350%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	
במיליוני ש"ח										
53,501	-	-	-	184	-	230	-	2,816	50,271	חובות של ריבונות
										חובות של ישויות
4,534	-	-	20	-	-	3,299	-	1,215	-	סקטור ציבורי
										חובות של תאגידים
24,936	-	-	11	554	-	4,087	-	20,284	-	בנקאיים
178,146	-	-	9,058	161,954	-	6,286	-	848	-	חובות של תאגידים
										חובות בבטחון נדל"ן
18,815	-	-	1,021	17,794	-	-	-	-	-	מסחרי
										חשיפות קמעונאיות
49,573	-	-	832	124	48,617	-	-	-	-	ליחידים
										הלוואות לעסקים
14,500	-	-	585	113	13,802	-	-	-	-	קטנים
56,980	-	-	207	1,910	17,394	-	37,469	-	-	משכנתאות לדיור
	937	214	-	111	-	110	-	502	-	איגוח
12,716	-	-	368	10,250	-	-	-	-	2,098	נכסים אחרים
414,638	214	-	12,102	192,994	79,813	14,012	37,469	25,665	52,369	סך הכל

דוח הדירקטוריון

31 בדצמבר 2010

עסקאות						
במכשירים						
והתחייבויות פיננסיים						
סך הכל	נגזרים	אחרות	אחרים	אג"ח	אשראי	
במיליוני ש"ח						
51,196	-	2,462	-	28,655	20,079	חובות של ריבוניות
6,808	-	126	-	3,507	3,175	חובות של ישויות סקטור ציבורי
24,633	7,502	1,687	-	6,725	8,719	חובות של תאגידים בנקאיים
189,133	6,303	65,364	-	5,624	111,842	חובות של תאגידים
19,916	-	1,510	-	-	18,406	חובות בבטחון נדל"ן מסחרי
52,313	47	25,635	-	-	26,631	חשיפות קמעונאיות ליחידים
16,245	-	3,608	-	-	12,637	הלוואות לעסקים קטנים
57,107	-	5,837	-	-	51,270	משכנתאות לדיוור
937	-	-	-	937	-	איגוח
12,716	-	-	12,716	-	-	נכסים אחרים
431,004	13,852	106,229	12,716	45,448	252,759	סך הכל בגין סיכון אשראי

פיצול התיק לפי תקופה לפרעון ולפי סוגי חשיפת אשראי עיקריים (טבלה 4 (ה) באול 2):

31 במרס 2011

עסקאות						
במכשירים						
והתחייבויות פיננסיים						
סך הכל	נגזרים	אחרות	אחרים	אג"ח	אשראי	
במיליוני ש"ח						
227,376	5,913	67,656	3,596	12,508	137,703	עד שנה
103,680	1,968	27,472	495	14,179	59,566	מעל שנה ועד חמש שנים
97,216	3,749	14,468	584	10,905	67,510	מעל חמש שנים
11,344	2,471	-	8,570	-	303	פריטים לא כספיים
439,616	14,101	109,596	13,245	37,592	265,082	סך הכל

31 במרס 2010

עסקאות						
במכשירים						
והתחייבויות פיננסיים						
סך הכל	נגזרים	אחרות	אחרים	אג"ח	אשראי	
במיליוני ש"ח						
216,757	3,982	64,844	3,546	9,201	135,184	עד שנה
100,069	2,611	22,475	361	15,373	59,249	מעל שנה ועד חמש שנים
85,825	2,638	12,735	555	16,413	53,484	מעל חמש שנים
8,995	325	-	8,555	-	115	פריטים לא כספיים
411,646	9,556	100,054	13,017	40,987	248,032	סך הכל

דוח הדירקטוריון

31 בדצמבר 2010

עסקאות						
במכשירים		ערבויות		אשראי		
פיננסיים		והתחייבויות		אג"ח		
סך הכל	נגזרים	אחרות	אחרים	אג"ח	אשראי	במיליוני ש"ח
217,991	6,877	61,696	3,110	18,526	127,782	עד שנה
107,754	2,040	29,310	500	14,763	61,141	מעל שנה ועד חמש שנים
95,427	3,714	15,223	515	12,159	63,816	מעל חמש שנים
9,832	1,221	-	8,591	-	20	פריטים לא כספיים
431,004	13,852	106,229	12,716	45,448	252,759	סך הכל

הפחתת סיכון אשראי (טבלה 7 באזל 2):

31 במרץ 2011

חשיפת						
סך החשיפה		סך החשיפה		אשראי ברוטו		
שמוסה		סה"כ		לפני הפרשה		
בביטחון		ע"י ערבויות סכומים		הפרשה להפסדי		
אשראי	פיננסי כשיר	שנוספו	שנגרעו	אשראי	אשראי	אשראי
במיליוני ש"ח						
49,088	(1)	2,060	-	47,029	47,029	חובות של ריבונות
4,473	(4)	-	(2,023)	6,500	6,507	חובות של ישויות סקטור ציבורי
26,587	-	262	(17)	26,342	26,342	חובות של תאגידים בנקאיים
183,480	(10,587)	-	(260)	194,327	197,374	חובות של תאגידים
18,438	(939)	-	(2)	19,379	19,896	חובות בבטחון נדל"ן מסחרי
48,530	(2,383)	-	(2)	50,915	51,333	חשיפות קמעונאיות ליחידים
16,654	(1,862)	-	(17)	18,533	18,859	הלוואות לעסקים קטנים
57,121	(114)	-	(1)	57,236	57,807	משכנתאות לדיור
1,224	-	-	-	1,224	1,224	איגוח
13,245	-	-	-	13,245	13,245	נכסים אחרים
418,840	(15,890)	2,322	(2,322)	434,730	439,616	סך הכל

דוח הדירקטוריון

31 במרס 2010

סך החשיפה		סה"כ סכומים שנוספו	סך החשיפה		חשיפת אשראי ברוטו
חשיפת אשראי נטו	שמכוסה בביטחון פיננסי כשיר		שמכוסה ע"י ערבויות ונגרעו שנוספו	חשיפת אשראי ברוטו	
במיליוני ש"ח					
54,550	(1)	2,905	-	51,646	חובות של ריבונות
5,634	(3)	-	(2,902)	8,539	חובות של ישויות סקטור ציבורי
30,365	(1)	642	-	29,724	חובות של תאגידים בנקאיים
-	-	-	-	-	חובות של חברת ניירות ערך
167,107	(6,036)	-	(612)	173,755	חובות של תאגידים
16,787	(1,063)	-	(11)	17,861	חובות בבטחון נדל"ן מסחרי
46,660	(2,374)	-	(3)	49,037	חשיפות קמעונאיות ליחידים
16,917	(1,783)	-	(19)	18,719	הלוואות לעסקים קטנים
48,231	(115)	-	-	48,346	משכנתאות לדיור
1,002	-	-	-	1,002	איגורח
13,017	-	-	-	13,017	נכסים אחרים
400,270	(11,376)	3,547	(3,547)	411,646	סך הכל

31 בדצמבר 2010

סך החשיפה		סה"כ סכומים שנוספו	סך החשיפה		חשיפת אשראי ברוטו
חשיפת אשראי נטו	שמכוסה בביטחון פיננסי כשיר		שמכוסה ע"י ערבויות שנגרעו	חשיפת אשראי ברוטו	
במיליוני ש"ח					
53,501	-	2,305	-	51,196	חובות של ריבונות
4,534	(8)	-	(2,266)	6,808	חובות של ישויות סקטור ציבורי
24,936	-	303	-	24,633	חובות של תאגידים בנקאיים
178,146	(10,674)	-	(313)	189,133	חובות של תאגידים
18,815	(1,099)	-	(2)	19,916	חובות בבטחון נדל"ן מסחרי
49,573	(2,737)	-	(3)	52,313	חשיפות קמעונאיות ליחידים
14,500	(1,723)	-	(22)	16,245	הלוואות לעסקים קטנים
56,980	(125)	-	(2)	57,107	משכנתאות לדיור
937	-	-	-	937	איגורח
12,716	-	-	-	12,716	נכסים אחרים
414,638	(16,366)	2,608	(2,608)	431,004	סך הכל

דוח הדירקטוריון

להלן יתרות סיכון אשראי של צד נגדי (טבלה 8 באזל 2):

31 במרס 2011					
חשיפות אשראי נטו של נגזרים	ביטחון כשיר	הטבות קיצוז	שווי הוגן ברוטו חיובי של חוזים	יתרת ערך נקוב	
במיליוני ש"ח					
3,641	-	-	3,641	201,131	חוזי ריבית
7,667	-	-	7,667	210,979	חוזי מטבע חוץ
2,471	-	-	2,471	26,096	חוזים בגין מניות
322	-	-	322	2,222	חוזי סחורות ואחרים
-	-	-	-	1,830	עסקאות בנגזרי אשראי
14,101	-	-	14,101	442,258	סך הכל

31 במרס 2010					
חשיפות אשראי נטו של נגזרים	ביטחון כשיר	הטבות קיצוז	שווי הוגן ברוטו חיובי של חוזים	יתרת ערך נקוב	
במיליוני ש"ח					
3,403	-	-	3,403	166,442	חוזי ריבית
5,228	-	-	5,228	150,967	חוזי מטבע חוץ
658	-	-	658	6,491	חוזים בגין מניות
267	-	-	267	2,332	חוזי סחורות ואחרים
-	-	-	-	594	עסקאות בנגזרי אשראי
9,556	-	-	9,556	326,826	סך הכל

31 בדצמבר 2010					
חשיפות אשראי נטו של נגזרים	ביטחון כשיר	הטבות קיצוז	שווי הוגן ברוטו חיובי של חוזים	יתרת ערך נקוב	
במיליוני ש"ח					
4,039	-	-	4,039	172,027	חוזי ריבית
7,534	-	-	7,534	227,274	חוזי מטבע חוץ
2,044	-	-	2,044	14,739	חוזים בגין מניות
235	-	-	235	1,530	חוזי סחורות ואחרים
-	-	-	-	2,334	עסקאות בנגזרי אשראי (1)
13,852	-	-	13,852	417,904	סך הכל

דוח הדירקטוריון

2. חשיפת אשראי בגין שווי הוגן של נגזרים לפי צד נגדי לחוזה (מוצג בנכסים אחרים ליום 31 במרס 2011):

סך הכל	ללא דרוג	BB+	BBB	A -	A	A+	AAA	בנקים זרים
		עד B-	עד BBB-				עד AA-	
								במיליוני ש"ח
1,332	3	-	-	-	90	11	1,228	בגוש האירו (1)
601	7	-	4	-	87	11	492	באנגליה (2)
885	106	-	-	-	3	54	722	בארה"ב
213	18	-	2	-	-	28	165	אחר
3,031	134	-	6	-	180	104	2,607	סה"כ בנקים זרים
954	4	-	-	235	397	256	62	בנקים בישראל (3)
לקוחות עיסקיים לפי ענפי משק								
2,790	שירותים פיננסיים (4)							
799	תעשייה (5)							
102	בינוי ונדל"ן							
25	תחבורה ואחסנה							
127	מסחר							
260	חשמל ומים							
17	שרותים עיסקיים							
43	אנשים פרטיים							
17	תקשורת ושירותי מחשב							
29	אחרים							
4,209	סך כל לקוחות עיסקיים							
225	אחרים *							
8,419	סך כל חשיפה							

* עיסקאות הפוכות שבוצעו על ידי הלקוחות וקוזזו לצורך סיכון לפי ענפי משק.

(1) סכום זה כולל עסקאות 63 מדינות.

(2) סכום זה כולל עסקאות עם 8 בנקים.

(3) סכום זה כולל עסקאות עם 12 בנקים, כולל בנק מרכזי.

(4) סכום זה כולל עסקאות עם 387 לקוחות, כאשר הלקוח עם הסכום הגבוה ביותר הינו בסך 449 מיליון ש"ח.

(5) סכום זה כולל עסקאות עם 296 לקוחות כאשר הלקוח עם הסכום הגבוה ביותר הינו 489 מיליון ש"ח.

דוח הדירקטוריון

3. חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

להלן חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים (1):

ליום 31 במרס 2011				
סיכון	ניירות	סיכון אשראי חוץ	חשיפת אשראי	
אשראי מאזני (2)	ערך (3)	מאזני נוכחי (4)	נוכחית	במיליוני ש"ח
דרוג אשראי חיצוני (5)				
AAA עד AA-	4,100	715	13,341	8,526
A+ עד A-	5,639	88	8,109	2,382
BBB+ עד BBB-	367	1	444	76
BB+ עד B-	87	24	118	7
נמוך מ-B	-	-	-	-
ללא דירוג	504	122	1,739	1,113
סך הכל חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים	10,697	950	23,751	12,104
יתרות חובות בעייתיים	372	-	380	8

ליום 31 בדצמבר 2010				
סיכון	ניירות	סיכון אשראי חוץ	חשיפת אשראי	
אשראי מאזני (2)	ערך (3)	מאזני נוכחי (4)	נוכחית	במיליוני ש"ח
דרוג אשראי חיצוני (5)				
AAA עד AA-	4,717	591	13,812	8,504
A+ עד A-	5,738	120	8,049	2,191
BBB+ עד BBB-	316	1	333	16
BB+ עד B-	79	18	287	190
נמוך מ-B	-	-	-	-
ללא דירוג	87	86	1,121	948
סך הכל חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים	10,937	816	23,602	11,849
יתרות חובות בעייתיים	-	-	6	6

- (1) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, חברות ביטוח וגופים מוסדיים.
- (2) פיקדונות בבנקים, אשראי לציבור, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים. (שווי הוגן של נגזרים).
- (3) כולל אגרות חוב של בנקים מסוג Subordinated במרס 2011 בשווי הוגן של 2,312 מיליון ש"ח ובדצמבר 2010 2,000 מיליון ש"ח.
- (4) בעיקר ערבויות, התחייבויות למתן אשראי (ללא נגזרים חוץ מאזניים).
- (5) החל משנת 2010 הבנק משתמש בדרוג של סוכנות Moody's בלבד לדרוג המוסדות הפיננסיים הזרים אליהם קיימת חשיפת אשראי.

הערות:

- א. חשיפת האשראי מוצגת לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.
- ב. חשיפות האשראי אינן כוללות השקעות בניירות ערך מגובי נכסים (ראה פירוט בבאור ניירות ערך).
- ג. חלק מהבנקים קיבלו תמיכות ממשלתיות באופנים שונים. ובכלל זה בהשקעה ישירה בהון הבנק, בערבות ממשלתית לתיקי נכסים מסוימים של הבנקים, בערבויות לגיוס מקורות לבנקים, וכו'.
- ד. למידע נוסף לגבי הרכב חשיפות האשראי בגין מכשירים נגזרים מול בנקים ודילרים/ברוקרים (מקומיים וזרים) ראה ביאור 7 בדוח הכספי.

דוח הדירקטוריון

חשיפת האשראי למוסדות פיננסיים זרים מתייחסת לבנקים מסחריים, לחברות החזקה בנקאיות, בנקים להשקעות, חברות ביטוח וגופים מוסדיים.

החשיפות לפי מדינות מתחלקות כדלהלן: בארה"ב 38.0%, אירופה (גרמניה, צרפת, שווייץ, ספרד ומדינות בנלוקס) 30.0%, בריטניה 20.0%, ומדינות אחרות 12.0%.

החשיפה כוללת פיקדונות בבנקים הזרים, כ-93% מהם לתקופות קצרות עד שבוע ואגרות חוב, בדרך כלל לתקופה של עד 5 שנים. על רקע המשבר בשווקים הפיננסיים והחלשות איתנותם של בנקים, מנהל הבנק מעקב הדוק אחר מצבם של בנקים בעולם. במהלך השנים 2009 ו-2010 צומצמה משמעותית רשימת הבנקים שבהם הבנק ושלוחותיו בחו"ל מפקידים את יתרות הנזילות במט"ח וכן הוקטן היקף החשיפה מולם.

פרטים נוספים על ההשקעה בניירות ערך בעיקר באגרות חוב של בנקים זרים מובאים בעמוד 47.

ניהול החשיפה וקווי אשראי למוסדות פיננסיים זרים מביא בחשבון בין היתר:

- גודלם כפי שהוא משתקף בין היתר בהונם העצמי לאחר המחיקות בגין הפסדים והגדלות ההון של השנה החולפת.
- עוצמתם, כפי שמשקפת מיחסי הלימות ההון (בפרט ההון הראשוני).
- הערכת השוק כפי שמשקפת בשווי השוק של מניותיהם ובסיכון כפי שנאמד בעזרת נגזרי האשראי (CDS) שלהם.
- הדירוג על פי סוכנויות הדירוג הבינלאומיות.
- חוסנה הפיננסי של המדינה בה נמצא מרכז פעילותו של הבנק.
- שיקולים נוספים, כגון מידת הגיבוי, ובכלל זה השקעה ישירה בהון הבנקים על ידי ממשלות, לצורך הבטחת האיתנות של אותם בנקים ובנקים אחרים במדינותיהן.
- מדיניות ניהול החשיפה למוסדות פיננסיים זרים כוללת בין היתר, מגבלות על סכומי החשיפה ברמת בנק ומדינה.

4. חשיפה למדינות זרות*:

החשיפה למדינות זרות לפי סיכון סופי מתחלקת בין אזורים גיאוגרפיים ומדינות כאשר עיקר החשיפה הוא למדינות במערב אירופה ובצפון אמריקה. החשיפה למדינות הינה החשיפה בגין לקוחות הפועלים באותן מדינות. (טבלה 4 (ג) באזל 2):

31 במרס 2011			
סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני	סך הכל סיכון אשראי כולל	
			במיליוני ש"ח
22,838	10,426	33,264	ארצות הברית
7,806	9,217	17,023	בריטניה
3,783	2,849	6,632	צרפת
2,644	1,615	4,259	שווייץ
3,757	4,371	8,128	גרמניה
2,782	522	3,304	הולנד
11,382	2,513	13,895	אחרות
54,992	31,513	86,505	סך הכל

דוח הדירקטוריון

31 בדצמבר 2010		
סיכון אשראי	סיכון אשראי	סך הכל סיכון
מאזני	חוץ מאזני	אשראי כולל
במיליוני ש"ח		
23,677	11,743	35,420
8,589	7,782	16,371
3,766	3,226	6,992
4,219	4,835	9,054
2,007	2,314	4,321
12,819	2,850	15,669
55,077	32,750	87,827

* בקשר לחשיפה למדינות זרות ראה גם בתוספת ד'.

להלן החשיפה למדינות לפי דרוג האשראי של המדינות כפי הדירוג של הבנק העולמי, ליום 31 במרץ 2011 במיליוני ש"ח.

דרוג	חשיפה מאזנית	חשיפה חוץ מאזנית	סך הכל חשיפה	אחוז החשיפה מסך הכל	מזה סיכון אשראי מסחרי בעייתי
מדינות OECD עם הכנסה גבוהה	51,652	30,541	82,193	95.0	1,377
מדינות עם הכנסה גבוהה	1,189	405	1,594	1.9	-
מדינות עם הכנסה בינונית גבוהה	1,895	355	2,250	2.6	475
מדינות עם הכנסה בינונית נמוכה	246	212	458	0.5	1
מדינות עם הכנסה נמוכה	10	-	10	0.0	-
סך הכל	54,992	31,513	86,505	100.0	1,853

סכום החשיפה למדינות זרות עם בעיות נזילות כפי שהוגדר על ידי בנק ישראל (מדינה אשר מקבלת סיוע כספי מ-IMF או שהתחייבויותיה מדורגות בדירוג אשראי CCC או נמוך יותר) מסתכם בסך 1,362 מיליון ש"ח ומתייחס ל-11 מדינות.

הגדרת המדינות הינו בהתאם להכנסה הלאומית לנפש כדלהלן:

הכנסה גבוהה - מעל \$ 12,196 לנפש.

הכנסה בינונית גבוהה - מ-\$ 3,946 עד \$ 12,195 לנפש.

הכנסה בינונית נמוכה - מ-\$ 996 עד \$ 3,945 לנפש.

הכנסה נמוכה - עד \$ 995 לנפש.

להלן שמות המדינות העיקריות בכל אחת מהקטגוריות:

א. מדינות OECD:

ארה"ב, איטליה, אוסטרליה, אוסטריה, אירלנד, בלגיה, קנדה, צ'כיה, דנמרק, פינלנד, ישראל, הונגריה, צרפת, בריטניה, יפן, ספרד, שוויץ, לוקסמבורג, סלובניה, הולנד, שבדיה, פולין, גרמניה וקוריאה.

ב. מדינות עם הכנסה גבוהה:

קפריסין, הונג קונג, מונקו, סינגפור, איי קיימן וקוראטיה.

ג. מדינות עם הכנסה בינונית גבוהה:

ארגנטינה, ברזיל, בולגריה, צ'ילה, מקסיקו, פנמה, רומניה, רוסיה, דרום אפריקה, טורקיה, ונצואלה, אורוגוואי, קולומביה, פרו.

דוח הדירקטוריון

ד. מדינות עם הכנסה בינונית נמוכה :
 סין, אקוודור, מצרים, הודו, ירדן, פרגואי, פיליפינים, תאילנד, אוקראינה.

ה. מדינות עם הכנסה נמוכה :
 חלק גדול ממדינות אפריקה, האיטי, נפאל.

חשיפה כוללת למדינות זרות מסוימות:

31 במרס 2011					שם המדינה
סך הכל	אחר	פיקדונות		אשראי	
		בבנקים	אג"ח	לציבור	
במיליוני ש"ח					
86	-	3	53	30	אירלנד
6	1	-	-	5	יוון
546	57	18	466	5	ספרד
-	-	-	-	-	פורטוגל
638	58	21	519	40	סך הכל

רוב החשיפה לספרד הינה לבנק סנטנדר שרוב הכנסותיו מקורן מחוץ לספרד.

סיכונים תפעוליים ומשפטיים

במסגרת החטיבה לניהול סיכונים הוקם אגף לניהול סיכונים תפעוליים, שיהיה אחראי לתכנון, תחזוקה ופיתוח מתמשך של מסגרת ניהול הסיכון התפעולי בקבוצה.

בדצמבר 2010 הופץ על ידי וועדת בזל מסמך על ניהול הסיכונים התפעוליים "נהלים סדורים לניהול הסיכון התפעולי". בנייר זה בין היתר הוגדרו לראשונה 3 קווי הגנה לניהול הסיכון, הוגדרו כלים ואחריות להגדרה וניטור של סובלנות הסיכון, הוגדר מבנה רצוי של מסמך מדיניות ודוחות להנהלה, הוגדר מבנה ועדות, והורחבה ההתייחסות למוצר חדש. לאומי לומד ובוחר בימים אילו את המלצות.

פרטים בקשר לסיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים ראה בדוח השנתי לשנת 2010, עמ' 239-243.

טבלת גורמי הסיכון

לא היו שינויים בטבלת גורמי הסיכון לעומת הטבלה שפורסמה בדוח השנתי ל - 2010 בעמוד 246.

מצב ההצמדה

להלן תמצית מצב מאזני ההצמדה, כפי שעולה מבאור 5 לדוח הכספי:

להלן מצב מאזני ההצמדה:

ליום 31 בדצמבר 2010			ליום 31 במרץ 2011			
לא צמוד	צמוד מדד מטבע חוץ (2)	לא צמוד	צמוד מדד מטבע חוץ (2)	לא צמוד	צמוד מדד מטבע חוץ (2)	
מיליוני ש"ח						
105,567	59,655	170,811	105,471	60,667	169,002	סך הנכסים (1)
108,469	58,313	153,742	109,273	58,697	152,598	סך התחייבויות (1)
(2,902)	1,342	17,069	(3,802)	1,970	16,404	סך החשיפה במגזר

(1) כולל עסקות עתידיות ואופציות.

(2) כולל צמוד מטבע חוץ.

(3) הפוזיציה ב-SHORT במט"ח נובעת בעיקר מעסקת חיסוי בגין ההשקעות בחברות בנות בחו"ל, וכן בגין חיסוי הרווחים העתידיים במטבע חוץ.

לצורך הניהול והדיווח השוטף מבוצעים שינויים מסוימים המביאים בחשבון את הגישה הכלכלית של הבנק לסיכוני בסיס, בשונה מהגישה החשבונאית. החשיפה בבסיס המחושבת עפ"י הגישה הכלכלית מפורטת בפרק "חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם".

מצב הנזילות וגיוס מקורות בנק

היקף יתרות המערכת הבנקאית (עו"ש ופיקדונות מוניטריים) בבנק ישראל לסוף מרס 2011 עמד על כ-101 מיליארד ש"ח, בדומה לסוף דצמבר 2010.

היקף יתרות אלו ברביע הראשון של השנה עמד בממוצע על כ-101 מיליארד ש"ח, לעומת ממוצע של כ-88 מיליארד ש"ח ברביע הרביעי של שנת 2010.

היקף היתרות של לאומי בבנק ישראל (עו"ש ופיקדונות מוניטריים) לסוף מרס 2011 עמד על כ-21 מיליארד ש"ח, לעומת כ-17 מיליארד ש"ח בסוף דצמבר 2010.

היקף היתרות של לאומי בבנק ישראל ברביע הראשון של השנה עמד בממוצע על כ-18 מיליארד ש"ח לעומת ממוצע של כ-17 מיליארד ש"ח ברביע הרביעי של שנת 2010.

ברביע הראשון של שנת 2011, קטנו החזקות המק"מ בידי הציבור בכ-5 מיליארד ש"ח לרמה של כ-129 מיליארד ש"ח. בנוסף, רכש בנק ישראל מהמערכת כ-2 מיליארד דולר, לעומת כ-5 מיליארד דולר ברביע הרביעי של שנת 2010.

ביום 20 בינואר 2011, פרסם בנק ישראל שינויים בהוראות הנזילות, שנכנסו לתוקפן ב-27 בינואר. בהתאם לפרסום, התאגידים הבנקאיים מחויבים להחזיק נכסים נזילים בשקלים בשיעור של 10% בגין עסקאות החלף שקל-מט"ח ועסקאות עתידיות שקל-מט"ח, שמבוצעות מול תושבי חוץ (ובכללם בנקים זרים). יש להחזיק נזילות החל מיום קשירת העסקאות ועד לסוף חיי העסקה. בפרט, בעסקאות החלף, מקשירת העסקה ועד סליקת הרגל הארוכה. ההוראות חלות על עסקאות שנקשרו מיום 27 בינואר 2011 ואילך, כמו גם על עסקאות קיימות שהוארכו או חודשו ביום זה.

לאומי נערך ליישום ההוראה בהתאם לדרישות בנק ישראל.

הרכב הנכסים וההתחייבויות של הבנק ממשיך להצביע על נזילות גבוהה. זאת, כתוצאה ממדיניות מכוונת לגיוס מקורות יציבים ומגוונים, תוך דגש על גיוס פיקדונות ממספר גדול של לקוחות לטווחי זמן שונים ובכלל זה לתקופות ארוכות. כ-38% מהנכסים מופקדים בבנקים נטו/או מושקעים בניירות ערך, בשיעור דומה ב-31 בדצמבר 2010.

דוח הדירקטוריון

לאומי מקיים מעקב שוטף אחר מצב הנזילות שלו ואחר מדדים המיועדים להתריע על שינויים במצב הנזילות, בין היתר באמצעות מודל פנימי שפותח בבנק בהתאם להוראת בנק ישראל. ההנחות השונות העומדות בבסיס המודל נבחנות ומתעדכנות באופן שוטף, בהתאם להתפתחויות שחלות בפרמטרים הרלבנטיים העיקריים.

בסוף מרס 2011 היו לבנק מזומנים ופיקדונות בבנקים בהיקף של כ-77 מיליארדי ש"ח, גידול של 9.1 מיליארד ש"ח, 13.4%. מזה מופקדים בבלמ"ש כ-40 מיליארד ש"ח.

כמו כן, לבנק תיק ניירות ערך בהיקף של כ-38 מיליארד ש"ח, המושקע בעיקר באגרות חוב ממשלתיות בארץ, אגרות חוב ממשלתיות בחו"ל, ואג"ח של בנקים בחו"ל.

במהלך הרביע הראשון של 2011 ירד היקף האשראי לציבור ב-1.4 מיליארד ש"ח, (1.0%), הירידה נרשמה בכל המגזרים. בהיקף האשראי לציבור שניתן על ידי בלמ"ש חל גידול בסך 1.8 מיליארד ש"ח, מזה עלייה של 1.0 מיליארד ש"ח באשראי על בסיס פריים. סך האשראי לציבור בבלמ"ש, על בסיס פריים, מסתכם ב-31 במרס 2011 ב-21.7 מיליארד ש"ח.

יתרת פיקדונות הציבור בבנק כולל כתבי התחייבות נדחים ושטרי הון, ירדה במהלך הרביע הראשון של 2011 ב-1.1 מיליארד ש"ח, (-0.5%). במגזרים השקליים נרשמה ירידה בסך 1.7 מיליארד ש"ח, (-1.1%) למול עלייה בסך של 0.3 מיליארד ש"ח, 0.4% במגזר המט"ח.

במהלך התקופה הנסקרת גדל היקף הנכסים הכספיים החוץ מאזניים של הלקוחות בבנק בכ-13.6 מיליארד ש"ח. בניכוי השפעת הירידה בשווי השוק, נרשמה צבירה חיובית בסך כ-16.0 מיליארד ש"ח בנכסים האלה של הלקוחות.

הוראות באזל

נתוני הדוחות הכספיים של לאומי, חישוב נכסי הסיכון ויחס הלימות ההון ל-31 במרס 2011 מחושבים ומוצגים בהתאם להנחיות הנדרשות על פי כללי הגישה הסטנדרטית בבאזל 2. יחס הלימות ההון בגובה 14.1% אשר לאומי מציג ל-31 במרס 2011 מכסה על פי הערכות הקבוצה את ההון הנדרש בגין הנדבך הראשון והנדבך השני, כולל תרחישי הקיצון שמשמשים את הקבוצה בהערכותיה הפנימיות.

קבוצת לאומי מיישמת את הנדרש על פי ההוראות תוך מספר דגשים:

1. הגברת הממשל התאגידי, הבקרה הפנימית, הביקורת והציות.
2. יישום והפעלת שינויים ארגוניים ותהליכיים נדרשים בתחום ניהול סיכונים האשראי, שוק ותפעולי.
3. מיסוד והטמעה של תהליך ה-ICAAP ככלי מרכזי לתכנון ההון וניהול הסיכונים.
4. ביצוע סגמנטציה בקווי העסקים בהתאם לפעילויות העסקיות וקביעת הקצאת הון נדרשת מכל אחד מקווי העסקים.
5. שינוי ושדרוג מדיניות ותהליכים בארגון תוך שיתוף פעולה עסקי בין קווי עסקים וסנכרון בין הפעילויות השונות.
6. יצירת קשר ברור בין פרופיל הסיכון ואיכות ניהול הסיכונים בקבוצה לתיאבון הסיכון, האסטרטגיה העסקית ודרישות ההון.
7. שינוי החשיבה והתרבות העסקית למעבר לניהול אפקטיבי של תיק האשראי, לתמחור סיכונים ומדידת ביצועים מותאמי סיכון ברמת הבנק וקווי העסקים.
8. שדרוג הפעילות של מנהלי מוצרים ופעילויות להגברת הניהול והמעקב אחר הסיכונים במוצרים אלו.
9. איסוף נתונים והקמת מאגרי מידע הדרושים לאמידת משתני הסיכון בכל פעילות, ושילוב מאגרי מידע אלו למערכת אינטגרטיבית תוך סנכרון בין המערכות השונות ובסיסי המידע. לאומי שידרג בנוסף את המערכת למדידות סיכון הלוויים העסקיים למערכת מתקדמת הכוללת מעבדת מודלים.
10. רכישה ושדרוג של מערכות ניהול סיכונים וחישובי הון, וקישורן למערכות קיימות. מערכות אלה משדרגות ומשפרות באופן ניכר את יכולת הבנק לניהול סיכונים אפקטיבי וממוקד סיכון.
11. תיקוף המודלים לאמידת הסיכונים ולתמחור עסקאות.
12. סקירה ומיפוי של סיכונים תפעוליים כחלק מתכנית תלת שנתית ליישום הגישה הסטנדרטית גם בסיכונים התפעוליים (חלוקת ההכנסות לפי 8 קווי עסקים בבאזל 2).
13. שיפור החוסן של הבנק כתוצאה מאימוץ, פיתוח וגיבוש מתודולוגיות מתקדמות לזיהוי והערכת סיכונים.
14. שיפור הרווחיות כתוצאה מהעלאת איכות ניהול הסיכונים ומדידת הרווחיות בקווי העסקים גם על פי מודלים של תשואה מותאמת לסיכון RORAC - (Return On Risk Adjusted Capital) ו-EVA - (Economic Value Added).

תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process)

תהליך בקבוצה מתחלק לשני רכיבים מרכזיים:

1. הערכת הלימות ההון של הקבוצה ובחינת יכולת הנשיאה בהפסדים בהתאם לתיאבון הסיכון ופרופיל הסיכון. בהערכת הלימות ההון הקבוצה מתחשבת בתוכניות האסטרטגיות וצרכי ההון העתידיים, כפי שהם מתבטאים בתוכנית התלת שנתית, אל מול התחזיות הכלכליות.

במסגרת בחינת יכולת הנשיאה בסיכון, הקבוצה בוחנת את יכולת העמידה שלה בתרחישי קיצון מסוגים שונים המכסים את כלל הסיכונים המהותיים שהקבוצה חשופה אליהם ובדרגות חומרה שונות כגון משבר ענפי, מיתון קל ומיתון חריף. תרחישי הקיצון מפותחים ומוצגים בועדת היגוי ייעודית לנושא המורכבת ממנהלי סיכון ומומחי תוכן מתחומי עיסוק שונים ומנציגי החברות הבנות. תוצאות הדיונים הנ"ל מוצגות בפני הדירקטוריון וההנהלה במסגרת וועדות הסיכונים.

תוצאות התרחישים המהותיים נבחנות מול מבנה ההון הנוכחי ואל מול התכנון הרב השנתי. יש לציין כי גם בתרחישים החמורים ביותר על פי החישובים הפנימיים, הקבוצה אינה חורגת מיכולת הנשיאה בסיכון שקבעה לעצמה. במסגרת תהליך הערכת הלימות ההון וכחלק משיפור מערכת ניהול הסיכונים, תרחישי הקיצון הפכו לחלק בלתי נפרד מניהול הסיכונים השוטף הן ברמת הקבוצה והן ברמת היחידות העסקיות והחברות הבנות.

2. סקירה שנתית של ניהול הסיכונים בקבוצה, בחינת עמידת ניהול הסיכונים בסטנדרטים הנדרשים בהוראות באזל 2, איתור החוזקות והחולשות ובניית תוכניות עבודה לשיפור ועדכון תהליכי ניהול הסיכונים, בין היתר גם לאור סקירות כלכליות ועדכון תחזיות כלכליות. הערכת תהליכי ניהול הסיכונים קשורה באופן הדוק להערכת הלימות ההון, כאשר הקצאות ההון נעשות בהתאם לחומרת הסיכונים ואיכות ניהולם.

תוצרי התהליך רוכזו רשמית במסמך ה-ICAAP אשר הוגש למפקח על הבנקים בסוף חודש יוני 2010. על בסיס מסמך זה התקיים דיאלוג מול המפקח על הבנקים למטרת אישור הלימות ההון שקבע הבנק כיעד על פי כללי באזל 2. תהליך זה נבחן על ידי המפקח על הבנקים כחלק מ"תהליך הסקירה הפיקוחי" (Supervisory Review Process - SREP)

על פי דרישת המפקח על הבנקים, הגיש הבנק את דוח ה-ICAAP לשנת 2010 במאי 2011.

מינוי "מנהל סיכונים ראשי" וגיבוש מבנה פונקצית ניהול הסיכונים

לאחר פרסום הנוסח הסופי והמחייב של חוזר המפקח על הבנקים, מינה הבנק מנהל סיכונים ראשי, והעביר למפקח על הבנקים בסוף 2010 את מבנה פונקצית ניהול הסיכונים שגובשה, ואת הפעילויות והסמכויות שבתחום אחריותה. לפרטים ראה פרק החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם.

להלן מספר דגשים להשלמה בהערכות הקבוצה ב-2011:

1. **נדבך 1** - השלמת הטיפול במספר נושאים נדרשים בגישה הסטנדרטית כגון: השלמות מיכוניות, שימוש בכלל ניירות ערך המשועבדים הכשירים כביטחון מפחית סיכון (לאחר ההכרה באגרות חוב ממשלתיים כביטחון מפחית סיכון), המשך טיוב נתונים, שימוש בנתוני חברות דירוג מקומיות להערכת סיכונים וכו'.

נדבך 2 -

- מעקב אחר הנחיות הרגולציה המתפרסמות מעת לעת וטיפול בפערים שנמצאים.
- שדרוג תהליכי ניהול הסיכונים כמתחייב מההנחיות.

דוח הדירקטוריון

- שדרוג השימוש ב-ICAAP ככלי מרכזי בתכנון ההון וניהול הסיכונים.
  - העמקת השימוש בתרחישי קיצון בצד העסקי.
  - המשך סנכרון מערכות המידע החדשות שהוכנסו ב-2010.
2. העמקה והרחבה של יישום עקרונות הממשל התאגידי.
  3. שדרוג המתודולוגיה להקצאת ההון ליחידות העסקיות, ומדידת ביצועים מותאמי סיכון בקווי העסקים.
  4. העמקת הטיפול המועדף לניהול סיכונים בשלוחות חו"ל בהיבטי ייעוץ, תמיכה ובקרה, תוך התאמה למדיניות ניהול הסיכונים הקבוצתית.

באזל 3 - מגמות ומידע צופה פני עתיד

בחודש דצמבר 2010 פורסמו על ידי ה-BIS (Bank for International Settlements) הוראות באזל 3. הוראות אלו נסמכות על הוראות באזל 2, אינן מחליפות אותן ובאות לעדכן מספר היבטים כפי שנוסחו מלקחי המשבר הפיננסי האחרון.

מטרת ההוראות המוצעות על ידי ה-BIS היא להביא לחיזוק עמידותה של המערכת הבנקאית בעתות משבר, זאת נוכח לקחי המשבר של 2008, תוך הכנסת שיפורים בתחום ניהול הסיכונים ובדגש על:

- שיפור איכות ההון.
- שיפור יחסי הנזילות וקביעת סטנדרטים אחידים למדידת הנזילות.
- העצמת הפיקוח - קביעת כלים טובים יותר להתאמת דרישות ההון לכל בנק לפי פרופיל הסיכון שלו.
- הורדת התלות של דרישות ההון במצב הכלכלי.
- הגברת השקיפות של שיטות ניהול הסיכונים.

להלן מספר דגשים מתוך הוראות באזל 3:

1. הגדרת יחס הון מזערי נדרש גבוה יותר להון הליבה (כולל כריות הון) להון רובד 1 ולסך כל מרכיבי ההון*. הבנקים יידרשו לעמוד ביחסים אלו בהדרגה עד 2019.

כאחוז מנכסי הסיכון	יחס הון ליבה	יחס הון רובד 1	יחס הון כולל
יחס הון מזערי נדרש	4.5%	6.0%	8.0%
כרית שימור ההון	2.5%	2.5%	2.5%
יחס הון מזערי + שימור ההון	7.0%	8.5%	10.5%
כרית אנטי-מתזוורות	0%-2.5%		

* הפיקוח על הבנקים בישראל הציג למערכת הבנקאית דרישה ליחס הון ליבה של 7.5% בתוקף מ-31 בדצמבר 2010.

2. התמקדות בחיזוק רכיבי הון הליבה שהוא המרכיב האיכותי ביותר מבין רכיבי בסיס ההון של הבנק.

דוח הדירקטוריון

3. מכשירי ההון בהון רובד 1 ובהון רובד 2 יידרשו להיות בעלי מנגנון לספיגת הפסדים בעת חדלות פירעון.
  4. בוטלה ההבחנה בין הון רובד 2 עליון לרובד 2 תחתון ובוטל רובד 3.
  5. נקבעה כרית הון חדשה לשימור ההון (capital conservation buffer) - שמטרתה לוודא שמירת הון מספיק אשר ישמש לספיגת הפסדים בעתות משבר. כרית שימור ההון הוגדרה בגובה 2.5% מנכסי הסיכון המשוקללים, ומכילה רכיבי הון ליבה. הכרית נבנית כנדבך מעבר ליחס הון הליבה הנדרש בגובה 4.5%. כאשר הלימות הבנק נמצאת בטווח הביטחון של כרית שימור ההון יש להגביל חלוקת עודפי רווחים, רכישה עצמית של מניות או תשלום בונוס ולא את פעילותו העסקית של הבנק.
  6. נקבעה כרית הון חדשה בגין "אנטי-מחזוריות" (countercyclical buffer) בגובה של 0% - 2.5%. רשות הפיקוח בכל מדינה תחליט מתי מתחילה להיווצר "בועת אשראי" ופוטנציאל להפסדים משמעותיים ותוודא שקיים במערכת הון מספיק בכדי לספוג את אותם הפסדים. המשמעות היא שרשויות הפיקוח המקומיות תוכלנה למתן את הגידול באשראי באמצעות שליטה בגובה כרית ההון הנדרשת מהמערכת הבנקאית.
  7. נקבעה מגבלה חדשה כתוספת ליחס הלימות ההון שייקרא "יחס המינוף" - (leverage ratio) אחד המרכיבים המרכזיים שאפיינו את המשבר הפיננסי האחרון היה המינוף המשמעותי בנכסים מאזניים וחוף-מאזניים במערכת הבנקאית. בשיאו של המשבר, הסקטור הבנקאי נאלץ לצמצם משמעותית את המינוף שלו באופן שהעצים את ההשפעה השלילית על מחירי הנכסים, שחק את רמות ההון וגרם להתכווצות האשראי במשק. לאור זאת, נקבע יחס מינוף שאינו נגזר מנכסי הסיכון. יחס זה יהווה תוספת ליחסי הלימות ההון הקיימים.
  8. נקבעו הסדרי מעבר הדרגתיים לישום ההוראה בהדרגה מ-2013 עד 2019.
  9. יחסי הנזילות - נוספו שני יחסי נזילות חדשים אשר שמים דגש על היכולת לנהל סיכונים נזילות בטווח הבינוני והארוך. זאת לאחר שבמשבר האחרון פרק הזמן בו לא ניתן היה לגייס הון או למכור בשווקים נכסים מסוימים היה ארוך יחסית:
    1. יחס כיסוי נזילות לטווח קצר 30 יום (LCR - liquidity coverage ratio).
    2. יחס מימון יציב נטו - (בחישוב המחודש) (NSFR - net stable funding ratio).
- הפירוט המלא בנושא הנזילות מופיע במסמך נפרד של ה-BIS מדצמבר 2010.
- קבוצת לאומי החלה ללמוד את השפעת ההמלצות הני"ל, אם וכאשר תיושמה בישראל, על יחסי הלימות ההון והנזילות הנדרשים ממנה. הקבוצה גם החלה לסקור את הפערים שעלולים להיווצר כתוצאה מיישום המלצות אלו.
- בנוסף, פורסמו במהלך שנת 2010 מסמכים נוספים של ה-BIS בנושאי ממשל תאגידי ובנושאי תגמול.

דוח הדירקטוריון

בדוח הדירקטוריון ובדוח הכספי לשנת 2010 וכן בדוח זה הורחבו ו/או הוספו נתונים מסויימים הנדרשים על פי נדבך 3 של באזל 2 כפי הוראות הפיקוח על הבנקים, כמפורט להלן:

דוח כספי		דוח דירקטוריון		הנושא	
לשנת 2010	ל-31 במרס 2011	לשנת 2010	ל-31 במרס 2011	טבלה	
-	-	עמוד 12	-	1	כללי
באור 13	באור 4	עמוד 27	עמוד 7	2	מבנה ההון (איכותי וכמותי)
-	-	עמוד 29	עמוד 8	3	הלימות ההון (איכותי וכמותי)
-	-	עמודים 202-204	-	-	חשיפות סיכון והערכתו - גילוי איכותי כללי
-	-	עמודים 208-219	עמודים 94-104	4	סיכון אשראי גילוי איכותי
-	-	עמוד 204	עמוד 97	4 (ב)	חשיפות סיכון אשראי לפי סוגי אשראי עיקריים
תוספת ו'	תוספת ד'	עמוד 252	עמודים 109-110	4 (ג)	חשיפות לפי איזור גאוגרפי למדינות זרות
-	-	עמוד 212	עמודים 102-103	4 (ד)	חשיפות סיכון אשראי לפי צד נגדי וסוגי אשראי עיקריים
-	-	עמוד 213	עמוד 103	4 (ה)	חשיפות אשראי לפי תקופה לפרעון
תוספת ה'	תוספת ג'	-	-	4 (ו)	חשיפת סיכון אשראי בעייתי והפרשות לחומ"ס לפי ענפי משק
תוספת ו'	תוספת ד'	-	-	4 (ז)	סכום הלוואות פגומות והפרשות לפי אזור גיאוגרפי
באור 4 ג'	באור 3 ד'	-	-	4 (ח)	תנועה ביתרות ההפרשה להפסדי אשראי
-	-	עמודים 205	עמודים 97-101	5	חשיפות אשראי לפי משקל סיכון
-	-	עמודים 218-221	עמודים 104-105	7	הפחתת סיכון אשראי (איכותי וכמותי)
-	-	עמודים 221-222	עמוד 106	8	חשיפות אשראי בנגזרים של צד נגדי (איכותי וכמותי)
באור 3	באור 2	עמודים 119-120	עמוד 48	9 (ו)	איגוח (איכותי וכמותי)
-	-	עמודים 224-238	עמוד 49	9 (ז)	סיכון שוק (איכותי וכמותי)
-	-	עמודים 239-243	עמודים 86-94	10	סיכון תפעולי - גילוי איכותי
-	-	עמודים 123-124	עמוד 111	12	השקעה במניות (איכותי וכמותי)
-	-	עמודים 173-174	עמוד 51	13 (ב)	השקעות במניות של חברות כלולות
תוספת ד'	תוספת ב'	עמודים 227-231	עמוד 77	13 (ב)	סיכון ריבית
-	-	עמודים 88-91	עמוד 14	14	

הליכים משפטיים

1. הליכים אזרחיים

1.1. הבנק צד להליכים משפטיים, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, שנקטו נגדו לקוחות הבנק, לקוחותיו בעבר וכן צדדים שלישיים שונים, שראו את עצמם נפגעים או ניזוקים מפעילות הבנק במהלך עסקיו הרגיל.

לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות לכיסוי נזקים אפשריים לכל התביעות.

עילות התביעות נגד הבנק שונות ומגוונות וביניהן נמנות טענות בדבר אי ביצוע הוראות או אי ביצוע במועד, בקשות לאישורי עיקול, שהטילו צדדים שלישיים על נכסי חייבים, המוחזקים, לטענתם, בידי הבנק, טענות על חיובי ריבית שלא בהתאם לשיעורי הריבית שסוכמו בין הבנק לבין הלקוח, שיעורי ריבית, החורגים מהמותר על פי החוק, טעויות במועדי חיוב וזיכוי חשבונות בשל שיקים שנמשכו עליהם, טענות בקשר עם חיובי עמלות, טענות בנושאים הקשורים לניירות-ערך, יחסי עבודה, משיכת שיקים ללא כיסוי ואי כיבוד שיקים.

פירוט לגבי תביעות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות שהוגשו נגד הבנק ראה בבאור 6 לדוחות הכספיים.

תביעות שסכומן עולה על שיעור של 1% מההון העצמי של הבנק ליום 31 במרס 2011, כ-230 מיליון ש"ח, פורטו בבאור 6 לדוחות הכספיים.

1.2. במסגרת נקיטת אמצעים לגביית חובות במהלך עסקיו הרגיל נוקט הבנק, בין השאר, בהליכים משפטיים שונים נגד חייבים וערבים ובהליכים למימוש בטוחות. בדוחות הכספיים נכללו הפרשות לחובות מסופקים שבוצעו על ידי הבנק על יסוד הערכת מכלול הסיכונים הכרוכים באשראי למגזרי המשק השונים ובהתחשב בהיקף המידע על החייב/הערב הנוגע בדבר איתנותו הפיננסית והבטוחות שניתנו לבנק להבטחת פרעון החוב.

1.3. רכוש נספי השואה

ביום 24 במרס 2011, בעקבות המלצה של הבוררים, נחתם בין הבנק לבין החברה לאיתור ולהשבת נכסים של נספי השואה בע"מ ("החברה") הסכם פשרה ("הסכם הפשרה") בעל תוקף של פסק בוררות, לפיו ישלם הבנק לחברה סך של 130.8 מיליון ש"ח (הכולל את הסך של 20 מיליון ש"ח הנזכר לעיל בערכים מתואמים למרס 2011) וזאת (א) לסילוק סופי ומוחלט של כל תביעותיה של החברה מכל מין וסוג שהוא כלפי הבנק, החברה לנאמנות של בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק לאומי למשכנתאות בע"מ, וכלפי כל חברה בת או חברה קשורה של מי מהם, לרבות כלפי בעלי המניות, הדירקטורים, נושאי המשרה, העובדים והיועצים של מי מהם, וכן (ב) בכפוף להסדרי שיפוי ולהסדרים נוספים הקבועים בהסכם הפשרה ("התשלום"). התשלום נעשה מבלי שהבנק מודה בתביעה מתביעות החברה או בטענה מטענותיה ומבלי לגרוע מטענות הבנק כלפי החברה, לפני משורת הדין, ומתוך רצון לאפשר סיוע לניצולי שואה בעודם בחיים, ובהתאם נקבע בהסכם הפשרה כי כספי התשלום מיועדים לסייע לניצולי השואה וכן לתשלום כספים ליורשים של נספי השואה בלבד. ביום 7 באפריל 2011 שילם הבנק לחברה את הסכום הנ"ל.

1.4. ביום 1 בפברואר 2011 דחה בית המשפט המחוזי בתל אביב, בהסכמת הצדדים, תביעה ובקשה לאישור תביעה כייצוגית שהוגשה ביום 14 בינואר 2010 בסך של כ-74 מיליון ש"ח נגד לאומי קארד ולאומי קארד אשראים על כך שגבו מבתי עסק שהתקשרו עמן בהסכמים למתן שירותי סליקה, עמלות סליקה מלאות בגין עסקאות שבוטלו.

1.5. בחודש מרס 2011 דחה בית המשפט בבריטניה את התביעה שהגישה לקוחה נגד בנק לאומי בריטניה (BLUK) על סך של כ-50 מיליון USD כ"תביעה שכנגד" לתביעה שהגיש BLUK נגדה בגין חוב בסך של כ-13 מיליון אירו אשר נוצר כתוצאה מפעילות בנגזרים וקבל במלואה את תביעת BLUK נגד הלקוחה.

2. הליכים אחרים

ביום 26 באפריל 2009 התקבלה בבנק קביעה של הממונה על ההגבלים העסקיים לפי סעיף 43(א)(1) לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, לפיה בין הבנק לבין בנק הפועלים, בנק דיסקונט, בנק המזרחי והבנק הבינלאומי, התקיימו הסדרים כובלים שעניינם העברות מידע הנוגע לעמלות, וזאת מראשית שנות ה-90 ועד תחילת חקירת הרשות בענין, בחודש נובמבר 2004. המדובר בקביעה אזרחית המהווה ראייה לכאורה לנקבע בה בכל הליך משפטי. הבנק הגיש ערר על קביעה זו. ביום 22 בפברואר 2011, הוגשה תגובת הממונה לערר. בעקבות הסכמת הצדדים, הועברו הערר ועררם נוספים שהגישו בנקים אחרים להליך גישור לאחר שבית הדין להגבלים עסקיים ביקש מן הצדדים לשקול לעשות כן. בשלב זה, לא ניתן להעריך את השלכות הקביעה.

לפרטים נוספים בנושא התחייבויות תלויות ראה באורף לדוחות הכספיים.

ד. נושאים נוספים

לאומי למען הקהילה

לאומי למען הקהילה - מעורבות חברתית

מעורבות לאומי בקהילה נמשכת גם בשנת 2011 בתחומים העיקריים בהם מתמקדת הקבוצה: בני נוער, תרבות ואמנות, בריאות וסיוע פרטני לאוכלוסיות במצוקה.

"לאומי אחרי - קרן המאה למען דור המחר"

עמותת "לאומי אחרי" החליטה לראשונה להשקיע בתכניות בתחום היזמות החברתית. במסגרת המחויבות ליצירת שינוי חברתי החליטה העמותה על שיתוף פעולה עם המכללה האקדמית ת"א – יפו. המכללה מפעילה תכנית המעודדת ומכשירה סטודנטים להקים ולהפעיל פרויקטים של שינוי חברתי בקהילה המקומית. תמיכת לאומי אחרי בפעילות זו תסתכם בשנת 2011 בהיקף של מאות אלפי שקלים.

לאומי בשביל האמנות – תערוכת "אור קיים"

במסגרת תמיכת לאומי באמנות ישראלית הוצגה במרכז המבקרים והאמנות של לאומי – בית מני תערוכת "אור קיים".

התערוכה מורכבת משתי סדרות של צילומים: 'גטו 2010' - אוסף עבודות צילום של האמן אורן יזרעאל כפי שצילם מאחורי הקלעים של ההצגה 'גטו', והנסתר בתנועה – עבודות שצולמו על ידי האמן דניאל צ'צ'יק, במהלך החזרות של להקת בת-שבע. בשתי התערוכות נעשה שימוש בטכניקת אור ייחודית, המנצלת את האור הטבעי ללא שימוש במקורות אור חיצוניים.

סיכום היקף התרומות והחסויות של לאומי ברבעון

ברבעון הראשון של שנת 2011 תרמה קבוצת לאומי והעניקה חסויות למטרות חברתיות וקהילתיות בהיקף של כ-10.3 מיליון שקלים, מתוכם סך התרומות הוא כ-7.0 מיליון שקלים.

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בקבוצה ובכלל זה, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית, תכנית העבודה השנתית והרב שנתית והשיקולים בקביעתה, נכללו בדוח השנתי לשנת 2010.

המבקר הפנימי

דוח המבקר הפנימי, לשנת 2010 הוגש ביום – 7 באפריל 2011 ונדון בוועדת הביקורת בתאריך 12 באפריל 2011.

הנהלת הבנק, בשיתוף המנכ"ל הראשי וחבר הנהלה בכיר לכספים, חשבוונאות ושוקי הון, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, המנכ"ל הראשי של הבנק וחבר הנהלה בכיר לכספים, חשבוונאות ושוקי הון, הסיקו כי לתום תקופה זו, הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בעקבות היישום לראשונה ביום 1 בינואר 2011 של הוראות המפקח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי, חלו במהלך הרביע הראשון של שנת 2011 שינויים בתהליכי סיווג החובות בעייתיים וחישוב ההוצאה להפסדי אשראי ולפיכך חל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי. הבנק החל במיפוי של סביבת הבקרה הקשורה לתהליכים אלה לצורך הכנת הדוחות הכספיים לרביע הראשון במתכונת החדשה. לצורך חתימת המנכ"ל הראשי של הבנק וחבר הנהלה בכיר לכספים, חשבוונאות ושוקי הון, על ההצהרה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי לרביע הראשון יושמו במהלך הכנת הדוחות הכספיים לרביע זה בקרות מפתח מפצות הקשורות לשלמות הנתונים וסבירות התוצאות. המערכות הממוכנות החדשות שפותחו לצורך יישום הוראת חובות פגומים, כמו גם אפיונים חדשים למערכות קיימות, החלו לפעול לראשונה בשנת 2011, ובמקרים שנתגלו בהם ליקויים פועלים לתיקונים בהקדם האפשרי.

פרט לאמור לעיל, לא אירע במהלך הרביע שהסתיים ביום 31 במרס 2011 כל שינוי מהותי בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי של הבנק, אשר השפיע באופן מהותי או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי על הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי.

אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי (Sox Act 404)

המפקח על הבנקים פירסם חוזר המפרט הוראות ליישום דרישות סעיף 404 של ה- Sox Act. בסעיף 404 נקבעו על ידי ה- SEC וה- Public Company Accounting Oversight Board הוראות באשר לאחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי וחוות דעת רואי החשבון המבקרים לגבי הביקורת של הבקרה הפנימית על דיווח כספי.

הוראות המפקח בחוזר הנ"ל קובעות:

- תאגידים בנקאיים יישמו את דרישות סעיף 404 וכן את הוראות ה- SEC שפורסמו מכוחו.
- בקרה פנימית נאותה מחייבת קיום מערך בקרה על פי מסגרת מוגדרת ומוכרת, ומודל ה- COSO (Committee Of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) עונה על הדרישות ויכול לשמש לצורך הערכת הבקרה הפנימית.

מודל ה- COSO מספק סטנדרטים מוגדרים לצורך הערכת מערכת הבקרה הפנימית בארגון והדרכים לשיפורה ומגדיר בקרה פנימית כדלקמן: כתהליך, שמושפע על ידי דירקטוריון, הנהלה ואנשים אחרים בחברה.

בהתאם למודל ה- COSO יש להתייחס לחמישה מרכיבים:

1. סביבת הבקרה - Control Environment: במסגרת מרכיב זה נבחנת, התנהלות ההנהלה תוך התייחסות לנושאים שונים כגון: קיומו של קוד אתי, אגרסיביות ההנהלה בדיווחים וכיו"ב.
2. ניהול סיכונים - Risk Assessment: במסגרת מרכיב זה נבחנים, הסיכונים הרלוונטיים לגבי כל אחד מהתהליכים ותתי התהליכים הנבדקים אשר יש להם השפעה על הדוחות הכספיים.
3. פעילויות הבקרה - Control Activities: במסגרת מרכיב זה נבחנות, הבקורות הרלוונטיות בכל אחד מהסיכונים שזוהו בשלב הערכת הסיכון.
4. תקשורת ומידע - Information & Communication: במסגרת מרכיב זה בודקים כי המידע הנדרש לפעילות הבנק הינו זמין וכי קיים מנגנון אשר מעבד את המידע הנקלט ומעבירו לגורמים המתאימים בבנק.

דוח הדירקטוריון

5. פיקוח ומעקב - Monitoring : במסגרת מרכיב זה בוחנים, את קיומו של מנגנון אשר בודק מעקב אחר תיקון ליקויים. פיקוח נאות עשוי להתבטא בבחינה תקופתית של מערך הבקרה הפנימית, יישום מתמיד של הזדמנויות לשיפורים, התייחסות ההנהלה להמלצות הבקרה הפנימית של רואי החשבון החיצוניים והגורמים הפנימיים, הסתגלות מהירה להנחיות רגולטוריות חדשות וכיו"ב.

הבנק פועל ליישום שוטף של ההוראה בקבוצת לאומי בשיתוף יועצים שנשכרו לביצוע הפרויקט.

החל מ-1 באפריל 2011 בהתאם לאישור הדירקטוריון נערכו בבנק הקידומים הבאים :

מבנה ארגוני ומינוריים

1. לדרג משנה למנכ"ל קודמו, חברי ההנהלה הבאים : מר צבי איצקוביץ- ראש החטיבה לבנקאות פרטית ובין לאומית. מר ברוך לדרמן - ראש החטיבה הבנקאית , מר יצחק מלאך - ראש חטיבת תפעול מנהלה, פרופ' דני צידון - ראש החטיבה לשוקי הון וגב' רקפת רוסק-עמינח - ראש החטיבה העסקית.

לדרג סמנכ"ל בכיר קודמו, חברי ההנהלה הבאים : מר גדעון אלטמן - ראש החטיבה לבנקאות מסחרית, מר קובי הבר - ראש החטיבה לכספים ולכלכלה, מר דני כהן - ראש החטיבה משאבי אנוש ומר מנחם שוורץ - ראש חטיבת החשבונאות.

2. עו"ד נעמי זנדהאוז, היועצת המשפטית הראשית, מונתה לחברת ההנהלה של הבנק.

3. לאחר פרישתו (עקב הגיעו לגיל פרישה) של המשנה הבכיר למנכ"ל, מר זאב נהרי, תמונה גב' רקפת רוסק - עמינח, החל מיום 1 ביולי 2011, למשנה בכיר למנכ"ל וממלאת מקום המנכ"ל הראשי בהיעדרה.

דוח הדירקטוריון

דירקטוריון

במהלך הרביע הראשון של שנת 2011 ועד מועד פרסום הדוח, התרחשו השינויים הבאים בהרכב הדירקטוריון:

באסיפה הכללית המיוחדת של הבנק שהתקיימה ביום 28 בדצמבר 2010, נבחרה פרופ' גבריאלה שלו כדירקטור חיצוני לדירקטוריון הבנק בהתאם לסעיף 239 לחוק החברות, התשנ"ט-1999. פרופ' שלו נבחרה לתקופה של שלוש שנים החל מתאריך 1 בפברואר 2011, וזאת במקומו של פרופ' ישראל גלעד אשר סיים שתי כהונות של שלוש שנים כל אחת, כדירקטור חיצוני בבנק. אישור הפיקוח על הבנקים של בנק ישראל על העדר התנגדותו לכהונתה של פרופ' שלו התקבל בתאריך 12 בינואר 2011.

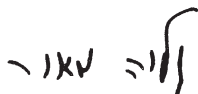
הדירקטוריון הביע תודותיו לפרופ' ישראל גלעד אשר תרם רבות לקידום עיסקי הבנק ולהשבחתו.

לפרטים בנוגע לאסיפה הכללית השנתית של הבנק ובחירת מועמדים לכהונה כדירקטורים כאמור, ראה עמוד 5 לעיל.

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 31 במאי 2011, הוחלט לאשר ולפרסם את תמצית הדוחות הכספיים המאוחדים - הבלתי מבוקרים של הקבוצה ליום 31 במרס 2011 ולתקופה שנתיימה באותו תאריך.

בתקופת ינואר-מרס 2011 התקיימו 19 ישיבות של מליאת הדירקטוריון ו-45 ישיבות של ועדות הדירקטוריון.

דירקטוריון הבנק מביע את הערכתו ותודתו לעובדים ולמנהלים של הבנק ושל חברות הקבוצה, בארץ ובח"ל, על עבודתם המסורה ותרומתם לקידום עסקי הקבוצה.

גליה מאור
מנהל כללי ראשי

דוד ברודט
יו"ר הדירקטוריון

31 במאי 2011

סקירת הנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה (על בסיס מאוחד) (א) סכומים מדווחים

תוספת א'

לשלושה חודשים שנתיימו ביום 31 במרס							
2010				2011			
שיעור הכנסה (הוצאה)			שיעור הכנסה (הוצאה)				
כולל	ללא	הכנסות	כולל	ללא	הכנסות	יתרה	יתרה
השפעת	השפעת	(הוצאות)	השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת	ממוצעת
נגזרים	נגזרים	מימון	נגזרים	נגזרים	מימון	(ב)	(ב)
	(באחוזים)	(במיליוני ש"ח)		(באחוזים)		(במיליוני ש"ח)	(במיליוני ש"ח)
מטבע ישראלי לא צמוד							
	3.30	1,260	154,688	4.22	1,701	163,799	נכסים (ג) (ה)
		33	41,568		59	72,306	השפעת נגזרים משובצים ו- ALM (ד)
2.66		1,293	196,256	3.02	1,760	236,105	סך כל הנכסים
(0.93)		(302)	129,702	(1.61)	(557)	139,287	התחייבויות (ה)
		(21)	47,295		(194)	74,107	השפעת נגזרים משובצים ו- ALM (ד)
(0.73)		(323)	176,997	(1.42)	(751)	213,394	סך כל ההתחייבויות
1.93	2.37			1.60	2.61		פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד למדד							
	0.30	45	59,769	7.31	1,071	60,180	נכסים (ג) (ה)
		(9)	3,083		66	2,837	השפעת נגזרים משובצים ו- ALM (ד)
0.23		36	62,852	7.41	1,137	63,017	סך כל הנכסים
(0.37)		(45)	48,274	(7.31)	(844)	47,416	התחייבויות (ה)
		(1)	10,922		(107)	10,043	השפעת נגזרים משובצים ו- ALM (ד)
(0.31)		(46)	59,196	(6.79)	(951)	57,459	סך כל ההתחייבויות
(0.08)	(0.07)			0.62	(0.00)		פער הריבית
מטבע חוץ:							
(לרבות מטבע ישראלי צמוד למט"ח)							
	(12.60)	(2,984)	90,135	1.82	388	85,869	נכסים (ג) (ה)
							השפעת נגזרים: (ה)
		(1)	1,142		-	426	נגזרים מגדרים
		(2,580)	137,815		505	145,237	נגזרים משובצים ו- ALM
(9.37)		(5,565)	229,092	1.55	893	231,532	סך כל הנכסים
13.19		3,720	107,075	0.42	104	99,872	התחייבויות (ה)
							השפעת נגזרים: (ה)
		1	1,053		-	439	נגזרים מגדרים
		2,271	125,470		(463)	137,554	נגזרים משובצים ו- ALM
9.87		5,992	233,598	(0.61)	(359)	237,865	סך כל ההתחייבויות
0.50	0.59			0.94	2.24		פער הריבית

הערות ראה בעמוד 128 להלן.

סקירת הנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה (על בסיס מאוחד) (א) סכומים מדווחים

תוספת א' (המשך)

לשלושה חודשים שנתיימו ביום 31 במרס							
2010				2011			
שיעור הכנסה (הוצאה)		שיעור הכנסה (הוצאה)		שיעור הכנסה (הוצאה)		שיעור הכנסה (הוצאה)	
כולל	ללא	הכנסות	יתרה	כולל	ללא	הכנסות	יתרה
השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת (ב)	השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת (ב)
נגזרים	נגזרים	מימון	ממוצעת (ב)	נגזרים	נגזרים	מימון	ממוצעת (ב)
(באחוזים)	(באחוזים)	(במיליוני ש"ח)	(במיליוני ש"ח)	(באחוזים)	(באחוזים)	(במיליוני ש"ח)	(במיליוני ש"ח)
	(2.19)	(1,679)	304,592	4.14	3,160	309,848	סך הכל נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון (ה) (ו)
							השפעת נגזרים:
		(1)	1,142		-	426	נגזרים מגדרים
		(2,556)	182,466		630	220,380	נגזרים משובצים ו-ALM (ד)
(3.43)		(4,236)	488,200	2.89	3,790	530,654	סך כל הנכסים
	4.65	3,373	285,051	(1.82)	(1,297)	286,575	סך הכל התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון (ד) (ה)
							השפעת נגזרים:
		1	1,053		-	439	נגזרים מגדרים
		2,249	183,687		(764)	221,704	נגזרים משובצים ו-ALM
4.70		5,623	469,791	(1.63)	(2,061)	508,718	סך כל ההתחייבויות
	1.27	2.46		1.26	2.32		פער הריבית
		(7)				10	בגין אופציות
		24				21	בגין מכשירים נגזרים אחרים (לא כולל אופציות, נגזרים בגידור, ב-ALM ונגזרים משובצים שהופרדו) (ה)
		403				179	עמלות מעיסקי מימון והכנסות מימון אחרות (ז)
		-				-	הכנסות (הוצאות) מימון אחרות
		1,807				1,939	רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי
		(130)				102	הוצאות בגין הפסדי אשראי
		1,677				2,041	רווח מפעולות מימון לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
		304,592				309,848	נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון (ד) (ו)
		6,466				8,046	נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים (ח)
		3,607				5,828	נכסים כספיים אחרים (ד)
		(895)				(5,507)	הפרשה להפסדי אשראי
		313,770				318,215	סך כל הנכסים הכספיים
		285,051				286,575	התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון (ד) (ה)
		7,464				9,314	התחייבויות הנובעות ממכשירים נגזרים (ח)
		7,605				7,652	התחייבויות כספיות אחרות (ד)
		300,120				303,541	סך כל ההתחייבויות הכספיות
		13,650				14,674	סך הכל עודף נכסים כספיים על התחייבויות כספיות
		8,811				9,010	נכסים לא כספיים
		389				591	התחייבויות לא כספיות
		22,072				23,093	סך כל האמצעים ההוניים

הערות ראה בעמוד 128 להלן.

שיעורי הכנסה והוצאה (על בסיס מאוחד) (א) סכומים מדווחים

תוספת א' (המשך)

הערות:

- (א) הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).
- (ב) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות ותחילת הרבעונים בחברות מאוחדות בחו"ל, פרט למגזר מטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיסי נתונים יומיים, ולפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. בשנת 2010 לאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי.
- (ג) מהיתרה הממוצעת של הנכסים נוכתה (נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר וזמינות למכירה כלהלן:
- במגזר מטבע ישראלי לא צמוד לתקופה של שלושה חודשים סך של (178) מיליוני ש"ח (31 במרס 2010 - 16 מיליוני ש"ח).
- במגזר מטבע ישראלי צמוד למדד לתקופה של שלושה חודשים סך של - 277 מיליוני ש"ח (31 במרס 2010 - 158 מיליוני ש"ח).
- במגזר מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למט"ח) לתקופה של שלושה חודשים סך של (74) מיליוני ש"ח (31 במרס 2010 - (180) מיליוני ש"ח בהתאמה).
- (ד) למעט מכשירים נגזרים.
- (ה) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק.
- (ו) מהיתרה הממוצעת של הנכסים נוכתה (נוספה) היתרה הממוצעת של הרווחים (ההפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר וזמינות למכירה, במגזרים השונים, לתקופה של שלושה חודשים סך של 25 מיליוני ש"ח (31 במרס 2010 - (6) מיליוני ש"ח).
- (ז) לרבות רווחים והפסדים ממכירת השקעות באגרות חוב ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר.
- (ח) יתרות מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים (לא כולל יתרות חוץ מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים).

סקירת הנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה (על בסיס מאוחד) (א) מטבע חוץ: נומינלי ב-\$ ארה"ב

תוספת א' (המשך)

שלושה חודשים שנתיים ביום 31 במרס						
2010			2011			
שיעור הכנסה (הוצאה)		שיעור הכנסה (הוצאה)				
כולל	ללא	הכנסות	כולל	ללא	הכנסות	יתרה
השפעת	השפעת	(הוצאות)	השפעת	השפעת	(הוצאות)	יתרה
נגזרים	נגזרים	מימון	נגזרים	נגזרים	מימון	ממוצעת (ב)
		(במיליוני \$)				(במיליוני \$)
		(באחוזים)				(באחוזים)
מטבע חוץ: פעילות מקומית (לרבות מטבע ישראלי)						
צמוד למטבע חוץ						
	2.08	76	14,671	2.18	79	14,632
						נכסים (ג) (ד)
						השפעת נגזרים: (ה)
		1	305		-	118
						נגזרים מגדרים
		4	36,718		15	40,024
						נגזרים משובצים ו-ALM
	0.63	81	51,694	0.69	94	54,774
						סך כל הנכסים
	(0.46)	(23)	20,188	(0.65)	(32)	19,789
						התחייבויות (ד)
						השפעת נגזרים: (ה)
		-	281		-	121
						נגזרים מגדרים
		(16)	33,416		(15)	37,895
						נגזרים משובצים ו-ALM
	(0.29)	(39)	53,885	(0.33)	(47)	57,805
						סך כל ההתחייבויות
	0.34	1.62		0.36	1.53	
						פער הריבית
מטבע חוץ: פעילות חו"ל, שלוחות שהן זרוע ארוכה						
	3.31	76	9,281	3.06	70	9,240
						נכסים (ג) (ד)
		21	36		4	39
						השפעת נגזרים משובצים ו-ALM (ה)
	4.20	97	9,317	3.23	74	9,279
						סך כל הנכסים
	(0.92)	(19)	8,290	(0.76)	(15)	7,942
						התחייבויות (ד)
		-	41		(3)	51
						השפעת נגזרים משובצים ו-ALM (ה)
	(0.92)	(19)	8,331	(0.90)	(18)	7,993
						סך כל ההתחייבויות
	3.28	2.39		2.33	2.30	
						פער הריבית
סך הכל						
	2.56	152	23,952	2.52	149	23,872
						נכסים כספיים במט"ח שהניבו הכנסות מימון (ג) (ד)
						השפעת נגזרים: (ה)
		1	305		-	118
						נגזרים מגדרים
		25	36,754		19	40,063
						נגזרים משובצים ו-ALM
	1.17	178	61,011	1.05	168	64,053
						סך כל הנכסים
	(0.59)	(42)	28,478	(0.68)	(47)	27,731
						התחייבויות כספיות במט"ח שגרמו הוצאות מימון (ד)
						השפעת נגזרים: (ה)
		-	281		-	121
						נגזרים מגדרים
		(16)	33,457		(18)	37,946
						נגזרים משובצים ו-ALM
	(0.38)	(58)	62,216	(0.40)	(65)	65,798
						סך כל ההתחייבויות
	0.79	1.97		0.65	1.84	
						פער הריבית

(א) הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזנית של מכשירים נגזרים).

(ב) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות בבנק ובחברות מאוחדות בארץ, ותחילת הרבעונים בחברות מאוחדות בחו"ל, ולאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי.

(ג) ליתרה הממוצעת של הנכסים בפעילות מקומית ובפעילות חו"ל נכתה היתרה הממוצעת של הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר וזמינות למכירה בסך 20 מיליון דולר ארה"ב (31 במרס 2010 - 48 מיליון דולר ארה"ב).

(ד) למעט מכשירים נגזרים.

(ה) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק.

סקירת הנהלה

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית (על בסיס מאוחד)

סכומים מדווחים

תוספת ב'

31 במרס 2011				
מעל חודש	מעל חודש	מעל חודש	מעל חודש	עם
עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים
עד חמש שנים	עד חמש שנים	עד חמש שנים	עד חמש שנים	עד חמש שנים
(במיליוני ש"ח)				
מטבע ישראלי לא צמוד				
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים				
1,611	4,272	14,371	5,484	131,820
נכסים פיננסיים (א)				
9,076	16,139	54,543	53,309	38,189
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)				
-	332	3,969	2,349	2,336
אופציות (במונחי נכס הבסיס) (ד)				
-	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים				
10,687	20,743	72,883	61,142	172,345
סה"כ שווי הוגן				
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים				
754	7,510	7,986	6,108	118,167
התחייבויות פיננסיות (א)				
8,624	19,126	42,630	62,515	42,362
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)				
-	393	5,059	2,942	2,888
אופציות (במונחי נכס הבסיס) (ד)				
-	-	110	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים				
9,378	27,029	55,785	71,565	163,417
סה"כ שווי הוגן				
מכשירים פיננסיים, נטו				
1,309	(6,286)	17,098	(10,423)	8,928
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית				
10,626	9,317	15,603	(1,495)	8,928
החשיפה המצטברת במגזר				
מטבע ישראלי צמוד				
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים				
11,006	17,344	17,213	3,362	2,426
נכסים פיננסיים (א)				
243	240	911	631	212
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)				
-	-	-	-	-
אופציות (במונחי נכס הבסיס) (ד)				
-	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים				
11,249	17,584	18,124	3,993	2,638
סה"כ שווי הוגן				
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים				
10,976	11,342	11,013	1,730	1,844
התחייבויות פיננסיות (א)				
2,063	2,579	5,185	651	263
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)				
-	0	8	-	-
אופציות (במונחי נכס הבסיס) (ד)				
-	-	0	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים				
13,039	13,921	16,206	2,381	2,107
סה"כ שווי הוגן				
מכשירים פיננסיים, נטו				
(1,790)	3,663	1,918	1,612	531
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית				
5,934	7,724	4,061	2,143	531
החשיפה המצטברת במגזר				

(א) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים. בטור "ללא תקופת פרעון" מוצגות היתרות המאזניות שאינן מהוות. כולל יתרות שזמן פרעון עבר בסך 1,364 מיליון ש"ח.

(ב) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.

(ג) כולל פריטים לא כספיים המוצגים בטור "ללא תקופת פרעון".

(ד) המח"מ נמוך מ 0.05 שנים.

הערות כלליות:

- בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מציגים את הערך הנוכחי של זרמים עתידיים כשהם מהווים לפי שיעור התשואה הפנימי שמנכה אותם לשווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים ראה באור 18 ד. בדוח הכספי השנתי.
- שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו.
- משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שייגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
- השפעת עסקאות גידור כלולה בסך כל הנכסים או סך ההתחייבויות, לפי העניין.

סקירת הנהלה

31 בדצמבר 2010									
משך	משך	משך	משך	משך	משך	משך	משך	משך	משך
חיים	שיעור	סך הכל	חיים	שיעור	סך הכל	ללא	מעל	מעל	מעל
ממוצע	תשואה	שווי	ממוצע	תשואה	שווי	תקופת	עשרים	עד עשרים	חמש
אפקטיבי (ב)	פנימי	הוגן (ב)	אפקטיבי (ב)	פנימי	הוגן	פירעון	שנה	שנה	עד עשר
(שנים)	(באחוזים)		(שנים)	(באחוזים)					שנים
0.43	4.27	164,964	0.41	5.14	162,738	1,026	6	208	3,940
1.09	-	178,211	1.14	-	185,060	-	-	113	13,691
-	-	7,578	-	-	8,986	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0.76	4.27	350,753	0.78	5.14	356,784	1,026	6	321	17,631
0.28	3.67	140,887	0.28	4.23	141,544	13	-	1	1,005
1.04	-	182,032	1.08	-	187,534	-	-	449	11,828
-	-	10,367	-	-	11,282	-	-	-	-
0.50	-	89	0.50	-	110	-	-	-	-
0.68	3.67	333,375	0.71	4.23	340,470	13	-	450	12,833
							6	(129)	4,798
							15,301	15,295	15,424
3.20	2.83	62,174	3.21	3.19	62,651	75	170	1,699	9,356
1.89	-	2,704	3.61	-	3,466	-	-	398	831
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.14	2.83	64,878	3.23	3.19	66,117	75	170	2,097	10,187
3.83	2.23	51,636	3.64	2.75	50,024	-	185	1,332	11,602
2.13	-	9,685	1.86	-	11,439	-	-	-	698
-	-	8	-	-	8	-	-	-	-
0.50	-	83	0.00	-	0	-	-	-	-
3.56	2.23	61,412	3.31	2.75	61,471	-	185	1,332	12,300
							(15)	765	(2,113)
							4,571	4,586	3,821

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית (על בסיס מאוחד)

סכומים מדווחים

תוספת ב' (המשך)

31 במרס 2011				
מעל	מעל שנה	מעל	מעל חודש	עם
שלוש	עד	שלושה	עד	דרישה
עד חמש	שלוש	חודשים	שלושה	עד חודש
שנים	שנים	עד שנה	חודשים	עד חודש
(במיליוני ש"ח)				
מטבע חוץ וצמוד מטבע חוץ				
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים				
4,945	7,128	6,936	19,900	43,508
נכסים פיננסיים (א)				
2,670	55,406	52,548	47,977	54,580
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)				
299	6,256	19,054	4,640	5,545
אופציות (במונחי נכס הבסיס) (ד)				
-	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים				
7,914	68,790	78,538	72,517	103,633
סה"כ שווי הוגן				
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים				
368	2,434	20,377	17,542	58,363
התחייבויות פיננסיות (א)				
5,926	55,832	54,052	39,802	47,252
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)				
299	6,215	17,998	4,009	4,957
אופציות (במונחי נכס הבסיס) (ד)				
-	-	15	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים				
6,593	64,481	92,442	61,353	110,572
סה"כ שווי הוגן				
מכשירים פיננסיים, נטו				
1,321	4,309	(13,904)	11,164	(6,939)
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית				
(4,049)	(5,370)	(9,679)	4,225	(6,939)
החשיפה המצטברת במגזר				
חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית				
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים				
17,562	28,744	38,520	28,746	177,754
נכסים פיננסיים (א) (ג)				
11,989	71,785	108,002	101,917	92,981
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)				
299	6,588	23,023	6,989	7,881
אופציות (במונחי נכס הבסיס) (ד)				
-	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים				
29,850	107,117	169,545	137,652	278,616
סה"כ שווי הוגן				
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים				
12,098	21,286	39,376	25,380	178,374
התחייבויות פיננסיות (א) (ג)				
16,613	77,537	101,867	102,968	89,877
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)				
299	6,608	23,065	6,951	7,845
אופציות (במונחי נכס הבסיס) (ד)				
-	-	125	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים				
29,010	105,431	164,433	135,299	276,096
סה"כ שווי הוגן				
מכשירים פיננסיים, נטו				
840	1,686	5,112	2,353	2,520
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית				
12,511	11,671	9,985	4,873	2,520
החשיפה המצטברת במגזר				

סקירת הנהלה

31 בדצמבר 2010									
משך	שיעור	סך הכל	משך	שיעור	ללא	מעל	מעל	מעל	מעל
חיים	תשואה	שווי	חיים	תשואה	תקופת	עשרים	עשר	עד עשרים	חמש
ממוצע (ב)	פנימי	הוגן	ממוצע (ב)	פנימי	פירעון	שנה	שנה	שנה	עד עשר
(שנים)	(באחוזים)		(שנים)	(באחוזים)	סך הכל				שנים
0.70	3.14	84,043	0.72	3.06	84,827	267	10	57	2,076
0.93	-	198,480	1.00	-	222,685	151	128	183	9,042
-	-	44,194	-	-	42,300	-	-	-	6,506
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0.75	3.14	326,717	0.81	3.06	349,812	418	138	240	17,624
0.30	1.43	99,253	0.30	1.58	99,463	11	-	41	327
1.03	-	189,015	1.17	-	214,034	151	127	204	10,688
-	-	41,357	-	-	39,984	-	-	-	6,506
0.50	-	72	0.50	-	15	-	-	-	-
0.68	1.43	329,697	0.79	1.58	353,496	162	127	245	17,521
							11	(5)	103
							(3,940)	(3,951)	(3,946)
1.06	3.23	314,357	1.06	3.61	313,623	4,775	186	1,964	15,372
1.02	-	380,616	1.08	-	412,457	1,397	128	694	23,564
-	-	51,772	-	-	51,286	-	-	-	6,506
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0.96	3.23	746,745	1.00	3.61	777,366	6,172	314	2,658	45,442
0.92	2.36	291,824	0.86	2.86	291,365	358	185	1,374	12,934
1.06	-	381,924	1.15	-	414,220	1,364	127	653	23,214
-	-	51,732	-	-	51,274	-	-	-	6,506
0.50	-	367	0.50	-	253	128	-	-	-
0.93	2.36	725,847	0.96	2.86	757,112	1,850	312	2,027	42,654
							2	631	2,788
							15,932	15,930	15,299

סקירת הנהלה

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק (על בסיס מאוחד) סכומים מדווחים

תוספת ג'

31 במרס 2011									
הפסדי אשראי (4)		סיכון אשראי לציבור							
יתרת	ההפרשה	בסיכון אשראי לציבור נכלל:							
		הוצאות	מחיקות	אשראי	סיכון אשראי	סיכון אשראי	סיכון אשראי		
להפסדי	חשבונאיות	בגין הפסדי	חשבוניות	לציבור	מסחרי	אשראי	חוץ		
אשראי	נטו	אשראי	אשראי	פגום (*)	בעייתי (*) (3)	כולל (*)	מאזני (*) (2)	מאזני (*) (1)	
(במיליוני ש"ח)									
בגין פעילות לווים בישראל									
	(73)	4	1	120	163	2,200	349	1,851	חקלאות
	(795)	(73)	(144)	1,076	1,756	36,362	13,370	22,992	תעשייה
	(1,420)	147	53	3,287	4,948	65,885	26,126	39,759	בינוי ונדל"ן (7)
	(7)	-	2	2	52	2,009	495	1,514	חשמל ומים
	(364)	12	(25)	558	1,089	20,853	4,297	16,556	מסחר
	(164)	39	(17)	643	796	3,911	291	3,620	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
	(100)	27	27	129	207	5,136	1,024	4,112	תחבורה ואחסנה
	(96)	25	6	91	139	8,375	4,333	4,042	תקשורת ושרותי מחשב
	(277)	130	17	595	684	28,236	12,026	16,210	שרותים פיננסיים
	(90)	(24)	16	51	99	6,528	1,714	4,814	שרותים עסקיים ואחרים
	(28)	(2)	2	96	245	7,011	945	6,066	שרותים ציבוריים וקהילתיים
	(573)	18	(13)	749	---	54,273	1,151	53,122	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
	(443)	(38)	(53)	69	---	52,397	26,015	26,382	אנשים פרטיים - אחר
	(4,430)	265	(128)	7,466	10,178	293,176	92,136	201,040	סה"כ בגין פעילות לווים בישראל
	(885)	93	26	1,255	2,010	60,747	15,431	45,316	בגין פעילות לווים בחו"ל
	(5,315)	358	(102)	8,721	12,188	353,923	107,567	246,356	סך הכל
סיכון אשראי שנכלל בענפי המשק השונים:									
	(56)	17	(8)	102	160	3,689	657	3,032	תנועות ההתיישבות (5)
	(7)	-	-	67	39	3,217	120	3,097	רשויות מקומיות (6)

- (1) אשראי לציבור בסך 196,101 מיליוני ש"ח בגין פעילות בארץ ו- 33,916 מיליון ש"ח בגין פעילות חו"ל, השקעות באגרות חוב של הציבור בסך 1,435 מיליוני ש"ח בגין פעילות בארץ ו- 10,695 מיליוני ש"ח בגין פעילות חו"ל, נכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור בסך 3,504 מיליוני ש"ח בגין פעילות בארץ ו- 705 מיליוני ש"ח בגין פעילות חו"ל.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (3) סיכון אשראי מאזני וחוף מאזני בגין הציבור שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, למעט סיכון אשראי מאזני וחוף מאזני בגין אנשים פרטיים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (5) קיבוצים ומושבים, ארגונים אזוריים וארציים ותאגידים שבשליטת תנועות ההתיישבות.
- (6) לרבות תאגידים בשליטתם.
- (7) כולל הלוואות לדיוור שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בניה בסך 927 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך 1,772 מיליון ש"ח.

(*) סיכון אשראי מאזני וחוף מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי ואשראי לציבור פגום מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה וקבוצת לווים.

סקירת הנהלה

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק (על בסיס מאוחד) סכומים מדווחים

תוספת ג' (המשך)

31 במרס 2010					
סיכון	סיכון	סיכון	ההוצאה	יתרות	
אשראי	אשראי	אשראי	התקופתית בגין	חובות	
מאזני (1)	מאזני (2)	מאזני (2)	הפרשה ספציפית	לחובות מסופקים	בעייתיים (3)
(במיליוני ש"ח)					
בגין פעילות לווים בישראל					
1,879	351	2,230	1	159	חקלאות
20,928	14,518	35,446	11	2,117	תעשייה
35,782	23,057	58,839	6	6,425	בינוי ונדל"ן (6) (7)
1,224	471	1,695	-	3	חשמל ומים
14,313	3,698	18,011	5	1,346	מסחר
3,469	277	3,746	(4)	1,569	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
3,899	1,180	5,079	(2)	826	תחבורה ואחסנה
5,025	2,131	7,156	(2)	299	תקשורת ושרותי מחשב
13,607	11,536	25,143	5	581	שרותים פיננסיים
4,263	1,536	5,799	-	405	שרותים עסקיים ואחרים
6,279	973	7,252	-	257	שרותים ציבוריים וקהילתיים
45,808	2	45,810	(5)	800	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור (7)
23,291	25,561	48,852	26	965	אנשים פרטיים - אחר
179,767	85,291	265,058	41	15,752	
43,050	16,126	59,176	118	3,216	בגין פעילות לווים בחו"ל (8)
222,817	101,417	324,234	159	18,968	סך הכל
סיכון אשראי שנכלל בענפי המשק השונים:					
2,762	877	3,639	14	746	תנועות ההתיישבות (4)
3,168	137	3,305	-	79	רשויות מקומיות (5)

- (1) אשראי לציבור בסך 176,393 מיליוני ש"ח בגין פעילות בארץ ו- 31,968 מיליון ש"ח בגין פעילות חו"ל, השקעות באגרות חוב של הציבור בסך 1,011 מיליוני ש"ח בגין פעילות בארץ ו- 10,685 מיליוני ש"ח בגין פעילות חו"ל, נכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור בסך 2,363 מיליוני ש"ח בגין פעילות בארץ ו- 397 מיליוני ש"ח בגין פעילות חו"ל.
  - (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
  - (3) יתרות חובות בעייתיים בניכוי אשראי המכוסה בביטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות של חבות של לווה ושל קבוצת לווים. כולל רכיבי סיכון חוץ מאזני.
  - (4) קיבוצים ומושבים, ארגונים אזוריים וארציים ותאגידיים שבשליטת תנועות ההתיישבות.
  - (5) לרבות תאגידיים בשליטתם.
  - (6) כולל הלוואות לדיור וסיכון אשראי חוץ מאזני, שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בניה.
  - (7) סוג מחדש.
  - (8) הוצג מחדש – אגרות חוב של חברות החזקה בנקאיות בחו"ל הוצגו בעבר כאגרות חוב של בנקים.
- סיכון האשראי ויתרות החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.

סקירת הנהלה

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק (על בסיס מאוחד) סכומים מדווחים

תוספת ג' (המשך)

31 בדצמבר 2010					
	ההוצאה	סיכון	סיכון	סיכון	
יתרות	התקופתית בגין	אשראי	אשראי	אשראי	
חובות	הפרשה ספציפית	כולל	חוץ	מאזני	
	לחובות מסופקים	לציבור	מאזני (2)	(1)	
	בעייתיים (3)				(במיליוני ש"ח)
בגין פעילות לווים בישראל					
177	(2)	2,053	324	1,729	חקלאות
1,691	(51)	34,683	13,243	21,440	תעשייה
5,454	212	62,794	24,650	38,144	בינוי ונדל"ן (6) (7)
6	1	1,762	505	1,257	חשמל ומים
1,228	85	19,332	3,761	15,571	מסחר
1,456	(34)	3,750	309	3,441	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
642	(61)	5,119	1,161	3,958	תחבורה ואחסנה
172	(54)	6,693	1,857	4,836	תקשורת ושרותי מחשב
632	(62)	28,891	12,049	16,842	שרותים פיננסיים
453	12	6,449	1,702	4,747	שרותים עסקיים ואחרים
235	11	7,175	1,110	6,065	שרותים ציבוריים וקהילתיים
654	(51)	52,503	1,523	50,980	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור (7)
837	206	51,700	25,589	26,111	אנשים פרטיים - אחר
13,637	212	282,904	87,783	195,121	
2,480	509	59,155	14,268	44,887	בגין פעילות לווים בחו"ל (8)
16,117	721	342,059	102,051	240,008	סך הכל
סיכון אשראי שנכלל בענפי המשק השונים:					
192	(95)	3,437	633	2,804	תנועות ההתיישבות (4)
73	-	3,273	119	3,154	רשויות מקומיות (5)

- (1) אשראי לציבור בסך 190,651 מיליוני ש"ח בגין פעילות בארץ ו- 33,975 מיליון ש"ח בגין פעילות חו"ל, השקעות באגרות חוב של הציבור בסך 1,367 מיליוני ש"ח בגין פעילות בארץ ו- 10,290 מיליוני ש"ח בגין פעילות חו"ל, נכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור בסך 3,103 מיליוני ש"ח בגין פעילות בארץ ו- 622 מיליוני ש"ח בגין פעילות חו"ל.
  - (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
  - (3) יתרות חובות בעייתיים בניכוי אשראי המכוסה בביטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות של חבות של לווה ושל קבוצת לווים. כולל רכיבי סיכון חוץ מאזני.
  - (4) קיבוצים ומושבים, ארגונים אזוריים וארציים ותאגידים שבשליטת תנועות ההתיישבות.
  - (5) לרבות תאגידים בשליטתם.
  - (6) כולל הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בניה בסך 853 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך 1,625 מיליון ש"ח.
  - (7) סווג מחדש.
  - (8) הוצג מחדש – אגרות חוב של חברות החזקה בנקאיות בחו"ל הוצגו בעבר כאגרות חוב של בנקים.
- סיכון האשראי ויתרות החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.

סקירת הנהלה

חשיפות למדינות זרות סכומים מדווחים

תוספת ד' (המשך)

חלק א' – מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות, ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך הנכסים או מעל 20% מסך ההון לצורך חישוב יחס ההון, לפי הנמוך ביניהם.

31 מרץ 2010						
חשיפה מאזנית						
חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד			חשיפה מאזנית מעבר לגבול			
הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים						
חשיפה מאזנית נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית לפני ניכוי בגין התחייבויות מקומיות		לאחרים	לבנקים	למשלות (א)	המדינה
	ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות				
(במיליוני ש"ח)						
9,947	7,417	17,364	(ג) 11,211	(ג) 3,499	483	ארצות הברית
2,733	1,702	4,435	(ג) 1,166	(ג) 3,678	19	בריטניה
-	-	-	510	2,394	1,271	צרפת
980	548	1,528	649	294	4	שווייץ
-	-	-	1,101	2,782	33	גרמניה
911	1,079	1,990	5,831	8,169	196	אחרות (ג)
14,571	10,746	25,317	20,468	20,816	2,006	סך כל החשיפה למדינות זרות
846	1,078	1,924	1,093	321	138	סך כל החשיפה למדינות LDC
-	-	-	98	797	-	סך כל החשיפה למדינות ה-PIGS (ג)

חשיפה חוץ מאזנית			חשיפה מאזנית			
חשיפה מאזנית מעבר לגבול			סך כל החשיפה המאזנית			
תקופת פרעון מעל שנה	מזה סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי		סך החשיפה החוץ מאזנית	יתרת חובות בעייתיים (ב)	סך החשיפה	המדינה
	עד שנה	מזה סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי				
(במיליוני ש"ח)						
8,860	6,333	-	11,221	921	25,140	ארצות הברית
1,573	3,290	2	7,289	439	7,596	בריטניה
2,134	2,041	-	2,600	18	4,175	צרפת
560	387	-	1,662	143	1,927	שווייץ
1,787	2,129	-	2,772	-	3,916	גרמניה
6,024	8,172	-	3,201	148	15,107	אחרות (ג)
20,938	22,352	2	28,745	1,669	57,861	סך כל החשיפה למדינות זרות
642	910	-	951	47	2,398	סך כל החשיפה למדינות LDC
406	489	-	50	5	895	סך כל החשיפה למדינות ה-PIGS (ג)

(א) כולל ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.

(ב) יתרת חובות בעייתיים בניכוי חובות המכוסים בביטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה וקבוצת לווים. לא כולל רכיבי סיכון חוץ מאזני.

(ג) הוצג מחדש.

סקירת הנהלה

חשיפות למדינות זרות סכומים מדווחים

תוספת ד' (המשך)

חלק א' – מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות, ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך הנכסים או מעל 20% מסך ההון לצורך חישוב יחס ההון, לפי הנמוך ביניהם.

31 בדצמבר 2010						
חשיפה מאזנית						
חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד			חשיפה מאזנית מעבר לגבול			
חשיפה מאזנית			חשיפה מאזנית מעבר לגבול			
חשיפה מאזנית	ניכוי בגין נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	מאזני בעייתיים	לאחרים	לבנקים	לממשלות (א)
(במיליוני ש"ח)						
9,449	7,212	16,661	11,288	2,485	455	ארצות הברית
3,670	1,832	5,502	1,439	3,462	18	בריטניה
-	-	-	560	2,022	1,184	צרפת
771	495	1,266	886	350	-	שווייץ
-	-	-	1,237	2,734	248	גרמניה
738	970	1,708	5,400	6,076	605	אחרות
14,628	10,509	25,137	20,810	17,129	2,510	סך כל החשיפה למדינות זרות
689	969	1,658	1,186	154	103	סך כל החשיפה למדינות LDC
-	-	-	40	447	-	סך כל החשיפה למדינות ה-PIGS (ג)

חשיפה מאזנית			חשיפה מאזנית מעבר לגבול			
חשיפה מאזנית			חשיפה מאזנית מעבר לגבול			
חשיפה מאזנית	מזה סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתיים	מזה סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתיים	מזה סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתיים	מזה סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתיים	מזה סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתיים	מזה סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתיים
(במיליוני ש"ח)						
8,037	6,191	-	11,743	782	23,677	ארצות הברית
2,478	2,441	-	7,782	395	8,589	בריטניה
2,509	1,257	-	3,226	14	3,766	צרפת
481	755	-	2,314	147 (ג)	2,007	שווייץ
1,511	2,708	-	4,835	1	4,219	גרמניה
5,570	6,511	-	2,850	237	12,819	אחרות
20,586	19,863	-	32,750	1,576	55,077	סך כל החשיפה למדינות זרות
326	1,117	-	688	168	2,132	סך כל החשיפה למדינות LDC
387	100	-	65	3	487	סך כל החשיפה למדינות ה-PIGS (ג)

(א) כולל ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.

(ב) יתרת חובות בעייתיים בניכוי חובות המכוסים בביטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה וקבוצת לווים. לא כולל רכיבי סיכון חוץ מאזני.

(ג) הוצג מחדש.

תוספת ד' (המשך)

בהתאם להוראת המפקח על הבנקים חשיפה למדינות זרות מוצגת על בסיס סיכון סופי כדלקמן:

- היתרה המאזנית של חוב תטופל כסכום החשיפה למדינת התושבות החוקית של החייב הנושא בסיכון הסופי לאחר השפעת ערבויות, בטחונות נזילים ונגזרי אשראי.
- יתרה מאזנית של השקעה במניות תטופל כסכום החשיפה למדינת התושבות של מנפיק הנייר.
- סיכון אשראי חוץ מאזני מוצג כחשיפה חוץ מאזנית למדינת התושבות של הצד הנגדי לעיסקה כפי שחושב לצורך מגבלות חבות לווה.

התייחסות לביטחונות בהיבט של קביעת הסיכון הסופי תהיה כדלהלן:

- ערבויות צד ג' – בהתאם למדינת התושבות של הערב.
- ניירות הערך – מדינת התושבות הינה של מנפיק נייר הערך.
- הובהר בהוראה כי נדל"ן ויתרות חייבים אינם מהווים ביטחון לצורך קביעת סיכון סופי.
- לצורך קביעת הסיכון הסופי נלקחו ביטחונות ספציפיים בלבד.

חלק ב' – ליום 31 במרס 2011 אין חשיפה מאזנית מצרפית למדינות זרות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% לבין 1% מסך הנכסים במאוחד או בין 15% לבין 20% מההון, לפי הנמוך.
(ליום 31 במרס 2010 החשיפה הסתכמה ל- 5,690 מיליוני ש"ח, ויחסה לבלגיה שווייץ והולנד, וליום 31 בדצמבר 2010 סך החשיפה הסתכמה ל 4,165 מיליוני ש"ח, ויחסה להולנד ובלגיה).

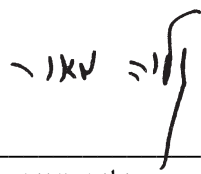
חלק ג' - סכום החשיפה למדינות זרות עם בעיות נזילות כפי שהוגדר על ידי בנק ישראל (מדינה אשר מקבלת סיוע כספי מ-IMF או שהתחייבויותיה מדורגות בדירוג אשראי CCC או נמוך יותר) מסתכם בסך 1,362 מיליון ש"ח ומתייחס ל- 11 מדינות.

הצהרה - (CERTIFICATION)

אני גליה מאור מצהירה כי :

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2011 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון"). וכן:
  - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידיים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידיים בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
  - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
  - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברביע זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים המשותפים, לדירקטוריון, לוועדת הביקורת ולוועדה לבחינת הדוחות הכספיים של דירקטוריון הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
  - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

גליה מאור
מנהל כללי ראשי

31 במאי 2011

הצהרה - (CERTIFICATION)

אני זאב נהרי מצהיר כי :

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2011 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון"). וכן:
  - א. קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
  - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
  - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברביע זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים המשותפים, לדירקטוריון, לוועדת הביקורת ולוועדה לבחינת הדוחות הכספיים של דירקטוריון הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
  - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

זאב נהרי
משנה בכיר למנהל הכללי
חבר הנהלה בכיר לכספים
חשבונאות ושוקי הון

31 במאי 2011

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים המשותפים לבעלי המניות של בנק לאומי לישראל בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") וחברות הבנות שלו, הכולל את המאזן התמציתי ביניים מאוחד ליום 31 במרס 2011 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון וההנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 "דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

לא סקרנו את המידע הכספי התמציתי לתקופת הביניים של חברות מאוחדות אשר נכסיהן הכלולים באיחוד מהווים כ-2% מכלל הנכסים המאוחדים ליום 31 במרס 2011, ורווחיהן מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי הכלולים בדוחות רווח והפסד המאוחדים מהווים כ-3% מכלל הרווח המאוחד מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. המידע הכספי התמציתי לתקופת הביניים של אותן חברות נסקר על ידי רואי חשבון אחרים שדוחות הסקירה שלהם הומצאו לנו ומסקנתנו, ככל שהיא מתייחסת למידע הכספי בגין אותן חברות, מבוססת על דוחות הסקירה של רואי החשבון האחרים.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי החשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישומו בסקירה של תאגידי בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו ועל דוחות הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב:

1. לאמור בביאור 6. סעיפים 2 ו-4 לתמצית הדוחות הכספיים ביניים בדבר תביעות נגד הבנק ונגד חברות מאוחדות לרבות בקשות לאישורן כתביעות ייצוגיות.
  2. לאמור בביאור 6. בדבר תביעות הקשורות בחברה כלולה ותלות בקבלת שירותים מחברות תשתית ומספקי גז טבעי.
  3. לאמור בביאור 6. בדבר קביעה של הממונה על ההגבלים העסקיים.
- הבנק אינו יכול להעריך מה תהיינה, אם בכלל, ההשלכות של העניינים הנ"ל על הבנק, על מצבו הכספי ועל תוצאות פעולותיו ואם תהיינה מהותיות, אם לאו.

סומך חייקין
רואי חשבון

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

31 בדצמבר 2010	31 במרס 2010	31 במרס 2011	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(במיליוני ש"ח)
נכסים			
30,052	41,664	36,802	מזומנים ופיקדונות בבנקים
55,791	52,526	47,090	ניירות ערך
1,190	638	2,068	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
234,255	217,994	230,017	אשראי לציבור (א)
(10,274)	(10,381)	(4,946)	הפרשה להפסדי אשראי (א)
223,981	207,613	225,071	אשראי לציבור, נטו
379	407	357	אשראי לממשלות
1,924	2,196	2,032	השקעות בחברות כלולות
3,638	3,543	3,665	בניינים וציוד
45	121	45	מוניטין (א)
8,716	6,019	8,419	נכסים בגין מכשירים נגזרים (א)
2,454	2,904	2,957	נכסים אחרים (א)
328,170	317,631	328,506	סך כל הנכסים
התחייבויות והון			
249,584	244,579	248,258	פקדונות הציבור
2,691	3,160	3,814	פקדונות מבנקים
660	678	721	פקדונות מממשלות
1,006	175	1,533	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
26,939	26,812	26,985	אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים
9,985	7,277	10,170	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים (א)
13,320	11,969	13,827	התחייבויות אחרות (א)
304,185	294,650	305,308	סך כל ההתחייבויות
318	285	314	זכויות שאינן מקנות שליטה
23,667	22,696	22,884	הון עצמי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי
23,985	22,981	23,198	סך כל ההון העצמי
328,170	317,631	328,506	סך כל ההתחייבויות וההון

(א) נתוני השוואה סווגו מחדש על מנת להתאים לשיטת ההצגה בתקופה השוטפת. מספרי השוואה בגין אשראי לציבור וההפרשה להפסדי אשראי לא הוצגו מחדש בעקבות יישום ההוראות החדשות ואינם ברי השוואה לנתונים השוטפים. הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

זאב נהרי
משנה בכיר למנהל הכללי
חבר הנהלה בכיר לכספים
חשבונאות ושוקי הון

גליה מאור
מנהל כללי ראשי

דוד ברוזט
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 31 במאי 2011

דוחות כספיים

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד – סכומים מדווחים לתקופות שנסתיימו ביום 31 במרס 2011

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס
2010	2010	2011	2011
(מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
		(במיליוני ש"ח)	(במיליוני ש"ח)
7,433	1,807	1,939	רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי
584	130	(102)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
6,849	1,677	2,041	רווח מפעולות מימון לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות תפעוליות ואחרות			
3,710	904	975	עמלות תפעוליות
216	74	30	רווחים מהשקעות במניות, נטו
185	21	18	הכנסות אחרות
4,111	999	1,023	סך כל ההכנסות התפעוליות והאחרות
הוצאות תפעוליות ואחרות			
4,615	1,136	1,319	משכורות והוצאות נלוות
1,591	380	408	אחזקה ופחת בניינים וציוד
80	4	-	הפחתת מוניטין (א)
1,604	313	327	הוצאות אחרות (א)
7,890	1,833	2,054	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
3,070	843	1,010	רווח מפעולות רגילות לפני מסים
1,256	333	382	הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות
1,814	510	628	רווח מפעולות רגילות לאחר מסים
			חלק הקבוצה ברווחים (בהפסדים) מפעולות רגילות של חברות כלולות לאחר השפעת המס
420	85	(42)	
רווח נקי מפעולות רגילות			
2,234	595	586	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(39)	(3)	(10)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,195	592	576	המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי
			רווח נטו, מפעולות בלתי רגילות לאחר מסים לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
183	4	1	
רווח נקי לתקופה			
2,417	599	587	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(39)	(3)	(10)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,378	596	577	המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי
רווח בסיסי ומדולל למניה			
			(בש"ח)
1.49	0.40	0.39	רווח נקי מפעולות רגילות המיוחס לבעלי המניות התאגיד הבנקאי
			רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מסים המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
0.12	0.00	0.00	
1.61	0.40	0.39	סך הכל

(א) נתוני השוואה סווגו מחדש על מנת להתאים לשיטת ההצגה בתקופה השוטפת.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות כספיים

תמצית דוח מאוחד על השינויים בהון העצמי לתקופות שנסתיימו ביום 31 במרס 2011 סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2011 (בלתי מבוקר)				
הון מניות	קרנות הון		פרמיה	הון מניות
	עסקאות תשלום מבוסס מניות ואחרות (א)	סך כל הון המניות וקרנות ההון		
(במיליוני ש"ח)				
7,059	10	8,198	1,129	יתרה ליום 31 בדצמבר 2010 (מבוקר)
-	-	-	-	התאמת יתרות פתיחה בגין מעבר לחובות פגומים ו IFRS (ב) (ג)
-	-	-	-	רווח נקי לתקופה
-	-	-	-	דיבידנד מוצע
-	-	-	-	התאמות בגין חברות כלולות נטו
-	-	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
-	-	-	-	רווחים בגין ניירות ערך זמינים למכירה שמומשו וסווגו
-	-	-	-	לרווח והפסד
-	-	-	-	השפעת המס המתייחס
7,059	10	8,198	1,129	יתרה לסוף התקופה

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2010 (בלתי מבוקר)				
הון מניות	קרנות הון		פרמיה	הון מניות
	עסקאות תשלום מבוסס מניות ואחרות (א)	סך כל הון המניות וקרנות ההון		
(במיליוני ש"ח)				
7,059	197	8,228	972	יתרה ליום 31 בדצמבר 2009 (מבוקר)
-	-	-	-	רווח נקי לתקופה
-	-	-	-	הפסד כולל אחר בחברות כלולות שנוקף ישירות לעודפים
-	-	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
-	-	-	-	הפסדים בגין ניירות ערך זמינים למכירה שמומשו וסווגו לרווח
-	-	-	-	והפסד
-	-	-	-	השפעת המס המתייחס
-	-	-	-	התאמות מתרגום דוחות כספיים של חברות כלולות
-	-	-	-	הלוואות לעובדים לרכישת מניות הבנק
7,059	197	8,228	972	יתרה לסוף התקופה

ראה הערות בעמוד 148.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות כספיים

סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר					
		סך הכל	הלוואות לעובדים לרכישת מניות הבנק	עודפים שנצברו	קרנות בגין כלולות	התאמות מתרגום	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
23,985	318	23,667	(1)	15,437	25	(460)	468
(723)	(14)	(709)	-	(1,090)	-	381	-
587	10	577	-	577	-	-	-
(400)	-	(400)	-	(400)	-	-	-
(35)	-	(35)	-	2	16	(53)	-
(240)	-	(240)	-	-	-	-	(240)
(84)	-	(84)	-	-	-	-	(84)
108	-	108	-	-	-	-	108
23,198	314	22,884	(1)	14,526	41	(132)	252

סך כל ההון העצמי	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר				
	סך כל ההון העצמי	הלוואות לעובדים לרכישת מניות הבנק	עודפים שנצברו	התאמות מתרגום (ב)	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
21,862	(377)	14,176	(474)	309	
596	-	596	-	-	
(66)	-	(66)	-	-	
536	-	-	-	536	
(63)	-	-	-	(63)	
(145)	-	-	-	(145)	
(30)	-	-	(30)	-	
6	6	-	-	-	
22,696	(371)	14,706	(504)	637	

דוחות כספיים

תמצית דוח מאוחד על השינויים בהון העצמי (המשך) סכומים מדווחים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010 (מבוקר)				
קרנות הון				
הון מניות	פרמיה	מבוסס מניות ואחרות (א)	עסקאות תשלום סך כל הון המניות וקרנות ההון	
(במיליוני ש"ח)				
7,059	972	197	8,228	יתרה ליום 31 בדצמבר 2009 (מבוקר)
-	-	-	-	רווח נקי בשנת החשבון
-	157	(157)	-	פקיעת כתבי אופציה
-	-	(30)	(30)	הטבה לעובדים - השפעת המס
-	-	-	-	דיבידנד ששולם
-	-	-	-	דיבידנד מוצע
-	-	-	-	התאמות בגין חברות כלולות נטו
-	-	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הון רווחים בגין ניירות ערך זמינים למכירה שמומשו / או נזקפו לרווח והפסד
-	-	-	-	השפעת המס המתייחס
-	-	-	-	הלוואות לעובדים לרכישת מניות הבנק
7,059	1,129	10	8,198	יתרה ליום 31 בדצמבר 2010

- (א) כולל 10 מיליון ש"ח קרנות הון אחרות.
 (ב) התאמות מתרגום דוחות כספיים של חברות מוחזקות בחו"ל, שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק הועברו לעודפים שנצברו עקב המעבר לדיווח לפי IAS21 בסך 381 מיליוני ש"ח.
 (ג) כולל 721 מיליוני ש"ח בגין מעבר ליישום הוראות חובות פגומים (1,319 מיליון ש"ח ברוטו) . ראה גם באור ד3. להלן.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות כספיים

סך כל ההון העצמי	הלוואות לעובדים לרכישת מניות הבנק	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר			
		עודפים שנצברו	קרנות אחרות בגין חברות כלולות	התאמות מתרגום (ב)	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
21,862	(377)	14,176	-	(474)	309
2,378	-	2,378	-	-	-
-	-	-	-	-	-
(30)	-	-	-	-	-
(500)	-	(500)	-	-	-
(500)	-	(500)	-	-	-
(78)	-	(117)	25	14	-
538	-	-	-	-	538
(303)	-	-	-	-	(303)
(76)	-	-	-	-	(76)
376	376	-	-	-	-
23,667	(1)	15,437	25	(460)	468

דוחות כספיים

תמצית דוח מאוחד על תזרימי המזומנים לתקופות שנסתיימו ביום 31 במרס 2011 סכומים מדווחים

לשנה שנסתיימה ביום	לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס	
2010	2011	2011
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
		(במיליוני ש"ח)
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת		
2,417	599	587
רווח נקי לתקופה (ב)		
ההתאמות הדרושות להצגת המזומנים מפעילות:		
(348)	(83)	42
חלק הקבוצה בהפסדים (רווחים) בלתי מחולקים של חברות כלולות (א)		
638	156	167
פחת על בניינים וציוד		
80	4	-
הפחתות		
584	130	(102)
הוצאות בגין הפסדי אשראי		
14	2	-
הפרשה לירידת ערך של נכסים שהועברו לבעלות הקבוצה		
(310)	(65)	(85)
רווח נטו, ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר		
(148)	(72)	50
רווח מקבלת ניירות ערך ללא תמורה		
(2)	-	-
רווח מממוש השקעות בחברות כלולות לאחר מס הפסדים (רווחים), נטו, ממכירת בניינים וציוד לאחר מס		
(181)	-	-
(2)	(5)	3
הפרשה לירידת ערך אגרות חוב זמינות למכירה		
6	1	-
הפרשה לירידת ערך מניות זמינות למכירה		
1	1	1
הפרשה לירידת ערך רכוש קבוע		
-	-	(4)
(51)	(102)	64
מסים נדחים - נטו		
177	27	168
גידול בעודף עתודות על יעודות לפיצויי פרישה ולפנסיה		
3	-	-
אחר, נטו		
2,878	593	891
מזומנים, נטו, מפעילות שוטפת		

(א) בניכוי דיבידנד שהתקבל.

(ב) נתוני ההשוואה סווגו מחדש על מנת להתאים לשיטת ההצגה בתקופה השוטפת.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שנסתיימה ביום	לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס		
2010	2011	2010	2011
31 בדצמבר 2010	31 בדצמבר 2010	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)
תזרימי מזומנים מפעילות בנכסים			
1,330	240	566	קיטון נטו, בפקדונות בבנקים, לתקופה מקורית של יותר משלושה חודשים
(77)	(53)	-	רכישת אגרות חוב מוחזקות לפדיון
226	178	-	תמורה מפדיון אגרות חוב מוחזקות לפדיון
(30,511)	(2,705)	(4,618)	רכישת ניירות ערך זמינים למכירה
16,038	4,726	10,461	תמורה ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
14,668	2,956	3,365	תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה
1,355	410	(217)	קיטון (גידול), נטו, בניירות ערך למסחר
(19,242)	(3,060)	(3,003)	גידול נטו, באשראי לציבור
28	-	22	קיטון נטו, באשראי לממשלות
(14)	(3)	(2)	רכישת מניות בחברות כלולות
765	-	-	תמורה ממימוש השקעה בחברות כלולות
(719)	(161)	(215)	רכישת בניינים וציוד
(446)	106	(878)	קיטון (גידול), נטו, בניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
24	14	2	תמורה ממכירת בניינים, בניכוי המס המתייחס
8	-	-	תמורה ממימוש נכסים שהועברו לבעלות הקבוצה
2	-	-	פירעון הלוואות בעלים לחברה כלולה
(2,239)	460	298	קיטון (גידול), נטו, בנכסים בגין מכשירים נגזרים (א)
813	247	(41)	קיטון (גידול), נטו, בנכסים אחרים (א)
(17,991)	3,355	5,740	מזומנים, נטו, ששימשו לפעילות בנכסים
תזרימי מזומנים מפעילות בהתחייבויות ובהון			
(834)	(5,839)	(1,326)	גידול (קיטון), נטו, ב- פיקדונות הציבור
(1,094)	(625)	1,123	פיקדונות מבנקים
(52)	(34)	61	פיקדונות מממשלות
4,075	2,300	-	הנפקת אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים
(2,834)	(492)	(143)	פדיון אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים (א)
(3)	-	-	דיבידנד ששולם לבעלי מניות חיצוניים בחברות מאוחדות
1,248	85	737	גידול נטו, בהתחייבויות אחרות (א)
733	(98)	527	גידול (קיטון), נטו, בניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
2,440	(280)	206	גידול (קיטון), נטו, בהתחייבויות בגין מכשירים נגזרים (א)
(500)	-	(500)	דיבידנד ששולם לבעלי המניות
376	6	-	פירעון הלוואות שניתנו לעובדים לרכישת מניות הבנק
3,555	(4,977)	685	מזומנים, נטו, מפעילות בהתחייבויות ובהון
(11,558)	(1,029)	7,316	גידול (קיטון) במזומנים
40,255	40,255	28,697	יתרת מזומנים לתחילת התקופה
28,697	39,226	36,013	יתרת מזומנים לסוף התקופה

(א) נתוני ההשוואה סווגו מחדש על מנת להתאים לשיטת ההצגה בתקופה השוטפת. הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באור 1 – עיקרי המדיניות החשבונאית

א. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים ליום 31 במרס 2011 נערכה בהתאם לכללים החשבונאיים המיושמים לצורך עריכת דוחות ביניים. הכללים החשבונאיים שיושמו בעריכת דוחות הביניים הינם עקביים לכללים ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2010, פרט לאמור בסעיף ב' להלן. יש לעיין בדוחות אלה ביחד עם הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2010 ולשנה שנשתיימה באותו תאריך ולביאורים אשר נלוו אליהם.

ב. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מתקופות הדיווח המתחילות ביום 1 בינואר 2011 מיישם הבנק תקנים חשבונאיים והוראות המפורטים להלן:

- הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי ותיקון להוראות בנושאי טיפול בחובות בעייתיים.
- תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים.
- מדידת שווי הוגן - תקן חשבונאות אמריקאי FAS 157 (ASC820-10) וחלופת שווי הוגן תקן חשבונאות אמריקאי FAS 159 (ASC825-10).

להלן תיאור מהות השינויים שננקטו במדיניות החשבונאית בתמצית דוחות כספיים רבעוניים מאוחדים אלה:

1. הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי ותיקון הוראות בנושא טיפול בחובות בעייתיים.

בהתאם להוראה החדשה של המפקח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי מיישם הבנק, החל מ-1 בינואר 2011, את תקני החשבונאות האמריקאיים בנושא (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור.

השינויים העיקריים במדיניות החשבונאית בעקבות ההוראה הינם:

תאגיד בנקאי נדרש להחזיק הפרשה להפסדי אשראי ברמה המתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים בהתייחס לתיק האשראי שלו, כולל בגין סיכון אשראי חוץ מאזני. ההפרשות להפסדי אשראי יכללו:

- הפרשה פרטנית להפסדי אשראי - ההפרשה מבוצעת על סמך מדידת ירידת הערך של החוב בהתבסס על הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, מהוונים בשיעור הריבית האפקטיבי של החוב, או כאשר החוב הינו מותנה בביטחון או כאשר צפויה תפיסת נכס, על פי השווי ההוגן של הביטחון ששועבד להבטחת אותו אשראי (בניכוי עלויות מכירה). הצורך בהפרשה הפרטנית נבחן לגבי כל חוב שיתרתו החוזית (ללא ניכוי: מחיקות חשבונאיות שלא כרוכות בויתור משפטי, ריבית שלא הוכרה, הפרשות להפסדי אשראי ובטחונות) הינה 1.0 מיליון ש"ח או יותר וכל חוב אחר שזוהה לצורך בחינה פרטנית על ידי התאגיד הבנקאי.

- הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי - מיושמת עבור הפרשות לירידת ערך של קבוצות גדולות של חובות קטנים יחסית והומוגניים, ובגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים. מדידת הפסדי האשראי, בגין האשראי המאזני ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים, מבוצעת בהתבסס על אומדן של שיעורי הפסדי אשראי מהעבר בגין כל אחת מהקבוצות ההומוגניות של חובות בעלי מאפייני סיכון דומים. ההפרשה המוערכת על בסיס קבוצתי עבור מכשירי האשראי החוץ מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני, תוך התחשבות בשיעור המימוש לאשראי הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני. שיעור המימוש לאשראי מחושב על ידי הבנק בהתבסס על מקדמי המרה לאשראי כמפורט בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 203, מדידה והלימות הון- סיכון אשראי- הגישה הסטנדרטית, בהתאמות מסוימות במקרים בהם קיים בבנק ניסיון עבר המצביע על שיעורי המימוש לאשראי.

זוחות כספיים

הוגדרו סוגים חדשים של חובות בעייתיים, ובהם :

- חוב פגום - אשראי שהתאגיד הבנקאי צופה כי לא יוכל לגבות את כל הסכומים בגינו, לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב, וההפרשה להפסדי אשראי בגינו נמדדת במסלול של הפרשה פרטנית. יש להחיל את הסיווג הנ"ל, גם על אשראי המצוי בפיגור מעל 90 יום, על חובות שאורגנו מחדש ועל יתרת חשבונות עובר ושב הנמצאים בחריגה, שהוגדרו כחובות בעייתיים בפיגור. חובות שאורגנו מחדש, לרבות כאלה שטרם הארגון מחדש נבחנו על בסיס קבוצתי, יסווגו כחוב פגום ויוערכו על בסיס פרטני לצורך ביצוע הפרשה להפסדי אשראי או מחיקה חשבונאית. לאור העובדה שהחוב שלגביו בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי לא ייפרע בהתאם לתנאים החוזיים המקוריים שלו, החוב ממשך להיות מסווג כחוב פגום גם לאחר שהחייב חוזר למסלול פירעון בהתאם לתנאים החדשים.

- סיכון אשראי נחות - מוגדר כאשראי מוגן באופן לא מספק על ידי השווי הנוכחי המבוסס ויכולת התשלום של החייב או של הבטחון ששועבד, ומאופיין בכך שקיימת אפשרות ברורה שהתאגיד הבנקאי יספוג הפסד מסוים אם הליקויים לא יתוקנו.

בגין החובות הפגומים אין לרשום הכנסות ריבית (לא כולל הפרשי הצמדה למדד והפרשי שער למט"ח על הקרן). לגבי חובות שנבחנו ומופרשים על בסיס קבוצתי אשר מצויים בפיגור של 90 יום או יותר, הבנק ממשך לצבור הכנסות ריבית.

הוחמרו ההוראות בגין מחיקה חשבונאית של חובות בעייתיים. בין היתר נקבע בהוראה כי :

- יש למחוק חשבונאית כל חוב שנחשב בלתי ניתן לגביה או חוב שבגינו ניהל הבנק מאמצי גביה ארוכי טווח.
- יש למחוק חשבונאית באופן מיידי כנגד הפרשה להפסדי אשראי כל חלק של חוב העודף על שווי הביטחונות אשר מזוהה כאינו בר גבייה.

- אין לדחות מחיקה חשבונאית של חוב שנערכו בגינו הפרשות פרטניות להפסדי אשראי. בדרך כלל יש למחוק בתום שנתיים.

- יש למחוק חובות בעייתיים שההפרשה בגינם נמדדת על בסיס הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי כאשר תקופת הפיגור עולה על 150 יום.

- במועד היישום לראשונה הבנק נדרש בין היתר :

- למחוק חשבונאית כל חוב אשר במועד זה עומד בתנאים למחיקה חשבונאית.

- לסווג בסיווג של השגחה מיוחדת, נחות, או פגום, כל חוב אשר עומד בתנאים לסיווג כאמור.

- לבטל את כל הכנסות הריבית שנצברו למועד יישום ההוראה וטרם נגבו בפועל בגין כל חוב אשר עומד במועד זה בתנאים המתייחסים.

- ההפרשים שנוצרו במועד היישום לראשונה של ההנחיות החדשות, בין יתרת ההפרשות להפסדי אשראי, על פי ההנחיות הקיימות, לבין יתרתן המחושבת על פי ההנחיות החדשות, נזקפו לסעיף העודפים בהון העצמי.

- יושמה הוראת שעה לשנים 2011-2012 (להלן: "תקופת המעבר"), המכילה מודל פשוט יותר לחישוב ההפרשות להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי. על פי הוראת השעה, שיעורי ההפרשות להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי, ייקבעו בתקופת המעבר בהתבסס על טווח שיעורי ההפרשות ההיסטוריים לחובות מסופקים בשנים 2008-2010 בפילוח לפי ענפי משק. וכן על שיעורי מחיקות חשבונאיות נטו שנרשמו בפועל החל מ-1 בינואר 2011. בנוסף לחישוב טווח שיעורי הפסד היסטוריים בענפי משק שונים כאמור, לצורך קביעת שיעור ההפרשה הנאות הבנק לוקח בחשבון נתונים נוספים, לרבות מגמות בהיקפי האשראי בכל ענף ותנאים

דוחות כספיים

ענפיים, נתונים מקרו כלכליים, הערכת איכות כללית של האשראי לענף משק, שינויים בנפח ובמגמה של יתרות בפיגור ויתרות פגומות והשפעות השינויים בריכוזיות האשראי.

- במטרה להתאים את ההגדרות והמונחים הכלולים בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315, בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים", למונחים שנכללו בהוראות החדשות. שונה החל מיום 1 בינואר 2011 המונח "חובות בעייתיים" למונח "סיכון אשראי בסיווג שלילי וסיכון אשראי בהשגחה מיוחדת", וכן הוא יכול שלושה סוגי חובות כאמור: "חובות פגומים", "חובות נחותים" ו-"חובות בהשגחה מיוחדת".

ההפרשה הנוספת משמשת רק כסמן לגבי הפרשה הקבוצתית כך שבמידה וסך כל ההפרשה הקבוצתית נמוכה מההפרשה הנוספת והכללית יש לבצע את ההפרשה לפי הגבוה מבין שני החישובים.

שיעורי ההפרשה הנוספת שיחולו על הסוגים השונים של החובות הבעייתיים יהיו כדלקמן:

- סיכון אשראי "בהשגחה מיוחדת" - 1%.
- סיכון אשראי "נחות" - 2%.
- סיכון אשראי "פגום" - 4%.

2. תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS):

הבנק מיישם את תקני הדיווח הכספי בינלאומיים כפי שנכללו בהוראות הדיווח לציבור בנושאים המפורטים להלן:

תקן דיווח	הנושא
IAS 8	מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות
IAS21	השפעות השינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ
IAS33	רווח למניה
IFRS2	תשלום מבוסס מניות
IAS29	דיווח כספי בכלכלות היפר-אינפלציוניות
IAS34	דיווח כספי לתקופות ביניים
IFRS3 (2008)	צירופי עסקים
IAS27 (2008)	דוחות כספיים מאוחדים ונפרדים
IAS28	השקעות בחברות כלולות
IAS36	ירידת ערך נכסים
IAS17	חכירות
IAS16	רכוש קבוע
IAS40	נדל"ן להשקעה
IFRS5	נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו
IAS10	אירועים לאחר תאריך המאזן
IAS20	הטיפול החשבונאי במענקים ממשלתיים וגילוי לגבי סיוע ממשלתי
IAS31	זכויות בעסקאות משותפות
IAS38	נכסים בלתי מוחשיים

תקני דיווח כספי בינלאומיים המפורטים לעיל אומצו בהתאם לעקרונות הבאים (למעט אם נקבע אחרת על ידי המפקח על הבנקים):

- במקרים בהם לא קיימת התייחסות ספציפית בתקנים או בפרשנויות לנושאים מהותיים או שקיימות מספר חלופות לטיפול בנושא מהותי, תאגיד בנקאי יפעל לפי הנחיות יישום ספציפיות שנקבעו על ידי המפקח;

דוחות כספיים

- במקרים שבהם עולה סוגיה מהותית אשר אינה מקבלת מענה בתקנים הבינלאומיים או בהוראות היישום של המפקח, תאגיד בנקאי יטפל בסוגיה בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב שחלים ספציפית על נושאים אלו ;
- במקומות בהם קיימת בתקן בינלאומי הפניה לתקן בינלאומי אחר שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, יפעל התאגיד הבנקאי בהתאם להוראות התקן הבינלאומי ;
- במקומות בהם קיימת בתקן בינלאומי הפניה לתקן בינלאומי שלא אומץ בהוראות הדיווח לציבור, יפעל התאגיד הבנקאי בהתאם להוראות הדיווח ובהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בישראל ;
- במקומות בהם קיימת בתקן בינלאומי הפניה להגדרה של מונח שמוגדר בהוראות הדיווח לציבור, תבוא הפניה להגדרה בהוראות במקום ההפניה המקורית.

הבנק מיישם את תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים והפרשנויות המתייחסות אליהם המפורטים לעיל, החל מיום 1 בינואר, 2011 ואילך. היישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי אשר אומץ מבוצע בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בתקן הדיווח הכספי הבינלאומי, כולל תיקון למפרע של מספרי השוואה אם נדרש על פי התקן הספציפי.

(1) השלכות האימוץ לראשונה של תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים בנושאים שאינם בליבת העסקים על הדוחות הכספיים אינן מהותיות.

צירופי עסקים (IFRS 3) (2008) דוחות כספיים מאוחדים (IAS 27)

בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים הקבוצה אימצה את ההקלה שנקבעה ב- IFRS 1, אימוץ לראשונה של תקני דיווח כספי בינלאומיים. בהתאם לכך הקבוצה לא מיישמת את IFRS 3 (2008) למפרע לגבי צירופי עסקים, רכישות של חברות כלולות, רכישות של חברות תחת שליטה משותפת ורכישות של זכויות מיעוט שהתרחשו לפני 1 בינואר 2011. לפיכך, עבור רכישות אשר אירעו לפני 1 בינואר 2011 המוניטין שהוכר ועודפי העלות שנוצרו מייצגים את הסכומים שהוכרו בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים.

החל - 1 בינואר 2011, הקבוצה מכירה במוניטין למועד הרכישה לפי השווי ההוגן של התמורה שהועברה, לרבות סכומים שהוכרו בגין זכויות כלשהן שאינן מקנות שליטה בנרכשת, וכן השווי ההוגן למועד הרכישה של זכויות הוניות בנרכשת שהוחזקו קודם לכן על ידי הרוכשת, בניכוי הסכום נטו שיוחס ברכישה לנכסים הניתנים לזיהוי שנרכשו ושל ההתחייבויות שניטלו.

במידה והקבוצה מבצעת רכישה במחיר הזדמנותי (רכישה הכוללת מוניטין שלילי), היא מכירה ברווח שנוצר כתוצאה מכך בדוח רווח והפסד במועד הרכישה, זאת לאחר שבוצעה בדיקה נוספת של הייחוס לנכסים ולהתחייבויות של הישות הנרכשת.

לא קיימת השפעה מהותית כתוצאה מיישום IFRS 3 (2008) לראשונה.

IAS 21, השפעת השינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ

בהתאם להוראות המפקח על הבנקים לפני אימוץ IFRS, שלוחה בנקאית בחו"ל של תאגיד בנקאי סווגה כפעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה זהה למטבע הפעילות של התאגיד הבנקאי. בהתאם ל- IFRS, כדי לקבוע את מטבע הפעילות, על התאגיד הבנקאי לשקול, בין היתר, את הגורמים הבאים :

- המטבע אשר משפיע בעיקר על מחירי המכירה של הסחורות והשירותים (בדרך כלל יהיה זה המטבע שבו נקובים ומסולקים מחירי המכירה של הסחורות והשירותים) והמטבע של המדינה אשר הכוחות התחרותיים והפיקוח (רגולציה) שלה קובעים בעיקר את מחירי המכירה של הסחורות והשירותים.
- המטבע אשר משפיע בעיקר על עלויות העבודה, החומרים ועלויות אחרות להספקת סחורות או שירותים (בדרך כלל, יהיה זה המטבע שבו נקובות ומסולקות עלויות אלה).

דוחות כספיים

- גורמים נוספים היכולים לספק ראייה למטבע הפעילות של הישות, כגון: המטבע בו מופקים מקורות כספיים מפעילויות מימון והמטבע בו בדרך כלל מוחזקים תקבולים מפעילות שוטפת.
  - יחסיה של השלוחה עם התאגיד הבנקאי – אם יש לפעילות החוץ מידה ניכרת של עצמאות, אם עסקאות של השלוחה עם התאגיד הבנקאי מהוות שיעור גבוה או נמוך מפעילות החוץ, אם תזרימי המזומנים מפעילות החוץ משפיעים באופן ישיר על תזרימי המזומנים של התאגיד הבנקאי והם זמינים בנקל להעברה אליה ואם תזרימי המזומנים מפעילות החוץ מספיקים למימון התחייבויותיה הקיימות והחזויות באופן רגיל של הישות, ללא העמדת מקורות על ידי התאגיד הבנקאי.
- בהתבסס על בחינה של קריטריונים אלו, נקבע כי מטבע הפעילות של שלוחות בנקאיות מסוימות אינו זהה לשקל. עם זאת, שינוי הסיווג של שלוחה בנקאית בחו"ל כשלוחה שמטבע הפעילות שלה שונה משקל דורש קבלת הנחיה מקדמית ממנהל יחידת הדיווח הכספי בפקוח על הבנקים. עד לקבלת הנחיה מקדמית כאמור ממשיך הבנק לטפל בשלוחות הבנקאיות בחו"ל כבפעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה זהה לשקל.
- בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים בנוגע לאופן היישום לראשונה, התקן מיושם מכאן ולהבא החל מהדוחות הכספיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2011. לאור זאת, קרן הון בחובה מהפרשי תרגום בסך 381 מיליוני ש"ח, שנצברה עד שנת 1994 בגין שלוחות בנקאיות בחו"ל שסווגו בעבר כיחידות אוטונומיות, סווגה ביום המעבר ליתרת העודפים.

IAS 17, חכירות

חכירות, לרבות חכירות של קרקעות ממינהל מקרקעי ישראל או מצדדים שלישיים אחרים בהן נושאת הקבוצה באופן מהותי בכל הסיכונים והתשואות מהנכס, מסווגות כחכירות מימוניות. בעת ההכרה לראשונה נמדדים הנכסים החכורים בסכום השווה לנמוך מבין השווי ההוגן והערך הנוכחי של דמי החכירה המינימאליים העתידיים. הנכס מופחת לאורך תקופת החכירה והתחייבויות נמדד בעלות מופחת בהתאם לשיטת הריבית האפקטיבית. השפעת היישום באה לידי ביטוי להפחתת קרקעות לאורך תקופת החכירה בסך של כ-14 מיליוני ש"ח.

IAS 38, נכסים בלתי מוחשיים

נכס בלתי מוחשי יוכר אם ורק אם עלותו ניתנת למדידה באופן מהימן וכמו כן צפוי שההטבות הכלכליות העתידיות החזויות שניתן ליחסן לנכס יזרמו אל הישות. נכס בלתי מוחשי שהוכר ימדד לראשונה לפי העלות. מדידתו העוקבת תהיה לפי עלותו בניכוי הפחתה שנצברה ובניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו (מודל העלות) או לפי שווי ההוגן במועד הערכתו מחדש בניכוי הפחתה שנצברה לאחר מכן ובניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו לאחר מכן (מודל הערכה מחדש).

מוניטין אשר הוכר במסגרת צירוף עסקים נמדד בתקופות עוקבות לפי עלות בניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו ואינו מופחת באופן שיטתי. מדידת ירידת ערך נבחנת לפחות פעם בשנה.

ליישום לראשונה לא היתה השפעה מהותית.

3. מדידת שווי הוגן - תקן חשבונאות אמריקאי FAS 157 (ASC820-10) להלן "FAS 157" וחלופת שווי הוגן תקן אמריקאי FAS 159 (ASC825-10) להלן "FAS 159"

FAS 157 מגדיר שווי הוגן וקובע מסגרת עבודה עקבית למדידת שווי הוגן על ידי הגדרת טכניקות הערכת שווי הוגן לגבי נכסים והתחייבויות וקביעת מדרג שווי הוגן והנחיות יישום מפורטות.

הבנק מבחין בין שני סוגי נתונים המשמשים בקביעת השווי ההוגן:

נתונים נצפים (observable inputs) המייצגים מידע הזמין בשוק המתקבל ממקורות בלתי תלויים ונתונים לא נצפים (unobservable inputs) המשקפים את ההנחות של התאגיד הבנקאי. סוגים אלו של נתונים יוצרים מדרג שווי הוגן כמפורט להלן:

דוחות כספיים

נתוני רמה 1: מחירים מצוטטים (לא מותאמים) בשווקים פעילים לנכסים או להתחייבויות זהים.

נתוני רמה 2: מחירים מצוטטים לנכסים או להתחייבויות דומים בשווקים פעילים; מחירים מצוטטים לנכסים או להתחייבויות זהים בשווקים שאינם פעילים; מחירים הנגזרים ממודלים להערכה אשר כל הנתונים המשמעותיים (significant inputs) בהם הינם נצפים בשוק או נתמכים על ידי נתוני שוק נצפים.

נתוני רמה 3: נתונים לא נצפים עבור הנכס או ההתחייבות הנובעים ממודלים להערכה אשר אחד או יותר מהנתונים המשמעותיים (significant inputs) בהם לא נצפים.

היררכיה זו דורשת שימוש בנתוני שוק נצפים, כאשר מידע זה קיים. כאשר הדבר הינו אפשרי, הבנק שוקל מידע שוק נצפה ורלבנטי במסגרת הערכתו. היקף ותדירות העסקאות, גודל מרווח ה-bid-ask וכן גודל ההתאמה הנדרשת כאשר משווים עסקאות דומות הינם כולם גורמים אשר נלקחים בחשבון כאשר קובעים את הנזילות של שווקים ואת הרלבנטיות של מחירים נצפים באותם שווקים.

יישום הכללים שנקבעו ב-FAS157 חייב הפסקת השימוש בפקטור גודל ההחזקה (blockage factor) בחישוב השווי ההוגן וכן החליף את ההנחיות האוסרות את ההכרה ברווחים של היום הראשון (day one gains) והמחייבות לקבוע את השווי ההוגן של מכשירים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל לפי מחיר העסקה.

FAS 157 דורש מהתאגיד הבנקאי לשקף את סיכון האשראי וסיכונים אחרים במדידת השווי ההוגן של חוב, רבות נגזרים, אשר הונפק על ידו ונמדד לפי שווי הוגן.

הבנק נדרש לבחון מחדש את שיטות ההערכה המיושמות על ידו למדידת שווי הוגן בהתחשב בנסיבות הרלוונטיות לעסקאות השונות, לרבות מחירי העסקאות האחרונות בשוק, מחירים אינדיקטיביים של שירותי הערכה ותוצאות של בדיקה לאחור (back-testing) של סוגי עסקאות דומות.

בהתאם להוראות המעבר לשנת 2011, נקבעו הנחיות ספציפיות בנוגע לנתונים שישמשו בחישוב השווי ההוגן של מכשירים נגזרים. כמו כן, נקבע כי בדוחות כספיים רבעוניים ושנתיים בשנת 2011, תאגיד בנקאי אינו נדרש להשתמש במודלים מורכבים הכוללים תרחישים שונים של חשיפה פוטנציאלית כדי למדוד את רכיב סיכון האשראי שנכלל בשווי ההוגן של מכשירים נגזרים. בהתאם להוראות המעבר הני"ל ובהתאם להנחיות של המפקח על הבנקים, הבנק מבצע את חישוב ההתאמה כאמור על בסיס קבוצתי, תוך שימוש במדד לאיכות האשראי לפי קבוצות של צדדים נגדיים דומים, למשל בהתבסס על דירוגים פנימיים.

FAS 159 מאפשר לתאגיד בנקאי לבחור, במועדי בחירה מוגדרים, למדוד בשווי הוגן מכשירים פיננסיים ופריטים מסוימים אחרים (הפריטים הכשירים), אשר בהתאם להוראות הדיווח לציבור לא נדרש למדוד אותם בשווי הוגן. רווחים והפסדים שטרם מומשו בגין השינויים בשווי ההוגן של הפריטים לגביהם נבחרה חלופת השווי ההוגן, ידווחו בדוח רווח והפסד בכל מועד דיווח עוקב. כמו כן, עלויות ועמלות מראש הקשורות לפריטים לגביהם תיבחר חלופת השווי ההוגן יוכרו ברווח והפסד במועד התהוותן ולא יידחו. בחירת יישום חלופת השווי ההוגן כאמור לעיל תיעשה לגבי כל מכשיר בנפרד (instrument-by-instrument) ואינה ניתנת לביטול. בנוסף, FAS 159 קובע דרישות הצגה וגילוי המיועדות לסייע להשוואה בין תאגידים בנקאיים הבוחרים בבסיסי מדידה שונים לסוגים דומים של נכסים והתחייבויות.

למרות האמור לעיל, הובהר על ידי הפיקוח על הבנקים כי תאגיד בנקאי לא יבחר בחלופת השווי ההוגן, אלא אם התאגיד הבנקאי פיתח מראש ידע, מערכות, נהלים ובקורות ברמה גבוהה שיאפשרו לו למדוד את הפריט ברמה גבוהה של מהימנות. לפיכך, תאגיד בנקאי לא יבחר בחלופת השווי ההוגן לגבי נכס כלשהו שמתאים לסיווג לרמה 2 או לרמה 3 במדרג השווי ההוגן, או לגבי התחייבות כלשהי, אלא אם קיבל לכך אישור מראש מהפיקוח על הבנקים.

לאימוץ התקנים הני"ל לא היתה השפעה מהותית.

ג. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1. בחודש דצמבר 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות 23, הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל שליטה בה. התקן מחליף את תקנות ניירות ערך (הצגת פעולות בין תאגיד לבין

דוחות כספיים

בעל שליטה בו בדוחות הכספיים), התשנ"ו-1996, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים. התקן קובע כי נכסים והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה בין הישות לבין בעל השליטה בה ימדדו במועד העסקה לפי שווי הוגן וההפרש בין השווי ההוגן לבין התמורה שנוקפה בעסקה ייזקף להון העצמי. הפרש בחובה מהווה במהותו דיבידנד ולכן מקטין את יתרת העודפים. הפרש בזכות מהווה במהותו השקעת בעלים ולכן יוצג בסעיף נפרד בהון העצמי שייקרא "קרן הון מעסקה בין ישות לבין בעל השליטה בה".

התקן דן בשלוש סוגיות הנוגעות לעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה, כדלקמן: (1) העברת נכס לישות מבעל השליטה, או לחילופין, העברת נכס מהישות לבעל השליטה; (2) נטילת התחייבות של הישות כלפי צד שלישי, במלואה או בחלקה, על ידי בעל השליטה, שיפוי הישות על ידי בעל השליטה בה בגין הוצאה, וויתור בעל השליטה לישות על חוב שמגיע לו מהישות, במלואו או בחלקו; ו-3) הלוואות שניתנו לבעל השליטה או הלוואות שהתקבלו מבעל השליטה. כמו כן, קובע התקן את הגילוי שיש לתת בדוחות הכספיים בנוגע לעסקאות בין הישות לבין בעל השליטה בה במהלך התקופה.

בחודש מאי 2008 הופץ מכתב על ידי המפקח על הבנקים בו צוין כי נערכת בחינה מחודשת של הכללים שיחולו על תאגידי בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי לגבי הטיפול בעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה. על פי המכתב, בכוונת הפיקוח על הבנקים לקבוע כי על עסקאות בין תאגיד בנקאי או חברת כרטיסי אשראי לבין בעל שליטה בהם ועל עסקאות בין תאגיד בנקאי לבין חברה בשליטתו יחולו הכללים הבאים:

- תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים;
  - בהיעדר התייחסות ספציפית בתקני הדיווח הכספי הבינלאומיים, יישמו כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב החלים על תאגידי בנקאיים בארה"ב, בתנאי שהם לא סותרים את תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים;
  - בהיעדר התייחסות בכללי החשבונאות המקובלים בארה"ב יש ליישם את הכללים בתקן 23, בתנאי שאינם סותרים את תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים וגם את הכללים המקובלים בארה"ב כאמור לעיל.
- למועד פרסום הדוחות טרם פורסמה הוראה סופית של המפקח על הבנקים בנוגע לאימוץ כללים ספציפיים בנושא ובנוגע לאופן יישומם לראשונה.
2. בחודש יולי 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 29, אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים. התקן קובע כי ישויות הכפופות לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 ומחויבות לדווח על פי תקנותיו של חוק זה, יערכו את דוחותיהן הכספיים לפי תקני IFRS לתקופות המתחילות החל מיום 1 בינואר 2008. האמור לא חל על תאגידי בנקאיים שדוחותיהם הכספיים ערוכים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.
- בחודש יוני 2009 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא דיווח של תאגידי בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) אשר קובע את אופן האימוץ הצפוי של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) על ידי תאגידי בנקאיים. בהתאם לחוזר, תאריך היעד לדיווח של תאגידי בנקאיים בהתאם לתקני ה-IFRS הינו:
- בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי - ביום 1 בינואר 2011. יחד עם זאת, תקני IFRS בנושאים המפורטים להלן טרם נכנסו לתוקף והם יאומצו בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים לכשיפורסמו בנוגע לעיתוי ולאופן יישומם לראשונה:
    - IAS 7, דוחות תזרים מזומנים;
    - IAS 12, מסים על ההכנסה;
    - IAS 19, הטבות עובד;
    - IAS 23, עלויות אשראי;
    - IAS 24, גילויים בהקשר לצד קשור.

דוחות כספיים

- בנושאים בליבת העסק הבנקאי - החל מיום 1 בינואר 2013, כאשר בכוונת הפיקוח על הבנקים לקבל במהלך שנת 2011 החלטה סופית בנושא זה. ההחלטה הסופית תקבע בהתחשב בלוח הזמנים שיקבע בארה"ב ובהתקדמות תהליך ההתכנסות בין גופי התקינה הבינלאומית והאמריקאית.

בחוזר הובהר כי לאחר השלמת הליך התאמת ההוראות לתקנים הבינלאומיים תיוותר סמכותו של הפיקוח על הבנקים לקבוע הבהרות מחייבות לגבי אופן ישום דרישות בתקנים הבינלאומיים, וכן לקבוע הוראות נוספות במקרים שבהם הדבר מתחייב לנוכח דרישות רשויות פיקוח במדינות מפותחות בעולם או בנושאים שלגביהם לא קיימת התייחסות בתקנים הבינלאומיים. בנוסף, הפיקוח על הבנקים ישמור על סמכותו לקבוע דרישות גילוי ודיווח.

3. במהלך חודש אפריל 2011 פרסם ה-FASB עדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-02 בנושא קביעה על ידי נותן אשראי האם ארגון מחדש של חוב מהווה ארגון מחדש של חוב בעייתי. בהתאם לתקינה אמריקאית בנושא (ASC 310), חוב שאורגן מחדש כחוב בעייתי הינו חוב אשר עבר פורמאלית ארגון מחדש, במסגרתו - מסיבות לכלילות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של חייב - הבנק העניק ויתור ללווה.

העדכון מספק הנחיות נוספות המבהירות מתי ייחשב ארגון מחדש של חוב כארגון מחדש של חוב בעייתי במסגרתו הוענק על ידי נותן האשראי ויתור. בפרט, נכללו הבהרות בכל הקשור לאופן היישום של מבחן הויתור בריבית אפקטיבית. כמו כן, נכללו הנחיות לקביעה האם הוענק הויתור בארגון מחדש של חוב שבמסגרתו הריבית החוזית בהתאם לתנאים החדשים גבוהה יותר מהריבית החוזית המקורית, אך עדיין נמוכה בהשוואה לריבית בשוק לגבי הלוואות בעלות מאפייני סיכון דומים ובהתחשב במכלול התנאים שנקבעו במסגרת הארגון מחדש. כמו כן הובהר כי במצבים בהם לחייב לא קיימת אפשרות לגייס חוב בעל מאפייני סיכון דומים בתנאי שוק יידרש הבנק לבחון את מכלול התנאים האחרים של הארגון מחדש לקביעה האם הוענק ויתור.

לצורך קביעה האם הלווה הינו בקשיים יידרש הבנק, בין היתר, להעריך האם צפוי שהלווה יקלע לאירוע הכשל בעתיד הנראה לעין. במידה ואירוע הכשל כאמור הינו צפוי (probable) על הבנק להסיק כי הלווה נמצא בקשיים פיננסיים.

בנוסף, בהתאם לתקינה הקיימת, דחייה לא משמעותית בתשלומים לא מהווה ויתור. ה-ASU מספק רשימה של סממנים שעשויים להצביע על כך שהעיכוב אינו מהותי, כגון: הסכום של התשלומים שאורגנו מחדש אינו מהותי ביחס ליתרת החוב שלא נפרעה או ביחס לשווי הביטחון וכן הדחייה אינה מהותית ביחס לתדירות התשלומים (חודשית, רבעונית וכד'), מועד הפירעון החוזי המקורי והמח"מ הצפוי המקורי של החוב. בהתאם ל-ASU, נותן האשראי חייב להביא בחשבון השפעה מצטברת של ארגון מחדש שבוצע בעבר בעת ביצוע הערכה האם הדחייה אינה מהותית.

כמו כן, ה-ASU קובע שורה של דרישות גילוי לגבי פעולות ארגון מחדש של חוב בעייתי.

הכללים שנקבעו ב-ASU יכנסו לתוקף לתקופות המתחילות לאחר 15 ביוני 2011 (כלומר החל מ-1 ביולי 2011). יישום מוקדם אפשרי. שינויים באופן המדידה של הפרשה להפסדי אשראי ייושמו באופן של מכאן ולהבא (כלומר, מדידה של יתרות חוב שיוגדרו כחובות פגומים בעקבות היישום לראשונה של ה-ASU).

בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים, עדכון זה ייושם על ידי תאגידיים בנקאיים החל ממועד תחולתו על הבנקים בארה"ב, למעט דרישות הגילוי שלא יחולו בשלב זה.

הבנק בוחן את השלכות היישום לראשונה של עדכון התקינה החשבונאית.

4. במהלך חודש אפריל 2011 פרסם ה-FASB עדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-03 בנושא בחינה מחדש של שליטה אפקטיבית בעסקאות רכש חוזר, אשר מהווה עדכון לכללים שנקבעו ב-FAS 166 (ASC 860).

על פי העדכון, נדרש לשנות את האופן שבו מוערך קיום שליטה אפקטיבית בידי מעביר בעסקאות רכש חוזר. הערכת קיום שליטה אפקטיבית תתמקד בזכויות החוזיות ובהתחייבויות החוזיות של המעביר, ולכן לא יובא בחשבון (1) קריטריון שדורש שלמעביר תהיה יכולת לרכוש ניירות שהועברו גם במקרה כשל של הנעבר, וכן (2)

דוחות כספיים

הנחיות בנושא דרישת הביטחונות בקשר לקריטריון הנ"ל. קריטריונים נוספים לבחינת קיום השליטה האפקטיבית לא שונו על ידי ה-ASU. קריטריונים אלה מצביעים כי למעביר נותרת שליטה אפקטיבית על הנכסים שהועברו (ולכן העברת הנכסים תטופל כחוב מובטח) אם מתקיימים כל התנאים שלהלן:

- הנכסים שיירכשו חזרה או ייפדו זהים או זהים במהות לנכסים שהועברו;
- ההסכם הוא לרכוש אותם חזרה או לפדות אותם לפני מועד הפירעון, במחיר קבוע או במחיר הניתן לקביעה;
- וההסכם נערך בעת ובעונה אחת עם ההעברה.

העדכון יחול לגבי התקופות המתחילות לאחר 15 בדצמבר 2011 (כלומר החל מ-1 בינואר 2012) ויישם באופן של מכאן ולהבא לגבי עסקאות חדשות ועסקאות קיימות ששונו בתחילת התקופה הרבעונית או השנתית הראשונה שלאחר מועד כניסתו לתוקף. לא יתאפשר יישום מוקדם.

הבנק בוחן את השלכות היישום לראשונה של עדכון התקינה החשבונאית.

5. הנחיות והבהרות בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים:

ביום 27 במרס 2011 פורסמו הנחיות של הפיקוח על הבנקים בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים. ההנחיות קובעות מספר הבהרות בנוגע להערכת התחייבות בגין זכויות עובדים והנחיות בדבר בקרה פנימית על תהליך הדיווח הכספי בנושא זכויות עובדים תוך דרישה לשיתוף אקטואר מוסמך, זיהוי ומיון התחייבויות בגין זכויות עובדים, קיום בקרות פנימיות לצורך הסתמכות על הערכת האקטואר ותיקופה וכן דרישות גילוי מסוימות. ביום 23 במאי 2011 פירסם הפיקוח על הבנקים הבהרה לפיו נדחה היישום לראשונה של ההנחיה הנ"ל ל-1 באפריל 2011.

הבנק בוחן את השלכות החוזר הן על מדידת ההתחייבות והן על תהליך הבקרה הפנימית בנושא זכויות עובדים. הנושא נמצא בדיונים בין הבנק לבין הפיקוח על בנקים בבישראל. בשלב זה לא ניתן להעריך את ההשפעה על מדידת התחייבויות בגין זכויות עובדים.

ליום 31 במרס 2011 (בלתי מבוקר)				
הערך במאזן	עלות מופחתת	לשווי הוגן	הוכרו מהתאמות	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות
(במיליוני ש"ח)			לשווי הוגן	שווי הוגן (א)
1. אגרות חוב המוחזקות לפדיון:				
אגרות חוב ומלוות-				
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון -				

ליום 31 במרס 2011 (בלתי מבוקר)				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווח כולל אחר מצטבר	הפסדים	שווי הוגן (א)
(במיליוני ש"ח)	(במניות עלות)	רווחים		
2. ניירות ערך זמינים למכירה:				
אגרות חוב ומלוות-				
16,273	16,384	104	(215)	16,273
2,468	2,483	3	(18)	2,468
16,782	16,851	234	(303)	16,782
35,523	35,718	341	(536)	35,523
מניות וקרנות נאמנות:				
2,725	2,218	527	(20)	2,725
38,248	37,936	868	(556) (ג)	38,248
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה				

ליום 31 במרס 2011 (בלתי מבוקר)				
הערך במאזן	עלות מופחתת	מומשו מהתאמות	מומשו מהתאמות	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות
(במיליוני ש"ח)	(במניות עלות)	לשווי הוגן	לשווי הוגן	שווי הוגן (א)
3. ניירות ערך למסחר:				
אגרות חוב ומלוות-				
5,610	5,630	38	(58)	5,610
881	888	1	(8)	881
1,998	2,003	23	(28)	1,998
8,489	8,521	62	(94)	8,489
מניות וקרנות נאמנות:				
353	713	1	(361)	353
8,842	9,234	63 (ד)	(455) (ד)	8,842
סך כל ניירות הערך למסחר				
סך כל ניירות הערך				
47,090	47,170	931	(1,011)	47,090

הערות ראה בעמוד 165.

ליום 31 במרס 2010 (בלתי מבוקר)				
הערך במאזן	עלות מופחתת	לשווי הוגן	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות
(במיליוני ש"ח)			לשווי הוגן	שווי הוגן (א)
1. אגרות חוב המוחזקות לפדיון:				
אגרות חוב ומלוות-				
של הממשלה	161	161	6	-
של ממשלות זרות	511	511	15	-
של חברות אחרות	55	55	-	-
סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון	727	727	21	-

ליום 31 במרס 2010 (בלתי מבוקר)				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווח כולל אחר מצטבר	רווחים	הפסדים
(במיליוני ש"ח)	(במניות עלות)			
2. ניירות ערך זמינים למכירה:				
אגרות חוב ומלוות-				
של הממשלה	21,018	20,826	197	(5)
של ממשלות זרות	472	468	5	(1)
של חברות אחרות	18,132	18,200	336	(404)
	39,622	39,494	538	(410)
מניות וקרנות נאמנות:				
של חברות אחרות (ב)	2,633	1,841	793	(1)
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה	42,255	41,335	1,331	(411)

ליום 31 במרס 2010 (בלתי מבוקר)				
הערך במאזן	עלות מופחתת	מומשו מהתאמות מומשו מהתאמות	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות
(במיליוני ש"ח)	(במניות עלות)	לשווי הוגן	לשווי הוגן	שווי הוגן (א)
3. ניירות ערך למסחר:				
אגרות חוב ומלוות-				
של הממשלה	5,779	5,693	90	(4)
של ממשלות זרות	1,788	1,776	16	(4)
של חברות אחרות	1,825	1,800	43	(18)
	9,392	9,269	149	(26)
מניות וקרנות נאמנות:				
של חברות אחרות	152	503	-	(351)
סך כל ניירות הערך למסחר	9,544	9,772	149	(377)
סך כל ניירות הערך	52,526	51,834	1,501	(788)

הערות ראה בעמוד 165.

ליום 31 בדצמבר 2010 (מבוקר)					
הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות		רווחים שטרם הוכרו מהתאמות		הערך במאזן (במיליוני ש"ח)	עלות מופחתת לשווי הוגן
שווי הוגן (א)	שווי הוגן	לשווי הוגן	הפסדים		
1. אגרות חוב המוחזקות לפדיון:					
אגרות חוב ומלוות-					
-	-	-	-	-	של הממשלה
-	-	-	-	-	של ממשלות זרות
-	-	-	-	-	של חברות אחרות
-	-	-	-	-	סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון

ליום 31 בדצמבר 2010 (מבוקר)					
רווח כולל אחר מצטבר		עלות מופחתת		הערך במאזן (במיליוני ש"ח)	(במניית עלות) רווחים
שווי הוגן (א)	הפסדים	הפסדים	רווחים		
2. ניירות ערך זמינים למכירה:					
אגרות חוב ומלוות-					
25,382	(39)	154	25,267	25,382	של הממשלה
2,101	(3)	6	2,098	2,101	של ממשלות זרות
16,774	(390)	258	16,906	16,774	של חברות אחרות
44,257	(432)	418	44,271	44,257	
מניות וקרנות נאמנות:					
של חברות אחרות (ב)					
2,859	(5)	653	2,211	2,859	
47,116	(ג) (437)	(ג) 1,071	46,482	47,116	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

ליום 31 בדצמבר 2010 (מבוקר)					
הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות מומשו מהתאמות		רווחים שטרם הוכרו מהתאמות מומשו מהתאמות		הערך במאזן (במיליוני ש"ח)	(במניית עלות) לשווי הוגן
שווי הוגן (א)	לשווי הוגן	לשווי הוגן	הפסדים		
3. ניירות ערך למסחר:					
אגרות חוב ומלוות-					
5,788	(17)	72	5,733	5,788	של הממשלה
750	(7)	-	757	750	של ממשלות זרות
1,860	(35)	18	1,877	1,860	של חברות אחרות
8,398	(59)	90	8,367	8,398	
מניות וקרנות נאמנות:					
של חברות אחרות					
277	(359)	-	636	277	
8,675	(ד) (418)	(ד) 90	9,003	8,675	סך כל ניירות הערך למסחר
55,791	(855)	1,161	55,485	55,791	סך כל ניירות הערך

הערות ראה בעמוד 165.

הערות:

- (א) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (ב) כולל 1,277 מיליוני ש"ח בגין מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות (31 בדצמבר 2010 - 1,289 מיליוני ש"ח וב-31 במרס 2010 - 1,054 מיליוני ש"ח).
- (ג) בגין ניירות ערך זמינים למכירה, רווח כולל אחר - רווחים (הפסדים) שטרם מומשו כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" למעט ניירות ערך שיועדו כגידורים בגידור שווי הוגן.
- (ד) נזקפו לדוח רווח והפסד אך טרם מומשו.
- ניירות ערך שהושאלו בסך 471 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2010 - 1,211 מיליוני ש"ח וב-31 במרס 2010 - 601 מיליוני ש"ח) מוצגים במסגרת סעיף אשראי לציבור.

דוחות כספיים

באור 2 - ניירות ערך (המשך)

מזה: ניירות ערך מגובי נכסים
סכומים מדווחים

ליום 31 במרס 2011 (בלתי מבוקר)				
הערך במאזן	עלות	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר*	רווחים	הפסדים
(במיליוני ש"ח)				
1. אגרות חוב זמינות למכירה				
ניירות ערך מסוג העבר באמצעות				
(Pass-through securities)				
1,526	1,497	38	(9)	1,526
ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של GNMA				
227	217	10	-	227
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC				
1,753	1,714	48	(9)	1,753
סך הכל				
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים				
(כולל CMO ו-STRIPPED MBS)				
ניירות ערך שהונפקו על ידי FHLMC, FNMA, או				
1,389	1,388	10	(9)	1,389
GNMA, או שקיימת לגביהם ערבות של גופים אלה				
358	368	1	(11)	358
שאר ניירות הערך מגובי המשכנתאות				
1,747	1,756	11	(20)	1,747
סך הכל				
ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)				
37	37	-	-	37
חייבים בגין כרטיסי אשראי				
2	3	-	(1)	2
קווי אשראי לכל מטרה בביטחון דירת מגורים				
5	5	-	-	5
אשראי אחר לאנשים פרטיים				
727	700	56	(29)	727
אגרות חוב מסוג CLO				
29	29	-	-	29
אגרות חוב מסוג CDO				
61	44	17	-	61
אגרות חוב מסוג SCDO				
4	5	-	(1)	4
אחרים				
865	823	73	(31)	865
סך הכל				
4,365	4,293	132	(60)	4,365
סך כל אגרות החוב מגובי נכסים זמינות למכירה				

* סכומים שנזקפו לקרן ההון כחלק מהתאמות ניירות ערך זמינים למכירה לשווי הוגן.

באור 2 - ניירות ערך (המשך)

מזה: ניירות ערך מגובי נכסים
סכומים מדווחים

ליום 31 במרס 2011 (בלתי מבוקר)				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו	הפסדים שטרם מומשו	
		לשווי הוגן *	לשווי הוגן *	שווי הוגן
(במיליוני ש"ח)				
2. אגרות חוב למסחר				
ניירות ערך מסוג העבר באמצעות				
(Pass-through securities)				
9	9	-	-	9
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA ועל ידי FHLMC				
7	7	-	-	7
ניירות ערך אחרים				
16	16	-	-	16
סך הכל				
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים				
(כולל CMO ו-STRIPPED MBS)				
ניירות ערך שהונפקו על ידי FHLMC, FNMA, או				
24	24	1	-	24
GNMA, או שקיימת לגביהם ערבות של גופים אלה				
10	10	-	(2)	10
שאר ניירות הערך מגובי המשכנתאות				
34	34	1	(2)	34
סך הכל				
ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)				
3	3	-	-	3
קווי אשראי לכל מטרה בביטחון דירת מגורים				
145	145	1	(1)	145
אשראי לרכישת רכב				
6	6	-	-	6
אשראי שאינו לאנשים פרטיים				
1	1	-	(5)	1
אגרות חוב מסוג CDO				
2	2	-	(1)	2
אחרים				
157	157	1	(7)	157
סך הכל				
207	207	2	(9)	207
סך כל אגרות החוב מגובי נכסים למסחר				

* רווחים (הפסדים) אלה נזקפו לחשבון רווח והפסד.

דוחות כספיים

באור 2 - ניירות ערך (המשך)

מזה: ניירות ערך מגובי נכסים

סכומים מדווחים

ליום 31 במרס 2010 (בלתי מבוקר)					
שוי הוגן	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר*		עלות מופחתת	הערך במאזן	
	הפסדים	רווחים			
(במיליוני ש"ח)					
1. אגרות חוב זמינות למכירה					
ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Pass-through securities)					
2,100	(6)	29	2,077	2,100	ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של GNMA
427	-	14	413	427	ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC
2,527	(6)	43	2,490	2,527	סך הכל
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)					
ניירות ערך שהונפקו על ידי FHLMC, FNMA, או GNMA, או שקיימת לגביהם ערבות של גופים אלה					
2,111	(4)	26	2,089	2,111	שאר ניירות הערך מגובי המשכנתאות
31	(28)	-	59	31	
2,142	(32)	26	2,148	2,142	סך הכל
ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)					
2	(2)	-	4	2	קווי אשראי לכל מטרה בביטחון דירת מגורים
10	-	-	10	10	אשראי לרכישת רכב
6	-	-	6	6	אשראי אחר לאנשים פרטיים
856	(36)	165	727	856	אגרות חוב מסוג CLO
23	-	-	23	23	אגרות חוב מסוג CDO
67	-	14	53	67	אגרות חוב מסוג SCDO
6	-	-	6	6	אחרים
970	(38)	179	829	970	סך הכל
5,639	(76)	248	5,467	5,639	סך כל אגרות החוב מגובי נכסים זמינות למכירה

* סכומים שנזקפו לקרן ההון כחלק מהתאמות ניירות ערך זמינים למכירה לשוי הוגן.

דוחות כספיים

באור 2 - ניירות ערך (המשך)

מזה: ניירות ערך מגובי נכסים
סכומים מדווחים

ליום 31 במרס 2010 (בלתי מבוקר)				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם		הפסדים שטרם מומשו
		מומשו	מהתאמות לשווי הוגן *	
שוי	הוגן	מהתאמות לשווי הוגן	מהתאמות לשווי הוגן *	הוגן
(במיליוני ש"ח)				
2. אגרות חוב למסחר				
ניירות ערך מסוג העבר באמצעות				
(Pass-through securities)				
1	1	-	-	1
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA ועל ידי FHLMC				
1	1	-	-	1
סך הכל				
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים				
(כולל CMO ו-STRIPPED MBS)				
ניירות ערך שהונפקו על ידי FHLMC, FNMA, או				
36	36	1	-	36
GNMA, או שקיימת לגביהם ערבות של גופים אלה				
45	45	-	(7)	45
שאר ניירות הערך מגובי המשכנתאות				
81	81	1	(7)	81
סך הכל				
ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)				
4	4	-	(2)	4
קווי אשראי לכל מטרה בביטחון דירת מגורים				
-	-	-	-	-
אשראי לרכישת רכב				
3	3	-	-	3
אשראי שאינו לאנשים פרטיים				
2	2	-	(4)	2
אגרות חוב מסוג CDO				
2	2	-	-	2
אחרים				
11	11	-	(6)	11
סך הכל				
93	93	1	(13)	93
סך כל אגרות החוב מגובי נכסים למסחר				

* רווחים (הפסדים) אלה נזקפו לחשבון רווח והפסד.

3. בתיק לפדיון נכלל נייר ערך שהונפק על ידי FHLMC הערך במאזן והשווי הוגן הינו בסך של כ- 8 מיליון ש"ח.

דוחות כספיים

באור 2 - ניירות ערך (המשך)

מזה: ניירות ערך מגובי נכסים
סכומים מדווחים

ליום 31 בדצמבר 2010 (מבוקר)					
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר*	שווי הוגן		
(במיליוני ש"ח)					
1. אגרות חוב זמינות למכירה					
ניירות ערך מסוג העבר באמצעות					
(Pass-through securities)					
1,734	1,707	38	(11)	1,734	ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של GNMA
247	237	10	-	247	ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA ועל ידי FHLMC
1,981	1,944	48	(11)	1,981	סך הכל
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים					
(כולל CMO ו-STRIPPED MBS)					
ניירות ערך שהונפקו על ידי FHLMC, FNMA, או					
1,424	1,421	14	(11)	1,424	GNMA, או שקיימת לגביהם ערבות של גופים אלה
37	49	-	(12)	37	שאר ניירות הערך מגובי המשכנתאות
1,461	1,470	14	(23)	1,461	סך הכל
ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)					
38	38	-	-	38	חייבים בגין כרטיסי אשראי
2	3	-	(1)	2	קווי אשראי לכל מטרה בביטחון דירת מגורים
4	4	-	-	4	אשראי לרכישת רכב
6	6	-	-	6	אשראי אחר לאנשים פרטיים
760	686	102	(28)	760	אגרות חוב מסוג CLO
28	28	-	-	28	אגרות חוב מסוג CDO
57	45	12	-	57	אגרות חוב מסוג SCDO
4	5	-	(1)	4	אחרים
899	815	114	(30)	899	סך הכל
4,341	4,229	176	(64)	4,341	סך כל אגרות החוב מגובי נכסים זמינות למכירה

* סכומים שנזקפו לקרן ההון כחלק מהתאמות ניירות ערך זמינים למכירה לשווי הוגן.

דוחות כספיים

באור 2 - ניירות ערך (המשך)

מזה: ניירות ערך מגובי נכסים
סכומים מדווחים

ליום 31 בדצמבר 2010 (מבוקר)					
הפסדים		רווחים שטרם מומשו		הערך במאזן	עלות מופחתת
שווי הוגן	מהתאמות לשווי הוגן *	שטרם מומשו	מהתאמות לשווי הוגן *		
2. אגרות חוב למסחר					
ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Pass-through securities)					
10	-	-	10	10	ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA ועל ידי FHLMC
7	-	-	7	7	ניירות ערך אחרים
17	-	-	17	17	סך הכל
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)					
ניירות ערך שהונפקו על ידי FHLMC, FNMA, או GNMA, או שקיימת לגביהם ערבות של גופים אלה					
27	-	1	26	27	שאר ניירות הערך מגובי המשכנתאות
11	(2)	-	13	11	סך הכל
38	(2)	1	39	38	
ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)					
3	-	-	3	3	קווי אשראי לכל מטרה בביטחון דירת מגורים
148	(1)	-	149	148	אשראי לרכישת רכב
5	-	-	5	5	אשראי שאינו לאנשים פרטיים
-	-	-	-	-	אגרות חוב מסוג CDO
2	(1)	-	3	2	אחרים
158	(2)	-	160	158	סך הכל
213	(4)	1	216	213	סך כל אגרות החוב מגובי נכסים למסחר

* רווחים (הפסדים) אלה נזקפו לחשבון רווח והפסד.

ליום 31 במרס 2011 (בלתי מבוקר)					
עד 12 חודשים		מעל 12 חודשים		סך הכל	
הפסדים	שטרם מומשו מהתאמות שווי הוגן	הפסדים	שטרם מומשו מהתאמות שווי הוגן	הפסדים	שטרם מומשו מהתאמות שווי הוגן
(במיליוני ש"ח)					
פירוט נוסף לגבי ניירות ערך זמינים למכירה מגובי נכסים שבגינם כלולים הפסדים שטרם מומשו מהתאמות שווי הוגן					
220	(9)	-	-	220	(9)
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)					
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל STRIPPED MBS, REMIC ו-CMO)					
659	(8)	183	(12)	842	(20)
ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)					
169	(6)	405	(25)	574	(31)
1,048	(23)	588	(37)	1,636	(60)
סך הכל					

ליום 31 במרס 2010 (בלתי מבוקר)					
עד 12 חודשים		מעל 12 חודשים		סך הכל	
הפסדים	שטרם מומשו מהתאמות שווי הוגן	הפסדים	שטרם מומשו מהתאמות שווי הוגן	הפסדים	שטרם מומשו מהתאמות שווי הוגן
(במיליוני ש"ח)					
פירוט נוסף לגבי ניירות ערך זמינים למכירה מגובי נכסים שבגינם כלולים הפסדים שטרם מומשו מהתאמות שווי הוגן					
372	(6)	5	-	377	(6)
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)					
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל STRIPPED MBS, REMIC ו-CMO)					
124	-	598	(32)	722	(32)
ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)					
5	-	437	(38)	442	(38)
501	(6)	1,040	(70)	1,541	(76)
סך הכל					

ליום 31 בדצמבר 2010 (מבוקר)					
עד 12 חודשים		מעל 12 חודשים		סך הכל	
הפסדים	שטרם מומשו מהתאמות שווי הוגן	הפסדים	שטרם מומשו מהתאמות שווי הוגן	הפסדים	שטרם מומשו מהתאמות שווי הוגן
(במיליוני ש"ח)					
פירוט נוסף לגבי ניירות ערך זמינים למכירה מגובי נכסים שבגינם כלולים הפסדים שטרם מומשו מהתאמות שווי הוגן					
227	(11)	-	-	227	(11)
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)					
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל STRIPPED MBS, REMIC ו-CMO)					
345	(11)	200	(12)	545	(23)
ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)					
41	-	419	(30)	460	(30)
613	(22)	619	(42)	1,232	(64)
סך הכל					

- הפסדים הנמוכים מ 1 מיליון ש"ח.

דוחות כספיים

באור 3 - אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי סכומים מדווחים

החל מיום 1 בינואר 2011 מיישם הבנק את ההוראה חדשה של הפיקוח על הבנקים בנושא "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי". בתמצית דוחות כספיים רבעוניים מאוחדים אלה נכלל גילוי לפי המתכונת החדשה בהתאם לדרישות הדיווח החדשות. לאור העובדה שההוראה החדשה יושמה באופן של מכאן ולהבא ללא הצגה מחדש של מספרי ההשוואה, לצורך ההשוואה, מוצגים גם להלן נתוני התקופה הנוכחית מול יתרות מתאימות ל-31 בדצמבר 2010 (נתוני פרופורמה), לו ההוראה היתה מיושמת לראשונה ליום זה. ראה גם סעיף ד' להלן.

א. יתרת אשראי לציבור

31 במרס 2011 (בלתי מבוקר)			
יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי		יתרת חוב רשומה במיליוני ש"ח
	אשראי	יתרת חוב נטו	
106,002	3,701		109,703
119,069	1,245		120,314
225,071	4,946		230,017
836	-		836

31 בדצמבר 2010 (פרופורמה) (מבוקר) (א)			
יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי		יתרת חוב רשומה במיליוני ש"ח
	אשראי	יתרת חוב נטו	
104,431	4,126		108,557
119,817	1,252		121,069
224,248	5,378		229,626
459	3		462

(א) הוצג מחדש.

* לרבות אשראי שנבחן על בסיס פרטני ונמצא שהוא אינו פגום. ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי זה חושבה על בסיס קבוצתי.

** אשראי שהפרשה להפסדי אשראי בגינו מוערכת על בסיס קבוצתי בשיטת עומק הפיגור לפי נספח להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314, ואשראי אחר שלא נבדק פרטנית אשר ההפרשה להפסדי אשראי בגינו חושבה על בסיס קבוצתי.

דוחות כספיים

באור 3 - אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך) סכומים מדווחים

ב. אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני

31 במרס 2011 (בלתי מבוקר)			
הפרשה להפסדי		יתרת חוב רשומה	
יתרת חוב נטו	אשראי	אשראי	יתרת חוב נטו
במיליוני ש"ח			
1. אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני כולל:			
5,117	2,872	7,989	אשראי לציבור פגום *
391	2	393	אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 90 יום או יותר **
256	3	259	אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים **
100,238	824	101,062	אשראי לציבור אחר שאינו פגום **
100,885	829	101,714	סך הכל אשראי לציבור שאינו פגום
106,002	3,701	109,703	סך הכל אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני
31 בדצמבר 2010 (פרופורמה) (מבוקר) (א)			
הפרשה להפסדי		יתרת חוב רשומה	
יתרת חוב נטו	אשראי	אשראי	יתרת חוב נטו
במיליוני ש"ח			
5,704	3,233	8,937	אשראי לציבור פגום *
-	-	-	אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 90 יום או יותר **
1,208	17	1,225	אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים **
97,519	876	98,395	אשראי לציבור אחר שאינו פגום **
98,727	893	99,620	סך הכל אשראי לציבור שאינו פגום
104,431	4,126	108,557	סך הכל אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני

(א) הוצג מחדש.

* אשראי פגום אינו צובר הכנסות ריבית, למעט אשראי מסויים בארגון מחדש.
** אשראי שנבדק על בסיס פרטני ונמצא שאינו פגום ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי זה חושבה על בסיס קבוצתי.

דוחות כספיים

באור 3 - אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך) סכומים מדווחים

ב. אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני (המשך)
מידע נוסף על אשראי לציבור פגום שנבדק על בסיס פרטני

2010 בדצמבר 31	2011 במרס 31	
במיליוני ש"ח		
5,894	4,719	2. אשראי לציבור פגום בגינו קיימת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
3,043	3,270	אשראי לציבור פגום בגינו לא קיימת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
8,937	7,989	סך הכל אשראי פגום
8,189	7,253	3. אשראי לציבור פגום שנמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
748	736	אשראי לציבור פגום שנמדד לפי שווי הבטחון
8,937	7,989	סך הכל אשראי פגום

31 במרס 2011 (בלתי מבוקר)			
במיליוני ש"ח			
יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה	
4. אשראי בעייתי בארגון מחדש במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי:			
344	59	403	שאינו צובר הכנסות ריבית
-	-	-	צובר הכנסות ריבית, בפיגור של 90 ימים או יותר
1	-	1	צובר הכנסות ריבית, בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים
64	1	65	צובר הכנסות ריבית
409	60	469	סך הכל (נכלל באשראי לציבור פגום)

31 בדצמבר 2010 (פרופורמה) (מבוקר) (א)			
במיליוני ש"ח			
יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה	
4. אשראי בעייתי בארגון מחדש במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי:			
283	7	290	שאינו צובר הכנסות ריבית
-	-	-	צובר הכנסות ריבית, בפיגור של 90 ימים או יותר
-	-	-	צובר הכנסות ריבית, בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים
42	1	43	צובר הכנסות ריבית
325	8	333	סך הכל (נכלל באשראי לציבור פגום)

31 במרס 2011	
(בלתי מבוקר)	
במיליוני ש"ח	
.5	
8,463	יתרת חוב רשומה ממוצעת של אשראי לציבור פגום בתקופת הדיווח
43	סך הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח בגין אשראי זה בפרק הזמן בו סווג כפגום *
	סך הכנסות ריבית שהיו נרשמות בתקופת הדיווח אילו היה
440	אשראי זה צובר ריבית לפי תנאיו המקוריים
42	* מזה: הכנסות ריבית שנרשמו לפי השיטה החשבונאית של בסיס מזומן

דוחות כספיים

באור 3 - אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך) סכומים מדווחים

ג. אשראי לציבור שנבדק על בסיס קבוצתי כולל:
1. הלוואות לדיור שבגינן נעשתה הפרשה מזערית להפסדי אשראי לפי עומק פיגור:

31 במרס 2011 (בלתי מבוקר)								
עומק פיגור								
יתרות בגין הלוואות בפיגור	סך הכל		מעל 6		מעל 15		סך הכל	
	מעל 3	מעל 33	חודשים	עד 33	חודשים	עד 15		
במיליוני ש"ח								
	261	15	238	203	15	12	8	סכום הפיגור
מזה : יתרות ההפרשה לריבית (1)	95	1	94	93	1	-	-	
יתרת חוב רשומה	1,686	363	611	225	59	132	195	712
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי (2)	418	165	253	208	27	18	-	-
יתרת חוב נטו	1,268	198	358	17	32	114	195	712

31 בדצמבר 2010 (פרופורמה) (מבוקר) (א)									
עומק פיגור									
יתרות בגין הלוואות בפיגור	סך הכל		מעל 6		מעל 15		סך הכל		
	מעל 3	מעל 33	חודשים	עד 33	חודשים	עד 15			
במיליוני ש"ח									
	275	16	250	214	13	16	7	9	סכום הפיגור
מזה : יתרות ההפרשה לריבית (1)	101	1	100	98	1	1	-	-	
יתרת חוב רשומה	1,788	379	667	245	63	147	212	742	
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי (2)	450	177	273	225	29	19	-	-	
יתרת חוב נטו	1,338	202	394	20	34	128	212	742	

(1) בגין ריבית על סכומים שבפיגור.

(2) לא כולל יתרת ההפרשה לריבית.

(א) הוצג מחדש.

דוחות כספיים

2. אשראי אחר שלא נבדק פרטנית אשר ההפרשה להפסדי אשראי בגינו חושבה על בסיס קבוצתי

31 במרס 2011 (בלתי מבוקר)			
הפרשה להפסדי			
יתרת חוב נטו	אשראי	יתרת חוב רשומה	
במיליוני ש"ח			
8	3	11	אשראי לציבור פגום
291	21	312	אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 90 יום או יותר
419	6	425	אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים
117,083	797	117,880	אשראי לציבור אחר שאינו פגום
117,801	827	118,628	סך הכל אשראי לציבור שלא נבדק על בסיס פרטני
31 בדצמבר 2010 (פרופורמה) (מבוקר) (א)			
הפרשה להפסדי			
יתרת חוב נטו	אשראי	יתרת חוב רשומה	
במיליוני ש"ח			
6	4	10	אשראי לציבור פגום
35	24	59	אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 90 יום או יותר
882	13	895	אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים
117,556	761	118,317	אשראי לציבור אחר שאינו פגום
118,479	802	119,281	סך הכל אשראי לציבור שלא נבדק על בסיס פרטני

דוחות כספיים

באור 3 - אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך) סכומים מדווחים

ד. הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

על בסיס קבוצתי *				
סה"כ	אחר	לפי עומק פיגור	על בסיס פרטני	
				במיליוני ש"ח
10,541	770	450	9,321	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.12.2010
(5,840)	(5)	-	(5,835)	מחיקות חשבונאיות נטו שהוכרו ליום 1.1.2011 (א)
1,074	1,181	-	(107)	שינויים אחרים בהפרשה להפסדי אשראי ליום 1.1.2011 (נזקפו להון העצמי) (א) (ב)
5,775	1,946	450	3,379	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 1 בינואר 2011
(102)	(27)	(14)	(61)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(394)	(2)	(18)	(374)	מחיקות חשבונאיות
36	-	-	36	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(358)	(2)	(18)	(338)	מחיקות חשבונאיות, נטו
5,315	1,917	418	2,980	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרס 2011

הרכב יתרת ההפרשה ליום 31 במרס 2011				
4,946	1,656	418	2,872	בגין אשראי לציבור
2	-	-	2	בגין חובות שאינם אשראי לציבור
367	261	-	106	בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

הרכב יתרת ההפרשה ליום 31 בדצמבר 2010				
5,378	1,695	450	3,233	בגין אשראי לציבור
1	-	-	1	בגין חובות שאינם אשראי לציבור
396	251	-	145	בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

(א) מחיקות חשבונאיות נטו ושינויים אחרים בהפרשה להפסדי אשראי כתוצאה מיישום לראשונה של ההוראות החדשות בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי.

(ב) הנתונים הוצגו מחדש לעומת נתוני ה"פרופורמה" שפורסמו בדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2010 השינוי בסך 239 מיליוני ש"ח (לפני השפעת מס) נובע בעיקר מהוראות הפיקוח על הבנקים בנושא הפרשה קבוצתית בגין הלוואות לדיור והשגחה מיוחדת בגין חובות פרטיים ואומדנים אחרים וכן שינוי סיווג הפרשות בגין ריבית לקרן.

דוחות כספיים

באור 3 - אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך) סכומים מדווחים

ה. פרטים נוספים על הלוואות לדיור ואופן חישוב ההפרשה להפסדי אשראי

ליום 31 במרס 2011 (בלתי מבוקר)						
יתרת הפרשה להפסדי אשראי			הלוואות לדיור			
אחרת			פגומות או בפיגור של יותר מ-90 ימים (*)		הלוואות לדיור	
סך הכל	פרטני	קבוצתי	לפי עומק הפיגור (2)	יתרת חוב רשומה	סכום בפיגור (*)	יתרת חוב רשומה (3)
במיליוני ש"ח						
574	9	148	417	997	256	53,368
12	10	2	-	23	11	1,302
586	19	150	417	1,020	267	54,670

ליום 31 במרס 2010 (בלתי מבוקר)						
חובות בעייתיים						
הפרשה ספציפית						
		לפי עומק הפיגור	מזהה : סכום	יתרת חוב מאזנית	הלוואות לדיור שחובה לחשב בגינן את	
סך הכל	אחרת	הפיגור	בפיגור	מאזנית	ההפרשה לפי עומק הפיגור	
(במיליוני ש"ח)						
391	-	391	162	506	28,726	
129	-	129	141	116	10,591	
42	7	35	22	212	7,864	
562	7	555	325	834	47,181	

ליום 31 בדצמבר 2010 (מבוקר)						
יתרת הפרשה להפסדי אשראי			הלוואות לדיור			
אחרת			פגומות או בפיגור של יותר מ-90 ימים (*)		הלוואות לדיור	
סך הכל	פרטני	קבוצתי	לפי עומק הפיגור (2)	יתרת חוב רשומה	סכום בפיגור (4)	יתרת חוב רשומה (3)
במיליוני ש"ח						
592	-	142	450	1,046	266	49,911
-	-	-	-	-	-	-
592	-	142	450	1,046	266	49,911

- (1) מזה: הלוואות לכל מטרה במשכון דירת מגורים בסך 8,974 מיליוני ש"ח.
 (2) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי עומק הפיגור בסך 114 מיליוני ש"ח.
 (3) מזה: הלוואות לדיור בריבית משתנה בסך 38,703 מיליוני ש"ח.
 (4) היתרה אינה כוללת אשראי בגין קבוצות רכישה המוצגות בסעיף בינוי ונדליין בסך של 793 מיליוני ש"ח.

(*) כולל ריבית על סכום הפיגור.
 (**) סווג מחדש.

דוחות כספיים

באור 4 - הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים
מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 בדבר "מדידה והלימות הון"
סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2010	31 במרס 2010	31 במרס 2011	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(במיליוני ש"ח)
א. נתונים			
הון לצורך חישוב יחס ההון			
23,271	22,000	22,628	הון רובד 1, לאחר ניכויים
17,716	16,801	16,068	הון רובד 2, לאחר ניכויים
-	-	-	הון רובד 3
40,987	38,801	38,696	סך הכל הון כולל
יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
239,900	233,323	244,334	סיכון אשראי
10,653	6,587	9,184	סיכונים שוק
20,904	20,940	20,826	סיכון תפעולי
271,457	260,850	274,344	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
יחס ההון לרכיבי סיכון			
8.57%	8.43%	8.25%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
15.10%	14.87%	14.10%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
ב. חברות בנות משמעותיות			
בנק לאומי למשכנתאות			
9.38%	10.44% (ב)	8.91%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
14.08%	15.68% (ב)	12.37%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
בנק ערבי ישראלי			
10.14%	11.24%	9.98%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
14.86%	16.43%	14.58%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
לאומי קארד בע"מ			
14.40%	13.50%	14.10%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
14.40%	13.50%	14.10%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
בנק לאומי אר"ב (א)			
10.72%	10.79%	10.93%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
13.52%	14.18%	13.94%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
10.00%	10.00%	10.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי השלטונות המקומיים

(א) השלוחה בארה"ב אינה מחויבת לחשב יחס הלימות ההון בהתאם לבאזל 2 לפיכך היחסים המוצגים הינם לפי באזל 1.
 (ב) הוצג מחדש בעקבות הפרשה לחובות מסופקים בגין קבוצות רכישה.

דוחות כספיים

באור 5 - דוח על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ליום 31 במרס 2011 (בלתי מבוקר) סכומים מדווחים

		מטבע ישראלי			מטבע חוץ (א)		
		צמוד למדד			פריטים		
		המחירים של			במטבעות שאינם		
		בדולרים של			אחרים		סך הכל
		ארה"ב			בארו		(ג) כספיים
		לא צמוד			לצרכן		סך הכל
							(במיליוני ש"ח)
נכסים							
מזומנים ופיקדונות בבנקים	36,802	-	2,442	1,422	7,027	335	25,576
ניירות ערך	47,090	3,078	1,425	9,232	11,780	8,665	12,910
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר	2,068	-	-	-	-	-	2,068
אשראי לציבור, נטו (ב)	225,071	303	9,843	6,502	34,403	51,262	122,758
אשראי לממשלות	357	-	-	-	103	254	-
השקעות בחברות כלולות	2,032	2,026	-	-	-	-	6
בניינים וציוד	3,665	3,665	-	-	-	-	-
נכסים בגין מכשירים נגזרים	8,419	1,246	521	505	2,167	133	3,847
נכסים אחרים	3,002	434	52	26	731	18	1,741
סך כל הנכסים	328,506	10,752	14,283	17,687	56,211	60,667	168,906
התחייבויות							
פיקדונות הציבור	248,258	334	8,951	19,531	67,706	25,077	126,659
פיקדונות מבנקים	3,814	-	348	214	870	251	2,131
פיקדונות מממשלות	721	-	-	11	357	307	46
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי מכר חוזר	1,533	-	-	-	364	-	1,169
אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים	26,985	-	-	-	922	21,194	4,869
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	10,170	1,213	654	586	2,237	1,227	4,253
התחייבויות אחרות	13,827	579	133	27	323	3,754	9,011
סך כל ההתחייבויות	305,308	2,126	10,086	20,369	72,779	51,810	148,138
הפרש	23,198	8,626	4,197	(2,682)	(16,568)	8,857	20,768
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	-	-	(5,666)	2,345	12,361	(6,879)	(2,161)
אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)	-	-	1,269	193	845	(8)	(2,299)
אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)	-	-	(373)	102	175	-	96
סך הכל כללי	23,198	8,626	(573)	(42)	(3,187)	1,970	16,404
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
אופציות בכסף נטו (ערך נקוב מהוון)	-	-	1,620	288	1,234	(16)	(3,126)
אופציות מחוץ לכסף, נטו, (ערך נקוב מהוון)	-	-	(1,888)	(499)	927	-	1,460

- (א) כולל צמודים למטבע חוץ.
 (ב) ההפרשה הכללית והנוספת לחובות מסופקים נוכח באופן יחסי מבסיסי הצמדה השונים בסעיף זה.
 (ג) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

דוחות כספיים

באור 5 - דוח על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך) ליום 31 במרס 2010 (בלתי מבוקר) סכומים מדווחים

		מטבע ישראל			מטבע חוץ (א)		
		צמוד למדד המחירים בדולרים של			פריטים במטבעות שאינם		
		לא צמוד לצרכן ארה"ב בארו			סך הכל		
		(במיליוני ש"ח)					
נכסים							
מזומנים ופיקדונות בבנקים	27,665	402	8,297	3,538	1,748	14	41,664
ניירות ערך	16,565	9,601	13,717	8,879	979	2,785	52,526
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר	638	-	-	-	-	-	638
אשראי לציבור, נטו (ב)	109,076	49,284	33,696	5,995	9,461	101	207,613
אשראי לממשלות	-	247	160	-	-	-	407
השקעות בחברות כלולות	8	-	-	-	-	2,188	2,196
בניינים וציוד	-	-	-	-	-	3,543	3,543
נכסים בגין מכשירים נגזרים	2,324	10	2,217	190	953	325	6,019
נכסים אחרים	1,569	121	722	42	22	549	3,025
סך כל הנכסים	157,845	59,665	58,809	18,644	13,163	9,505	317,631
התחייבויות							
פיקדונות הציבור	117,462	26,045	69,682	22,120	9,118	152	244,579
פיקדונות מבנקים	1,795	332	672	233	128	-	3,160
פיקדונות מממשלות	47	438	182	11	-	-	678
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי מכר חוזר	119	-	56	-	-	-	175
אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים	4,200	21,268	1,344	-	-	-	26,812
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	2,750	1,041	1,887	347	966	286	7,277
התחייבויות אחרות	7,940	2,953	377	40	133	526	11,969
סך כל ההתחייבויות	134,313	52,077	74,200	22,751	10,345	964	294,650
הפרש	23,532	7,588	(15,391)	(4,107)	2,818	8,541	22,981
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	(5,405)	(7,074)	12,113	3,967	(3,601)	-	-
אופציות בכסף, נטו, (במונחי נכס בסיס)	(442)	(1)	64	92	287	-	-
אופציות מחוץ לכסף, נטו, (במונחי נכס בסיס)	(536)	(7)	580	(48)	11	-	-
סך הכל כללי	17,149	506	(2,634)	(96)	(485)	8,541	22,981
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
אופציות בכסף, נטו, (ערך נקוב מהוון)	(741)	(1)	192	112	438	-	-
אופציות מחוץ לכסף, נטו, (ערך נקוב מהוון)	(2,013)	(18)	1,123	(371)	1,279	-	-

(א) כולל צמודים למטבע חוץ.
 (ב) ההפרשה הכללית והנוספת לחובות מסופקים נוכח באופן יחסי מבסיסי הצמדה השונים בסעיף זה.
 (ג) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

דוחות כספיים

באור 5 - דוח על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך) ליום 31 בדצמבר 2010 (מבוקר) סכומים מדווחים

		מטבע ישראלי				מטבע חוץ (א)		
		צמוד למדד				פריטים		
		המחירים				במטבעות שאינם		
		של				אחרים		
		בדולרים של				קספיים (ג)		
		לא צמוד				סך הכל		
		לצרכן						
		ארה"ב						
		בארז						
		ארזה"ב						
		במיליוני ש"ח						
נכסים								
מזומנים ופיקדונות בבנקים	19,244	373	5,694	2,854	1,882	5	30,052	
ניירות ערך	23,484	7,336	12,531	8,130	1,174	3,136	55,791	
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו								
במסגרת הסכמי מכר חוזר	1,190	-	-	-	-	-	1,190	
אשראי לציבור, נטו (ב)	121,095	51,632	35,809	5,629	9,801	15	223,981	
אשראי לממשלות	-	262	117	-	-	-	379	
השקעות בחברות כלולות	6	-	-	-	-	1,918	1,924	
בניינים וציוד	-	-	-	-	-	3,638	3,638	
נכסים בגין מכשירים נגזרים	4,488	12	2,236	267	492	1,221	8,716	
נכסים אחרים	1,304	40	760	30	37	328	2,499	
סך כל הנכסים	170,811	59,655	57,147	16,910	13,386	10,261	328,170	
התחייבויות								
פיקדונות הציבור	127,333	25,999	68,334	18,790	9,080	48	249,584	
פיקדונות מבנקים	980	302	833	155	421	-	2,691	
פיקדונות מממשלות	55	328	266	11	-	-	660	
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו								
במסגרת הסכמי מכר חוזר	762	-	244	-	-	-	1,006	
אגרות חוב, שטרי התחייבות								
וכתבי התחייבות נדחים	4,832	21,159	948	-	-	-	26,939	
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	4,319	1,127	2,281	440	626	1,192	9,985	
התחייבויות אחרות	8,681	3,524	406	23	141	545	13,320	
סך כל ההתחייבויות	146,962	52,439	73,312	19,419	10,268	1,785	304,185	
הפרש	23,849	7,216	(16,165)	(2,509)	3,118	8,476	23,985	
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים :								
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	(4,092)	(5,866)	13,252	2,176	(5,470)	-	-	
אופציות בכסף, נטו, (במונחי נכס בסיס)	(1,605)	(8)	13	477	1,123	-	-	
אופציות מחוץ לכסף, נטו, (במונחי נכס בסיס)	(1,083)	-	681	47	355	-	-	
סך הכל כללי	17,069	1,342	(2,219)	191	(874)	8,476	23,985	
השפעת מכשירים נגזרים מגדרים :								
אופציות בכסף, נטו, (ערך נקוב מהוון)	(2,540)	(16)	9	737	1,810	-	-	
אופציות מחוץ לכסף, נטו, (ערך נקוב מהוון)	(3,839)	-	3,294	382	163	-	-	

- (א) כולל צמודים למטבע חוץ.
 (ב) ההפרשה הכללית והנוספת לחובות מסופקים נוכח באופן יחסי מבסיסי הצמדה השונים בסעיף זה.
 (ג) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

באור 6 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
סכומים מדווחים

31 במרס 2010		31 במרס 2011		
יתרה לאחר הפרשה (מבוקר)	יתרה לאחר הפרשה (בלתי מבוקר)	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי (בלתי מבוקר)	יתרות החוזים	במיליוני ש"ח
א. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים				
יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה				
עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:				
2,101	2,598	2	2,578	אשראי תעודות
6,192	6,114	82	6,595	ערבויות להבטחת אשראי
11,348	9,585	21	11,772	ערבויות לרוכשי דירות
14,327	14,614	151	14,503	ערבויות והתחייבויות אחרות
18,998	18,578	22	19,544	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
13,586	13,892	27	13,717	מסגרת חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
19,313	20,929	52	21,956	התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן (א)
9,428	8,288	10	9,435	התחייבויות להוצאת ערבויות
4,110	4,317	-	3,574	מסגרות לפעילות במכשירים נגזרים שלא נוצלו
3,969	1,903	-	3,184	אישור עקרוני לשמירת שיעור ריבית בלאומי למשכנתאות
(א) מזה: חשיפות אשראי בגין מחויבות לספק נזילות למבני אגוח בחסות אחרים שלא נוצלו בסך 209 מיליוני ש"ח, (31 במרס 2010 - 371 מיליוני ש"ח, 31 בדצמבר 2010 - 213 מיליוני ש"ח). המחויבויות לעיל מהוות חלק קטן יחסית מהמחויבויות של אותם גופי איגוח.				
ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות				
(1) חוזי שכירות לזמן ארוך - דמי שכירות של בניינים, ציוד וכלי רכב				
וכן דמי אחזקה בשל התקשרויות לתשלום בשנים הבאות				
194	212	179		בשנה הראשונה
156	139	152		בשנה השניה
123	118	120		בשנה השלישית
98	94	98		בשנה הרביעית
67	62	65		בשנה החמישית
199	179	187		מעל 5 שנים
837	804	801		סך הכל
204	328	505		(2) התחייבויות לרכישת ניירות ערך
272	140	184		(3) התחייבויות להשקעה בבניינים, בציוד ובאחרים
-	6	-		(4) התחייבויות לחיתום ניירות ערך
(5) פיקדונות עתידיים				
עיסקאות עם מפקדים לקבלת פיקדונות גדולים במועדים עתידיים ובשיעורי ריבית קבועים שנקבעו מראש במועד ההתקשרות				
פירוט סכומי הפיקדונות העתידיים ומועדי ההפקדה כפי שנקבעו בתנאי העיסקאות:				
17	17	17		בשנה הראשונה
17	17	17		בשנה השניה
17	17	17		בשנה השלישית
17	17	12		בשנה הרביעית
12	12	12		בשנה החמישית
3	12	-		שנה שישית ואילך
83	92	75		סך הכל פיקדונות עתידיים

- ג. במהלך העסקים השוטף הוגשו כנגד הבנק וחברות מאוחדות מסויימות תובענות משפטיות, לרבות בקשות לאישור תביעות ייצוגיות.
- לדעת הנהלת הבנק והנהלות החברות המאוחדות, המתבססות על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי התובענות, לרבות הבקשות לאישור התביעות הייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשו הפרשות, לכיסוי נזקים כתוצאה מתובענות כאמור.
- לדעת הנהלת הבנק והנהלות החברות המאוחדות סכום החשיפה הנוספת בשל תביעות שהוגשו נגד הבנק ונגד החברות המאוחדות בנושאים שונים שסכום כל אחת מהן עולה על 2 מיליון ש"ח ואשר אפשרות התממשותן אינה קלושה, מסתכם בסך של כ-118.6 מיליון ש"ח.

1. להלן פירוט של תובענות שהסכום הנתען בהן הוא מהותי:

א. בקשה לאישור תביעה ייצוגית שהוגשה ביום 12 בספטמבר 2006 בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו, נגד הבנק ונגד בנק הפועלים ובנק דיסקונט. הסך הנתען של התביעה הייצוגית שמבוקש אישורה הוא 7 מיליארד ש"ח כאשר בגוף הבקשה נטען כי הנזק לקבוצה הנתענת נאמד ב-10 מיליארד ש"ח. לא נעשה בתובענה שיוך ברור של סכום תביעה ספציפי לכל אחד מן המשיבים. לטענת המבקשת, הבנקים המשיבים גבו מלקוחותיהם ריבית בגין אשראי שקלי לא צמוד, עמלת הקצאת אשראי ודמי ניהול קבועים בחשבונות חח"ד בשיעורים ובסכומים זהים וזאת כתוצאה מתיאום מחירים והסדר כובל האסור על פי חוק ההגבלים העסקיים. הסעד הנתבע על-ידי המבקשת הוא השבה של גביית היתר הנתענת ללקוחות המשיבים שנטלו אשראי שקלי לא צמוד או "הפחתה רטרואקטיבית" של שיעורי הריבית והעמלות האמורות שהבנקים המשיבים גבו בעשר השנים האחרונות. הוגשה תגובת הבנק לבקשה לאישור התביעה כתביעה ייצוגית. ביום 21 בינואר 2008 קיבל בית המשפט המחוזי בת"א, את הבקשה ואישר את ניהול התביעה כתביעה ייצוגית. הבנק הגיש בקשת רשות ערעור על פסק הדין לבית המשפט העליון. בית המשפט העליון בהחלטה מיום 29 במאי 2008, קבע כי על היועץ המשפטי לממשלה להגיש עמדתו בכתב לגבי הבקשה. היועץ המשפטי לממשלה הודיע לבית המשפט העליון על התייצבותו בהליך בקשות רשות הערעור שהוגשו מטעם הבנקים ויגיש את עמדתו בכתב. ביום 31 בינואר 2010 החליט בית המשפט המחוזי בתל אביב לעכב את ההליכים בתובענה עד למתן החלטה בבקשת רשות הערעור שהוגשה לבית המשפט העליון. ביום 27 במאי 2010 הגיש היועץ המשפטי לממשלה את עמדתו אשר תמציתה הינה כי החלטת בית המשפט המחוזי אינה יכולה לעמוד כפי שהיא מאחר ואין בזהות מחירים בין בנקים, כשלעצמה, כדי לבסס אפשרות סבירה לקיומו של הסדר כובל וכי יש לדעתו להשיב העניין לבית המשפט המחוזי לשם השלמת ברור ומתן החלטה חדשה. בית המשפט העליון קבע כי הדיון בבקשת רשות הערעור יתקיים בפני הרכב של שבעה שופטים. ביום 14 באפריל 2011 נתן בית המשפט העליון החלטה לפיה על הצדדים להגיש לבית המשפט את התייחסותם להשלכות קביעת הממונה על ההגבלים העסקיים מיום 26/4/2009, שכותרתה "הסדרים כובלים בין בנק הפועלים, בנק לאומי, בנק דיסקונט, בנק המזרחי והבנק הבינלאומי שענינם העברת מידע בנוגע לעמלות" וכן כי על התובעת להודיע האם יש בידה ראיות נוספות בשאלה האם נערך תיאום ריביות בין הבנקים.

ב. ביום 23 בנובמבר 2006 הוגשו לבית המשפט המחוזי בירושלים תביעה ובקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק ונגד בנק הפועלים בע"מ ובנק דיסקונט לישראל בע"מ. המבקשים טוענים כי הבנקים גובים בגין אשראי למגזר משקי הבית ריבית בשיעור גבוה בהרבה מזה הנגבה מן המגזר המסחרי והמגזר העיסקי וזאת למרות שהסיכון במתן אשראי למגזר משקי הבית נמוך משמעותית מהסיכון של מגזרים אלה וכי שיעור ריבית מופרז זה נובע מניצול של כוח המיקוח הנמוך של משקי הבית ושל כוחם המונופוליסטי של המשיבים. המבקשים טוענים כי מדובר בהפרה של חוק ההגבלים העסקיים, תשמ"ח-1988, האוסר על בעל מונופולין לנצל לרעה את מעמדו בשוק וכי קיים חשד ממשי שהעדר התחרות בין המשיבים, בכל הנוגע למגזר משקי הבית, הינו פרי הסדר כובל בין הצדדים. כן טוענים המבקשים כי שיעור הריבית נקבע תוך הטעיית הצרכנים לגבי המחיר המקובל לשירות אשראי למגזר משקי הבית, בניגוד להוראות חוק הגנת הצרכן, תשמ"א-1981 וחוק הבנקאות (שירות ללקוח), תשמ"א-1981.

לטענת המבקשים הנזק שנגרם להם ולחברי הקבוצה הינו תוצאת המכפלה של (1) הפער בין שיעור הריבית שנגבה בפועל לבין שיעור הריבית ההוגן, שהיה נקבע להלוואות למגזר משקי הבית בשוק

דוחות כספיים

תחרותי (2) סכומי האשראי שכל אחד מן המבקשים וחברי הקבוצה נטלו בשבע השנים שקדמו להגשת התובענה.

הנוק הנטען על ידם הינו 5.6 מיליארד ש"ח על פי שיטה אחת ו-5.2 מיליארד ש"ח לפי שיטה שניה. סכום הנוק הנאמד המיוחס ללקוחות הבנק הינו לפחות 1.6 מיליארד ש"ח. הוגשה תגובת הבנק לבקשה לאישור התביעה כתביעה ייצוגית. בית המשפט קיבל את הבקשה לעיכוב הליכים שהגיש הבנק והורה על עיכוב ההליכים בתביעה זו, עד למתן החלטת בית המשפט העליון בבקשת הרשות לערער שהגיש הבנק על החלטתה לאשר את התביעה המתוארת בסעיף א' לעיל, כייצוגית. בית המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערעור שהגישו המבקשים על החלטת בית המשפט המחוזי לעכב את ההליכים בתביעה כאמור לעיל.

ג. ביום 3 בינואר 2008 הוגשו לבית משפט השלום בתל-אביב-יפו 260 תביעות זהות, נגד הבנק ונגד כונסי הנכסים שמונו על ידי בית המשפט. סכומה של כל תביעה נע בין הסך של כ-787,000 ש"ח לסך של כ-1,350,000 ש"ח. על פי החלטת בית המשפט אוחד הדיון בכל התביעות הנ"ל, והם יידונו כתביעה אחת. הסכום הכולל של התביעות הינו כ-276 מיליון ש"ח. התובעים הינם רוכשי דירות נופש בפרויקט מלון נופית באילת. לטענת התובעים הבנק וכונסי הנכסים התרשלו בהשגחה על הפרוייקט ונמנעו מלממן את דמי השמירה וכתוצאה מכך נגרמו לתובעים נזקים גדולים לרבות ירידת ערך הדירות. תביעות אלו מצטרפות ל-5 תביעות נוספות שהוגשו נגד הבנק באותה עילה ומתבררות בנפרד. סכומן הכולל של כל התביעות בקשר לפרויקט זה מסתכם בסך של כ-288.6 מיליון ש"ח. ביום 10 באוגוסט 2009, דחה בית המשפט המחוזי בתל אביב את אחת מהתביעות הנוספות שהוגשו נגד הבנק, אשר הוגשה בנפרד על ידי 3 רוכשים וזהה ל-260 התביעות הנ"ל, התובעים הגישו ערעור על פסק הדין. בית המשפט הורה על עיכוב ההליכים בתביעות עד למתן פסק דין בערעור שהוגש על פסק הדין הנ"ל. ביום 17 ביוני 2010 נדחה הערעור ובעקבות זאת הגיש הבנק בקשה לדחיית 260 התביעות הנ"ל. ביום 20 ביוני 2010 נתן בית המשפט החלטה לפיה יש מקום למחיקת התביעות ובקש את תגובת הצדדים. התובעים הודיעו לבית המשפט על רצונם בהמשך ההליך. טרם נתנה החלטה.

ד. ביום 1 באפריל 2007 הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו נגד הבנק, נגד בנקים נוספים ונגד גופים שרכשו מן הבנקים את השליטה במנהלי קרנות נאמנות בקשה לאישור תובענה ייצוגית. סכום התביעה הנטען כנגד הבנק מוערך על-ידי המבקשים בכ-131 מיליון ש"ח.

המבקשים, לטענתם, החזיקו ומחזיקים ביחידות בקרנות נאמנות, שנוהלו על-ידי מנהלי קרנות בשליטת הבנק. לטענת המבקשים, החל משנת 2004 גבה הבנק ממנהלי קרנות בשליטתו עמלות ברוקראזי עבור ביצוע עסקאות בניירות ערך ובמט"ח בשיעור גבוה מזה שגבה מגופים אחרים ובכך, פעל שלא כדין.

לטענתם, אמנם במהלך שנת 2006 מכר הבנק את אחזקותיו במנהלי הקרנות לצדדים שלישיים אך ממשיך לספק אותם שירותים לקרנות הנאמנות תמורת עמלות גבוהות אף יותר משנגבו קודם למכירת השליטה. מהמשך אספקת השירותים כאמור, מתבקשת המסקנה, כי הבנק ורוכשי השליטה במנהלי הקרנות סיכמו כי תמורת הפחתת המחיר ששולם עבור מנהל קרנות הנאמנות ימשיך הבנק לספק את שירותי המסחר שסיפק קודם למכירה, תמורת העמלות הגבוהות שנגבו עד למכירה, דבר המרוקן מתוכו, לטענתם, את מכירת השליטה במנהלי הקרנות.

המבקשים טוענים כי נגרם להם וליתר מחזיקי היחידות בקרנות, שהיו או שהינן בשליטת הבנק, נזק המשקף את הקיטון בשווי היחידות בקרנות הנאמנות עקב גביית היתר הנטענת. הוגשה תגובת הבנק לבקשה לאישור התביעה כתביעה ייצוגית.

ה. ביום 26 ביוני 2007 הוגשה נגד הבנק בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו בקשה לאישור תובענה ייצוגית בסכום של 200 מיליון ש"ח. לטענת התובע, הבנק גובה מלקוחותיו עמלת דמי ניהול פיקדון ניירות ערך גבוהה מהמוסכם. לטענת התובע, בכל פעם שהוא ביצע מכירה חלקית בהיקף נמוך של מניה מסוימת, שהעמלה בגינה לא הגיעה לסכום עמלת המינימום, גבה ממנו הבנק את עמלת המינימום ובנוסף, את עמלת דמי הניהול הנגבית בסוף הרבעון, כשהסכום המצטבר של שני הסכומים, גבוה מדמי הניהול המקסימאליים המוסכמים, אותם היה על הבנק לגבות. לטענת התובע, היה על הבנק להפחית מהסכום הכולל של דמי הניהול את עמלת המינימום שגבה בעת המכירה החלקית. התובע טוען עוד, כי מסמכי הבנק והודעותיו אינם משקפים את סכומי עמלת דמי הניהול הנגבים בפועל במהלך הרבעון. הוגשה תגובת הבנק לבקשה לאישור התביעה כתביעה ייצוגית.

דוחות כספיים

1. ביום 25 בספטמבר 2007 הוגשה נגד הבנק בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו בקשה לאישור תביעה ייצוגית בסכום של כ-435 מיליון ש"ח הכוללת 8 עילות תביעה שונות. לאחר החלטת בית המשפט לפיה על התובע לבחור עילת תביעה אחת והשאר תמחקנה מהבקשה, הודיעו המבקשים לבית המשפט כי בחרו בעילה המבוססת על הטענה לפיה הבנק מחייב את לקוחותיו בדמי ניהול ניירות ערך, בעת מכירת נייר ערך במהלך רבעון כלשהו, ואינו מפחית סכום זה מסכום דמי הניהול המינימליים שהבנק מחייב את אותו לקוח בגין אותו רבעון. הסכום שייחסו המבקשים לעילה זו בבקשה מסתכם בכ-30 מיליון ש"ח.
2. ביום 6 במאי 2008 הוגשה לבית המשפט המחוזי בת"א תביעה ובקשה לאישורה כתביעה ייצוגית. לטענת התובעת הבנק מחייב חשבונות לקוחות בהוצאות משפטיות, בגין טיפול בחובותיהם, מבלי לקבל אישור ערכאה שיפוטית, ובניגוד להוראות המפקח על הבנקים – "הוראות ניהול בנקאי תקין - חיוב לקוחות בשכר טרחה של עורך דין". כמו כן, כאשר הבנק מחייב את חשבונות לקוחותיו בהוצאות משפטיות (הן אלה שאושרו על ידי ערכאה שיפוטית, והן אלה שלא), גובה הבנק בגין הוצאות אלה ריבית בשיעור הריבית החלה בחשבון (במקרים רבים, ריבית פיגורים) ולא ריבית והפרשי הצמדה, כפי שרשאי הבנק לגבות, בהתאם לחוק פסיקת רבית והצמדה, תשכ"א - 1961. הסעד המבוקש הינו השבת הסכומים אשר גבה הבנק ביתר ללא נקיבת סכום, אך נטען, כי "מדובר בסכומי עתק", וכי התובענה מוגשת בשם כל לקוחות הבנק אשר חשבונם חויב בגין הוצאות משפטיות, במהלך שבע השנים שלפני הגשת הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. הוגשה תגובת הבנק לבקשה לאישור התביעה כתביעה ייצוגית. ביום 18 באוקטובר 2009, אישר בית המשפט המחוזי את התביעה כתביעה ייצוגית. ביום 15 בנובמבר 2009 הורה בית המשפט המחוזי על עיכוב ביצוע החלטתו לאשר את התביעה כייצוגית, וזאת עד להחלטת בית המשפט העליון בערעור הבנק. ביום 18 בנובמבר 2009 הגיש הבנק לבית המשפט העליון בקשה לרשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי לאשר את התביעה כייצוגית. בהחלטה מיום 1 בדצמבר 2009 החליט בית המשפט העליון כי הבקשה לרשות ערעור מצריכה תשובה, והורה לתובעת על הגשת תשובתה לבקשה לרשות ערעור. תשובת התובעת הוגשה ביום 14 בינואר 2010. טרם ניתנה החלטה בבקשה לרשות ערעור גופה. ההליכים בבית המשפט המחוזי מעוכבים עד להכרעה בבקשת הרשות לערער.
- ח. ביום 28 בספטמבר 2008 הוגשה לביהמ"ש המחוזי בתל-אביב-יפו בקשה לאישור תביעה כייצוגית בסך 672 מיליון ש"ח נגד הבנק, בנק הפועלים, בנק דיסקונט ובנק אוצר החייל. על פי הנטען, הבנק גובה בהסתער עמלה בלתי חוקית מלקוחות העוסקים במסחר רציף באופציות על מדד ת"א 25 (זכות לרכוש או למכור את סל המניות המרכיב את מדד ת"א 25 במועד ובמחיר נתון). הבנקים מנצלים את העובדה שהסכומים עוברים מהבורסה לאוחזי האופציות דרכם, וגוזרים מהתשלום עמלת מימוש בסך 0.5% הנגבית מתוך התקבול שמקבל הלקוח שהינו בעל אופציה פוקעת המזכה בתשלום. חישוב הסכום המגיע למחזיק האופציה אינו פשוט בגלל שמדד הפקיעה אינו סכום מדויק ואינו מתפרסם בפרסום רשמי, ולכן הלקוח לא יודע בדיוק איזה סכום הגיע לו ולא יכול לדעת שמהסכום שהגיע עבורו נוכחה עמלה. עילת התביעה מתבססת על כך שהבנקים לא פרסמו כי הם גובים עמלת מימוש, לא כללו עמלה זו במסגרת ההתקשרויות עם הלקוחות ויצרו מצג שווא בפני הלקוחות לפיו העמלה היחידה שהם גובים הינה עמלת מכירה וקניה. אמנם הבנקים מפרטים את העמלה שנגבתה בהודעה נפרדת שהם שולחים בשלבים מאוחרים יותר לביצוע הפעולות, אך לטענת התובעים לקוחות מסוגם אינם עוקבים אחרי הודעות אלו ואינם יודעים לנתחם. הקבוצה שהוגדרה הינה לקוחות שהתקשרו עם מנהלי תיקים בקשר עם מסחר באופציות על מדד ת"א 25. לטענת התובעים הם השתמשו בהגדרה מצמצמת של קבוצת הלקוחות על מנת לטעון שקל יותר להסתיר מקבוצה זו את חיובי העמלות (יחסית ללקוחות שסוחרים שלא באמצעות מנהלי תיקים). הסעד הנדרש – נזק משותף של כלל לקוחות הבנקים בגין סכומי עמלות המימוש שנגבו במהלך שבע השנים האחרונות. הוגשה תגובת הבנק לבקשה לאישור התביעה כתביעה ייצוגית.
- ט. ביום 4 באוגוסט 2008 הוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים תובענה ובקשה לאישור תביעה ייצוגית נגד הבנק, בנק דיסקונט לישראל בע"מ, "קהל" ניהול קרנות השתלמות (1996) בע"מ ("קהל") והממונה על שוק ההון והביטוח (כנתבע פורמלי). לטענת המבקש, בהתאם לחוק להגברת התחרות וצמצום הריכוזיות וניגודי העניינים בשוק ההון בישראל (תיקוני חקיקה), התשס"ה-2005, העבירה קה"ל, בהוראת הבנקים, את השליטה בנכסי קופות הגמל שהיו בשליטת קה"ל ל"חברה מנהלת אחרת" וכי הבנקים נטלו וניכסו לעצמם שלא כדין, כביכול, את כספי התמורה שהתקבלו על ידם מהחברה המנהלת האחרת, עבור "העברת השליטה בנכסי קופות הגמל, ניהולם והנאמנות עליהם"

דוחות כספיים

מאחר וחברה מנהלת, ובעל השליטה בחברה מנהלת, אינם רשאים לקבל טובת הנאה כלשהי, במישרין או בעקיפין, בקשר עם ניהול קופת גמל, מלבד הוצאות ודמי ניהול. נטען כי כספי התמורה שהתקבלו בגין העברת השליטה כאמור בקופות הגמל, הינם פירות שנכסי קופות הגמל הצמיחו, ומקורם בזכויות העמיתים הנובעות מנכסים אלה, לכן, זהו רווח השייך לעמיתים בקופות הגמל ולא למי מהנתבעים. נטען כי התמורה שהתקבלה על ידי הבנקים מסתכמת בסכום של כ-260 מיליון ש"ח, כאשר חלקו של בנק לאומי בסכום זה מסתכם בסך של 149.5 מיליון ש"ח. המבקש מבסס את עילת התביעה בין היתר, על הפרת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, חוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994, חוק עשיית עושר ולא במשפט, חוק החוזים, חוק הבנקאות (רישוי), חוק השליחות וחוק הנאמנות. הקבוצה בשמה מתבקש אישור התביעה כייצוגית, הינה: כלל העמיתים בכל קופות הגמל, שהנכסים שלהן נשלטו ונוהלו ע"י כל אחד מהמנהלים הנאמנים (ככל הנראה מדובר בקה"ל), שהיו בבעלותו ו/או בשליטתו של הבנק הנתבע, והועברו לחליפיהם. המבקש צירף את הממונה על שוק ההון והביטוח לכתב התביעה ולבקשה לאישור, מאחר ולטענת המבקש, הממונה מופקד, על הרישוי, הפיקוח והביצוע של הוראות חוק קופות הגמל ולכן מן הראוי שהוא ישמיע עמדתו מן הבחינה העניינית והציבורית ומאחר ויהיה בכך, כדי לסייע לליבון והכרעה בשאלות הכרוכות בתובענה הייצוגית. ביום 30 ביוני 2009 קבע בית המשפט כי קה"ל צורפה בטעות כמשיבה ודחה את הבקשה כנגדה. הוגשה תגובת הבנק לבקשה לאישור התביעה כתביעה ייצוגית. ביום 11 במרס 2010 הודיע היועץ המשפטי לממשלה לבית המשפט כי לא יתייצב בהליכים בתיק זה. ביום 27 במרץ 2011, נתן בית המשפט פסק דין הקובע כי התמורה עבור מכירת השליטה והניהול בקופות הגמל ובקרנות הנאמנות שייכת במלואה לחברות המנהלות ולבנקים ודחה את התביעה.

ביום 4 באוגוסט 2008 הוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים תובענה ובקשה לאישור תביעה כייצוגית נגד הבנק, לאומי גמל בע"מ והממונה על שוק ההון והביטוח (כנתבע פורמלי). לטענת המבקש, בהתאם לחוק להגברת התחרות וצמצום הריכוזיות וניגודי העניינים בשוק ההון בישראל (תיקוני חקיקה), התשס"ה-2005, העבירה לאומי-גמל, בהוראת הבנק, את השליטה בנכסי קופות הגמל שהיו בשליטה ליחברות מנהלות אחרות". לטענת המבקש, הבנק נטל וניכס לעצמו שלא כדין, כביכול, את כספי התמורה שהתקבלו על ידו מהחברות המנהלות האחרות, עבור "העברת השליטה והניהול של נכסי קופות הגמל והנאמנות עליהם" מאחר ולטענת המבקש, חברה מנהלת, וכן בעל השליטה בחברה מנהלת, אינם רשאים לקבל טובת הנאה כלשהי, במישרין או בעקיפין, בקשר עם ניהול קופת גמל, מלבד הוצאות ודמי ניהול. נטען כי התמורה שהתקבלה בגין העברת השליטה כאמור בקופות הגמל הינה פירות שנכסי קופות הגמל הצמיחו, ומקורה בזכויות העמיתים הנובעות מנכסים אלה, לכן, זהו רווח השייך לעמיתים בקופות הגמל ולא למי מהנתבעים. הסכום הנתבע מסתכם בכ-1.0016 מיליארד ש"ח המהווה לטענת המבקש את סכום התמורה שקבל הבנק מהמכירה. המבקש מבסס את התביעה בין היתר, על הפרת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, חוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994, חוק עשיית עושר ולא במשפט, חוק החוזים, חוק הבנקאות (רישוי), חוק השליחות וחוק הנאמנות. הקבוצה בשמה מתבקש אישור התביעה כייצוגית, הינה: כלל העמיתים בכל קופות הגמל, שהנכסים שלהן נשלטו ונוהלו על ידי כל אחד מהמנהלים הנאמנים (ככל הנראה מדובר בלאומי גמל), שהיו בבעלותו ו/או בשליטתו של הבנק הנתבע, והועברו לחליפיהם. המבקש צירף את הממונה על שוק ההון והביטוח לכתב התביעה ולבקשה לאישור, מאחר ולטענת המבקש, הממונה מופקד, על הרישוי, הפיקוח והביצוע של הוראות חוק קופות הגמל ולכן מן הראוי שהוא ישמיע עמדתו מן הבחינה העניינית והציבורית ומאחר ויהיה בכך, כדי לסייע לליבון והכרעה בשאלות הכרוכות בתובענה הייצוגית. הוגשה תגובת הבנק לבקשה לאישור התביעה כתביעה ייצוגית. ביום 11 במרס 2010 הודיע היועץ המשפטי לממשלה לבית המשפט כי לא יתייצב בהליכים בתיק זה. ביום 27 במרץ 2011, נתן בית המשפט פסק דין הקובע כי התמורה עבור מכירת השליטה והניהול בקופות הגמל ובקרנות הנאמנות שייכת במלואה לחברות המנהלות ולבנקים ודחה את התביעה.

ביום 4 באוגוסט 2008 הוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים תובענה ובקשה לאישור תביעה ייצוגית נגד הבנק, לאומי פיא חברה לניהול קרנות נאמנות בע"מ, פסגות מנהלי קרנות נאמנות – לאומי בע"מ, קסלמן וקסלמן חברה לנאמנות (1971) בע"מ והרשות לניירות ערך (כנתבע פורמלי). לטענת המבקש, בהתאם לחוק להגברת התחרות וצמצום הריכוזיות וניגודי העניינים בשוק ההון בישראל (תיקוני חקיקה), התשס"ה-2005, העביר כל מנהל את השליטה והניהול בקרנות הנאמנות שבבעלותו ליחברות מנהלות אחרות" והבנק נטל וניכס לעצמו שלא כדין, כביכול, את כספי התמורה שהתקבלו על ידו מהחברות המנהלות האחרות, עבור "העברת השליטה בנכסי קרנות הנאמנות וניהולם". לטענת

דוחות כספיים

המבקש, חברה מנהלת, נאמן, ובעל השליטה בחברה מנהלת, אינם רשאים לקבל טובת הנאה כלשהי, בקשר עם ניהול קרנות נאמנות, מלבד הוצאות ודמי ניהול ולכן נטען כי כספי התמורה שהתקבלו בגין העברת השליטה כאמור בקופות הנאמנות הינם פירות שנכסי קרנות הנאמנות הצמיחו, ומקורם בזכויות הנובעות מנכסים אלה, לכן, זהו רווח השייך לקרנות ולבעלי היחידות בהן ולא למי מהנתבעים. לטענת המבקש, התמורה שהתקבלה על ידי הבנק מסתכמת בסכום של כ-1.885 מיליארד ש"ח, וזהו הסכום אותו תובע המבקש עבור חברי הקבוצה. המבקש מבסס את התביעה בין היתר, על הפרת חוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994, חוק עשיית עושר ולא במשפט, חוק החוזים, חוק הבנקאות (רישוי), חוק השליחות וחוק הנאמנות. הקבוצה בשמה מתבקש אישור התביעה כייצוגית, הינה: כלל בעלי היחידות בכל קרנות הנאמנות, שהנכסים שלהן נשלטו ונוהלו ע"י המנהלים שבשליטת הבנק, והועברו לחליפיהם. המבקש צירף את הרשות לניירות ערך לכתב התביעה ולבקשה לאישור, מאחר ולטענת המבקש, הרשות מופקדת, כך נטען, על הרישוי, הפיקוח והביצוע של הוראות חוק השקעות ולכן מן הראוי שהיא תשמיע את עמדתה מן הבחינה העניינית והציבורית ומאחר ויהיה בכך, כדי לסייע לליבון והכרעה בשאלות הכרוכות בתובענה הייצוגית. הוגשה תגובת הבנק לבקשה לאישור התביעה כתביעה ייצוגית. ביום 11 במרס 2010 הודיע היועץ המשפטי לממשלה לבית המשפט כי לא יתייצב בהליכים בתיק זה. ביום 27 במרץ 2011, נתן בית המשפט פסק דין הקובע כי התמורה עבור מכירת השליטה והניהול בקופות הגמל ובקרנות הנאמנות שייכת במלואה לחברות המנהלות ולבנקים ודחה את התביעה.

יב. ביום 29 באוקטובר 2009, הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז, תביעה למתן צווים הצהרתיים הקובעים, בין היתר, כי שבעת הבנקים המשיבים, (הבנק, בנק הפועלים, בנק דיסקונט, בנק הבינלאומי, בנק המזרחי, בנק מרכנתיל דיסקונט ובנק איגוד), אינם זכאים לחייב את המבקשים בהפרשים בגין ריבית "הפרה", כהגדרתה בתובענה, וכי יש להפחית את סכום הפרשי ריבית ההפרה, מסך של 841 מיליון ש"ח לסך של 37 מיליון ש"ח. לחלופין, מבקשים לקבוע, כי הבנקים זכאים לחייב את המבקשות בהפרשים בגין ריבית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה, תשכ"א – 1961 בלבד, וזאת ביחס לחוב המבקשות שהצטבר שהחל מיום 12 במאי 2003 ואילך. טענת המבקשות בין היתר הינה כי "ריבית ההפרה" אינה אלא "פיצוי מוסכם", כמשמעות מונח זה בסעיף 15(א) לחוק החוזים (תרופות), תשל"א – 1970, אשר בית המשפט רשאי להפחיתו "אם מצא שהפיצויים נקבעו ללא כל יחס סביר לנזק שניתן היה לראותו מראש בעת כריתת החוזה כתוצאה מסתברת של ההפרה"; כי הפחתת הפרשי ריבית ההפרה מתחייבת גם מפרשנות הסכם ההלוואה בהתאם לאומד דעת הצדדים; כי חיוב המבקשות בריבית הפרה תהווה אכיפה בלתי צודקת של הסכם ההלוואה; כי עמידת הבנקים על חיוב המבקשות בריבית הפרה מהווה חוסר תום לב; וכי גבייתה על ידי הבנקים של ריבית ההפרה תהווה עשיית עושר ולא במשפט על ידם. אין בתובענה שיוך כספי לחלקו של כל אחד מהבנקים בסכום ההפרש בגין ריבית ההפרה, אך פורטו אחוזי ההשתתפות של הבנקים במימון, כשחלקו של הבנק הינו על פי הנטען, 24%. ביום 11 בפברואר 2010 הוגשה תביעה כספית על סך של 829,529,867 ש"ח, חלף התביעה לצווים הצהרתיים שנמחקה.

יג. ביום 26 בנובמבר 2008, הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב, תביעה ובקשה לאישורה כייצוגית כנגד הבנק, הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, בנק איגוד לישראל בע"מ ובנק מזרחי טפחות בע"מ, התביעה מבוססת על נזקים נטענים, בסך של כ-68,125,000 ש"ח (על פי תחשיבי התובע), אשר נגרמו לכל לקוחות הבנקים אשר נוכה מס במקור מרווחיהם מריבית בגין אגרות חוב ו/או מדיבידנד בגין מניות, וזאת מיום 1 בינואר 2003 ועד ליום הגשת התביעה. על פי הנטען, ניכו הבנקים מס ביתר, עת ניכו את שיעור המס במקור, עובר לגביית העמלות מן התשואה המתקבלת. לשיטת התובע, היה על הבנקים להפחית העמלות מן ההכנסה נשוא ניכוי המס במקור, ורק לאחר מכן לבצע הניכוי במקור. התובע מבסס טענתו על סעיף 17 לפקודת מס הכנסה, בסווגו את העמלות כהוצאה בייצור הכנסה בשנת המס, שיש להביאן בחשבון במסגרת חישוב ההכנסה החייבת. לטענת התובע, בעשותם כאמור, הפרו הבנקים את חובות הזהירות, הנאמנות והגילוי הנאות כלפי הקבוצה, החלות עליהם לפי חוק הבנקאות, חוק הגנת הצרכן ופקודת הנוזיקין וכן את חובת תום הלב החלה עליהם. כן נטען, כי הבנקים גרמו לקבוצה נזק וחסרון כיס וכי התנהגותם עולה כדי רשלנות, הפרת חובה חקוקה ועשיית עושר ולא במשפט.

2. כמו כן תלויות ועומדות נגד הבנק תובענות, לרבות בקשות לאישור תביעות ייצוגיות, כפי שיפורט להלן. לדעת הנהלת הבנק, המתבססת על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי הליכים משפטיים אלה, בשלב זה לא ניתן להעריך את סיכוייהם ומטעם זה לא בוצעה בגינם הפרשה.

זוחות כספיים

- א. ביום 30 ביוני 2008 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו בקשה לאישור תביעה ייצוגית כנגד הבנק וכן כנגד בנק דיסקונט לישראל בע"מ ובנק הפועלים בע"מ (להלן: "הבנקים"). התביעה מתייחסת לעמלות הנגבות על ידי הבנקים עבור שירותי בנקאות שונים המסופקים על ידם ללקוחותיהם הפרטיים (עמלות "תפעוליות" להבדיל מעמלות בגין הקצאת, העמדת וטיפול באשראי, שאינן חלק מהתביעה). נטען כי בין הבנקים הושגו הסכמות לגבי העלאת או הפחתת מחירי העמלות וקיים חשש שאף הושגו הסכמות בדבר יצירת עמלות חדשות. נטען כי בעשותם כך, קיימו הבנקים הגבל עסקי בלתי חוקי לעניין שיעורי העמלות שהם גובים מלקוחותיהם, ניצלו לרעה את כוחם המונופוליסטי (בהיותם, לפי הטענה, "קבוצת ריכוז") והתעשרו שלא כדין על חשבון לקוחותיהם. בבקשה נטען כי בשל ההסדרים הכובלים האמורים, שילמו לקוחות הבנקים עבור העמלות מחיר בלתי הוגן הגבוה מהמחיר אשר היה משולם אלמלא קיומו של הקרטל אשר מנע תחרות חופשית. חישוב הסכום הנתבע מוצג כנגזר מהכנסות הבנקים מעמלות ששולמו על ידי משקי הבית ואלו הנובעות מבנקאות פרטית. נטען, כהערכה, כי מחצית מההכנסות הללו נגבות תוך תיאום מחירים בעקבות הסדרים כובלים, ואלמלא תיאומי המחירים בין הבנקים, היו העמלות נמוכות יותר בצורה משמעותית ולפחות בשיעור של 25%. לפיכך, בהתאם להנחות שונות שצוינו בבקשה, הוערך סכום הנזק המצרפי בסך של 3.5 מיליארד ש"ח, כאשר בכותרת הבקשה צוין כי סכום התביעה הינו 3 מיליארד ש"ח. לא נערך יחוס ספציפי של סכום הנזק הנתבע מכל אחד מהבנקים, אולם צוין בבקשה כי חלקו היחסי של הבנק מנחת הפעילות הבנקאית בישראל מוערך בכ-30%. הוגשה תגובת הבנק לבקשה לאישור התביעה כתביעה ייצוגית. ביום 1 ביוני 2009 הגישו המבקשים לבית המשפט בקשה לצרף את קביעת הממונה על ההגבלים העסקיים מיום 26 באפריל 2009, לפיה התקיימו הסדרים כובלים בין הבנקים (לאומי, פועלים, דיסקונט, מזרחי והבינלאומי) שעניינם העברת מידע בנושא עמלות, כראייה במסגרת הבקשה לאישור התביעה כייצוגית. הבנקים המשיבים התנגדו לכך וביום 6 באוקטובר 2009 החליט בית המשפט כי הדיון בבקשה לצירוף קביעת הממונה מתייטר לאור החלטתו לאחד את הדיון בתובענה עם תובענה מאוחרת יותר (ראו תיאורה בסעיף ב להלן) אליה ממילא צורפה קביעת הממונה. ביום 29 בנובמבר 2009 החליט בית המשפט לעכב את ההליכים בתובענה למשך שנתיים ימים (בכפוף להוראות שנקבעו באותה החלטה) וזאת לאור כוונת המשיבים בבקשה לאישור להגיש לבית הדין להגבלים עסקיים ערר על קביעת הממונה. לדעת הנהלת הבנק, המתבססת על חוות דעת יועציו המשפטיים של הבנק, בשלב מוקדם זה לא ניתן להעריך את סיכויי הבקשה.
- ב. ביום 27 באפריל 2009, הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב, בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק, בנק הפועלים, בנק דיסקונט, בנק מזרחי טפחות והבנק הבינלאומי. הבקשה מתבססת על קביעת הממונה על ההגבלים העסקיים מיום 26 באפריל 2009. לטענת המבקשים, בהתאם לקביעה, הבנקים ערכו הסדרים כובלים לחילופי מידע ביחס לעמלות, אשר פגעו בתחרות ביניהם וגרמו נזק לחברי הקבוצה שייצוגה מתבקש, ואשר מצא את ביטויו בתשלום עמלות ביתר. המבקשים מעמידים את סכום התביעה הייצוגית הנטען נגד כל המשיבים על 1 מיליארד ש"ח, תוך שהם מדגישים כי מדובר בהערכה בלבד ושומרים על זכותם לתקן את סכום התביעה בהמשך. לא נעשה בתובענה שיוך ברור של סכום תביעה ספציפי לכל אחד מן המשיבים ולא הובהרה די הצורך שאלת דרישת הפרשי הצמדה וריבית. לטענת המבקשים, עומדת להם עילת תביעה בשל קיומם של ההסדרים הכובלים האמורים בין הבנקים, אשר עלולים לפגוע ואף פגעו בתחרות. הסדרים אלה נופלים, כך נטען, הן לגדרו של סעיף 2(א) לחוק ההגבלים העסקיים והן לגדרו של סעיף 2(ב)1 לחוק ההגבלים העסקיים. ההליכים בבקשה לאישור עוכבו לשנתיים ימים, כאמור בהחלטה מיום 29 בנובמבר 2009 המתוארת בסעיף א לעיל. לדעת הנהלת הבנק, המתבססת על חוות דעת יועציו המשפטיים של הבנק, בשלב מוקדם זה לא ניתן להעריך את סיכויי הבקשה.
- ג. ביום 3 במאי 2010 הוגשה בבית המשפט המחוזי מרכז בקשה לאישור תובענה ייצוגית בסכום נטען של כ-209 מיליון ש"ח, נכון למועד הגשת התובענה. הבקשה כוללת גם סעדים נוספים שאינם כספיים. המבקש מעוניין לייצג כל מחזיק אג"ח של חפציבה חופים בע"מ ("חפציבה חופים") ערב הפסקת המסחר בהן בתחילת חודש אוגוסט 2007. המבקש טוען כי במהלך השנים 2006-2007, בסמוך לסוף כל רבעון, העמיד הבנק לחברה בבעלותו המלאה של מר בועז יונה הלואות בסכומים של עשרות מיליוני ש"ח. לטענת המבקש, כספים אלה הועברו מיידית לחשבונה של חפציבה חופים, כך שכיסו לרגע משיכות כספים של מר יונה מחפציבה חופים, אולם בתחילתו של כל רבעון עוקב נמשכו הכספים מקופת חפציבה חופים, הועברו לחשבונות פרטיים של מר יונה ומשם הושבו לבנק. המבקש טוען כי מטרת הפעולות הכספיות הנ"ל היתה עיוות הדוחות הכספיים של חפציבה חופים, כך שהוצגו לציבור

דוחות כספיים

מצגי שווא רגועים בנוגע למצבה האמיתי של חפציבה חופים. המבקש טוען, כי כתוצאה משיתוף הפעולה של הבנק וממצגי השווא שהוצגו לציבור נמחקו בסופו של דבר השקעות המחזיקים באיגרות החוב של חפציבה חופים. לטענתו, ממחזיקי האג"ח הוסתרו אותות המשבר בחברה שיכול והיו משכנעים אותם למכור את אחזקותיהם מיד; ומאלה שהצטרפו במהלך יצירת מצגי השווא הנטענים, נמנע המידע החיוני שהיה מונע מהם להשקיע באיגרות החוב של חפציבה חופים. לדעת הנהלת הבנק, המתבססת על חוות דעת יועציו המשפטיים של הבנק, בשלב מוקדם זה לא ניתן להעריך את סיכויי הבקשה.

ד. ביום 27 במרס 2011, הוגשה לבית המשפט המחוזי בת"א בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק. טענת התובעים הינה כי הבנק העמיד מסגרות אשראי חד צדדיות וגבה בגינן עמלות וכן גבה ריבית מעבר לריבית הקבועה למדרג הגבוה באותה מסגרת מאושרת, וזאת חרף ההוראה המפורשת של המפקח על הבנקים בהוראה 325 להוראות ניהול בנקאי תקין, האוסרת זאת. עוד טוענים התובעים כי התובענה ראויה להידון כתובענה ייצוגית וכי הנזק המצרפי מיום כניסתה לתוקף של הוראה מס' 325 האמורה, מוערך על ידם בסכום של כ- 90 מיליון ש"ח. לפיכך הסעדים העיקריים הנתבעים במסגרת התובענה הייצוגית הינם, ראשית, ליתן פס"ד הצהרתי לפיו אסור לבנק לגבות ריבית חריגה או עמלה, בשום צורה ואופן, בגין העמדת אשראי באופן חד צדדי ללקוח בעל הסכם מסגרת אשראי מאושרת, ושנית, להורות לבנק להשיב למבקשת ולקבוצה את הסכומים אשר שולמו על ידם לבנק עבור עמלה בגין ריבית חריגה ואשראי חד צדדי ו/או אשראי זמני. לדעת הנהלת הבנק, המתבססת על חוות דעת יועציו המשפטיים של הבנק, בשלב מוקדם זה לא ניתן להעריך את סיכויי הבקשה.

3. להלן פירוט של תובענות ובקשות לאישור תביעות ייצוגיות בסכומים מהותיים שהוגשו נגד חברות בנות של הבנק (להלן - חברות הבנות). לדעת הנהלת הבנק, ובהסתמך על דעת הנהלת כל אחת מחברות הבנות, המתבססת על חוות דעת היועצים המשפטיים של חברות הבנות באשר לסיכויי הליכים אלה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשו הפרשות, לכיסוי נזקים כתוצאה מתביעות כאמור:

א. לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו הוגשה ביום 21 ביוני 2000 בקשה לאישור תביעה ייצוגית כנגד בנק לאומי למשכנתאות בע"מ (להלן: "בלמ"ש") על סמך חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א – 1981, תקנה 29 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 וחוק הפיקוח על עסקי ביטוח, תשמ"א - 1981. סכום התביעה, שמתבקש אישורה כתביעה ייצוגית, מוערך על-ידי המבקשים בכ-100 מיליון ש"ח.

המבקשים אשר נטלו הלוואה מבלמ"ש, טוענים לגבי שווי מבנים לצורכי ביטוח נכס במסגרת נטילת הלוואות מבלמ"ש. לטענת המבקשים נעשית על ידי בלמ"ש או מטעמו הערכת שווי מופרזת של המבנה, דבר הגורם לתשלום יתר של פרמיה על-ידי לקוחות בלמ"ש. המבקשים טוענים כי כך נעשה גם במקרה שלהם. בהתאם להחלטת בית המשפט המחוזי, הדיון בתביעה מעוכב עד אשר יוכרעו הערעורים בענין הנסקר בסעיף 4. א. להלן. בקשה שהוגשה על ידי המבקשים לביטול עיכוב ההליכים בתיק, נדחתה על ידי בית המשפט, אשר קבע כי עיכוב ההליכים בתובענה בעינו עומד.

ב. ביום 2 בדצמבר 2006 הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו כנגד בלמ"ש וכנגד מגדל חברה לביטוח בע"מ ("מגדל") בקשה לאישור תובענה ייצוגית בקשר לתשלומי תגמולי ביטוח חיים חלקיים. סכום התביעה הייצוגית המשוער הוא, לטענת המבקשת, 150 מיליון ש"ח.

המבקשת ובן זוגה המנוח נטלו הלוואה מבלמ"ש. על פי הנטען בבקשה: לוויס הנוטלים הלוואה מבלמ"ש יכלו להצטרף להסדר ביטוח חיים ללוויס, שבו המבטחת היא מגדל; על לוויס שהצטרפו לביטוח חיים כאמור נמנים לוויס שקיבלו כאשר אירע מקרה הביטוח, תגמולי ביטוח חלקיים בשיעור נמוך הן מסכום הביטוח והן מיתרת הלוואה; בניגוד לתשלום שבוצע בפועל, הבנק ומגדל הביטוח לשלם למבוטחים-לוויס כאמור "תגמולי ביטוח בשיעור יתרת הלוואה העומדת לפירעון או בשיעור סכום הביטוח (הנמוך מביניהם)" – כך לטענת המבקשת. ביום 18 בינואר 2009 נתן ביהמ"ש החלטה המורה על קיום ההליכים הקבועים בחוק לשם אישור הסכם פשרה שנחתם בין הצדדים ובכלל זה בצוע מספר פעולות לצורך בדיקת אישור ההסדר ומינוי בודק. הצדדים הגיעו להסדר פשרה בתיק ובתאריך 7 בספטמבר 2010 אישר בית המשפט המחוזי בתל – אביב את ההסדר, בשינויים מסוימים. ביום 28 אוקטובר 2010 הוגש על ידי ב"כ המבקשת ערעור לבית המשפט העליון על אישור הסדר הפשרה, במסגרתו התבקש בית המשפט העליון לאשר את ההסדר כפי שהוא, ללא השינויים בעניין שכר הטרחה לב"כ המבקשת והגמול המיוחד למבקשת שעליהם הורה בית המשפט המחוזי. בהתאם

זוחות כספיים

להחלטת בית-המשפט מיום 9 בינואר 2011, ייושם בשלב ראשון חלקו החלוט של ההסדר, אשר לא יושפע מתוצאות הערעור, ובהתאם לתוצאות הערעור יושלמו ויבוצעו לפי הצורך החלקים הנותרים. החלק מתוך סכום הפשרה אשר עשוי להיות מושפע מתוצאות הערעור יופקד בינתיים בנאמנות אצל ב"כ המבקשת.

ג. ביום 5 באפריל 2009, הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד סטנדרד & פורס מעלות בע"מ, מטבעות עולם בע"מ, החברה לנאמנות של בנק לאומי לישראל בע"מ, ערן פוקס, רוני בירם, יעקב הרפז ואקסלנס השקעות בע"מ. סכום התביעה הייצוגית הנטען נגד כל המשיבים עומד על כ-84 מיליון ש"ח. לא נעשה בתובענה שיוך ברור של סכום תביעה ספציפי לכל אחד מן המשיבים. לטענת המבקש, מעלות כשלה בדירוג האג"ח שהונפק על ידי מטבעות עולם, בכך שהורידה את דרוג האג"ח מדירוג AAA לדירוג D רק לאחר אירוע חדלות הפירעון של קבוצת ליהמן, למרות המידע אודות הקשיים של קבוצת ליהמן שפורסמו קודם לכן וכי מעלות יצרה מצג שגוי ומטעה בפני מחזיקי האג"ח כאילו אין שינוי במידת הסיכון של האג"ח ו/או כאילו ההתדרדרות במצבה של קבוצת ליהמן אינה נוגעת למידת הסיכון של האג"ח. כנגד מטבעות עולם נטען, כי היה עליה לדווח למחזיקי האג"ח אודות הגופים הפיננסיים המגבים ומתכונת הקצאת חלוקת סיכונים ה Notes ביניהם. בנוסף נטען, כי היה על מטבעות עולם לדווח למחזיקי האג"ח אודות ההשלכות של ההתדרדרות העסקית של קבוצת ליהמן על סיכויי הפירעון של האג"ח, ועל הימצאותו של בנק ליהמן בסיכון עסקי מהותי. עוד נטען, כי מטבעות עולם נמנעה מלפרסם דו"חות מיידים אודות עניינים אלו שלא על פי דין וכתוצאה מכך נגרמו למחזיקי האג"ח נזקים אדירים. אקסלנס הינה בעלת המניות והשליטה במטבעות עולם. כלפי החברה לנאמנות, ששימשה כנאמן למחזיקי האג"ח שהונפק על ידי מטבעות עולם, טוען המבקש כי לא עשתה כל שביכולתה כדי להבטיח קיום התחייבויות מטבעות עולם כלפי מחזיקי האג"ח כפי שנקבע בתשקיף, כי היה עליה לבקש ממטבעות עולם ליידע את ציבור מחזיקי האג"ח בדבר זהות הגופים הפיננסיים עימם התקשרה מטבעות עולם בעסקה לרכישת ה Notes ואת מתכונת חלוקת הסיכונים ביניהם, וכי היה עליה לדרוש ממטבעות עולם מידע על ההשלכות של מצב קבוצת ליהמן על דירוג האג"ח ו/או על יכולתה של מטבעות עולם לפרוע את האג"ח. עוד טוען המבקש, כי משנדע לחברה לנאמנות על הקשיים שפקדו את בנק ליהמן, היה על החברה לנאמנות לדרוש ממטבעות עולם להחליף את ה Notes ב Notes מגופים פיננסיים אחרים, על מנת לצמצם את היקפי הנזק שנגרם למחזיקי האג"ח. בית המשפט החליט כי תביעה זו תשולב בבקשה לאישור תביעה ייצוגית מוקדמת יותר שהוגשה ביחס להנפקת אותן אגרות חוב. הוגשה תגובת החברה לבקשה לאישור התביעה כתביעה ייצוגית.

ד. ביום 23 ביוני 2009, הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד סטנדרד & פורס מעלות בע"מ, קשת אגרות חוב בע"מ ("קשת"), חברה לנאמנות של בנק לאומי לישראל בע"מ ("החברה לנאמנות"), אהרון בירם, ערן פוקס, מוטי מערבי, רמי אורדן, אקסלנס נשואה חיתום (1993) בע"מ ואקספרט פיננסיים בע"מ. סכום התביעה הייצוגית הנטען נגד כל המשיבים עומד על כ-220 מיליון ש"ח. לא נעשה בתובענה שיוך ברור של סכום תביעה ספציפי לכל אחד מן המשיבים. לטענת המבקש, מעלות כשלה בדירוג האג"ח שהונפק על ידי קשת, בכך שהורידה את דרוג האג"ח מדירוג AA+ לדירוג D רק לאחר אירוע חדלות הפירעון של קבוצת ליהמן, למרות המידע אודות הקשיים של קבוצת ליהמן שפורסמו קודם לכן וכי מעלות יצרה מצג שגוי ומטעה בפני מחזיקי האג"ח כאילו אין שינוי במידת הסיכון של האג"ח ו/או כאילו ההתדרדרות במצבה של קבוצת ליהמן אינה נוגעת למידת הסיכון של האג"ח. כנגד קשת נטען, כי היה עליה לדווח למחזיקי האג"ח אודות ההשלכות של ההתדרדרות העסקית של קבוצת ליהמן על סיכויי הפירעון של האג"ח, ועל הימצאות חברה מקבוצת ליהמן ("בנק ליהמן") בסיכון עסקי מהותי. עוד נטען, כי היה על קשת לפרסם דיווח מייד אודות תלותה המוחלטת בתקבולים מה Notes המגבים את האג"ח והסכנה הממשית לביצוע התשלום על ידה בגין האג"ח. בנוסף נטען, כי קשת התרשלה עד כדי מעילה באמון בכך שלא נקטה בפעולות למניעת כשל התשלום לבעלי האג"ח לרבות: פעילות להחלפת ה Notes המגבים את האג"ח; פניה למעלות בדרישה לעדכן ו/או להתאים ו/או לשנות את דירוג האג"ח. עוד נטען כי קשת כשלה בכך שלא עשתה ביטוח פיקדונות וכן בכך שהנפיקה אג"ח המגובות במלואן בנכסי בנק אחד בלבד. בנוסף נטען כי קשת הקטינה באופן ממשי את מסת נכסיה באמצעות שינוי מהותי בהסכם השירותים בינה לבין אקסלנס השקעות (אשר שולטת באקסלנס נשואה). אקסלנס נשואה חיתום (1993) בע"מ וחברת אקספרט פיננסיים בע"מ הן הבעלות בחלקים שווים של קשת. כלפי החברה לנאמנות, ששימשה כנאמן למחזיקי האג"ח שהונפק

זוחות כספיים

על ידי קשת, טוען המבקש כי לא עשתה כל שביכולתה כדי להבטיח קיום התחייבויות קשת כלפי מחזיקי האג"ח כפי שנקבע בתשקיף, כי היה עליה לבקש מקשת ליידע את ציבור מחזיקי האג"ח אודות השלכות ההידרדרות במצבו של בנק ליהמן על דירוג האג"ח ו/או על יכולת קשת לפרוע את איגרות החוב בהגיע מועד פירעון. עוד טוען המבקש, כי משנודע לחברה לנאמנות על הקשיים שפקדו את בנק ליהמן, היה על החברה לנאמנות לדרוש מקשת להחליף את ה Notes ב Notes מגופים פיננסיים אחרים, על מנת לצמצם את היקפי הנזק שנגרם למחזיקי האג"ח. בנוסף נטען כי היה על החברה לנאמנות לפנות אל קשת בבקשה כי זו תערוך ביטוח פיקדונות, לשם הבטחת כספי הציבור אשר הושקעו, הלכה למעשה, בבנק ליהמן. בקשה זו נמחקה ותוכנה והצדדים לה שולבו בבקשה לאישור תובענה ייצוגית אחרת על סך 286 מיליון ש"ח שהוגשה בקשר עם האג"ח הנ"ל (החברה לנאמנות לא היתה צד לבקשה האחרת בנוסחה המקורי, טרם השילוב בין שתי הבקשות).

4. כמו-כן תלויות ועומדות נגד חברות הבנות, תובענות ובקשות לאישור תביעות ייצוגיות כפי שיפורט להלן. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על דעת הנהלת כל אחת מחברות הבנות, המתבססת על חוות דעת היועצים המשפטיים של חברות הבנות באשר לסיכויי הליכים משפטיים אלה, בשלב זה לא ניתן להעריך את סיכוייהם ומטעם זה לא בוצעה בגינם הפרשה:

א. לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו הוגשה ביום 17 ביולי 1997 בקשה לאשר הגשת תובענה ייצוגית על סך של למעלה ממיליארד ש"ח, כנגד בנק לאומי למשכנתאות (להלן "בלמ"ש) ביחד עם בנקים למשכנתאות נוספים בקשר עם גביית עמלות ביטוחי חיים וביטוחי מבנה של לווים. כל אחד מן המבקשים נטל הלוואה מאחד מן הבנקים למשכנתאות המשיבים. לטענת המבקשים, במסגרת נטילת הלוואה הם צורפו לביטוח חיים או ביטוח נכס שנערכו באמצעות הבנקים המשיבים. לטענתם, חלק מדמי הביטוח הגיע לידי הבנקים המשיבים וזאת שלא כדין.

ביום 17 בנובמבר 1997 ניתנה החלטתו של בית המשפט כי לא ניתן לדון בתובענה שהוגשה במתכונת של תובענה ייצוגית על פי חוק הבנקאות (שירות ללקוח), תשמ"א-1981 וחוק ההגבלים העיסוקיים, תשמ"ח-1988. לפיכך, מחק בית המשפט את התביעה הכספית על הסף.

עם זאת קבע בית המשפט כי ניתן לדון בעתירה במסגרת תקנה 29 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984, רק בעתירה לסעד הצהרתי ביחס לעילות שנוצרו קודם ליום 10 במאי 1996. בית המשפט קבע כי העילות שניתן יהיה לדון בהן במסגרת זו הינן "בנושא הסדר הכובל וסוגיית הביטוחים השונים".

על החלטה זו תלויים ועומדים בבית המשפט העליון ערעורים מטעם בלמ"ש, כל אחד מהבנקים למשכנתאות הנתבעים האחרים והתובעים. בהתאם להחלטה של בית המשפט העליון ביצועה של החלטת בית המשפט המחוזי עוכב. לפיכך התביעה לא תתברר עד למתן החלטה על ידי בית המשפט העליון בכל הערעורים.

ביום 1 בספטמבר 2005 ניתן על ידי בית המשפט העליון פסק דין, בו נקבע, בתמצית, כי על אף שניתן לעשות שימוש באמצעים פרשניים על מנת להפוך את תקנה 29 לכללי להגשת תביעות ייצוגיות הרי שלעת הזו אין זה ראוי לעשות כן. זאת, בעיקר בשים לב להליכי חקיקה תלויים ועומדים בתחום התובענות הייצוגיות. ביום 12 במרס 2006 אכן פורסם חוק תובענות ייצוגיות. ביום 25 בספטמבר 2008 אישר ביהמ"ש את הסתלקות אחד המבקשים מהתביעה. הבקשה לצרף מבקש חלף זה שהסתלק תלויה ועומדת בבית המשפט.

בימים אלה התגבש הסדר גישור בין הצדדים, לפיו ישלמו כל הבנקים המשיבים בבקשה סכום כולל של 17 מיליון ש"ח כתרומה למטרות ציבוריות נבחרות, וסכום כולל נוסף של 3 מיליון ש"ח כגמול וכשכר טרחה למבקשים ולבאי כוחם, ובכך יסתיימו כל ההליכים המשפטיים בתיק. חלקו של בלמ"ש בתשלום עומד על 27.601%. הסדר הגישור טעון אישורו של בית המשפט בפרוצדורה הדרושה לשם כך ובכונת הצדדים להגישו לבית המשפט לצורך אישורו וקבלת תוקף של פסק דין.

לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על דעת הנהלת בלמ"ש, המתבססת על חוות דעת היועצים המשפטיים של בלמ"ש, בשלב זה לא ניתן להעריך את סיכויי הערעורים.

ב. ביום 19 באוגוסט 2007 הוגשה בבית המשפט המחוזי בירושלים בקשה לאישור תביעה ייצוגית נגד בלמ"ש ועמה נוסח כתב תובענה ייצוגית בקשר לצירוף "לווה נוסף" בחלק מההלוואות שמעמיד בלמ"ש. סכום התביעה הייצוגית המשוער הוא, לטענת המבקשים, מעל 5 מיליון ש"ח.

זוחות כספיים

המבקשים טוענים כי במסגרת הלוואה שנטלו דרש בלמ"ש צירופו של "לווה נוסף". לטענתם, הלווה הנוסף אינו לווה כלל אלא פיקציה ולמעשה מדובר בערב להלוואה. לטענת המבקשים, אילו האדם שצורף כ"לווה נוסף" אכן היה מצורף כערב להלוואה לא היה נדרש לערוך ביטוח חיים בקשר להלוואה, כפי שנדרש לעשות בפועל.

המבקשים עותרים לאישור תובענה ייצוגית בשם כל אלו שהוגדרו כ"לווים נוספים" על-ידי בלמ"ש, שאינם בעלי זכויות בנכס שמושכן ואשר במסגרת הלוואה נדרשו לערוך ביטוח חיים ושילמו דמי ביטוח בגינו, במישרין או באמצעות הלווים העיקריים, בשבע השנים שקדמו להגשת התובענה.

המבקשים דורשים השבה של דמי ביטוח ששולמו כאמור וכן צו המורה לבלמ"ש לבטל את דרישת עריכת ביטוח חיים ושעבודו ביחס ללווים הנוספים חברי הקבוצה.

בהסכמת התובע הייצוגי, הוסכם שהמועד להגשת תגובת הבנק לבקשה יידחה עד לאחר קבלת פסק דין אחר שדן בסוגיה דומה. פסק הדין טרם ניתן. (להלן: "עניין בדווי"). ביום 7 ביוני 2010 ניתן פסק הדין בעניין בדווי הנ"ל, במסגרתו התקבל הערעור שהגיש הבנק ובוטל פסק דינו של בית משפט השלום, לרבות קביעותיו כנגד מעמד הלווה הנוסף. לבנק נמסר כי, המבקשים יחליטו אם לחזור בהם מהבקשה לאישור אם לאו רק לאחר שיוברר להם אם תוגש השגה על פסק הדין בעניין בדווי. השגה כאמור לא הוגשה, אך ביום 11 באוקטובר 2010 ניתן בבית המשפט המחוזי בתל אביב פסק דין בהליך נגד בנק מזרחי טפחות בע"מ ("עניין קדמון"), בו נדונה הסוגיה של "לווה נוסף". בעקבות פסק הדין בעניין קדמון, שנסיבותיו ותוצאתו שונים מפסק הדין בעניין בדווי, המבקשים עומדים על המשך ההליכים בבקשה לאישור. הוגשה תגובת בלמ"ש לבקשה לאישור התביעה כייצוגית. לדעת הנהלת הבנק בהסתמך על דעת הנהלת בלמ"ש, המתבססת על חוות דעת היועצים המשפטיים של בלמ"ש, בשלב מוקדם זה של ההליך, לא ניתן להעריך את סיכוייו.

ד. החברה לישראל בע"מ

1. כנגד חברות מוחזקות מסוימות של החברה לישראל בע"מ הוגשו תביעות משפטיות בטענה כי נזקי גוף ורכוש, שנגרמו לתובעים, נובעים מזיהום הקישון, אשר לטענת התובעים לחברות המוחזקות הנ"ל היה חלק בו וכן כנגד חברה מאוחדת מתקיימים הליכים משפטיים, חוקקו חוקים והוצאו צווים הנוגעים לפעילות חברה זו.
2. הנהלות החברות הנ"ל, בהתבסס על חוות דעתם של יועציהן המשפטיים אינן יכולות להעריך את סכום החשיפה בגין התביעות והנושאים הנ"ל, אם בכלל, ולכן לא נכללו כל הפרשות בנדון בדוחות הכספיים של החברה לישראל בע"מ והחברות המאוחדות שלה.
2. לצורך קיום פעילות של חברה מאוחדת של החברה לישראל, תלויה החברה המאוחדת בקבלת שירותים מחברות תשתית ומספקי גז טבעי.

להרחבה בעניין נושאים אלה, ראה הדוחות הכספיים של החברה לישראל בע"מ ליום 31 במרס 2011.

ה. ביום 26 באפריל 2009 התקבלה בבנק קביעה של הממונה על ההגבלים העסקיים לפי סעיף 43(א)(1) לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, לפיה בין הבנק לבין בנק הפועלים, בנק דיסקונט, בנק המזרחי והבנק הבינלאומי, התקיימו הסדרים כובלים שעניינם העברות מידע הנוגע לעמלות, וזאת מראשית שנות ה-90 ועד תחילת חקירת הרשות בענין, בחודש נובמבר 2004. המדובר בקביעה אזרחית המהווה ראייה לכאורה לנקבע בה בכל הליך משפטי. הבנק הגיש ערר על קביעה זו. ביום 22 בפברואר 2011, הוגשה תגובת הממונה לערר. בעקבות הסכמת הצדדים, הועברו הערר ועררם נוספים שהגישו בנקים אחרים להליך גישור לאחר שבית הדין להגבלים עסקיים ביקש מן הצדדים לשקול לעשות כן. בשלב זה, לא ניתן להעריך את השלכות הקביעה.

ו. בהמשך לתאור המפורט בבאור 18 (יא) (2) לדוח שנתי 2010, ביום 23 במאי 2011 הוגשה לבית הדין להגבלים עסקיים חוות דעתו של הכלכלן הראשי של רשות ההגבלים העסקיים. שיעור העמלה הצולבת כפי שחושב בחוות הדעת נמוך מזה שנוהג כיום על פי ההסדר שהוגש לאישורו של בית הדין. בעקבות הגשת חוות הדעת צפויים להתקיים בבית הדין דיונים במסגרתם ייחקר הכלכלן הראשי בחקירות נגדיות על חוות דעתו לצורך בדיקת החישוב שבוצע בחוות הדעת וההנחות שהונחו על ידו לצורך החישוב האמור, כשבהמשך יידרש בית הדין לקבוע את השיעור הראוי של העמלה הצולבת ובעקבותיה לקבוע אם לאשר את ההסדר שהוגש לבית הדין לאישור כאמור לעיל אם לאו. במסגרת חוות הדעת האמורה ציין הכלכלן הראשי כי כל הפחתה בעמלה ראוי שתהיה הדרגתית כדי לאפשר לחברות כרטיסי האשראי לבצע הערכות והתאמות למצב החדש. הבנק בוחר את השלכות חוות הדעת הנ"ל.

דוחות כספיים

באור 7 – פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון
 סכומים מדווחים (בלתי מבוקר)

א. היקף הפעילות

31 במרס 2011				
חוזי	חוזי	חוזי	חוזי ריבית	
סחורות	בגין	מטבע	שקל-מדד	אחר
ואחרים	מניות	חוץ	(במיליוני ש"ח)	
(1) סכום נקוב של מכשירים נגזרים				
(א) נגזרים מגדרים (1)				
-	-	-	-	-
-	-	-	2,837	-
-	-	-	2,837	-
מזה: חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע				
-	-	-	2,664	-
(ב) נגזרים ALM (1)(2)				
908	737	-	16,416	-
648	-	139,921	15,540	8,791
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה				
44	17,724	7,916	-	-
44	17,724	7,732	-	-
חוזי אופציה אחרים				
293	5,316	31,594	19,153	15
255	5,339	29,478	16,082	-
646	2,297	20,497	140,492	973
2,838	49,137	237,138	207,683	9,779
מזה: חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע				
-	-	-	70,183	-
(ג) נגזרים אחרים (1)				
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
מזה: חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע				
-	-	-	-	-
(ד) נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ Spot				
1,089	-	-	-	-
741	-	-	-	-
-	-	13,074	-	-
1,830	-	13,074	-	-
4,668	49,137	250,212	210,520	9,779

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ Spot.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

דוחות כספיים

באור 7 – פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך) סכומים מדווחים (בלתי מבוקר)

31 במרס 2011				
חוזי	חוזי	חוזי	חוזי ריבית	
סחורות	בגין	מטבע	אחר	שקל-מדד
ואחרים	מניות	חוץ	(במיליוני ש"ח)	
(2) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים				
(א) נגזרים מגדרים (1)				
-	-	-	51	-
שווי הוגן ברוטו חיובי				
-	-	-	25	-
שווי הוגן ברוטו שלילי				
(ב) נגזרים ALM (1)(2)				
78	1,262	4,637	2,362	7
שווי הוגן ברוטו חיובי				
74	1,267	6,003	2,657	180
שווי הוגן ברוטו שלילי				
(ג) נגזרים אחרים (1)				
-	-	-	-	-
שווי הוגן ברוטו חיובי				
-	-	-	-	-
שווי הוגן ברוטו שלילי				
(ד) נגזרי אשראי				
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב				
15	-	-	-	-
שווי הוגן ברוטו חיובי				
6	-	-	-	-
שווי הוגן ברוטו שלילי				
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב				
7	-	-	-	-
שווי הוגן ברוטו שלילי				
9	-	-	-	-
שווי הוגן ברוטו שלילי				

(1) למעט נגזרי אשראי.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

דוחות כספיים

באור 7 – פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)
 סכומים מדווחים (בלתי מבוקר)

31 במרס 2010				
חוזי	חוזי	חוזי	חוזי ריבית	
סחורות	בגין	מטבע	שקל-מדד	אחר
ואחרים	מניות	חוץ	(במיליוני ש"ח)	
(1) סכום נקוב של מכשירים נגזרים				
(א) נגזרים מגדרים (1)				
-	-	-	-	-
-	-	-	1,477	-
-	-	-	1,477	-
מזה: חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע				
-	-	-	1,083	-
(ב) נגזרים ALM (1)(2)				
779	947	85	11,299	-
1,229	-	96,185	20,050	9,345
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה				
36	4,944	5,757	43	-
42	4,944	5,379	43	-
חוזי אופציה אחרים				
283	417	26,185	19,636	21
283	600	26,164	15,924	50
-	-	14,579	107,091	1,162
2,652	11,852	174,334	174,086	10,578
מזה: חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע				
-	-	-	56,355	-
(ג) נגזרים אחרים (1)				
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
(ד) נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ Spot				
594	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	8,576	-	-
594	-	8,576	-	-
3,246	11,852	182,910	175,563	10,578

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ Spot.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

דוחות כספיים

באור 7 – פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)
 סכומים מדווחים (בלתי מבוקר)

31 במרס 2010				
חוזי סחורות ואחרים	חוזי בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
			שקל-מדד	אחר
(במיליוני ש"ח)				
(2) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים				
(א) נגזרים מגדרים (1)				
-	-	-	27	-
שווי הוגן ברוטו חיובי				
-	-	-	14	-
שווי הוגן ברוטו שלילי				
(ב) נגזרים ALM (1)(2)				
40	325	3,077	2,455	91
שווי הוגן ברוטו חיובי				
43	324	3,511	3,122	323
שווי הוגן ברוטו שלילי				
(ג) נגזרים אחרים (1)				
-	-	-	-	-
שווי הוגן ברוטו חיובי				
-	-	-	-	-
שווי הוגן ברוטו שלילי				
(ד) נגזרי אשראי				
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב				
4	-	-	-	-
שווי הוגן ברוטו חיובי				
-	-	-	-	-
שווי הוגן ברוטו שלילי				

(1) למעט נגזרי אשראי.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

דוחות כספיים

באור 7 – פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)
 סכומים מדווחים (מבוקר)

31 בדצמבר 2010				
חוזי סחורות ואחרים	חוזי בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
			שקל-מדד	אחר
(במיליוני ש"ח)				
(1) סכום נקוב של מכשירים נגזרים				
א) נגזרים מגדרים (1)				
-	-	-	2,563	-
Swaps				
-	-	-	2,563	-
סך הכל				
מזה: חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע				
-	-	-	2,354	-
ב) נגזרים ALM (1)(2)				
756	499	-	14,594	-
חוזי Futures				
276	-	155,524	9,010	7,160
חוזי Forward				
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה				
9	8,908	5,104	-	-
אופציות שנקטבו				
11	8,908	5,031	-	-
אופציות שנקנו				
19	4,914	34,802	17,584	15
חוזי אופציה אחרים				
23	4,920	33,896	16,610	-
אופציות שנקטבו				
646	412	18,533	121,111	980
אופציות שנקנו				
1,740	28,561	252,890	178,909	8,155
Swaps				
סך הכל				
מזה: חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע				
-	-	-	61,573	-
ג) נגזרים אחרים (1)				
-	-	-	-	-
Swaps				
-	-	-	-	-
סך הכל				
ד) נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ Spot				
1,593	-	-	-	-
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב				
741	-	-	-	-
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב				
-	-	14,108	-	-
חוזי החלפת מטבע חוץ Spot				
2,334	-	14,108	-	-
סך הכל				
4,074	28,561	266,998	181,472	8,155
סך הכל כללי				

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ Spot.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

דוחות כספיים

באור 7 – פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)
 סכומים מדווחים (מבוקר)

31 בדצמבר 2010				
חוזי סחורות ואחרים	חוזי בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
			שקל-מדד	אחר
(במיליוני ש"ח)				
(2) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים				
(א) נגזרים מגדרים (1)				
-	-	-	32	-
שווי הוגן ברוטו חיובי				
-	-	-	43	-
שווי הוגן ברוטו שלילי				
(ב) נגזרים ALM (1)(2)				
80	1,223	4,439	2,895	42
שווי הוגן ברוטו חיובי				
82	1,221	5,373	2,973	336
שווי הוגן ברוטו שלילי				
(ג) נגזרים אחרים (1)				
-	-	-	1	-
שווי הוגן ברוטו חיובי				
-	-	-	-	-
שווי הוגן ברוטו שלילי				
(ד) נגזרי אשראי				
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב				
4	-	-	-	-
שווי הוגן ברוטו חיובי				
13	-	-	-	-
שווי הוגן ברוטו שלילי				

(1) למעט נגזרי אשראי.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

דוחות כספיים

באור 7 – פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך) סכומים מדווחים

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

31 במרס 2011					
ממשלות					
דילרים / ובנקים					
בורסות	בנקים	ברוקרים	מרכזיים	אחרים	סך הכל
(בלתי מבוקר)					
(במיליוני ש"ח)					
465	3,968	452	17	3,517	8,419
יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים (1)(2)					
2,024	25,214	2,383	-	10,708	40,329
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (3)					
2,489	29,182	2,835	17	14,225	48,748
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים					

31 במרס 2010					
ממשלות					
דילרים / ובנקים					
בורסות	בנקים	ברוקרים	מרכזיים	אחרים	סך הכל
(בלתי מבוקר)					
(במיליוני ש"ח)					
457	3,082	194	-	2,286	6,019
יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים (1)(2)					
1,016	18,645	1,612	-	9,473	30,746
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (3)					
1,473	21,727	1,806	-	11,759	36,765
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים					

31 בדצמבר 2010					
ממשלות					
דילרים / ובנקים					
בורסות	בנקים	ברוקרים	מרכזיים	אחרים	סך הכל
(מבוקר)					
(במיליוני ש"ח)					
280	4,864	373	-	3,200	8,717
יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים (1)(2)					
1,182	25,081	1,776	-	10,596	38,635
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (3)					
1,462	29,945	2,149	-	13,796	47,352
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים					

- (1) לא מבוצעים קיזוזים בהתאם להסדרי התחשבות נטו.
- (2) מתוך זה יתרה מאזנית של מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 8,419 מיליוני ש"ח (31 במרס 2010 – 6,019 מיליוני ש"ח, 31 בדצמבר 2010 – 8,717 מיליוני ש"ח) הכלולה בסעיף נכסים אחרים.
- (3) סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה

דוחות כספיים

באור 7 – פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)
 סכומים מדווחים

ג. פירוט מועדי פרעון – סכום נקוב

31 במרס 2011					
עד	מעל שלושה	מעל שנה	מעל	סך הכל	
שלושה	חודשים	ועד	מעל		
חודשים	ועד שנה	חמש שנים	חמש שנים		
					(בלתי מבוקר)
					(במיליוני ש"ח)
					חוזי ריבית:
1,617	5,499	2,454	209	9,779	שקל - מדד
26,896	42,242	69,983	71,399	210,520	אחר
144,939	83,158	9,495	12,620	250,212	חוזי מטבע חוץ
35,990	12,238	889	20	49,137	חוזים בגין מניות
2,274	1,978	416	0	4,668	חוזי סחורות ואחרים
211,716	145,115	83,237	84,248	524,316	סך הכל
146,710	121,130	66,426	49,883	384,149	סך הכל במרס 2010 (בלתי מבוקר)
214,509	126,973	72,371	75,407	489,260	סך הכל בדצמבר 2010 (מבוקר)

דוחות כספיים

באור 8 – יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2010 (מבוקר)		31 במרס 2011 (בלתי מבוקר)		הערך במאזן		הערך במאזן		
שווי הוגן	סך הכל	(ב)	(א)	שווי הוגן	סך הכל	(ב)	(א)	
(במיליוני ש"ח)								
נכסים פיננסיים								
30,035	30,052	21,606	8,446	36,762	36,802	27,895	8,907	מזומנים ופיקדונות בבנקים
55,791	55,791	-	55,791	47,090	47,090	-	47,090	ניירות ערך
1,190	1,190	-	1,190	2,068	2,068	-	2,068	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
226,263	223,981	201,080	22,901	226,653	225,071	200,235	24,836	אשראי לציבור, נטו
409	379	363	16	380	357	357	-	אשראי לממשלות
8,716	8,716	-	8,716	8,419	8,419	-	8,419	נכסים בגין מכשירים נגזרים
670	670	-	670	670	670	-	670	נכסים פיננסיים אחרים
323,074	320,779	223,049	97,730	322,042	320,477	228,487	91,990	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות								
251,210	249,584	186,181	63,403	249,181	248,258	189,220	59,038	פיקדונות הציבור
2,692	2,691	1,300	1,391	3,814	3,814	1,132	2,682	פיקדונות מבנקים
688	660	435	225	751	721	672	49	פיקדונות מממשלות
1,010	1,006	244	762	1,536	1,533	364	1,169	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
29,117	26,939	26,939	-	28,793	26,985	26,985	-	אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נידחים
9,985	9,985	-	9,985	10,170	10,170	-	10,170	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
7,107	7,132	4,328	2,804	7,290	7,321	4,150	3,171	התחייבויות פיננסיות אחרות
301,809	297,997	219,427	78,570	301,535	298,802	222,523	76,279	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים								
367	367	-	367	254	254	-	254	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

(א) מכשירים פיננסיים שבהם היתרה במאזן היא אומדן לשווי הוגן - מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי שוק.
 (ב) מכשירים פיננסיים אחרים לגביהם חושב השווי ההוגן.

דוחות כספיים

באור 8 א – פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה סכומים מדווחים

31 במרס 2011 (בלתי מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב -					
	השפעת	נתונים לא	נתונים נצפים	מחירים	
יתרת	השפעת	נצפים	משמעותיים	מצוטטים	
מאזנית	הסכמי	משמעותיים	אחרים	בשוק פעיל	
	קיצוץ	(רמה 3)	(רמה 2)	(רמה 1)	
(במיליוני ש"ח)					
נכסים:					
אגרות חוב זמינות למכירה :					
16,273	-	-	1,721	14,552	של הממשלה
2,468	-	11	2,004	453	של ממשלות זרות
12,417	-	-	10,089	2,328	של חברות אחרות
4,365	-	826	3,206	333	מגובי נכסים
35,523	-	837	17,020	17,666	סה"כ אגרות חוב זמינות למכירה
1,525	-	-	5	1,520	מניות זמינות למכירה
8,489	-	-	2,166	6,323	אג"ח למסחר
281	-	-	-	281	מניות למסחר
8,419	-	419	6,754	1,246	יתרות חובה בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
1,843	-	-	-	1,843	אשראי לציבור
56,080	-	1,256	25,945	28,879	סך כל הנכסים
התחייבויות:					
10,221	-	1,459	7,500	1,262	יתרות זכות בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
2,509	-	-	133	2,376	פיקדונות הציבור
12,730	-	1,459	7,633	3,638	סך כל ההתחייבויות

דוחות כספיים

באור 8 ב- שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 סכומים מדווחים

31 במרס 2011 (בלתי מבוקר)					
שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3					
רווחים (הפסדים)	שווי	רכישות	סה"כ רווחים (הפסדים)	שווי הוגן	שווי הוגן
שטרם מומשו	שווי הוגן	העברות אל רמה 3	הנפקות וסילוקים	שמומשו	שטרם מומשו
המוחזקים ליום 31 במרס 2011	המוחזקים ליום 31 במרס 2011	או ממנה	נטו	השנה	השנה
(במיליוני ש"ח)					
נכסים:					
אגרות חוב זמינות למכירה :					
-	-	-	-	-	-
(1)	11	-	(6)	-	17
-	-	-	-	-	-
(11)	826	-	(60)	30	856
(12)	837	-	(66)	30	873
יתרות חובה בגין מכשירים פיננסיים נגזרים					
204	419	-	96	98	225
192	1,256	-	30	128	1,098
התחייבויות:					
יתרות זכות בגין מכשירים פיננסיים נגזרים					
1,224	1,459	-	133	116	1,210
1,224	1,459	-	133	116	1,210
סך כל ההתחייבויות					

דוחות כספיים

באור 9 - רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים סכומים מדווחים (בלתי מבוקר)

לשלושה חודשים שנסתיימו		
ביום 31 במרס		
2010	2011	
במיליוני ש"ח		
א. בגין נכסים (א)		
	2,535	מאשראי לציבור
(36)	3	מאשראי לממשלות
(1)	57	מפיקדונות בבנק ישראל וממוזמנים
(32)	66	מפיקדונות בבנקים
(596)	14	מניירות ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
3	483	מאגרות חוב (ד)
(1,019)	3,158	סך הכל בגין נכסים
(1,681)		
ב. בגין התחייבויות (א)		
	(792)	על פיקדונות הציבור
3,379	(4)	על פיקדונות מממשלות
1	-	על פיקדונות מבנק ישראל
-	(17)	על פיקדונות מבנקים
76	(6)	על ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
(1)	(475)	על אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים
(80)	(1,294)	סך הכל בגין התחייבויות
3,375		
ג. בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ופעילויות גידור		
	(1)	חלק לא אפקטיבי ביחסי הגידור (ב)
-	(124)	הוצאות נטו בגין מכשירים נגזרים ALM (א)
(314)	21	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים
24	(104)	סך הכל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ופעילויות גידור
(290)		
ד. אחר		
	100	עמלות מעסקי מימון
90	77	רווחים ממכירת איגרות חוב זמינות למכירה, נטו (ה)
65	(52)	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר, נטו
70	54	הכנסות מימון אחרות
178	-	הוצאות מימון אחרות
0	179	סך הכל אחר
403	1,939	סך כל הרווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי
1,807	10	מזה: הפרשי שער, נטו
3		
ה. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הרווח מפעולות מימון		
	(2)	הכנסות (הוצאות) מימון בגין נכסים
(2)	3	הכנסות (הוצאות) מימון בגין התחייבויות
2		

(א) כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.
(ב) למעט מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.
(ג) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות בבנק אשר לא יועדו ליחסי גידור.
(ד) כולל ריבית והפרשי שער שליליים בגין אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS) בסך של כ- (7) מיליון ש"ח (31 במרס 2010 - (13) מיליון ש"ח).
(ה) לרבות הפרשה לירידת ערך שאינה בעלת אופי זמני.

דוחות כספיים

באור 10 - רווחים מהשקעות במניות, נטו (א) סכומים מדווחים (בלתי מבוקר)

לשלושה חודשים שנתיים		
ביום 31 במרס		
2010	2011	
(במיליוני ש"ח)		
8	9	רווחים ממכירת מניות זמינות למכירה
(10)	(2)	הפסדים ממכירת מניות זמינות למכירה (ב)
		רווחים שמומשו ושטרם מומשו
2	2	מהתאמות לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו
74	21	דיבידנד ממניות זמינות למכירה ולמסחר
74	30	סה"כ מהשקעות במניות

- (א) כולל קרנות נאמנות.
(ב) לרבות הפרשות לירידת ערך שאינה בעלת אופי זמני.

לשלושה חודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2011 (בלתי מבוקר)							
	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר
סך הכל	מגזר	ניהול	בנקאות	מגזר	עסקים	מגזר	מגזר
מאוחד	אחר	פיננסי	פרטית	מסחרי	עסקי	קטנים	בית
(במיליוני ש"ח)							
רווח (הפסד) מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי:							
מחיצוניים -	416	284	666	(1,154)	(8)	1,735	-
בינמגזרי -	194	(52)	(179)	1,525	116	(1,606)	2
סך הכל	610	232	487	371	108	129	2
הכנסות תפעוליות ואחרות:							
מחיצוניים -	435	129	139	109	119	82	10
בינמגזרי -	55	(13)	(28)	(9)	3	7	(15)
סך הכל	490	116	111	100	122	89	(5)
סך כל ההכנסות	1,100	348	598	471	230	218	(3)
הוצאות בגין הפסדי אשראי	(29)	(3)	(75)	(16)	(2)	23	-
רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מסים	-	-	-	-	-	-	1
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי	111	97	339	154	50	(150)	(24)

לשלושה חודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2010 (בלתי מבוקר) (א)							
	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר
סך הכל	מגזר	ניהול	בנקאות	מגזר	עסקים	מגזר	מגזר
מאוחד	אחר	פיננסי	פרטית	מסחרי	עסקי	קטנים	בית
(במיליוני ש"ח)							
רווח (הפסד) מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי:							
מחיצוניים -	320	230	417	405	1	431	3
בינמגזרי -	170	(10)	73	(41)	97	(286)	(3)
סך הכל	490	220	490	364	98	145	-
הכנסות תפעוליות ואחרות:							
מחיצוניים -	428	118	113	104	111	109	16
בינמגזרי -	58	(14)	(31)	(9)	2	1	(7)
סך הכל	486	104	82	95	113	110	9
סך כל ההכנסות	976	324	572	459	211	255	9
הוצאות בגין הפסדי אשראי	20	13	73	31	-	(7)	-
רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מסים	-	-	-	-	-	-	4
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי	32	72	230	112	30	97	23

(א) סווג מחדש.

דוחות כספיים

באור 11 - מגזרי פעילות (המשך)
 סכומים מדווחים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010 (מבוקר)								
סך הכל	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	
מאוחד	אחר	ניהול פיננסי	בנקאות פרטית	מסחרי	עסקי	עסקים קטנים	משקי בית קטנים	
(במיליוני ש"ח)								
רווח (הפסד) מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי:								
7,433	11	1,550	(50)	1,721	1,689	1,064	1,448	מחיצוניים -
-	(9)	(1,187)	457	(251)	379	(158)	769	בינמגזרי -
7,433	2	363	407	1,470	2,068	906	2,217	סך הכל
הכנסות תפעוליות ואחרות :								
4,111	270	280	451	431	454	493	1,732	מחיצוניים -
-	(34)	3	10	(38)	(122)	(56)	237	בינמגזרי -
4,111	236	283	461	393	332	437	1,969	סך הכל
11,544	238	646	868	1,863	2,400	1,343	4,186	סך כל ההכנסות
584	(4)	(6)	8	341	(71)	147	169	הוצאות בגין הפסדי אשראי
רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מיסים								
183	6	177	-	-	-	-	-	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
2,378	138	220	87	303	1,198	256	176	

באור 12 - נושאים שונים ואירועים לאחר תאריך המאזן

א. תנובה

ביום 2 במרס 2011 חתם הבנק על הסכם עם חברת מ.ב.ש.ת בע"מ ("מבטח"), לרכישת 13,500 מניות רגילות ו-94,674 מניות ניתנות לפדיון מסוג A, המהוות ביחד כ-13.5% (בדילול מלא) מהון המניות המונפק והנפרע של אפ.מש.תנ בע"מ ("החברה") בתמורה לסך של כ-388.5 מיליון ש"ח. החברה מחזיקה (בעקיפין) בכ-76.7331% ממכלול הזכויות בקבוצת תנובה.

הסכם הרכישה כפוף לתנאים מתלים הכוללים, בין היתר, חתימה על הסכמים בין מבטח לרוכשים נוספים לרכישת יתרת החזקות מבטח בחברה (כ-13.5% מהון החברה), חתימת הסכם בעלי מניות בין הבנק לבין קרנות אייפקס, אישורים רגולטוריים וקבלת הסכמות הבנקים המממנים.

הבנק ימכור מתוך החזקותיו, בהתאם להתחייבותו כלפי בנק ישראל, 3.5% מההון של החברה וזאת תוך תקופה של שנה ממועד ההשלמה של עסקת הרכישה.

ביום 12 במאי 2011 נחתמה תוספת להסכם הרכישה לפיה: (א) יוארך המועד להשלמתה של העסקה נשוא הסכם הרכישה ("העסקה") ליום 15 ביוני 2011; (ב) לתמורה הקבועה בהסכם הרכישה תתווסף ריבית שקלית בשיעור שנתי של 3.04% החל מיום 3 באפריל 2011 ועד למועד השלמת העסקה; ו-ג) להסכם הרכישה יתווסף תנאי מתלה נוסף לפיו הסכם הרכישה כפוף לאישור נוסף על ידי האורגנים המוסמכים של הבנק ומבטח שמיר.

ב. רכישת בנק ספדיה

בתאריך 10 בפברואר 2011 נחתם הסכם (להלן: "הסכם הרכישה") בין בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: "לאומי"), במישרין או באמצעות חברה שבשליטתו, לבין Helena S. Safdié Levy, Island Tower Foundation, Edmundo Safdié ו-G.R.S. Participations S.a.r.l, בעליהם של Bank Safdié SA בשוויץ (להלן: "הבנק הנרכש"), לפיו ירכוש לאומי את מלוא הון המניות בבנק הנרכש, בכפוף לקיום תנאים מתלים המפורטים בהסכם.

על פי הסכם הרכישה, סכום התמורה הבסיסי לפני התאמות יתבסס על ערך נכסי נקי (Net Asset Value) של הבנק הנרכש, בתוספת פרמיה על הנכסים שבניהולו של הבנק הנרכש ביום סגירת העסקה, ויותאם בכפוף לביצוע בדיקת נאותות. התמורה מוערכת בכ-177 מיליון פרנק שוויצרי, על בסיס הנכסים שבניהולו של הבנק הנרכש נכון לסוף דצמבר 2010. סכום התמורה הסופי יותאם גם בהתאם לשינויים בנכסים המנוהלים במשך תקופה של 24 חודשים מיום השלמת העסקה וזאת בהתאם לנוסחאות שהוסכמו בין הצדדים.

העסקה, על פי הסכם הרכישה, כפופה להתקיימותם של תנאים מתלים המפורטים בהסכם הרכישה, ובכלל זה אישורים רגולטוריים מהמפקח על הבנקים בישראל והפיקוח על הבנקים בשוויץ (FINMA) ומכירת השלוחה של הבנק הנרכש בברזיל לבעלים (המוכרים). התנאים המתלים צפויים להתקיים בתוך תקופה של עד תשעה חודשים מחתימת הסכם הרכישה. הסכם הרכישה כולל גם הסכמות ביחס לניהול הבנק הנרכש בתקופת הביניים שבין החתימה לבין השלמת העסקה, לצורך שמירה על עסקי הבנק הנרכש.

לאומי מתעתד למזג את הפעילות של הבנק הנרכש עם פעילותו של בנק לאומי (שוויץ) ובכך להגדיל באופן משמעותי את היקף הפעילות של בנק לאומי (שוויץ).

ג. מכירת מניות לעובדים

בהתאם להסכמים בעניין הפרטת הבנק ובהתאם להסכמות בין החשב הכללי במשרד האוצר לבין עובדי הבנק, אשרו ביום 13 במרס 2011 ועדת הביקורת וביום 17 במרס 2011 דירקטוריון הבנק, מתאר בדבר הצעת מניות של הבנק על ידי מדינת ישראל לעובדי הבנק, בנק ערבי ישראלי בע"מ, בנק לאומי למשכנתאות בע"מ ועמותת מסעדות עובדי בנק לאומי לישראל (ע.ר.). ("המשתתפים", "המתארי").

המתאר הוגש לרשות ניירות ערך כמתאר מקדמי ביום 17 במרס 2011, וכמתאר סופי ביום 6 באפריל 2011 לאחר אישור ועדת תשקיפים של הדירקטוריון.

דוחות כספיים

בהתאם למתאר, ביום 17 במאי 2011 הושלמה הרכישה על ידי המשתתפים, בהתאם ובכפוף להסדרים ולתנאים המפורטים במתאר, של 6,339,730 מניות המוחזקות על ידי מדינת ישראל והמהוות 0.43% מהונו המונפק והנפרע של הבנק כפי שהוא במועד פרסום המתאר. ביום 24 במאי 2011 האסיפה הכללית של הבנק אישרה הצעת 9,442 מניות ליו"ר דירקטוריון הבנק, וכן מתן הלוואה על ידי הבנק לרכישת המניות. ביום 30 במאי 2011, נמסר לבנק על ידי משרד האוצר כי ביום 29 במאי 2011 הושלמה מכירת המניות ליו"ר הדירקטוריון.

מחיר המניה לצורך ההצעה למשתתפים על פי המתאר היה 13.20825 ש"ח למניה נכון ליום 19 בינואר 2011, כשמחיר למניה זה היה צמוד למדד המחירים לצרכן לפי שיטת מדד אחרון ידוע כאשר המדד הבסיסי היה מדד חודש דצמבר 2010 שפורסם ביום 14 בינואר 2011. מחיר המניה בפועל היה 13.3002797 ש"ח (מחיר המניה של המניות שנרכשו על ידי יו"ר הדירקטוריון היה 13.37813 ש"ח).

חלוקת המניות בין המשתתפים וקביעת מספר המניות שהוצעו לכל משתתף נערכה באופן יחסי למשכורת המהווה בסיס להפרשות סוציאליות עבור אותם משתתפים עבור חודש ינואר 2011 והכל בהתאם לקבוע במתאר. יו"ר הדירקטוריון (כאמור לעיל) והמנכ"ל הראשי של הבנק נכללו בין המשתתפים.

המניות תהיינה חסומות לתקופה של 4 שנים מהמועד הקובע (כהגדרתו במתאר), ותופקדנה בנאמנות בידי נאמן.

בנוסף, ועדת הביקורת והדירקטוריון אשרו מתן הלוואות למשתתפים לרכישת המניות המוצעות במתאר.

שווי ההטבה לעובדים וליו"ר הדירקטוריון בגין הרכישה הנ"ל, אשר נערך על ידי מעריך חיצוני, כולל מספר מרכיבים ובסך הכול מסתכם בכ-11 מיליון ש"ח (כולל מס שכר וביטוח לאומי) נטו לאחר מס. סכום זה ייזקף ברביע השני של השנה כהוצאת שכר ובקרה ההון, הטבה בסך 15 מיליון ש"ח.

למימון רכישת המניות, הבנק העמיד הלוואות לעובדים בסך כ-44 מיליון ש"ח, שפרעונו בתשלום אחד בתום תקופת החסימה של המניות. מזה הלוואות בסך 12 מיליון ש"ח צמודות למדד המחירים לצרכן, ונושאות ריבית בשיעור של 1.55% והלוואות בסך 32 מיליון ש"ח לא צמודות על בסיס הפריים מינוס 0.75% ואינן בתנאי non-recourse. סכום ההלוואות יופחת מהון הבנק. הצעת המניות ליו"ר הדירקטוריון (9,442 מניות) ומתן הלוואה לרכישתן בהתאם למתאר אושרו באסיפה הכללית של הבנק.

ד. חלוקת דיבידנד

הדירקטוריון בישיבתו מיום 29 בנובמבר 2010 המליץ, לאחר קבלת חוות דעת חשבונאיות ומשפטיות כי נתקיימו כל התנאים לחלוקה מותרת על פי חוק החברות והוראות המפקח על הבנקים, לאשר חלוקת דיבידנד נוסף במזומן בסך של 500 מיליון ש"ח (ובסך הכל 1.0 מיליארד ש"ח כולל ה-500 מיליון ש"ח דלעיל). סך כל הדיבידנד בסך 1.0 מיליארד ש"ח המהווה 53.8% מהרווח לתשעת החודשים הראשונים של השנה. הדיבידנד הנוסף בסך של כ-34 אג' למניה שולם לבעלי המניות ביום 27 בינואר 2011, וזאת לאחר אישור האסיפה הכללית המיוחדת של הבנק, שהתקיימה ביום 28 בדצמבר 2010.

הדירקטוריון בישיבתו מיום 29 במרס 2011 המליץ, לאחר קבלת חוות דעת חשבונאיות ומשפטיות כי נתקיימו כל התנאים לחלוקה מותרת על פי חוק החברות והוראות המפקח על הבנקים, לאשר חלוקת דיבידנד נוסף במזומן בסך של 400 מיליון ש"ח, וזאת בנוסף לדיבידנד במזומן בסך 1.0 מיליארד ש"ח אשר חולק על ידי הבנק בשתי מנות שוות בסך 500 מיליון ש"ח כל אחת כאמור לעיל. חלוקת הדיבידנד הנוסף בסך 400 מיליון ש"ח אושרה באסיפה הכללית השנתית של הבנק שהתקיימה ביום 24 במאי 2011. הדיבידנד הנוסף מהווה שיעור של כ-17% מהרווח הנקי של הבנק לשנת 2010, כאשר סך כל הדיבידנד המחולק בגין שנת 2010, 1.4 מיליארד ש"ח, מהווה כ-59% מהרווח הנקי של הבנק לשנת 2010. הדיבידנד בסך של כ-27 אג' למניה ישולם ביום 28 ביוני 2011 לבעלי המניות שיחזיקו במניות הבנק ביום 12 ביוני 2011 (המועד הקובע). המניות תסחרנה "אקס" דיבידנד ביום 13 ביוני 2011.